

IN NOMINE DNI NRI IHSU.
INCIPIT CAPITULA DE ANNI
CIRCULO A MEN. Cap. i.

IN VICILIA NATIV. S. matthei.

IN IST. Cu cec desponsata. ^{cap. i. 14.} ^{cap. i. 14.}

IN NAT. DNI AD SCAM MATRI. S. lucia.

IN IST. Exit edicui. vsq. bone voluntas.

ITEM prima mane. Scdm lucia. Cap. iii.

Pastores loquuntur adinuicem. vsq. sic
dictu e ad illos. ITEM in die hat dñi.

IN MEU. scilicet euanglii. Scdm iohm. Cap. i.

IN PRINCIPIO erat uerbu. vsq. plenum
grac & uerit. **I**n hat. S. stephani. Scdm
math. Cap. cc. xl. Dicebat ihs turbis
iudeor. & pncipib. sacerdotu. Ecce ego
mitto ad uos. pphras. vsq. in nomine d.

In hat. S. iohis apli. Scdm ioh. Cap. cc. xxx.

Oxit ihs petro. Sequere me. vsq. testm ei.

In hat. Innocenti. Scdm math. Cap. vi.

Ecce anglis dñi in formis apparuit ioseph

dicent. vsq. uocabit. **I**n nat. S. siluestri.

Scdm math. Cap. cc. lxxiii. Dixit ihs discip.

ff. Vigilate. vsq. constituet eu. **I**n oct.

dñi. Scdm lucia. Cap. iii. Consummati sunt

die octo. vsq. concipietur. **D**om. i. post

nati dñi. Scdm lucia. Cap. iii. Erat io

seph et maria mat. ihs mirant. vsq.

gra di erat in illo. **I**n ihs. theophania.

Scdm math. Cap. vi. Desineto herode. &

ce anglis dñi. vsq. nazareus uocabitur.

In epiphania dñi. Scdm math. Cap. iii.

Cum natus eet ihs in bethlee. vsq. in re

gione sua. **D**om. i. post epiphania. Scdm

lucia. Cap. iii. Cu factus esset ihs annor.

xii. vsq. apud dñm & homines. **I**n nat.

scilicet felici. impie. Scdm lucia. Cap. cxvi.

Dixit ihs. d. ff. Qui uos audit. vsq. scripta

s in celis. **F**eria. iii. post epiph. Scdm

iohm. Cap. xiii. Vidit iohs nrm uemen

te ad se. vsq. quia hic e filius di. **I**tem

ubi supra. Scdm math. Cap. xiii. Venit ihs

ad galilea. vsq. eoplaen. **F**eria. vi. Scdm

math. Cap. xviii. Cu audisset ihs quod

iohs traditus eet. vsq. regnu celorum.

Dom. ii. post epiph. Scdm iohm. Cap. xviii.

Nuptie facte s in chana galilee. vsq.

discipuli eius. **I**n hat. S. marcelli. Scdm

math. Cap. cc. lxxviii. Dixit ihs disci

pulis parabolam hanc. **H**omo quida

pegre. vsq. in gaudiu dñi tui. **D**om.

iii. post epiph. Scdm lucia. Cap. xvii.

Regressus e ihs in iudaea spe in gal.

vsq. de ore ipsius. **F**eria. iii. Scdm

marc. Cap. xviii. Venit ad nrm le

psum. vsq. testimoniu illis. **F**eria. vi.

Scdm marc. Cap. i. Aggressus ihs uenit

in patria sua. vsq. curauit. **F**eria. vii.

Scdm lucia. Cap. xxvi. Surgens ihs de

synagoga introiit in domu symonis

vsq. euangelizare regnu di. **I**n hat

scdm pntes. Scdm math. Cap. c. xl. Dix

it ihs discip. ff. parabolam hanc. **S**imile

e regnu celor. thesauro abscondito

vsq. noua & ueterra. **D**om. iii. post

epiph. Scdm math. Cap. lxxiii. Cum

descendisset ihs de monte. vsq. in illa

hora. **F**eria. iii. Scdm math. Cap. xxviii.

Circumibat ihs tota galilea. vsq. turbe

mitte. **F**eria. vi. Scdm lucia. Cap. xxxiii.

Cu chet ihs in una ciuitatu. vsq. in

firmittatib. suis. **F**eria. vii. Scdm marc.

Cap. xxxvi. Cepit ihs docere ad ma

re. vsq. audiendi audiat. **D**om. v.

post epiph. Scdm math. Ascendente

ihs in nauic. vsq. & mare obediunt ei.

In nat. S. sebastiani. Scdm lucia. Cap. xlv.

Descendit ihs de monte sicut in loco.

vsq. multa e in celo. **I**n hat. S. fabiani

Scdm math. Cap. cc. lxxiii. Dixit ihs d. ff.

Vigilate q. vsq. constituet eu. **I**n hat

scdm d. h. Scdm math. Cap. cc. lxxviii.

Dixit ihs discip. ff. parabolam hanc. **S**i

mile e regnu celor. & uirg. vsq. neq.

hora. **F**eria. iii. Scdm math. Cap. lxxiii.

Loquent ihs ad turbas. ecce unus

de principib. vsq. in uniuersa terra

illam. **F**eria. vi. Scdm marc. Cap. xli.

Dicebat ihs discip. ff. et turbis. **V**ide

te quid audiat. In q. mensura. vsq.

discreb omnia. **Fi. vii. Scd luea.**
Cap. clxxviii. Dicebat ihs ad iunioros
parab intendens quom primos
accubuit vsq: in regno di. **Dom. vi. post**
epiph. **Scd math. Cap. cxxxvi.** Dixit ihs
discip suis parab hanc. Simile factu est
regnu celoz homini q seminauit bo
nu sem. vsq: in horreum meum. **In nat. Sci**
vincentii. Scd ioh. Cap. cum. Dixit ihs
discip suis. **Nisi granu frumeti vsq:**
qui e in celis. **In nat. Scd Agne. Scd math.**
Cap. cxi. Dixit ihs discip suis parab hanc.
Simile e regni celoz thesauro vsq:
noua et uetera. **Fi. iii. Scd marc. Cap**
cvi. Offerbant ihu paruulos vsq:
benedicebat eos. **Fi. vi. Scd marc.**
Cap. xl vii. Venit ihs transire mari
in regionem gerasenoz vsq: et misertus
sit tui. **Fi. vii. Scd luea. Cap. lxviii.**
Factu e deinceps ibat ihs in ciuitate
vsq: plebe sua. **Dom. vii. post epiph.**
Scd marc. Cap. lxviii. Cum sero esse
ret nauis in medio vsq: salu factus
Fi. iii. Scd marc. Cap. l. Venit ihs in
patria sua vsq: in ciuitate illor. **Fi. vi.**
Scd lue. Cap. lxxiii. Rogauit ihs
quida phariseus ut eu illo manduca
ret vsq: quia dilexit multu. **Fi. vii.**
Scd marc. Cap. cxi. Egressus e ihs ad
mare omisq: turba vsq: sed peccatores.
Dom. viii. post epiph. Scd math. Cap. cxxvii.
Cu uenisset ihs in templu. Accesserunt
ad eu principes vsq: hec facto.
In lyrisio **Scd math. Scd lue. Cap. iii.**
Post qua impleti sunt dies purificationis
vsq: et gloriu plebis ihs. **Fi. alaud.**
Scd lue. Cap. iii. Accepit symeon ihs
mulnas suas et benedixit di et dixit.
vsq: et ga di erat in illo. **In nat. Scd**
Agne. Scd math. Cap. cc lxxviii. Dixit
ihs discip suis. **S**imile e regni celoru
et uirg vsq: neq: horum. **Fi. iii. Scd**
marc. Cap. lxviii. Sciens ihs de na
ue uidit turba multa vsq: solus orare.
Fi. vi. Scd math. Cap. cxi. v. Vespere

re aut facto. Accesserunt ad ihs vsq: mi
lia hominu. **Dom. viii. post epiph.**
Scd lue. Cap. lxxxvi. Conuocatis ih
discip suis dedit illis uirg vsq: ubi
Fi. iii. Scd math. Cap. cxi. v. Accesserunt
ad ihs ab hierosolimis scribe et phari
sei dicentes. **Q**uare discip tui transg vsq:
ne cominat homine. **In nat. Scd Valenti**
ni. Scd lue. Cap. xvi. Dixit ihs discip
suis. **S**iquis uult post me uenire vsq: in
regnu di. **Fi. vi. Scd lue. Cap. lxxxviii.**
Factu e in una die ru. ascendit ihs in na
uiculam vsq: fecisset illa ihs. **Fi. vii.**
Scd marc. Cap. lxxxii. Surgens ihs abiit
in fines tyri et sydonis vsq: demonum
exisse. **Dom. x. post epiph. Scd math.**
Cap. cxxxi. Dixit ihs discip suis parab
hanc. **S**imile factu e regni celoz ho
mini regi q fecit nuptias vsq: pauci v
electi. **Fi. iii. Scd math. Cap. clxxviii.**
Inrogauerunt uim discipuli dicentes. **Q**uid
q scribe dicunt vsq: ex illa hora. **Dom.**
x. post epiph. Scd math. Cap. cxxxi.
Egressus ihs secessit in partes tyri et sydo
nis vsq: ex illa hora. **Dom. xi. post epiph.**
Scd math. Cap. cc. Dixit ihs discip suis si
multitudine hanc. **S**imile e regni celoz
homini patri familias q exiit vsq: v electi.
Fi. iii. Scd marc. Cap. cxi. v. Factu est
du coplerent dies assumptionis ei vsq:
abierunt in aliud castellu. **In nat. Agne.**
Scd lue. Cap. lxxvi. Cu turba plurima
conueniret vsq: in paciencia. **Fi. iii.**
Scd math. Cap. cxxviii. Dixit ihs phariseis.
Qui n est mecu contra me e vsq: condem
naberis. **Fi. vi. Scd lue. Cap. ccii.** Inter
rogatus ihs aphariseis quando uenit
regnu di vsq: congregabunt aquile.
In quinquagesima. **Scd lue. Cap. cc. xxi.**
Assumpsit ihs xii discipulos suos et ait illis
vsq: dedit laude do. **Fi. iii. Scd math.**
Cap. cxi. v. Dixit ihs discip suis. **C**u ieiuna
tis nolite fieri sic vsq: ibi e et cor tuu.
Fi. v. Scd math. Cap. lxviii. Cum intro
isset ihs capharnaum vsq: puer in illa
hora.

F i l i u m . S e c u n d u m . M a t t h . C a p . x x x v i i i . D i x i t
i h e d i s c i p u l i s . A u d i s t i s q u i a d i c t u m
e s t . D i l i g e t e . U s q u e r e d d e t u b i . **F** i l i u m . S e c u n d u m
M a r c u m . C a p . l a x v i i . C u m s e r u e e t f a c i u m
e r a t n a u i s . U s q u e s a l u i f i e b a n t .
O m n i u m . S e c u n d u m . M a t t h . C a p . x v .
D u c t u s e s t i h e i n d e s e r t u m . a s p u . u t t e p t a
r e t u r . U s q u e e t m i n i s t r a b a n t e i . **F** i l i u m .
S e c u n d u m . M a t t h . C a p . c o l a x i i i . D i x i t i h e d i s c i p u l i s .
C u m u e n e r i t f i l i u m h o m i n i s . U s q u e i n
s t a u t i n u i t a e t e r n a . **F** i l i u m . S e c u n d u m
M a t t h . C a p . c c . x . C u m i n t r a s s e t i h e h i e r o
s o l i m a . U s q u e i b i m a n s i t . **F** e r a m . M a t t h .
S e c u n d u m . M a t t h . C a p . c x x v i i . A c c e s s e r
a d i h i m s e r i b e . U s q u e a m a t e u i s . **F** i l i u m .
S e c u n d u m . M a t t h . C a p . c l v i i . E g r e s s u s i n d e i h e
s e c e s s i t . U s q u e e x i l l a h o r a . **F** i l i u m . S e c u n d u m
L o h i a . C a p . x x x v i i . E r a t d i e s f e s t u s i n d e
o r u . U s q u e q u i s e e r a t . c u m s a n c t u . S a b b a t u m
l e c t u m . S e c u n d u m . M a t t h . C a p . c l a x x i i . P o s t d i e s s e c
A s s u m p s i t i h e p e t r u m e t i a c o b u m e t i o h a n n e m
U s q u e a m o r t u i s r e s u r g a t . **D** o m i n u m . S e c u n d u m
M a r c u m . C a p . x v i i . V e n i t a d i h i m l e p s u s d e
p e a n s c u m . U s q u e s i c i n d i m . **F** i l i u m . S e c u n d u m
L o h i a . C a p . l a x x v i i i . D i x i t i h e t u r b i s i n
d e o r u . E g o u a d o . U s q u e s i c i o s e m p . **F** i l i u m .
S e c u n d u m . M a t t h . C a p . c c . x x v i i . L o c u t u s e s t i h e
a d t u r b i . U s q u e e x a l t a b . **F** i l i u m . S e c u n d u m
M a t t h . C a p . c c i . A s c e n d i t i h e h i e r o s o l i m . U s q u e p r o
m i l u s . **F** i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p . x l i . D i x i t
i h e t u r b i s i n d e o r u . N o n p o s s u m a m e i p s o
f i c i e r e q u e q u a . U s q u e u e r b i s m e i s c r e d a t i s .
F i l i u m . S e c u n d u m . M a t t h . C a p . c c x x v i i i . D i x i t i h e
d i s c i p u l i s . A t t u r b i s i n d e o r u . h o m o e r a t
p a t r i s f a m i l i a s q u i p l a n t a u n t u i n e a . U s q u e e v
h a b e b a n t . **F** i l i u m . S e c u n d u m . L u c a . C a p . c x e .
O u e r i t i h e d i s c i p u l i s . H o m o q u i d a h a b u n t
d u o s f i l i o s . A d i u . U s q u e e i n u e n i u s e s t .
D o m i n u m . S e c u n d u m . L u c a . C a p . c a x v i . E r a t i h e
c i c i e n s d . U s q u e e t c u s t o d i u n t i l l u d . **F** i l i u m .
S e c u n d u m . L u c a . C a p . x e . D i x e r u n t p h a r i s e i a d i h i m .
Q u a n t a a u d i u n t . U s q u e p r o m e d i u i l l o r u m .
F i l i u m . S e c u n d u m . M a t t h . C a p . c l a x x x i i i . R e s p i c i
e n s i h e d i s c i p u l i s d i x i t s y m o n i p e t r o .
S i p e c c a u e r i t . U s q u e s e p t i e s .

F i l i u m . S e c u n d u m . M a t t h . C a p . c l i i i . A c c e s s e r
a d i h i m a b h i e r o s o l i m i s . U s q u e c o m q u i
n a t u b . **F** i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p . l i i . D i x i
i h e t u r b i s . O p e r a m i n i n o n e i b u . U s q u e
n o n f i c i e r u m q u a . **F** i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a .
C a p . x x x i i i . V e n i t i h e i n c i u t a t e s a m a
r i e q u e d i c t u f i e b a r . U s q u e s a l u a t o r m u n d i .
F i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p . l a x x x v i . P e t r e n
i h e i m m o r t e o l i u e r i . U s q u e i a m n o l a
p e c c a r e . **D** o m i n u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p . x l v i .
A b i t i h e t r a n s i n a r e g a l i l . U s q u e q u i u e n
t u r e s t i n m u n d u . **F** i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a .
C a p . x x . P r o p e e r a t p a s c h a i n d e o r u . U s q u e
q u i d e s s e t i n h o m i n e . **F** i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a .
C a p . l a x x v . I a m d i e f e s t o i n d e . U s q u e e r e
d i d e r u n t i n e u m . **F** i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p .
l a x x v i i i . P r a t r i e n s i h e i n d i t h o m i
n e e c c u . U s q u e a d o r a u n t e u m . **F** i l i u m . S e c u n d u m
L o h i a . C a p . x x x v i i i . D i x i t i h e t u r b i s
i n d e o r u . P a t e r m i s u s q u e i n o p e r a t u r . U s q u e
i n r e s u r r e c t i o n e i n d i c i u . **F** i l i u m . S e c u n d u m
L o h i a . C a p . x c i i i . E r a t q u i d a l a n g u e n s
L a z a r . U s q u e e r e d i d e r u n t i n e u m .
F i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p . l a x x x v i . D i c e b a t
i h e t u r b i s . E g o s u m l u x m u n d i . U s q u e
u e n e r a t h o r a e u s . **D** o m i n u m . S e c u n d u m . L o h i a .
C a p . l a x x v i i i . D i c e b a t i h e t u r b i s i n
d e o r u . A p r i n c i p i b u s s a c e r d o t u . Q u i s e r u o b
a n g u n t . U s q u e e t e r u n t d e t e m p l o .
F i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p . l a x x v i i . M i s e r u s
p r i n c i p e s e t p h a r i s e i . U s q u e i n c u e r e d e n t e s .
F i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p . l a x x v . A m b u l a
i h e i n g a l . U s q u e m e t u i n d e o r u m .
F i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p . x c i i . F a c t a s e n e c
m a i n h i e r . U s q u e e g o i n p a t r e . **F** i l i u m .
S e c u n d u m . L o h i a . C a p . l a x x x i i . C u m a u d i s s e t
q u i d a d e t u r b a . U s q u e i n d o m u s u a .
F i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p . x c i i i . C o l l e g e r
p o n t i f i c e s . U s q u e m o r a b a t u r e u d i s c i p u l i s .
F i l i u m . S e c u n d u m . L o h i a . C a p . l a x x v i . D i x i t i h e
d i s c i p u l i s . A m e n . a m e n d i c o u o b i s . n i s i
m a n d u c a u e r i t i s . U s q u e e d u o d .
D o m i n i c a . I n p a l a m i s . P a s s i o d n i
n r i i n i u x p i . S e c u n d u m . M a t t h . C a p . c l a x x i i i .
S c i t i s q u i a p o s t b i d . U s q u e e u c u s t o d i b u s .

Fr. ii. Scd loh. Cap. xcvii. Ante sex
dies pasche uenit ihc. vsq. abscondit
se ab eis. **F**r. iii. Scd loh. Cap. xcvii.
Ante sex dies pasche. vsq. clarificet fili b.
Fr. iii. Passio dñi nri ihu xpi Scd luc.
Cap. cclx. Appropinquabat dies festus.
vsq. quisquā posset fuerat. **F**r. v. Scd
loh. Cap. cxii. Ante die festu pasche.
vsq. et uos faciam. **F**r. vi. Passio dñi
nri ihu xpi. Scd loh. Cap. clvi.
Egressus ē ihc. vsq. posuerunt eum.
Fr. vii. Scd math. Cap. cclii. Vespere
aut sabb. iii. vsq. ecce dixi uobis.
Dominica scd. Scd mar. Cap. cc. xxx.
Maria magdalene et maria vsq. sic
dixit uobis. **F**r. ii. Scd luc. Cap. ccc.
xxxviii. Exeuntes duo ex discip. ihu.
vsq. in fractione panis. **F**r. iii. Scd luc.
Cap. cccxi. Stetit ihc in medio discip.
vsq. in omis gentes. **F**r. iii. Scd loh. Cap.
cc. xviii. Manifestauit se ihc. ad
mare. vsq. resurrexerunt. **F**r. v.
Scd loh. Cap. cxi. Maria statuit ad mo
numentu. vsq. et hec dixit m. **F**r. vi.
Scd math. Cap. ccl. vi. Undecim discip.
abier. vsq. ad confirmatione seculi.
Fr. vii. Scd loh. Cap. cxi. Cū esset sero
die illo una sabbato. vsq. habentis in
nomine ei. **D**om. iii. post pascha. Scd
loh. Cap. cxi. Thomas un. de xpi. vsq.
in nomine ei. **I**n nat. scd. Tybureu et
Valerian. Scd loh. Cap. cxxxiii. Dixit
ihc discip. suis. Hoc ē pceptu meū. vsq.
in nō det uob. **I**n pascha. Annotina.
Scd loh. Cap. xxi. Erat homo cephari
seus methodem. vsq. in uita eternam.
In letania maiore. Scd luc. Cap. cxi.
Dixit ihc discip. suis. Quis ur̄m habe
bit amicu. vsq. penitentib. se. **F**r. iii.
Scd loh. Cap. cl. iii. **R**espiciens
ihc discip. suos dixit. Pat. scd. salua
cos in nomine. vsq. serues eos cemat.
Fr. vi. Scd loh. Cap. xxxvii. Erat qui
da regulus. vsq. et domus ei iuta.
In nat. s. ymalis. Scd loh. Cap. cxxxii.

Dixit ihc discip. suis. Ego sū uitis uera.
vsq. impleatur. **D**om. iii. post pascha.
Scd loh. Cap. lxxxviii. Dixit ihc disc.
suis. Ego sū pastor bon. vsq. et un. past.
Fr. iii. Scd luc. Cap. cccxxxvi. Vna aut
sabb. i. ualde diluculo. vsq. qd factu
fuer. **I**n nat. aplos. philippi et iacobi.
Scd loh. Cap. cxxxvii. **N**on turbeur cor
ur̄m. vsq. hoc fac. **I**n nat. scd. Alexandri
fuenti. et theodoli. Scd loh. Cap. cxxxvii.
Dixit ihc discip. suis. Hec mando uob.
vsq. habuerunt me gratis. **F**r. vi. Scd
loh. Cap. cxi. **D**ixit ihc discip. suis. Qui
credit in me. vsq. dixit m. pat. sic loquor.
Dom. iii. post pascha. Scd loh. Cap. cxi.
Oixit ihc discip. suis. Modicu. et lā. vsq.
nemo tollet a uobis. **I**n nat. scd. Gordi
ani et spmachi. Scd math. Cap. xcv.
Dixit ihc discip. suis. Nolite arbitari. vsq.
mercede suā. **I**n nat. scd. heri et achille.
Scd math. Cap. cl. xxxviii. **A**ccesserunt
ad ihc pharisei tempt. vsq. quib. dān. ē
Fr. iii. Scd loh. Cap. xxvii. **F**acta ē que
stio ex discip. iohis. vsq. uia dī manet sup.
cum. **I**n nat. s. panetani. Scd loh. Cap. cxi.
Dixit ihc discip. suis. Hec mando uob.
vsq. habuerunt me gratis. **F**r. vi. Scd loh.
Cap. cxi. **D**ixit ihc discip. suis. Ego lux
mundu. uen. vsq. sic loquor.
Dom. iii. post pascha. Scd loh. Cap. cxi.
Oixit ihc discip. suis. Vado ad eū q. me
misit. vsq. adnuntiabit uobis. **F**r. iii.
Scd loh. Cap. cl. iii. **R**espiciens ihc discip.
suos dixit. Pat. scd. serua cos in nōm. vsq.
et ego in ipsis. **F**r. vi. Scd loh. Cap. cxi.
Dixit ihc turbis. Filioli adhuc modi
cū uobiscū. vsq. sequens aut postea.
Dom. v. post pascha. Scd loh. Cap. cl.
Oixit ihc discip. suis. Amen am. dico uob.
Si quid petieritis. vsq. adeo eritis.
In dedicatione eccl. scd. marie. Scd
math. Cap. cc. lxxviii. **D**ixit ihc discip.
parabolā hanc. Simile ē reg. celos. x. iiii.
vsq. neq. hora. **I**n nat. s. vrbani pape. Scd
nat. Cap. cclxi. **O**ixit ihc discip. suis.

Vigilate vsq; constituer eū. In uigilia
ascensionis dñi. Sec̃ loh. cap. cl. iii.
Subleuatis ih̃e oculis in celū dixit. Pat-
uerit hora. vsq; ad te uenio. In ascen-
sione dñi. Sec̃ marc. cap. ccxxxviii.
Recumbentib; undecim disc̃. vsq; sequentib;
signis. Fr̃. vi. Sec̃ luc. cap. cccxlii.
Ego mita. pmissū patris mei in uos vsq;
et benedicentes dñm. Doñ. post ascen-
sione dñi. Sec̃ loh. cap. cxi. v. Dixit
ih̃e disc̃ suis. Cū uenerit paradysus.
vsq; quia ego dixi uobis. Fr̃. iii. Sec̃
loh. cap. cxxxiii. Dixit ih̃e disc̃ suis.
S imanseritis in me. vsq; impl. Sab̃
pente costes. Sec̃ loh. cap. cxxx. Dixit
ih̃e disc̃ suis. Siquis diligit me. vsq; pā-
tie facio. Fr̃. ii. Sec̃ loh. cap. xxii.
Dixit ih̃e disc̃ suis. Sic enī dilexit dñs.
vsq; in dō sunt facta. Fr̃. iii. Sec̃ loh.
cap. lxxxviii. Dixit ih̃e disc̃ suis.
Amen am̃ dico uob; qui n̄ mitat postū.
in uile. vsq; et habundanti hab̃.
Mense quarto. Fr̃. iii. Sec̃ loh. cap. lx.
Dixit ih̃e disc̃ suis. Nemo post uen. vsq;
p̃munda uita. Fr̃. v. Sec̃ luc. cap. lxxxv.
Conuocatis ih̃e xii. disc̃. dedit. vsq; et eu-
rantes ubiq; Fr̃. vi. Sec̃ luc. cap. xxxvi.
Factū ē in una die. vsq; hodie. Sabbato.
in xii. lect̃. Sec̃ math. cap. cc. v. Egredi-
ente ih̃u. ab h̃. vsq; et secuti sunt eum.
In nat̃ sc̃ox. m. pr̃m et feliciam. Sec̃ luc.
cap. cxxlviii. Dixit ih̃s disc̃ suis. Cum
audieritis p̃lia et seditiones. vsq; animas
ur̃as. In nat̃. s. marcellam et petri. Sec̃
loh. cap. cxxxviii. Dixit ih̃e disc̃ suis.
Hoc ē p̃ceptū meū. vsq; det uobis.
Doñ. in oct̃ pente costes. Sec̃ loh. cap. xxiii.
Erat homo ex phariseis. vsq; uitā et̃nā.
Doñ. prima p̃ oct̃ pentec̃. Sec̃ luc. cap. cxcvi.
Dixit ih̃e disc̃ suis parabola h̃. Homo
quidā erat diues. et inducib; vsq; resur-
rexerit credent. Fr̃. iii. Sec̃ luc. cap.
cxi. iii. Accesserunt ad ih̃m quidā sad-
duceorū. qui negant se ēē. vsq; cum in-
terrogare. Fr̃. vi. Sec̃ luc. cap. lxxxv.

Venit ad ih̃m uir cui nom̃ iayrus. vsq;
factū fuerat. Doñ. ii. post oct̃ pentec̃.
Sec̃ luc. cap. clxxxvi. Dixit ih̃e simi-
litudinē hanc. Homo quidā fecit et̃-
nā. vsq; n̄ gustabit et̃nā meā. In nat̃
sc̃ox. marti et marcelliam. Sec̃ loh.
cap. cxxxviii. Dixit ih̃e disc̃ suis.
Hoc ē p̃ceptū meū. vsq; det uobis.
In nat̃ sc̃ox. protasii et heruasii. Sec̃
marc. cap. cxxxvii. Egrediente ih̃u
de templo. vsq; hic saluus erit.
Fr̃. iii. Sec̃ math. cap. xxxiii. Dixit
ih̃e disc̃ suis. Nolite putare quia
ueni soluere. vsq; in regnū celorū.
Fr̃. vi. Sec̃ luc. cap. cxcvii. Dixit
ih̃e disc̃ suis. Impossibile ē ut n̄ ueni-
ant scandala. vsq; facere fecimus.
Doñ. iii. post oct̃ pentec̃. Sec̃ lucā.
cap. clxxxvi. Stant appropinquantes.
vsq; penitentia agent. Fr̃. iii. Sec̃
math. cap. xxxvi. Dixit ih̃e cuidā
homini. Eslo consentiens aduersario.
vsq; etat in gehennā. Fr̃. vi. Sec̃ marc.
cap. cxc. Cum inuaret ih̃e hierosoli-
mā. vsq; sup̃ doctrina ei. In uigilia
sc̃i lohis bapt̃. Sec̃ luc. cap. i. Elisa-
beth aut̃ impletū ē temp̃. vsq; redēpi-
plebis sue. In nat̃ sc̃ox. lohis et pauli.
Sec̃ luc. cap. cxliiii. Dixit ih̃e disc̃
suis. Attendite aseruit phar̃. vsq;
anglis dñi. Doñ. iii. post oct̃ pentec̃.
Sec̃ luc. cap. lv. Dixit ih̃e disc̃ suis.
Estote q̃ misericordes. vsq; de oculo
fr̃is tui. Doñ. v. post oct̃ pentecostes.
Sec̃ luc. cap. cxxviii. Cū urbe irru-
erent. vsq; secuti s̃ eum. In uigilia
ap̃lorū. petri et pauli. Sec̃ loh. cap.
cxxxvii. Dixit ih̃e petro. Symon
iohis dilig; vsq; clarificaturus ē et̃
dñm. In nat̃ ap̃lorū. petri et pauli.
Sec̃ math. cap. clxvi. Venit ih̃e in
partes cesaree. vsq; erit solutū in celis.
Item in nat̃ sc̃i pauli. Sec̃ math.
cap. cxcv. Dixit symon petrus ad
ih̃m. Ecce nos reliquim; om̃ia. vsq;

eterna possidebit. **Dom.** post natal
aploru. **Seco math.** cap. xxxv. **Amen**
dico uob. Nisi habundauerit. vsq;
offer munus tuum. **In nat.** scō. frocchi
et xarumam. **Seco math.** cap. cclm.
Sedente ihē sup montē oliueti. vsq; hic
saluus erit. **In octaua aplorū.** **Seco**
math. cap. cclviii. Iussit ihē discipulos
suos ascend. vsq; filius dī est. **Fr.** iii.
Seco mar. cap. cvii. Cum egressus ēet
ihē in uia. vsq; ueni sequere me.
Fr. vi. **Seco mar.** cap. lxxvii. Exierūt
pharisei et expeperunt. vsq; et misit
illū in domū suā. **Dom.** ii. post nat
aplor. **Seco mar.** cap. lxxvii. Cū mul
ta turba esset cū ihu. vsq; dimisit eō.
Fr. iii. **Seco math.** cap. clxi. Accesserūt
ad ihēm sadducei. vsq; et sadduceos.
In nat. vii. **fratru.** **Seco math.** cap. xxxii.
Videns ihē turbas ascendit in montē.
vsq; copiosa ē in celis. **Fr.** vi. **Seco luc.**
xviii. Descendens ihu de monte
cū discipulis suis. vsq; et reddidit patri
suo. **In nat.** s. cyriaci. **Seco math.**
cap. xxi. Dixit ihē discipulis suis. Nihil
opertū. vsq; qui est in celis. **Dom.** iii.
Seco math. cap. lvi. Dixit ihē discipulis
Atendite a falsis prophetis. vsq; in regnū
celos. **In nat.** s. paxedis uirginis.
Seco math. cap. cxi. Dixit ihē discipulis
suis parati hanc. Simile ē regnū cel
thesuro. vsq; noua et uetia. **In nat.**
s. Apollenaris. **Seco luc.** cap. cclxx.
Facta ē contentio int discipulos. vsq; xii
trib isrl. **In nat.** s. iacobi apli. **Seco luc.**
cap. cclv. Dixit ihē discipulis suis. Nihil
opertū. vsq; angelis dī. **Fr.** iii. **Seco**
luc. cap. lxxxi. Cum egressus esset
ihē de nau. vsq; quanta illi fecisset
mīs. **Fr.** vi. **Seco luc.** cap. cxxvi.
Dixit ihē discipulis suis parati hanc. Homo
quidā erat diues et indues. vsq; resur
rexerit credent. **Dom.** iii. post nat
aplorū. **Seco luc.** cap. cxxvi.
Cū adppinquaret ihē hierlīm. vsq; cor

tidie in templo. **In nat.** scō. felicitas Sim
plici laustini et beatrice. **Seco luc.** cap
clm. Dixit ihē discipulis suis. Sint lumini
uri pēmeti. vsq; filius hominis ueniet.
In nat. scō. abdo et sennes. **Seco math.**
cap. cclm. Dixit ihē discipulis suis. Videte
ne quis uos seducat. vsq; saluus erit.
Fr. iii. **Seco luc.** cap. cclii. Dixit ihē discipulis
suis. Cum aut uidertis circūdari ab ex
ercitu hierlīm. vsq; uniuerso orbi.
Fr. vi. **Seco luc.** cap. cclviii. Dixit ihē discipulis
suis. Adtendite aut uob. ne forte grauen
vsq; filium hominis. **Dom.** v. post nat aplor.
Seco luc. cap. cxc. Dixit ihē discipulis suis par
hanc. Homo quidā erat diues. q habebat
uillieū. vsq; in eterna tabern. **Fr.** iii.
Seco math. cap. cclvii. Vespere aut facto
accesserūt ad ihēm discipuli ei dicentes. vsq; et
mulierib et paruulis. **Fr.** vi. **Seco lucam.**
cap. cxxv. Rogauit ihēm quidā pharis
vsq; sartinas. **Dom.** vi. post nat aplor.
Seco luc. cap. cxxi. Quidā legisperit sur
rexit. vsq; et tu sic similit. **R. aug.** Adumcu
la sei petri. **Seco math.** cap. cclviii. Iussit
ihē discipulos suos ascendere nau. vsq;
uere filius dī est. **In nat.** sei stephani epi.
Seco luc. cap. cxxviii. Dixit ihē discipulis
par hanc. Homo quidā nobilis abiit. vsq;
et habundabit. **Fr.** iii. **Seco luc.** cap. cxxvi.
Erat ihē eiciens demoniū. vsq; et custodi
unt illud. **Dom.** vii. post nat aplorum.
Seco luc. cap. cxxiii. Dixit aut et ad qsdā
qui in se confidebant tanq; iusti. vsq; hu
miliabitur. **In nat.** scō. xxxii felicitissimi
et agapiti. **Seco math.** cap. lxxxvi. Dixit ihē
discipulis suis. Ecce ego mitto uos sic oues. vsq;
hic saluus erit. **In uigilia sei laurentii.**
Seco math. cap. clxx. Dixit ihē discipulis suis. Si
quis uult post. vsq; in regno suo. **In nat.**
sei laurentii. **Seco loh.** cap. ciii. Dixit ihē
discipulis suis. Nisi gram frumti. vsq; q ē in celis.
In nat. sei tyburu. **Seco loh.** cap. cxxxiii.
Ouē ihē discipulis suis. Hoc ē pceptū meū. vsq;
det uobis. **In nat.** sei ypoliti. **Seco lucam.**
cap. cclm. Dixit ihē discipulis suis. Adten

ante aserimto ph. vsq. anglis dei.
F r. iii. Sec. luc. cap. lxxviii. Rogavit
ihm quida ph. vsq. dilexit multum.
F r. vi. Sec. luc. cap. xxvi. Surgens ihs de
synagoga vsq. euang. regni dei. Innat
sei iusebi pbr. Sec. math. cap. cclxi.
Dixit ihs discipulis suis. Vigilate q. vsq. consti-
tuet eu. In assumptione sec. marie. Sec. luc.
cap. cxxv. Intravit ihs in quidda castellu.
vsq. n. auferet ab ea. Innat sei agapm. a.
Sec. luc. cap. clxi. Dixit ihs discipulis suis.
Sunt lumbi vtri p. meti. vsq. fili hominis
ueniet. **D** om. i. post nat. s. laurentii.
Sec. mar. cap. lxxviii. Exiens ihs de sim-
b. tyri. vsq. et multos loqui. Innat s. iymo-
thri apli. Sec. luc. cap. clxxxii. Dixit ihs
discipulis suis. Siquis uenit ad me vsq. audiendi
audiat. Innat s. bartholomei apli. Sec.
luc. cap. cclxx. Facta e contentio inter
discipulos vsq. xii. trib. ist. **F** r. iii. Sec.
luc. cap. clxxviii. Qu. uenit ihs p. ciuitates
et castella. vsq. in regnu. di. Innat sei
hermetis. Sec. luc. cap. xl. v. Descendens
ihs de monte. vsq. multa e in celo.
Innat sec. sabine uirg. Sec. mar. cap. cxi.
Dixit ihs discipulis suis par. hanc. Simile est
regnu. celo. thesauro vsq. noua et uetera.
Passio sei iohannis bapt. Sec. mar. cap. lvm.
Misit herodes ac tenuit iohm. vsq. in mo-
nito. **F** r. vi. Sec. math. cap. cviii.
Cepit ihs expbiare ciuitate. vsq. in die
iudicii qua. tibi. **D** om. ii. post nat. sei
laurentii. Sec. luc. cap. cxx. Dixit ihs
discipulis suis. Beata ocula quident. vsq. fac
similit. **F** r. iii. Sec. mar. cap. cxvii.
A bcuntes pharisei c. siliu. faciebant. vsq.
sperabunt. **F** r. vi. Sec. luc. cap. clxxviii.
A tt. ad ihm quida. de turba. vsq. ds. pascit
illos. **D** om. iii. post nat. sei laurentii.
Sec. luc. cap. cxi. Qu. uenit ihs in hierlm.
transiebat. vsq. te saluu. fecit. **F** r. iii.
Sec. mar. cap. cxx. Introuit ihs hiero-
solima. in templo. vsq. doctrina. caus.
F r. vi. Sec. luc. cap. cxxviii. Dixit ihs
discipulis suis similitudine. hanc. Homo

quida. nobilis. abiit. vsq. hierosolima.
I nnat. sec. marie. Sec. luc. cap. iii.
E xurgens aut. maria. vsq. saluati. meo.
I nnat. sei adrian. m. Sec. ioh. cap. cxx.
Dixit ihs discipulis suis. Ego sum unus uera.
vsq. impletur. Innat. sec. x. from. et
laicet. Sec. math. cap. lxxxviii.
Dixit ihs discipulis suis. Cu. psequemur uos
in ciuitate ista. vsq. qui. es. in celis.
F r. vii. Sec. luc. cap. cxi. Factu. e. in
una. die. docent. ihu. vsq. hec. facio.
D om. iii. post nat. sei laurentii. Sec.
math. cap. clviii. Dixit ihs discipulis suis.
Nemo potest duob. dnis. vsq. adiciet.
uobis. **F** r. iii. Sec. math. cap. xl. Dixit
ihs discipulis suis. Audistis quia dictu. est
diliges. pximu. vsq. reddet. tibi.
F r. vi. Sec. luc. cap. cxi. Docent. ihu.
populu. in templo. vsq. hec. facio.
I n exaltatione. sec. crucis. Sec. luc. cap.
cxi. Dicebat ihs turbis phariseoru
et principib. iudeo. Ve uob. qui. edi-
ficatis. vsq. ut. accusarent. eu.
D om. v. post nat. sei laurentii. Sec. luc.
cap. lxvii. Ibat ihs in ciuitate. vsq.
plebe. suam. Innat. sei nicomedi. m.
Sec. luc. cap. xxvi. Dixit ihs discipulis suis.
Siquis. uult. post. me. uenire. vsq. regnu.
di. Innat. sei. lucie. lusemie. Sec.
math. cap. cxi. Dixit ihs discipulis suis.
par. hanc. Simile. e. regnu. celo. thesa-
abscondito. vsq. noua. et. uetera.
F r. iii. Sec. luc. cap. xxxviii. Vidit ihs
publicanu. nomine. leui. vsq. in peni-
tentia. **F** r. vi. Sec. mar. cap. lxxxi.
V enit ihs bethsaida. et adducunt. ei.
cecu. vsq. dixeris. **D** om. vi. post nat.
sei laurentii. Sec. luc. cap. clxxvii.
C um. intraret. ihs. in domu. cui. princi-
pis. vsq. exaltabitur. **F** r. iii. mense. iii.
Sec. mar. cap. cxi. Respondens. unus.
de turba. dixit. vsq. in oratione. et ieiunio.
F r. vi. Sec. luc. cap. xxxvi.
S edebat ihs docens. et exau. vsq. uadmi-
mirabilia. hodie. **S** abbato. xii. lect.

Secū lucā. Cap. cxi. Stat ihc do-
cent in synag. vsq. gloriose. fiant.
Doā. vii. post nat. scī laurentii.
Secū mat. Cap. cxxiii. Accesserunt
ad ihm sadducei. vsq. exaltabuntur.
Fr. iii. Secū mat. Cap. cxxxi. Interroga-
uit ihm un. describis. vsq. n. es lon-
ge a regno dī. **Fr. vi.** Secū mat. Cap.
cxxxvi. Dixit ihc discip. suis parabolam.
Simile ē regnū celorū homi-
ni qui seminat bonū. vsq. in hor-
tū meū. **In nat. scī mathei apli.**
Secū mat. Cap. lxxi. Cum transiret
inde ihc. uidit hominē sedentem.
vsq. sed peccatores. **In nat. scōrum**
cosme & damiani. Secū ioh. Cap. cxxx^{vi}.
Dixit ihc discip. suis. Hec mando uobis.
vsq. habuerit me gratis. **In uigilia**
scī michaelis arch. Secū mat. Cap. cxiⁱⁱ.
Cum q. uideretis ab hom. vsq. uerba aū
mea n. preteribunt. **In nat. s. micha-**
elis arch. Secū mat. Cap. clxxviii.
Accesserunt discip. ad ihm dicentes. Quis
putat. vsq. qui ē in celo.
Doā. i. post nat. scī michaelis. Secū mat.
Cap. lxx. Ascendens ihc in nauiculā.
vsq. talem hominib. **In nat. scī marci**
pape. Secū mat. Cap. cclxxviii. Dixit
ihc discip. suis par. hanc. Homo q. dā
peregre p. hē. vsq. in gaudiū dñi tui.
Fr. iii. Secū mat. Cap. lxxiii. Exiens.
ihc de finib. iher. vsq. & multos loqui.
Fr. vi. Secū mat. Cap. cxxxvii. Dixit
ihc discip. suis similitudinē hanc.
Simile ē regnū celorū grano. vsq. a con-
stitutione mundi. **In nat. scī chriso-**
goni. Secū ioh. Cap. cxxxviii. Dixit
ihc discip. ss. Hec mando. vsq. habuerit
me gratis. **Doā. ii.** post nat. scī mich.
Secū mat. Cap. lxxiii. Loquente ihu
ad turbas. vsq. ex illa hora. **Fr. iii.**
Secū luc. Cap. xxxiii. Cum esset ihc
in una ciuitatē. vsq. ab infirmis
suis. **Fr. vi.** Secū mat. Cap. cxi.
Accesserunt ad ihm discipuli dicentes. Dis-

sert nobis par. vsq. audiendi audiat.
Doā. iii. post scī ang. Secū mat. Cap. ce-
xxi. Loquebatur ihc cū discip. suis in
parabolis. vsq. pauci & electi. **Fr. iii.**
Secū luc. Cap. clxxx. Dicebat ihc tūc
principi phariseor. Cū facis prandium.
vsq. panē in regno dī. **Fr. vi.** Secū mat.
Cap. lxxvii. Cum uenisset ihc in domū
petri. vsq. egrediat. portauit. **Doā. iii.**
post scī ang. Secū mat. Cap. clxxxviii.
Dixit ihc discip. ss. Simile ē regnū celorū
homini regi. q. uoluit rationē ponere.
vsq. de thronib. iher. **Fr. iii.** Secū mat.
Cap. cxxiii. Dixit ihc discip. ss. Amen
dico uobis. quia si quis dixerit. vsq. pec-
cata uia. **Fr. vi.** Secū mat. Cap. xli.
Dixit ihc discip. ss. Videte quid audiat. vsq.
tempus messis. **Doā. v.** post scī ang.
Secū mat. Cap. cxxiii. Ab eunt phari-
sei consil. vsq. que sunt dī deo. **Fr. iii.**
Secū mat. Cap. clxxviii. Cū uenisset ihc
et discip. eius caph. vsq. da eis p. me & te.
Fr. vi. Secū mat. Cap. lxx. Conuenerunt
ad ihm pharisei et quidā describis.
vsq. traditionē hominū. **Doā. vi.** post
scī ang. Secū mat. Cap. lxxiii. Loquen-
te ihu ad turbas. vsq. ex illa hora.
Fr. iii. Secū mat. Cap. cxxxi. Interroga-
uit ihm unus de scribis. vsq. n. es lon-
ge a regno dī. **In nat. scī saturnini.**
Secū mat. Cap. cxxxviii. Dixit ihc discip.
ss. Videte ne quis uos seducat. vsq. hic
saluus erit. **Eodē die uigilia scī an-**
dree apli. Secū ioh. Cap. xv. Stabat
ioh. et c. discip. ei duo. vsq. sup. filiū
hominis. **In nat. scī andree apli.**
Secū mat. Cap. xx. Ambulans ihc iuxta
mare gal. vsq. secuti sunt eum.
Ebdomade. v. ante nat. dñi. Secū ioh.
Cap. xlviii. Cum subleuasset oculos
ihc & uidisset. vsq. qui uentur. ē in
mundū. **Fr. iii.** Secū mat. Cap. lxxvii.
Cū uenisset ihc in domū symonis petri.
uidit foerū eius. vsq. sepelire mor-
tuos suos. **Fr. vi.** Secū luc. Cap. cxlvi.

Dixit ad ihm quida de turba Magister
die firi meo ut diuidat. Vsq; adiciemur
vobis. **Innat. Sec. luc. Cap. cclxx.**
Cap. cxi. Dixit ihs discipulis suis par hanc.
Simile e regnu celoru thesa. Vsq; noua
euctia. **Fr. vii. Sec. mar. Cap. lxxviii.**
Dixit ihs discipulis suis. Videte et caute. Vsq;
indomui sua. **Abdom. iii. ante nat. dñi.**
Sec. mar. Cap. cxi. Cu uenisset ihs
hierosolimis. Vsq; q uenit in nomine dñi
Fr. iii. Sec. mat. Cap. vii. Venit iohs ba
ptista pdicans. Vsq; peccata sua. **Fr. vi.**
Sec. luc. Cap. viii. Dicebat ihs ad turba
que exiebant. Vsq; euangelizabat pplm.
Abdom. iii. ante nat. dñi. Sec. luc. Cap. c.
lvii. Erunt signa in sole et luna. Vsq;
n transient. **Fr. iii. Sec. mat. Cap. ciii.**
Dixit ihs turbis et discipulis suis. Amen dico
uobis. n surrex maior. Vsq; audiendi au
diat. **Fr. vi. Sec. mar. Cap. i.** Ego mit
to anglm meū. Vsq; uos spu scō.
Abdom. ii. ante nat. dñi. Sec. mat. Cap.
cii. Cum audisset iohs munculus opa
xpi. Vsq; uia tua ante te. **Fr. iii. Sec.**
mat. Cap. x. Videns ihs multos phar.
Vsq; in spu scō et igni. **Fr. vi. Sec. luc.**
Cap. lxxviii. Nuntiauerunt iohi discip
ei de omib. Vsq; e illo. **Abdom. i. ante**
nat. dñi. Sec. ioh. Cap. viii. Miserunt
iuda ab hierosolimis. Vsq; erat iohes ba
ptista. **Mense. x. Fr. iii. Sec. luc.**
Cap. iii. Missus e gabriel angls. Vsq;
uerbum tuū. **Fr. vi. Sec. luc. Cap. iii.**
Exurgens aut maria in dieb. illis. Vsq;
in dō salutari meo. **Innat. scilicet thome**
apli. Sec. ioh. Cap. cxxiii. Dixit ihs
discipulis suis. Hoc e pceptum. Vsq; dea uob.
Sabbato. xii. lccc. Sec. luc. Cap. vi.
Anno. xv. impu tyberii. Vsq; salutare dei.
Pro uertate pluvie. Sec. luc. Cap. lxxxiii.
Factū est uina dierū. Vsq; obediunt ei.
Pro sterilitate pluvie. Sec. mat. Cap. cxi.
Dixit ihs discipulis suis. Misericor. turbe. Vsq;
et discipuli ei cū eo. **In cōmōtione gentiū.**
Sec. luc. Cap. cl. Dixit ihs discipulis suis. Nolite

solliciti esse. Vsq; adiciemur uobis.
Innat. papae. Sec. luc. Cap. cclxx.
Facta e contentio. Vsq; trib. ihs. Innat.
prbri. Sec. mat. Cap. cclxxiii. Dixit ihs
discipulis suis. Vigilate q. Vsq; constituet eum.
Innat. diaconi. Sec. ioh. Cap. ciii. Dixit
ihs discipulis suis. Nisi granū frumti. Vsq;
in celis. **In dedicatione ecclē. Sec. luc.**
Cap. lx. Dixit ihs discipulis suis. Non est
enī arbor bona. Vsq; erat sup petram.
Item aliud. Sec. luc. Cap. cxxxv.
Aggressus ihs. pambulabat. Vsq; qd perier.
Pro uelatione ancillarū dī. Sec. mat. Cap.
cxxxi. Loquebatur ihs cū discipulis suis.
Vsq; pauci et electi. **Aduclandas mari**
tatas. Sec. ioh. Cap. xxvii. Respondens
iohs. Non potē homo. Vsq; impleti e.
In aduentu episcoporu. Sec. luc. Cap. cvii.
Designauit dñs et alios septuaginta.
Vsq; mercede sua. Pro ordinantib. epis.
Sec. ioh. Cap. lxxxviii. Loquente ihu
ad turbas. multi credider. meū. Vsq;
opera abrahe. ficit. **Item pordinant.**
Sec. mar. Cap. lii. Circuibat ihs in cir
cuitu docens. Vsq; et sanabant. **Item.**
Sec. luc. Cap. lxxxvi. Conuocatis ihs
discipulis suis. Vsq; et curantes ubiq. **Item.**
Sec. mat. Cap. lxxvi. Circuibat ihs
ciuitates omis. Vsq; et omne infirmitatē.
In letania tempore belli. Sec. luc. Cap. cl.
Dixit ihs discipulis suis. Nolite solliciti esse.
Vsq; adiciemur uobis. **In die belli.**
Sec. mat. Cap. cclxxiii. Accesser. ad ihm
discipuli. Vsq; hic saluus erit. **In aduen**
tu iudicium. Sec. luc. Cap. cxxviii.
Interrogauit ihm quida princeps di
cens. Vsq; eternū. **Contra iudices**
male agentes. Sec. luc. Cap. cxxiii.
Dicebat ihs discipulis suis par hanc. Quo
oportet semp orare. et n. Vsq; uindicta
illo. **Contra epōs male agentes.**
Sec. mat. Cap. lvi. Dixit ihs discip
ulis suis. Omia q querūq; uultis. Vsq; in
ueniunt eam. **Propter agentib. Sec.**
mat. Cap. lxxxii. Dixit ihs discipulis suis.

Omnes predicare dicentes. Usque quā
illi ciuitati. **Item. Secū lucā. Cap.**
cxviii. Dicit ihc discipulis suis. Ete. ecce
ego mitto uos. Usque illi ciuitati.
Ad missam uotiuam. Secū mat. Cap. cxv.
Sedens dñs ihc contra galophilatū.
Usque totū uetū suū. Pro infirmis.
Secū luc. Cap. lxxv. Intrauit ihc caph.
Usque qui languerat sanum. In agenda
mortuorum. Secū loh. Cap. xxviii.
Dicit martha ad ihm. Dñe sis iussus
hie. Usque mundū uenisti. Item. Secū
loh. Cap. xxxviii. Dicit ihc discipulis
sicut tñi pater suscitauit mortuos. Usque
de morte ad uitam. Item. Secū loh. Cap.
lvi. Orit ihc discipulis suis. Omne
quod dicit mihi pater. Usque in nouissi
mo die. Item. Secū loh. Cap. lxxv.
Dixit ihc discipulis suis. Ego sum panis ui
uus. Usque in nouissimo die.
Incipiunt capitula contradiuersionis dñi.
Secū mat. Cap. xxiii. Circuibat ihc
totā gal. Usque turbe multe.
Secū mat. Cap. xxxiii. Dicit ihc discipulis
suis. Nolite putare. Usque in regno cel.
Secū mat. Cap. xxxvii. Dicit ihc discipulis
suis. Audistis quia dicitur. Usque ne
aueritis. Secū mat. Cap. xl. Dicit ihc discipulis
suis. Nolite thesaurizare. Usque
quante erunt. Secū mat. Cap. xlviii.
Dicit ihc discipulis suis. Nolite q̄ solliciti
esse. Usque de oculo fr̄is tui. Secū mat.
Cap. lvi. Dicit ihc discipulis suis. Omnia
qucūq; uultis. Usque inueniunt eam.
Secū mat. Cap. xl. Dicit ihc discipulis suis.
Multa dicent in illa die. Usque suppetia.
Secū mat. Cap. xlviii. Cum uenisset
ihc transire in regionē. Usque ad iherosol.
Secū mat. Cap. lxxi. Cum transiret
ihc inde. Usque peccatores. Secū
mat. Cap. lxxiii. Accesserunt ad ihm
discipuli iohis. Usque ambo conseruant.
Secū mat. Cap. lxxiii. Cum uenisset ihc
in domū principis. Usque uia illam.
Secū mat. Cap. lxxv. Transiuit ihc

inde. Usque tota terra illa. **Secū mat.**
Cap. lxxvii. Videns ihc turbas. Usque in
firmitatem. Secū mat. Cap. lxxxi.
Dicit ihc discipulis suis. In uia gentium ne
abieritis. Usque gratis datur. Secū mat.
Cap. lxxxii. Dicit ihc discipulis suis. Nolite
possidere aurū. Usque illi ciuitati.
Secū mat. Cap. cxvii. Dicit ihc discipulis
suis. Cum autē similem estimabo. Usque ad filios
suis. Secū mat. Cap. cxviii. Abiit ihc sab
bato p̄sata. Usque etiā sabbati. Secū mat.
Cap. cxviii. Secuta ē ihm multi. Usque gen
tes spectabunt. Secū mat. Cap. cxviii.
Oblatus ē ihu demoni hab. Usque in uos
regnum dei. Secū mat. Cap. cxviii.
Dicit ihc discipulis suis. Qui n̄ est mecum. Usque
nece in futuro. Secū mat. Cap. cxviii.
Dixit ihc discipulis suis. Turbis iudeorum.
A autē facite arbore bonū. Usque condēnabe
ris. Secū mat. Cap. cxxxi. Exiens ihc de
domo. Usque auferet ab eo. Secū mat. Cap.
cxxxi. Dicit ihc discipulis suis. Ideo impa
tab. Usque n̄ audierunt. Secū mat. Cap. cxxv.
Dixit ihc discipulis suis. Vos q̄ audite parab.
Usque triget. Secū mat. Cap. cxxvii. Dixit
ihc discipulis suis. Turb par hanc. Simile
ē regnū celorum. Usque aconstitu
tione mundi. Secū mat. Cap. cxi.
Accesserunt ad ihm discipuli ei dicentes. Dis
serte nob par. Usque audiendi audiat.
Secū mat. Cap. cxi. Factū ē cū consummas
set ihc par. Usque in cruce. Secū mat.
Cap. cxi. Cū transisset ihc. Et discip.
Usque salui facti s̄. Secū mat. Cap. cxi.
Accesserunt ad ihm pharisei. Usque abiit.
Secū mat. Cap. cxli. Cum uenissent
ihu discipuli transire. Usque sadduceorum.
Secū mat. Cap. cxli. Precepit ihc discipulis
suis. Ut nem. Usque ea que hom. Secū mat.
Cap. cxli. Interrogauerunt ihm discipuli.
Usque dixisset eis. Secū mat. Cap. cxli.
Cum uenisset ihc ad iherosol. Usque ex illa
hora. Secū mat. Cap. cxli. Dicit ihc
discipulis suis. Quid uobis uidetur. Usque de
pusillis istis. Secū mat. Cap. cxli.

Factū ē eum ē sūmasset vsq; n̄ separat.
S cō math. Cap. xxi. Dixit ih̄c discipulis suis
et turba iudeis Amen dico vobis Qui
cūq; dimiserit vsq; caput. **S cō math.**
Cap. xxiii. Accedens ad ibm un̄ de
scribis vsq; sequere me. **S cō math. Cap.**
xxiiii. Dixit ih̄c eundē scribē. Suis
p̄fectus est vsq; possibilis. **S cō math.**
Cap. xxv. Dixit ih̄c discipulis suis et tur
bis iudeorū. Quid vobis uidet. Homo
vsq; credentis ei.
S cō math. Cap. xxvi. Erat insyna
goga iudeis vsq; rōg galileis. **S cō math.**
Cap. xxvii. Surgens ih̄c iudeis diluculo
vsq; demonia eiciens. **S cō math. Cap. xxviii.**
Egressus ih̄c cepit p̄dicare vsq; loquēti
ur eis uerbum. **S cō math. Cap. xxix.**
Erat discipulis ioh̄is et pharisaeis ieiunantes vsq;
iunabunt nullis diebus. **S cō math.**
Cap. xxxi. Secessit ih̄c cū discipulis suis vsq;
manifestat illis. **S cō math. Cap. xxxiii.**
Ascendens ih̄c in montē vsq; panē manduc.
S cō math. Cap. xxxviii. Dixit ih̄c discipulis
Numquid uenit lucerna vsq; abscondi ab illo.
S cō math. Cap. xli. Dixit ih̄c discipulis suis par
tano. Sic ē regnū dī vsq; ad ē messis.
S cō math. Cap. xlii. Abiit ih̄c et discipuli
ei illo et sequēbantur eū vsq; a plaga uia.
S cō math. Cap. xliiii. Loquēti ih̄c ueni
unt serui vsq; nemo ad se. **S cō math.**
Cap. xli. Conuenientes apli ad ibm vsq;
illos multa. **S cō math. Cap. lvi.** Cum
egressus esset ih̄c de iudea vsq; fiebant.
S cō math. Cap. lxx. Conueniunt ad ibm
pharisaei vsq; multa. **S cō math. Cap. lxxi.**
Dicebat ih̄c turbi iudeorū bene iratum
vsq; audienti audiat. **S cō math. Cap. lxxii.**
Cum introisset ih̄c in domū mariae vsq;
mū homi. **S cō math. Cap. lxxiii.** Surgens
ih̄c abiit in fines iher̄ vsq; et multos loq.
S cō math. Cap. lxxv. Respondens ioh̄is et
ad ibm vsq; mercede factam. **S cō math.**
Cap. lxxv. Dixit ih̄c discipulis suis. Si scandaliza
uerit te man vsq; habet uirtutem.
S cō math. Cap. lxxv. Dicebat ih̄c discipulis

vsq; plenus iudicium.

S cō luc. Cap. i. Dixit ih̄c discipulis
Amen dico vobis qui auditis vsq; simul.
S cō luc. Cap. i. Dixit ih̄c discipulis suis. Si
diligitis eos vsq; et malos. **S cō luc. Cap.**
lxxv. Factū ē deinceps et ipse ih̄c uen
iebat vsq; defeculatis suis. **S cō luc.**
Cap. xxi. Reuersi apli narranturunt vsq;
sanabat. **S cō luc. Cap. ci.** Dixit ih̄c disci
pulis. Ponite in cordib' uris sermones vsq;
me misit. **S cō luc. Cap. cii.** Factū est
dū cōplerent dies vsq; saluare. **S cō luc.**
Cap. ciii. Dixit ad ibm quidā de turba
vsq; et n̄ ē indm diues. **S cō luc. Cap. liii.**
Dixit ih̄c discipulis suis. Ille autē seruus q̄ cogno
uerit vsq; petat ab eo. **S cō luc. Cap. clv.**
Dixit ih̄c discipulis suis. Iagie ueni minere
vsq; quod uisū ē. **S cō luc. Cap. clvi.**
Dixit ih̄c discipulis suis et turbis. Cum uideris
vsq; min reddas. **S cō luc. Cap. clvii.**
Ad eam quidā annuntiantes ih̄m vsq;
simili peribitis. **S cō luc. Cap. clviii.**
Respondit archisyna gog in dignant vsq;
glorificiebat ab eo. **S cō luc. Cap. clxiii.**
Accessit ad ibm quidā pharisaei vsq; in no
mine dñi. **S cō luc. Cap. clx.** Dixit ih̄c
discipulis et turbis. Facite uobis amicos
vsq; quis dabit uobis. **S cō luc. Cap. clxi.**
Dixit ih̄c discipulis et turbis. Nemo seruo
vsq; ui facit.
S cō ioh. Cap. xvi. Dixit ih̄c
discipulis suis. Quē cū misit d's vsq; in gali
leam. **S cō ioh. Cap. xxi.** Post duos
dies erit ih̄c inde vsq; in die festum.
S cō ioh. Cap. li. Altera die turba que
stabat vsq; saturati erant. **S cō ioh. Cap. li.**
Dixit ih̄c discipulis suis. Operamini n̄ cibū
vsq; eis manducare. **S cō ioh. Cap. liii.**
Dixit ih̄c discipulis suis. Amen dico vobis
n̄ moyses vsq; n̄ sicut unquā. **S cō ioh.**
Cap. lvi. Murmurabant q̄ uider de
ih̄m vsq; doctores dī. **S cō ioh. Cap. lxxv.**
Lingabant q̄ uider ad iudicē vsq; uere
ē potus. **S cō ioh. Cap. lxxviii.** Dixit
ih̄c discipulis suis. Amen dico uobis qui

manducat mei carne. *vsq. ap. patre meo.*
Sed *loh. cap. lxviii.* Dixit ihc discipulis. Ne
mo potest uenire. *vsq. tu es xpc filius dei.*
Sed *loh. cap. lxxxi.* Stabat ihc et clama
bat dicens. *vsq. glorificatus.* **S**ed *loh.*
cap. lxxxi. Cum audissent turbe. *vsq.*
sic hic homo. **S**ed *loh. cap. lxxxviii.*
Dixit ihc turbi iudeorum. In iudiciu ego ueni
vsq. urim manet. **S**ed *loh. cap. xxi.*
Dixit ihc discipulis. Propterea me par
diligit. *vsq. demoniu habentis.*
Sed *loh. cap. xxi.* Abiit iuc iterum
transiordanen. *vsq. crediderunt in eu.*
Sed *loh. cap. xxi.* Gloriamur ihc et dixit.
Qui credit in me. *vsq. sic loquor.*
Sed *loh. cap. cxxv.* Dixit ihc discipulis.
Filioli. adhuc modicu. *vsq. adimmet.*
Sed *loh. cap. clu.* Dixit ihc discipulis.
Modicu creditis. *vsq. uici mundum.*
Iuxta *post pascha.*
Sed *mar. cap. cclviii.* Exierunt muli
eres cito demonum. *vsq. ibi me ui
debunt.* **S**ed *mar. cap. cclv.* Cu abis
sent mulieres demonum. *vsq. in ho
dicnu diem.* **I**uxta *sed mar. cap. c.*
Sed *mar. cap. c.* Exierunt mulieres demonu
m. *vsq. crediderunt.* **S**ed *luc. cap.*
cccxxviii. Subsecut mulieres que
cu ihu uenerunt. *vsq. scdm mandatu.*
Sed *luc. cap. ccccxxvi.* Vna aut sabba
ti ualde diluculo. *vsq. resurrexit.*
Sed *luc. cap. ccccxxvii.* Dixerunt angli
mulieribus. Recordamini quid lo
cutus. *vsq. eccis omib.* **S**ed *luc. cap.*
ccccxxviii. Erat aut maria magda
ne. *vsq. quod factu fuerat.* **S**ed *loh.*
cap. ccviii. Vna aut sabba maria
magdalene. *vsq. amoris resurgere.*
In uigilia ascensionis dni. **S**ed *luc.*
cap. cccxlii. Dixit ihc discipulis. Ecce
ego mitto pmissu. *vsq. benedicemus*
dnm. **F**ix post ascensu dni. **S**ed *luc.*
cap. xl. Dixerunt pharisei ad ihm. *vsq.*
in illis dieb. **P**ro tribulantibus
Sed *mar. cap. xli.* Dixit ihc discipulis.

Cu oratis. n eritis sic hypocritar. *vsq.*
petatis eum. **S**ed *mar. cap. li.*
Dixit ihc discipulis. Petite et dabunt
uob. *vsq. petentibus.* **S**ed *mar.*
cap. cxxviii. Reuertens ihc mane
in ciuitate. *vsq. accipietis.* **S**ed *mar.*
cap. cxxviii. Dixit ihc discipulis.
Habetis fide di. *vsq. peccata ura.*
Prouerunt pluuie. **S**ed *mar. cap. xliii.*
Dixit ihc discipulis. Transcram. *vsq. obedi
unt ei.* **S**ed *loh. cap. l.* Ihc q cu co
gnouisset quia uenturi. *vsq. ad terra
qui ibant.* **I**nferus de aduentu dni.
Sed *mar. cap. cclvi.* Dixit ihc discipulis.
Amen dico uob. pdicabitur hoc
euangelium. *vsq. in illis dieb.* **S**ed *mar.*
cap. ccl. Dixit ihc discipulis. Oportet au
t n fiat fuga ura. *vsq. ecce pdixi uob.*
Sed *mar. cap. cclv.* Dixit ihc discipulis.
Si q dixerint uob ecce. *vsq. aquile.*
Sed *mar. cap. cclviii.* Dixit ihc discipulis.
Statim aut post tribula. *vsq. n
ptribunt.* **S**ed *mar. cap. cclx.* Dixit
ihc discipulis. Dedite aut illa et hora.
vsq. uenturus sit. **S**ed *mar. cap. cccxxviii.*
Cu sederet ihc in monte oliuari. *vsq.*
n du finis. **S**ed *mar. cap. clu.* Dixit
ihc discipulis. Videte et uigilate et ome.
vsq. uigilate. **S**ed *luc. cap. cccxviii.*
Dixit ihc discipulis et quibda dicentibus.
de templo. *vsq. nolite q post illos ire.*
Sed *luc. cap. cclii.* Dixit ihc discipulis.
Cu aut uideritis circudari. *vsq. i po
ra nationu.* **S**ed *luc. cap. cclviii.*
Dixit ihc discipulis. Ad tendite aut uob.
vsq. audite eum. **S**ed *luc. cap. ccii.*
Interrogat ihc aphariseis. *vsq. scietimini.*
Sed *luc. cap. ccv.* Dixit ihc discipulis.
Sicut em fulgur coruscans. *vsq. reue
labitur.* **S**ed *luc. cap. cxxiii.* Dixit ihc
discipulis parabol hanc. Quo oportet
semp orare. *vsq. fide interna.* **S**ed *mar.*
cap. vi. Indieb aut illis. ueni iohs
bapt. *vsq. peccata sua.* **S**ed *mar. cap. x.*
Videns iohs multos phariseos. *vsq. mit*

temur.

Item. Cap. i. Inicium sci euang
Seco mar. Sicut scriptum est in
claya ppheta. Vsq; peccata sua.
Seco luc. Cap. viii. Interrogabant
iohm turbę. Vsq; spū scō & igni.
Interis post natū dñi. Seco math.
Cap. iii. Dixit ihe disc̃ suis.
hoc aut totū factū est. Vsq; nom̃
eius ihm. Seco mat. Cap. xviii.
Cum audisset ihe quod iohs tradi
tus esset. Vsq; lux orta est eis.
Seco ioh. Cap. vi. Iohs testimonium
phibuit de ihū. & clamabat. Vsq;
ipse enarrauit. **F**ix post epiph̃ d.
Seco luc. Cap. xiii. Factū est aut
cū baptizaretur. Vsq; ioseph.
In uigilia pentecostes. Seco ioh.
Cap. lxxxi. Innouissimo aut die.
Vsq; credentes incum. **I**nnuunt
sci iohis bapt. Seco luc. Cap. i.
Dix zacharias ad anglm. Vsq; inter
homines. **I**nnatū sci petri.
Seco luc. Cap. xxi. Factū ē cū solus
esset ihe. Vsq; ne cui dicerent.
Innatū confessorum. Seco mar. Cap
cliii. Dixit ihe disc̃p suis. Videte
et uigilate & orate. Vsq; dico uigil.
Innatū plurimorū confessorum.
Seco marcū. Cap. cx. Dixit ihe disc̃
suis. Amen dico uob. nemo ē qui
reliquerit domū. Vsq; in futuro in
uitam eternam.
Explieunt capitul. iiii. euangelio
rum. MATHEI. MARCI. LUCAE.
atq; IOHANNIS.

Handwritten text in a cursive script, likely from a 17th or 18th-century manuscript. The text is arranged in approximately 20 lines, though many are illegible due to fading and the condition of the paper. Some words are written in red ink, serving as rubrics or headings. The script is dense and characteristic of the period.

IN CIPIU
PLOGVS
QUATTOR
EVANGELIAR
LURES

FUISSE QUI
evangelia scrip
serunt & ^{testatur} lucas
evangelista dicens.

Quoquidem multi
conati sunt ordinare
narrationem rerum que
in nobis complecti sunt. si
cut tradiderunt nobis qui ab
initio ipsi viderunt sermonem.
& ministraverunt ei. & p[re]sen
tia usq[ue] ad p[re]sens tempus mo
nimenta declarant. que aduer
sis auctoribus edita. diversa
rum heresum fuerit principia.
Ut est illud iuxta aegyptios.
& thomam. & mathiam. & bar
tholomeum. duodecim quoq[ue]
ap[osto]lorum. & basilidis atq[ue] ap
pellis. ac reliquorum quos enu
merare longissimum e[st]. cum
hoc tantum in p[re]sentiarum
necesse sit dicere. extitisse quos
dam qui sine sp[iritu] & gratia d[omi]ni
conati sunt magis ordinare

narrationem quam hystorie
texere veritatem. Quibus
iure potest illud. p[ro]phetiam
coaptari. Uac qui p[ro]phe
tant de corde suo quiambu
lant post spiritum suum. q[ui]
dicunt d[omi]n[us]. & d[omi]n[us] non mi
sit eos. De quibus & saluator
in euangelio iohannis loquitur.
Omnes qui ante me uenerunt
fures fuerunt & latrones. qui
uenerunt. non qui missi sunt.
Ipsi enim ait ueniebant. &
ego non mittebam eos. Inue
nitibus p[re]sumptio temeri
tatis. in missis obsequium ser
uitutis e[st]. Ecce autem que
supra p[er]gram d[omi]ni voce fun
data e[st]. quam introduxit rex
in cubiculum suum. & ad qua[m]
p[er]foramen descensionis occul
te misit manum suam. simi
lis dammule hinnuloq[ue] cer
uorum. quattuor flumina
paradyssi instar crucians.
quattuor angulos & anulos
habet. p[er] quos quasi arca testa
menti. & custos legis d[omi]ni. lig
nis mobilib[us]. uehitur. Primus
omnium matheus e[st] publi
canus. cognomento leui. qui

euangelium in iudea hebreo
sermone edidit. ob eorum uel
maxime causam qui in ihm
crediderant ex iudeis. & ne qua
quam legis umbra succedente
euangelii ueritatem seruabunt.
Secundus marcus. inter pres
apostoli petri. & alexandri
nac accelae primus epe. qui
dnm quidem saluatorem ip
se non uidit. sed ea que ma
gistrum audierat pdicantem.
iuxta fidem magis gestorum
narravit. quam ordinem.
Tertius lucas medicus. na
tione Syrus antiochensis. cui
laus in euangelio. qui & ipse
discipulus apostoli pauli. in
achaiac bythiniaque partibus
uolumen condidit. quendam
altius repetens. & ut ipse
in prohemio confitetur. au
dita magis quam uisa descri
bens. Ultimus iohannes
apostolus & euangelista que
ihc amauit plurimum. qui
sup pectus dni reuolvens. pu
rissima doctrinarum flucta
potauit. & qui solus de cruce
meruit audire. ecce mater
tua. Is cum esset in asia. & ia

tunc hereticorum semina pul
lularent. cerinthi. hebronis. &
ecetorum qui negant xpm
in carne uenisse. quos & in
epistola sua antichristos uo
cat. & apostolus paulus fre
quenter percutit. Coactus est
ab omnibus. pene tunc asiae
episcopis. & multarum accela
rum legationibus. diuinita
te saluatoris altius scribere.
& ad ipsum ut ita dicam di
uerbum. non tam audaci qua
felici temeritate protumpe
re. ut ecclesiastica narrat hys
toria. cum affribus cogitur
ut scriberet. ita facturum re
spondisse. si in dicto ieiunio.
in commune omnes dm de
precarentur. Quo expleto. re
uelatione saturatus. in illud
prohemium celo ueniens que
tuauit. In principio erat uer
bum. & uerbum erat apud
dm. & ds erat uerbum. Hoc
erat in principio apud dm.
Hae igitur quatuor euangelia
multo ante pdicta. & ecchie
lis quoque uolumen probat.
in qua prima uisio ita con
textitur. Et in medio sicut

similitudo quattuor anima-
 lum. & uultus eorum facies
 hominis. & facies leonis. & fa-
 cies uuli. & facies aquile.
 Prima hominis facies mathe-
 u significat. qui quasi de homi-
 ne exorsus est scribere. Liber
 generationis ihu xpi filii da-
 uid. filii abraham. Secunda mar-
 cum. in quo uox leonis in he-
 rimo rugientis auditur. Vox
 clamantis in deserto. parate
 uiam dni. rectas facite semi-
 tas eius. Tercia uuli quae
 euangelistam lucam. a zacha-
 ria sacerdote sumpsisse inu-
 um pfigurat. Quartum iohan-
 nem euangelistam. qui assumptis
 pennis aquile. & ad altiora
 festinans. de uerbo di disputat.
 Cetera quae sequuntur in eundem
 sensum. perficiunt. Crura eoru
 recta & pennae pedes. & quo-
 cumq. spe ibat. ibant. & non
 reuertebantur. Et dorsa eoru
 plena oculis. & scintillae ac
 lampades in medio discur-
 rentes. & rota in rotam. & in
 singulis quattuor facies. Un-
 de & apocalypsis iohannis.
 post expositione uiginti. iiii.

seniorum. qui tenent cytha-
 ras & fialas. adorant agnu
 di. introducunt fulgura &
 tonitrua. & septem spe dis-
 currentes. & mare uirtutum.
 & quattuor animalia plena
 oculis. dicens. Animal pri-
 mum simile leoni. & secundum
 simile uulo. & tertium
 simile homini. & quartum
 simile aquile uolanti. Et
 post paululum. plena in-
 quit erant oculis. & requie
 non habebant die ac nocte
 dicentia. Sēs. Sēs. sēs dñs
 ds omps. qui erat. & qui ē.
 & qui uenturus ē. Quibus
 cunctas pspicue ostenditur.
 quattuor tantum debere
 euangelia suscipi. & omnes
 apocryphorum nuntias. mor-
 tuis magis hereticis. quam
 ecclesiasticis uiuis canendas.
 EXEMPLAR EPIS BILII HIE-
 RONIMI PBI ADDAMASV PAPA-
 DE. IIII. EVCLIIIS. BIATO GP DAM.

HIERONIMUS.
 QUVM OPVS
 facit me cogis
 ex uerbi. ut post
 exemplaria scripturarum

toto orbe dispersa. quasi
quidam arbitri sedcam. &
quia in se variant. quae
sint illa quae cum graeca con
sentiant ueritate decernā.
Pius labor sed periculosa
presumptio. de ceteris ipsum
ab omnibus iudicandum.
sensu mutare linguam. &
canescentem iam mundū
ad initia retrahere paruulorum.
Quis enim doctus pariter
uel indoctus. cum in manus
volumen assumpsit. & a sa
liua quā semel inbibit. uide
rit discrepare quod lecti
tat. non statim erumpat in
uocem. me falsarium. me da
mans esse sacrilegum. qui
audcam aliquid in ueteribus
libris addere. mutare. cor
rigere. Aduersus quam in
inuidiam duplex causa me
consolatur. quod & tu qui
summus sacerdos es fieri iu
bes. & uerum non esse quod
uariat. & iam maledicorum
testimonio comprobatur. Si
enim latinis exemplaribus
fides est adhibenda. respon
deant quibus tot sunt penē

exemplaria quot codices.
Sin autem ueritas est queren
da de pluribus. cur non ad
graeam originem reuertimur.
ca quae uel auribus inter
pretibus male edita. uel ap
sumptoribus imperitis em
data peruersius. uel alibitans
dormitantibus. aut addita
sunt aut mutata corrigimur.
Neque uero ego de ueteri nunc
disputo testamento. quod a
septuaginta senioribus in grae
cam linguā uersum. tertio
gradu ad nos usque peruenit.
Non quero quod aquila. quod sym
machus sapiant. quare theo
dotion inter nouos & ueteres
medius incedat. Sit illa ue
ra interpretatio quā apostoli proba
uerunt. De nouo nunc lo
quor testamento. quod grae
cum esse non dubium est. ex
cepto apostolo mattheo. qui pri
mus in iudea euangelium
christi hebraeis litteris edidit.
Hoc certe cum in nostro sermo
ne discordat. & diuersos riuu
lorum tramites ducit. unio
uersum querendus est. Inter
mitto eos codices. quos alueria

no & yſicio nuncupatos. pau-
corum hominū aſſerit puer-
ſa contentio. quib. utiq. nec
inuicem ſtrumento. poſt ſep-
tuaginta int̄ pret̄s emenda-
re quod licuit. nec in nouo p̄-
fuit emendaſſe. cum multarū
gentium linguſ ſcriptura an-
te translata. doceat falſa cē-
que addita ſunt. Igitur hoc
preſens p̄faciuncula pollice-
tur. quattuor tantum euan-
gelia. quorum ordo iſte eſt.
Matheus. Marcus. Lucas. Ioh̄s.
Codicum gr̄corum emenda-
ta collatione ſeducturum.
quac ne multum alectionis
latine conſuetudine diſert-
parent. ita calamo imperam̄.
ut hiſ tantum que ſenſum vi-
debantur mutare correctis.
reliqua manere patremur
ut fuerant. Canones quoq.
quos euſebius ceſarienſis ep̄c
Alexandrinum ſecutus ammo-
num. in decem numeros ordi-
nauit. ſicut in gr̄co habent̄
expreſſimus. Quod ſi quiſ de-
curioſiſ uoluerit noſſe quac
in euangelis uel eadē. uel
vicina. ut ſola ſint. eorum

diſtinctione cognoſcat.
Magnuſ ſiquidē hic in n̄iſ
codicib. error inoleuit. dum
quod in eadem re. Aliuſ euan-
gelista pluſ dixit. in alio q̄a
minus putauerint addiderunt.
uel dum eundē ſenſū aliū. alit̄
expreſſit ille qui unum e
quattuor primū legat. ad
cuiſ exemplum ceteros quoq.
eſtimauerit emendandos. Un-
de accidit ut apud noſ mixta
ſint omnia. & in marco pluſ
luc̄ atq. mathei. Rurſum
in matheo iohannuſ & marci
& in ceteris reliquor. que in
aliis p̄pria ſunt inueniantur.
Cum itaq. canoneſ legereſ qui
ſubiecta ſunt. conſuſionis er-
ror ſublato. & ſimilia omniv̄
ſciſ. & ſinguliſ ſua queq. re-
ſtitueſ. In canone primo con-
cordant quattuor euangelia
Matheus. Marcus. Lucas. Ioh̄s.
In ſecundo treſ. Matheſ. Marc⁹. Lucas.
In iij. treſ. Matheſ. Lucas. & Ioh̄s.
In iiii. treſ. Matheſ. Marc⁹. Ioh̄s.
In v. duo. Matheſ. Lucas.
In vi. duo. Matheſ. Marc⁹.
In vii. duo. Matheſ. Ioh̄s.
In viii. duo. Lucas. Marcus.

In nono duo. Lucas. Ioh̄s.
In decimo. pprie unusquisq.
que non habentur in aliis sedi
derunt singulis euanḡis ab u
no incipiens usq. ad finē librorū
dispar numerus inerserit.
Hic nigro colore p̄scriptus.
subse habet alium ex minio
numerum discolorē. qui ad
decem usq. p̄cedens indicat
prior numerus. in quo sit ca
none requirendus. Cum q̄
aperto codice. uerbi gr̄a illud
siue illud capitulum scire vo
lueris cuius canonis sit. statim
ex subiecto numero doceberis.
& recurreris ad principia in
quibus canonum ē distincta
congruētia. eodemq. statim
canone ex titulo fronte in
uenito. illum que querebas
numerum eiusdē euanḡis qui
& ipse inscriptione signatur
inuenies. atq. euicina ceterorū
transitibus inspectis. quos nu
meros congruētia habcant ad
notabis. Et cum scriptis. recur
ris ad uolumina singulorū. &
sine mora scriptis numeris. q̄s
ante signaturas reperies. & lo
ca in quib. uel eadē. uel uicina

dixerunt. Opto ut in x̄po ua
leas. & me memineris papa
beatissime. **EUSEBIUS**
CARPANO FR̄. IN D̄NO SA
MMONIUS LYTEM.
quidem alexandrinus.
magno studio atq. industria
unum nobis. p̄ quattuor euanḡis
dereliquit. Namq. trium euā
geliorum sensus. exceptos om
nes similes contextusq. mathei
euanḡio quasi ad unum conges
tos annexuit. ita ut eorundē
quantū ad tenorē p̄tinet lee
tionis. sequens iam solus intē
ruptus esse uideatur. Utrum
ut saluo corpore siue textu
ceterorū. hoc ē euanḡm. ppria
& familiaria loca. in quibus
eadem similisq. dixerint. sci
re possis ac uere discernere. ac
cepta occasione ex p̄dicti ui
ri studio alia ratione decem
numero tibi titulos designa
ui. Quorum primus quattuor
in se continet numeros. in q̄b.
similia ab uniuersis dicta s.
Matheo. Marco. Luca. Iohanne.
Secūs. in quib. tres. Matheus.
Marcus. Lucas. Tertius. in q̄b.
tres. Matheus. Lucas. Ioh̄s.

Quartus in quibus tres. Matheus.
Marcus. Iohannes. Quintus in
quibus duo. Matheus. Lucas.
Sextus in quibus duo. Matheus
Marcus. Septimus in quibus duo
Matheus. Iohannes. Octavus
in quibus duo. Marcus. Lucas.
Nonus in quibus duo. Lucas. Iohannes.
Decimus in quibus singuli de
quibusdā pprie scripserunt.
& quidē subiectōrū titulorū idē
argumentū. clara uero eorū nar
ratio hęc ē. Et enī p singula lo
ca euangeliorū quidā numerū
uideatur appositus. paulatim in
cipiens a primo. deinde secundo.
postremo tres. & p ordinē librorū
finē usq. pgytendiens. Itaq. p sin
gulos numeros supputatio p
minui distinctionē inuenitur
incerta significans. cui decem
titulis appositus numerus di
nosatur. Velut si quidē primū
certum ē in primo. si uero in
secundo. & eodē modo usq. ad dec
cem. Si igit. cuoluto uno qua
licumq. de quattuor euangelis.
cuiuslibet capitulo uelis insiste
re. & reserare qui similia dixe
runt. & loca ppria agnosce
re singulorū. in quibus eadē s

plocum eiusdē sensus. quē te
nes relegens ppositū nume
rum. quęsitumq. cū titulo
quē demonstrat tituli subno
tatio. continuo scire poteris
ex supscriptionib. quas in fron
te notatas inuenies. qui. aut
quot. debis quę inquiris si
milia dixerint. Uenientis & iā
ad reliqua euangelia p cun
dē numerū. quē continens
uidebis appositos p singulos
numeros. atq. eos in suis p pri
isq. locis similia dixisse repe
tēs.

DAMASO PATR.

HIERONIMUS.

SCIENDVM ETIAM NE

S quis ignarum ex simi
litudine numerorū error inuol
uat. quod sicut in subnotatio
ne canonum distinctorum in
canone quolibet tres euangelis
bis uel ter uel quater. aut & iā
amplius eundē numerū p or
dinē habuerunt adnotatū.
& quartus contrario discre
pantes qd id quod tres illi
in eo loco semel dixerint.
quartus totiens in corpore
voluminis sui ponat. quoti
ens diuersi numeri in eius

canone posita s̄. contra p̄dic
torum numeroꝝ continuata
similitudine. Item si in uno
quolibet eoru aut & in duob.
ibide in canone numerus
bis. ter. aut eo amplius re
peritur in ordine collocat.
& dispar inueniatur in eccle
sis. dubium n̄ erit quod id
quod illius illoruue canones
numbris. bis. ter. repetitur
ab his in uolumine semel dic
tum sit. alteri uero eoz totu
cus in uno atq. eode sensu lo
quuntur. quotiens p̄tulcrunt
in numeroꝝ ad notatione co
stantiam. Hoc & in omnium
viii. canonum collatione ser
uabitur. Ceterum in decimo
quo. ppria singuloꝝ tantum
continetur. non. p̄d̄ e contra
id comparatio eē qd̄ solum ē.
Opto ut in xp̄o ualcat. & me
moris in beatissime papa.

N *INCIPUNT CAPITULA.*
ACTIVITAS XPI.

magi cū muneribz ueniunt. &
ioseph ab anglo p̄uissum am
monitus. cum puero & matre
eius in aegyptum fugit. Infan
tes interficiuntur.

R *egressio ih̄u ex aegypto in nazareth. De baptisma iohannis in iordane. De xp̄i baptisma.*

I *h̄c post ieiunium quadraginta dierum. & xl. noctium temp tatur a diabolo. Ictum. & an dritam. iacobum & iohannem piscatores conuocat. & circueus galileam varios languores ho minum curat.*

C *autudo & cetera mandata. idē de homicidio. de oblatione. de adulterio. de oculo ul manu c rucnda. uxorē nisi ob adulteriu n̄ dimittenda. De iuramentis. de oculo. & dente. Inimicos diligendos. de elemosinis.*

O *ratio. ieiunium. De thesauro in celo. Lucernam corporis esse oculum. & non posse duobz do minis seruire. nec cogitandum de acie. & uestimento. volatilibz. & lilis agri. & solitudine dici.*

N *on esse iudicandum. de festuca & trabe in oculo. De margaritis ante porcos. Percutendum. & pulsandū. De pseudo. p phetis. Quia non om̄is q̄ dicit mihi dñe dñe intrabit in reg num celoru. De domo edificata super petram. uel arnam.*

VII **D**escendens de monte. leprosum
mundat. puerum centurionis.
paralyticum curat. Socram pe-
tri a febris liberat. de pluri-
mus curis. Et scribe uolenti se-
sequi. dicit non habere filium
hominis ubi caput reclinat.
atq. ut alios relicto patris cor-
poris sequatur p̄cepit.

VIII **I**n nauis cum dormiant cœci-
tant discipuli ut tempestatē
sedant. & in uita gerasenoru
demonia cicit. **VIII**

Vbi paralyticus lectum fuit.
Mattheum conuocat. de phari-
sais murmurantib. de conuiuio
publicanor. dicit non esse op̄-
sanis medicum. Discipulis ionā
interrogantib. quare n̄ ieiuna-
rent discipuli eius. Parabola
panni. & scissure. & utrum.
& uini ponit. filiā principis
mortuam dum uadit suscitare.
mulierē ap̄ flumē liberat. cœ-
cis oculi aperuntur. surdum
& mutum demonium cicit.
& in principe demoniorum
id facere dicitur.

X **Q**uodcum ap̄los p̄mittit cum
omni doctrina. ac dicit quōd
n̄ uenit pacē mittere in terra.
sed gladium.

Iohannes de castore ad iher. **XI**

& ih̄c de iohanne ad turbas
loquitur. atq. increpat eum
tates que potentia non e-
gerunt. Confessio ih̄c ad pa-
trē. & iugum dñi leue esse.

O discipuli spicas uellunt. manū **XII.**
aridam sanat. hominē adoe-
monio. cœcum & mutum cu-
rat. & in principe demoniorum

id facere opinantes destruit.
Phariseis signum p̄cedentibus
ionē & in uentru signum
trahit. Marc & fr̄s spectant.

Scdens in nauicula iher. turbis **XIII.**
parabolas exponit. idē dese-
minanti semen. centesimum.
sexagesimum. & tricesimum.
De zizania in tritico. De gra-
no synapis. De fermento ab-
sccondito in farina. Et exsol-
uit discipulis parabolam zi-
zaniarum. Parabolas de the-
sauro in agro. De bona mar-
garita. De retib. missis in ma-
ri. Prophetam in patria sua si-
ne honore esse. **XIII.**

De iohannis capite in disco. De
quinq. panib. & duob. piscib.
inquinq. milia viros. Ih̄c sup̄
mare ambulat. & petri mer-

gentē alleuat. & in terra ge
nclat multos languores curat.
XV **D**e manib. lauandis. & debis
que de ore exeunt. quia com
quinant. n̄ que mutant in ho
minē. filiā mulieris syrophe
nissē ad oemōnio curat. & scy
maro galilaeae elodos cecos &
mutos sanat. **XVI**

De septem panib. & paucis pis
cibus quattuor milia homi
num. De signo ionae pphē.
De sermone phariseorum.
De episcopatu petri. quē in
cepit. & e die cruce suā de
bet tollere unumquēq. qui
velit dñm sequi. & dicit non
uisuros quosdam morte do
nec uideant filium hominis
in regno suo uenire. **XVII.**

In monte cum moyse & he
lia apparet. & uox de celo
ad eum. Unde descendit
beliam iam uenisse. & non
esse susceptum manifestat.
Puerum lunaticum saluat.
& De fide ut granum syna
pis docet. De statu in ore
piscis. **XVIII.**

De humilitate sicut puerum.
& de manu & pede & oculo

eruendo. & nec minimum
scandalizandum. quorum
angelos facie patris in celis
semp uidere testatur. Corrip
tio frum quod indulgeti de
beat ad alterutrum. usq. sep
tuagies septies.

Qui conseruum suum ppter de
narios centum suffocat. uxore
non debere dimitti. & de cunu
chis. Infantes non esse arcendos
ab excommunicatione. Diuitem diffici
le introire in regnū celoy. &
centuplum recepturum qui
omnib. suis renunciauerit.

De primis nouissimos fieri. Pa
rabolam operarioy in uincā
conductorum. De filiis Zebedae
& de primis accubitus caene.
De duobus cecis secus uiam est
oculis. **XX.**

De asina & pullo eius & ubi num
mularios ciet de templo cla
manib. pueris psanna. De fi
cu quae arida facta ē interro
gatur in qua potestate hec fa
cit. Ipse interrogat de iohan
nis baptismate. Et subiungens
parabolā hominis qui filios
suos in uincā mittit. & quod
publicani & meretrices in reg

no di multos sacerdotum & scri-
barum sunt p̄cessuri dicit.

Parabola de uinitorib. qui in-
ficiunt ad se missos. parabola
ubi inuitati contempnunt
uenire ad nuptias. **XXVII.**

Oc inscriptione & imagine ce-
saris. De muliere que septem
viris habuit. Temptatus apha-
risas interrogat interrogat
eos de xpo cuius filius est. &
discipulos ut que pharisei di-
cunt fiant. & que faciunt n̄
inter patribus **XXIII.** fiant.
& phariseos de p̄selyto. De iu-
ramento. De camelo. & culice.
& calice. & catino lauando.
& monumentis de calbais. &
monumentis p̄phetarum. &
aliis multis. **XXVIII.**

Ierusalem. hierusalem. Destru-
ctura templi. & signis nouissi-
morum dicum. & dich. breui-
atis. De p̄selyto xpi. De p̄selyto
p̄phetis. De aduentu salua-
toris & occasu elementorum.
De decem uirginib. De talentis.
De ouib. ad dextris & hedis asi-
nistris. & de operibus eorum.

Oe iudeorum consilio. De com-
prehendendo ihm. De mulie

re que unguento pfudit ihm.
Iudas p̄mum petit ut tradat
ihm. Caenans de iuda tradito-
re suo ad discipulos loquitur.

Oblatio eius. **XXVI.**

Petro dicit quod tertio pullo-
cantu. abnegaturus cum esset.
Orationes ihu ad patrem. Iudas
ihm osculo tradidit. & Iesus
auriculam abscidit. Ihc falsis
testibus condemnatur. & illudir.
Iesus tertio abnegat & laci-
mat. Ihc pilato traditur.
& iudas laqueo se suspendit.
De agro figuli. Iudicium pi-
lati. & de barraba latrone.

Passio ihu. & sepultura & resur-
rectio eius. Itemq. mandata
& doctrina eius. De baptismo.

INCIPIT PROLOGUS SVF-
MAIHEVM.

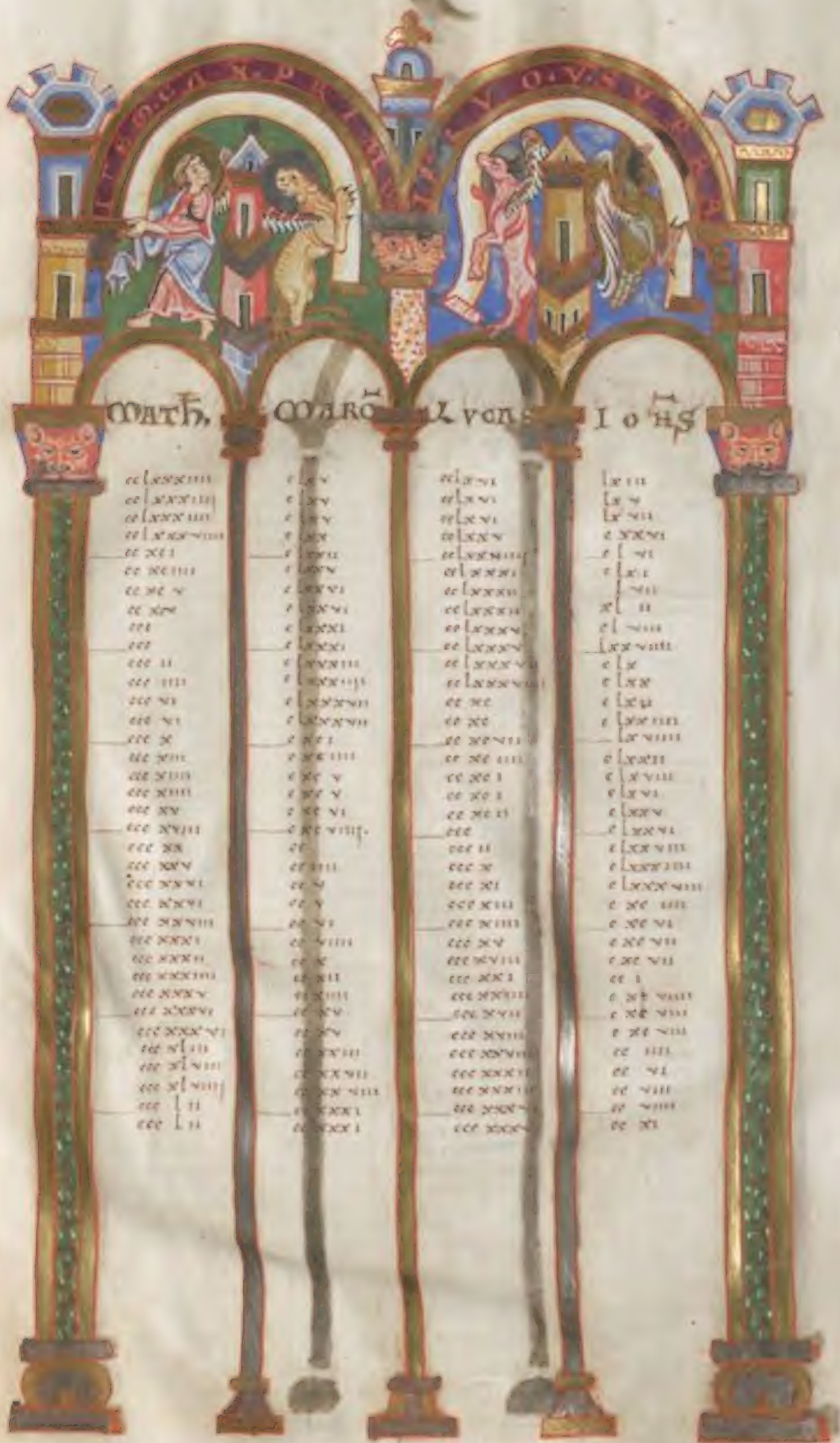
MATTHEVS
EX IUDEA SICUT
in ordine primus
ponitur. ita euangelium in iudea
primus scripsit. cuius uoca-
tio addm ex publicanis ac-
tibus fuit duos. in generatione
ne xpi principia p̄sumens.
unius cuius prima circumei-
sio in carne. alterius. cuius

secūm cor electio fuit. & exu-
trisq. in patrib. xp̄c. sicq.
quater denario numero tri-
formit̄ posito. principium
ascendendi fide in electionis
tempus porrigens. & ex elec-
tione usq. in transmigrationis
diem dirigens. atq. a transmi-
grationis die usq. in xp̄m de-
finiens. decursa aduentus
dñi ostendit generationē. ut
& numero satis faciens & tem-
pori. & se quod cū ostende-
ret. & dī in se opus monstran-
& iam in his quorū genus po-
suit. xp̄i operantis a princi-
pio testimonium n̄ negare.
quarum omnium rerum.
tempus. ordo. numerus. dis-
positio ut ratio. quod fidei
necessarium ē. dñs xp̄c. ē. qui
factus ē ex muliere. factus
sub lege. natus ex uirgine.
passus in carne. omnia in
cruce fixit. ut triumphans
ca in semetipso. resurgens in
corpore. & patris nomen in
patris filio. & filii nomen
patri restituens. In filiis sine
principio. sine fine osten-
dens unū se cum patre ēē. q̄a

unus ē. In quo cūq. utile ē
desiderantib. dñm. sic prima
ut media ut p̄fecta cognosce-
re. ut & uocationē apli & op̄
cūq. & dilectionē dī in car-
ne nascentis. p̄ universa legiti-
tes intelligant. atq. id in eo
in quo app̄hensi s̄. & app̄hen-
dere expectant recognoscant.
Nobis enim hoc instudio ar-
gumēti fuit. & fidei facere in-
tradere. & operantis dī intelli-
gendam diligentē esse. dispo-
sitionē querentib. non tacere.

NATIVITAS XPI. MAGI. I
cū munerib. ueniunt.
& ioseph ab angelo p̄uissim
admonitus cum puero &
matre eius in egyptum fu
git. infantes interficiuntur.

Regressio ih̄u ex egypto in
nazareth. De baptisinate
iohannis in iordane. De
xpi baptisinate. **111.**

Ih̄c post ieiunium. xl. die
rum & xl. noctū tempta
tus a diabolo Petrum & an
dram. iacobum & ioh̄m pis
catores conuocat. & circui
ens galileam. uarios lan
guores hominum curat. **11.**

Gratitudo & ecc̄ia mandata
idē de homicidio. de obla
tione. de adulterio. de oculo
ut manu crucianda. uxore
nisi ob adulteriū dimitten
dam. de iuramentis. de oculo
& dente. inimicos dili
gendos. de elemosynis. **v.**

Oratio. ieiunium. De thesau
ro in celis. Lucernā corporis
esse oculum. & n̄ posse duob.
dominis seruire. Nec cogitan
dum de esca. & uestim̄to.

volantib. & uisus agri. & sol
licitudine diei. **v. 1.**

Non ē iudicandū. De festuca
& trabe in oculo. De margi
ritis ante porcos. Petrum
querendū & pulsandū. De
p̄scudo p̄p̄bis. Quia n̄ om̄is
q̄ dicit m̄ dñe dñe intrabit
in regnū celoz. De domo edi
ficata sup petrā ut arcam.

Descendens de monte lepsiū **v. 11**
mundat. puerum centurio
nis paralyticū curat. Socru
Petri a febr̄ib. liberat. De plu
rimis curis & scribe volenti
se sequi dicit n̄ habere filiū
hominis ubi caput relinquit.
Atq. ut alius relicto patris
corpore sequat̄ p̄cepit. **v. 111**

Nauis cū dormientē exci
tant discipuli. & in terra gēta
senorum demonia cecit.
bi paralyticus lectū ferret.
Matthēu conuocat. de phari
seis murmurantib. de con
uiuio publicanorū dicit. n̄ ē
opus sanis medicū. Discipulis
iohannis interrogantib. qua
re n̄ ieiunarent discipuli eius.
Parabolā pannu. & scissurę

utrum & vini ponit. filiā
principis mortuā dū uadit
suscitare. mulierē ap flumē
liberat. cecis oculi aperit
surdū & mutū demoniū cū
tur. & in principe demonio
id facere dicitur.

Duodecim aplos p mittit cu omni
doctrina. ac dicit. qd n uenit
pacē mittere interā s. gladiū.
oñs de ecclesia ad ihm. & hic
de iohanne ad turbas loquitur.
atq. interpretat ciuitates quae
penitentia n cogerunt. Confes
sio ihu ad patre. & iugū dñi

Discipuli dñi spicas leuete
uellunt. manū aridā sanat.
homine ad demonio cecū & mu
tum curat. & in pncipe doe
monio id facere opinantes
destruit. phariseis petentib⁹
ione & nunciatu signū
tradit. matre & frs spernit.

Sedens in nauicula ihc turbis
parabolas exponit. idē semi
nans semen centesimū. sexa
gesimū & tricesimū. De zila
nia in iherico. De grano sinapi.
De sermō abscondito in fari
na. & exsoluit parabolas zila

zaniorū discipulis. parabolas de
thesauro in agro. De bona
margarita. De rite misso in
mari. ppheta in patria sua
sine honore esse.

De iohis capite in disco. De v.
panib. & duob. piscib. in qñq.
milia viroy. ihc sup mare
ambulat. & petru mergente
alleuat. & in turba gemasas
multos languores curat.

De manib. lauandis. & debis
que de ore excurrunt. qd comū
nante n que intant in homi
nē. filiā mulieris syrophe
nisse ad demonio curat. & scy
mare galilee clodos. cecos
& mutos sanat.

De septē panib. & paucis piscib.
quattuor milia hominum.
De signo iohis ppheta. De ser
mō phariseoy. De ep̄itu
petri. quē interpretat. ac dicit.
crucē suā tollere debere unū
quēq. qui uelit dñm sequi.
& dicit n uisuros quos scia mor
tē. donec uideant filiū homi
nis in regno suo uenire.

In monte cū moyse & helia ap
paret. & nox decedo ad cū. un

de descendit. heliā iam
uenisse. & non esse susceptū
manifestat. puerū lunaticū
saluat. Et de fide ut granū sy
napi docet. Destatere in o
re piscis.

De humilitate sicut puerū. &
de manu & pede. & oculo eru
endo. & nec minimū scanda
lizandum quorū angelos
facit patris in celis semp vi
dere testat. Corruptio frum
quod indulgeri debeat altu
trum usq. Septuagies Septies.

Qui conseruū suū ppter denariū
centū suffocet. Uxorē nō de
bet dimitti. & de eunuchis.
Infantes nō ē arcendos ab ene
dictione. Diuine difficile in
troire in regnū celoy & centu
plum recepturū qui omnib.
suis renunciauerit.

De primis nouissimos fieri. Pa
rabolā opertarioꝝ in uineam
conductorū. De filiis Zebedi
& de primis accubitis cenae.
De duob. ecclis secus uia seclitib.

De asina & pullo q. & ubi nū
mularios de templo claman
tib. pueris osanna. De ficu que

arida facta ē. Interrogatur
in qua potestate hec faceret.
ipse interrogat de iohannis
baptismate. & subiungens
parabolā hominis qui filios
suos in uinea mittit. & quod
publicani & mitrantes in
igno dī multos sacerdotū &
scribarū sint pcessuri dicit.
Parabola de uinitorib. qui in
ficiunt ad se missos. Parab
ola ubi in uita contemnunt
venire ad nuptias.

De inscriptione & imagine ce
saris. De muliere que septē srs
habuit. Temptatus a pharisei
interrogat eos de xpo cui fili
et. & addiseplos ut que pha
risei dicunt. fiant. sed que
faciunt non fiant.

In eripat scribas & phariseos
& de pscito. De iuramento.
De camelo & culice. & calice.
& catino lauando. & monu
mentis dealbatis. & monu
mentis pphetarū & alus
multis.

Hierusalem. hierlm. De struc
tura templi. & signis nouis
simoy dictū. & dieb. breuia

tas. De pseudo xpistis. De
pseudo. pphcis. De aduen
tu saluatoris & occasu cle
mentorum. De decē uirgi
nibus. De talentis. De ouib.
a dextris & hedis a sinistris.
& de operib. eorum.

Que consilio iudeorū. De com
prehēdo ih̄v. De muliere que
ungento pfudit ih̄m. iudas
p̄mum p̄c̄t. ut tradit
ih̄m. ecnans. de iuda tradi
tore suo ad discipulos loqui
tur. oblatio eius.

Petro dicit quod tercio pul
lo abnegaturus cū eēt. Ora
tiones ad patrē. Iudas ih̄m
osculo tradidit. & petrus
auriculā abscidit. Ih̄c falsis
testib. condemnatur. & illu
ditur. Petrus tercio abnegat
& lacrimatur. Ih̄c pilato tra
ditur. & iudas laqueo se sus
pendit. De agro figuli. Iu
dicium pilati. & de barra
ba latrone.

Passio ih̄v & sepultura. & re
surrectio eius. Itemq. man
data & doctrina eius de
baptismo.

Et. p. m.

BEB

DE VERBATION

ihv xpi filii DAVID.
filii abraham. Abra-
ham autem genuit
ysaac. ysaac autem
iacob. Iacob autem ge-
nuit iudam & fratres
eius. iudas autem ge-
nuit pharset & tamar de
thamar. Pharset autem
genuit esrom. esrom
autem genuit aram.
Aram autem genuit
aminadab. aminadab
autem genuit na-
asson. Naasson autem
genuit salmon. Sal-
mon autem genuit bo-
oz de rachab. Booz au-
tem genuit obed ex
ruth. obed autem ge-
nuit icse. Iesse autem
genuit dauid regem.
Dauid autem rex ge-
nuit salomone. ex ea
quae fuit uriac. Salo-
mon autem genuit ro-
boam. roboam autem
genuit abia. Abia au-
tem genuit asa. asa au-
tem genuit iosaphat.

Iosaphat autem genu-
it ioram. ioram autem
genuit oziam. Ozias
autem genuit ioatham.
ioatham autem genuit
achaz. Achaz autem
genuit elcechiam. elce-
chias autem genuit ma-
nassen. Manasses autem
genuit ammon. am-
mon autem genuit iosia.
Iosias autem genuit ie-
choniam & fratres eius.
intransmigratione ba-
bylonis. Et post trans-
migratione babylonis.
iechonias genuit sala-
thiel. Salathiel autem
genuit zorobabel. Zo-
robabel autem genuit
abiud. Abiud autem
genuit elachim. elia-
chim autem genuit alor.
Alor autem genuit sadoch.
sadoch autem genuit
acchim. Acchim autem
genuit eliud. eliud autem
genuit elcazar. Elcazar
autem genuit mathan.
mathan autem genuit

iacob. Iacob autē ge-
nuit ioseph uirum
mariae. De qua natus
est ihc qui uocatur
xpc.

I. ii.
Solus.

Omnes ergo generatio-
nes ab abraham usque ad
dauid. generationes
xiiii. & a dauid usque
ad transmigrationem
babylonis gener. xiiii.
& a transmigratione
babylonis usque ad
xpm generat. xiiii.

I. ii.
L. ii.

CAP. I.

PI AUTEM
generatio sic
erat.

Cum esset desponsata
mater ihu maria io-
seph. ante quam con-
uenissent inuenta est
in utero habens. de
spu sco.

I. ii.
Solus.

Ioseph autem uir eius
cum esset iustus & nol-
let eam traducere. uo-
luit occulte dimittere
eam. Hae autē co-
gitante. ecce angelus

domini in somnis apparu-
it ei dicens. Ioseph fili
dauid. noli timere ac-
cipere mariam coniu-
gium tuam. Quod enim
in ea natum est. de spu
sco est. Pariet autē filiū.
& uocabis nomen eius
ihm. Ipse enim saluum
faciet populum suum.
a peccatis eorum. Hoc
autem totum factum est.
ut adimpleretur quod
dictum est domino per pro-
phetam dicentē. Ecce uir-
go in utero habebit &
pariet filium. & uoca-
bunt nomen eius em-
manuel. quod est int-
pretatum nobiscum deus.
Et exurgens autē ioseph
a somno. fecit sicut p-
cepit ei angelus domini.
Et accepit coniugem
suam. & non cognosce-
bat eam. donec pepe-
rit filium suum primo
genitum. & uocauit
nomen eius ihm.

Cum ergo natus esset ihc

in bethleem iudae in di-
cibus herodis regis. ecce
magi a oriente uene-
runt hierosolimam
dicentes. Ubi est qui
natus est rex iudeorum.
Uidimus enim stella-
m in oriente. & ueni-
mus adorare eum.
Audientem autem hero-
des rex turbatus est.
& omnis hierosolyma
cum illo. Et congrega-
ns omnes principes sa-
cerdotum & scribas
populi. sciscitabatur
ab eis. ubi xpc nasce-
tur.

Mat. 2.
1-12.

In illi dixerunt ei. In
bethleem iude. Sic
enim scriptum est p p-
phetam. Et tu beth-
leem terra iuda. ne-
quaquam minima es
in principibus iuda.
Ex te enim exiit dux
qui regat populum
meum israel.

Mat. 2.
13-14.

Tunc herodes clam uo-
catis magis. diligen-

ter didicerit ab eis tem-
pus stelle quae appa-
ruit eis. Et mittens
illos in bethleem di-
xit. Ite & interroga-
te diligenter de pue-
ro. & cum inueneri-
tis renunciate michi.
ut & ego ueniens ad-
orem eum. Qui cum
audissent regem. abi-
erunt. Et ecce stella
quam uiderant in ori-
ente antecedebat eos.
usque dum ueniens sta-
ret supra ubi erat puer.
Uidentes autem stella-
gausi sunt gaudio
magno ualde. Et in-
trantes domum. inue-
nerunt puerum cum
maria matre eius. Et
prociuentes. adoraue-
runt eum. Et aptis
thesauris suis. optule-
runt ei munera. aurum.
thuris. & myrram. Et
responso accepto in
sominis ne redirent
ad herodem. per aliam

18
uiam reuersi sunt in
regionem suam. Qui
cum recessissent. ecce
angelus dñi apparui
t in somnis ioseph di
cens. Surge & accipe
puerum & matrem ei
us & fuge in aegyptum.
& esto ibi usque dum
dicam tibi. futurum
est enim. ut herodes
querat puerum ad p
dendum eum. Qui con
surgens. accepit pue
rum & matrem eius
nocte. & secessit in ae
gyptum. & erat ibi
usque ad obitum hero
dis. ut adimpleretur
quod dictum est ad dño
per prophetam dicentem.
Ex aegypto. uocaui
filium meum. Tunc
herodes uidens quod il
lus esset amagis. ira
tus est ualde. Et mitte
ns occidit omnes pue
ros qui erant in bethle
em & in omnibus finibus
eius. ab imatu & infra

secundum tempus quod
exquisierat amagis.
Tunc adimpletum est.
quod dictum est per
prophetam dicentem.
Uox in terra
audita est. ploratus &
ululatus multus. ra
chel plorans filios su
os. & noluit consola
ri quia non sunt.

DE FUNCTIONE
autem herode.
ecce apparuit ange
lus dñi in somnis io
seph in aegypto dicens.
Surge & accipe pue
rum & matrem eius.
& uade in terram isra
hel. Defuncti sunt
enim. qui querebant
animam pueri. Qui
surgens. accepit pue
rum & matrem eius.
& uenit in terram isra
hel. Audiens autem
quod archelaus regna
ret in iudea. pherode
patre suo. timuit illo

ire. Et ammonitus
in somnis secessit in
partes galilee. & ueni
ens in ciuitate habita
uit que uocatur na
zareth. ut adimple
retur quod dictum e
st per prophetas. quo na
zareth uocabitur.

In diebus autem illis.
uenit iohannes bap
tista predicans in deser
to iudee. & dicens.
Poenitentiam agite.
appropinquabit enim
regnum celorum.

Hic est enim. qui dic
tus est per esaiam. pph
etam dicens. Vox
clamantis in deserto.
parate uiam domini. re
tas facite semitas eius.

Ipsa autem iohannes
habebat uelamentum
de pilis camelorum. & zo
nam pelliciam circa
lumbos suos. Cisca au
tem eius erat locuste.
& mel siluestre. Tunc
exiebat ad eum hiero

solyma. & omnis iu
dea & omnis regio cir
ca iordanem. & bap
tizabantur in iordane
ab eo. confitentes pec
cata sua.

Videns autem multos
phariseorum & sadduce
orum. uenientes ad
baptismum suum. di
xit eis. Progenies ui
perarum. quis demon
strauit uobis fugere a
futura ira. Facite ergo
dignum fructum poe
nitentie. & ne uideatis
dicere intra uos. patre
habemus abraham.
Dico enim uobis. quo
potens est deus de lapidibus
istis suscitare filios ab
rahe. Iam enim securis.
ad radicem arborum
posita est. Omnis ergo ar
bor que non facit fruc
tum bonum. exciditur.
& in ignem mittitur.

Ego quidem uos bap
tizabo in aqua. in poeni
tentiam. Qui autem

in. x.
l. viii.

in. xii.
l. x.
l. xii.

post me uenturus est.
fortior me est. Cuius nō
sum dignus calci amen
ta portare. ipse uos bap
tizabit in spū scō. & ig
uus uentilabru *Im.*
in manu sua. & p mun
dabit arcam suam. &
congregabit triticum
suum in horreum. Pale
as autem comburit ig
ni inextinguibili.

*In. xiii.
L. xi.*
Tunc uenit ihc a galilea
in iordanem ad iohan
nem. ut baptizaretur
ab eo. Iohannes autem
prohibebat eum dicens.
Ego atque debeo baptiza
ri. & tu uenis ad me.
Respondens autē ihc.
dixit ei. Sine modo. sic
cum deest nos imple
re omne iusticiam.

*In. xiiii.
L. xii.*
Tunc dimisit eum.
*In. xiiii.
L. xiii.*
Baptizatus autem ihc.
confestim ascendit de
aqua. Et ecce aperti
sunt caeli. & uidit spm
dī descendente sicut co
lumbam. & ueniente

supse. Et ecce uox de ce
lis dicens. Hic ē filius
meus dilectus. in quo
mihi complacui.

*In. xvi.
L. xiv.*
TUNC IHC DICE
tus ē in deserto
aspū. ut temptare
tur a diabolo.

*In. xvi.
L. xv.*
Et cum ieiunasset. xl.
diebus & xl. noctibus.
postea esuruit. Et acce
dens temptator dixit ei.
Si filius dī es. dic ut la
pidi isti panes fiant.
Qui respondens dixit.
Scriptum ē. non in pa
ne solo uiuit homo.
sed in omni uerbo quod
procedit de ore dī. Tunc
assumpsit eum diabo
lus in scām ciuitatem.
& statuit eum sup pin
naculum templi. & di
xit ei. Si filius dī es. mit
te te deorsum. Scriptū
est enim. Quia angelis
suis mandauit de te. &
in manib. tollant te ne
forte offendas ad lapidē

pedem tuum. **A**it illi
ihc rursus. Scriptum
est. non temptabis dñm
dñm tuum. Iterum assu-
psit cum diabolo in
montem excelsum. val-
de. & ostendit ei omnia
regna mundi & gloria
eorum. & dixit illi.

Hec omnia tibi dabo.
si cadens adoraueris me.
Tunc dicit ei ihc. Ua-
de satanas. Scriptum
est tui. Dñm dñm tu-
um adorabis. & illi so-
li seruis.

Tunc reliquit cum dia-
bolus. & ecce angeli ac-
cesserunt. & ministra-
bant ei.

Cum autem audisset ihc
quod iohannes traditus
esset. secessit in galileam.

Et relicta ciuitate naza-
reth. uenit & habita-
uit in capharnaum m-
rimam. in finibus Tabu-
lon & neptalim. ut ad-
impletur quod dictum
est per ysaiam prophetam.

Terra Zabulon & terra
neptalim. uia maris
transiordanem galilee.
Centium populus qui
sedebat in tenebris. lu-
cem uidit magnam.
& sedens in regione
umbrę mortis. lux or-
ta est eis.

Ex inde coepit ihc p-
dicare & dicere. Peniten-
tiam agite. appropin-
quabit enim regnum
caelorum. Ambulans
autem ihc iuxta ma-
re galilee. uidit duos
fratres Symonem qui uo-
catur petrus. & andre-
am fratrem eius mit-
tentis rete in mare.

Trant enim piscatores.
Et ait illis. Venite post
me. & faciam uos fice-
ri piscatores hominum.
At illi continuo relic-
tis retibus. secuti sunt
eum.

Et procedens inde. uidit
alios duos fratres. iaco-
bum & lebedam & iohannem

Mat. xxi
c. vii
m. viii

Mat. xxi
c. xxi
m. xxi
L. xxi

Mat. xxi
c. xxi
m. xxi

fratrem eius in nauu
cum zebedeo patre eorū
reficiens retia sua.
& uocauit eos. Illi autē
statim relictis retibus
& patre. secuti s̄ cum.

Mat. xxi
L. xlv.
q. xlv.

Et circuibat ih̄c totā
galileam. docens in
synagogis eorum. &
p̄dicans euangeliū
regni. & sanans omne
languorē. & omne in
firmitatē in populo.
Et abiit opinio eius
in totam syriam. &
optulerunt ei omnes
male habentes uariis
languorib⁹. & tormen
tis comprehensos. & qui
demonia habebant.
& lunaticos. & parali
tycos. & curauit eos.
Et secuti sunt eum
turbe multe de gali
lea. & decapoli. & ie
rosolymus. & iudca. &

Mat. xxi
Solut

Ide transi ordanem
IDENS .IIII. &
autem ih̄c tur
bas. ascendit

in montē. Et cum sedis
set. accesserunt ad eum
discipuli eius.

Et aperiens os suum.
docbat eos dicens.

Mat. xxi
L. xlv.

Beatī pauperes spū.
quō ipsoꝝ est regnū
celorum.

Beatī mites. quō ipsi
possidebunt terram.

Mat. xxi
Solut

Beatī qui lugent. quō
ipsi consolabuntur.

Mat. xxi
L. xlv.

Beatī qui esuriunt & si
tiunt iusticiā. quō ip
si saturabuntur.

Mat. xxi
L. xlv.

Beatī misericordes. quō
ipsi misericordiam conse
quentur. Beatī mun
do corde. quō ipsi dñm
uidebunt. Beatī paci
fici. quō filii dī uoca
buntur. Beatī qui p
secutionē patiuntur
ppter iusticiam. quō

Mat. xxi
Solut

Beatī ipsorum ē regnū celoꝝ.
Beatī dñs cum maledi
xerint uobis & psecuti
uos fuerint & dixerint
omne malū aduersū
uos. mentientes ppter

Mat. xxi
L. xlv.

me. Gaudet & exulta-
t. quō merces ur̃a. co-
piosa est in caelis. Sic
enim p̃secuti sunt pro-
phetas qui fuerunt an-
te uos.

Quos estis sal terre. Quod
si sal euaserit. in quo
salietur. Ad nichilum
ualet ultra. nisi ut mit-
tatur foras. & conculcet-
ur ab hominibus.

Quos estis lux mundi.
Non potest ciuitas ab-
scondi sup̃a montē po-
sita. Neq. accendunt lu-
cernam & ponunt eam
sub modio sed sup̃ can-
delabrum. ut luceat
omnib. qui in domo s̃.
Sic luceat lux ur̃a co-
ram hominib. ut uide-
ant opera ur̃a bona.
& glorificent patrem
ur̃m qui in caelis est.

Nolite putare quō ueni
soluere legē aut. p̃phe-
tas. non ueni soluere
sed adimplere.

Amen quippe dico uobis.

donec transcat celum
& terra. iota unum. aut
unus apex non p̃teribit
aliquid. donec omnia fi-

Qui ergo soluerit
unum de mandatis is-
tis minimis & docuerit
sic homines. minimus
uocabitur in regno ce-
lorum. Qui autē fecerit
& docuerit. hic ma-
gnus uocabitur in reg-
no celorum. Dico enī
uobis. quia nisi habun-
dauerit iusticia ur̃a
plusquā scribarum &
phariseorū. n̄ intrabi-
tis in regnū celorum.
Audistis quia dictum
est antiquis. non occi-
des. Qui autē occiderit.
reus erit iudicio. Ego
autem dico uobis. quia
omnis qui irascitur fr̃i
suo. reus erit iudicio.
Qui autem dixerit fr̃i
suo racha. reus erit con-
cilio. Qui autē dixerit
fatue. reus erit gehennę
ignis. Si q̃ offeris munus

Matth.
x.
solus

Matth.
x.
L. c. lxxv

Matth.
x.
L. c. lxxv

Matth.
x.
solus

Matth.
x.
L. c. lxxv

tuum ad altare & ibi
recordatus fueris quia
frater tuus habet ali
quid aduersum te. re
linque ibi munus tu
um ante altare. & ua
de prius reconciliari
fri tuo. & tunc ueni
ens offeres munus tuu.

Matth. v.
L. c. lxxv

Esto consensuens aduer
sario tuo cito dum es
in uia cum eo. ne forte
tradat te aduersarius
iudici. & iudex tradat
te ministro & in carcerem
mittaris. Amen dico
tibi. non exies inde
donec reddas nouissi
mum quadrante.

Matth. v.
L. c. lxxvi

Audistis quia dictum
est antiquis. non moe
chaberis. Ego autem
dico uobis. Quo omnis
qui uiderit mulierem
ad concupiscendu eam.
iam moechatus e eam
in corde suo. Quod si
oculus tuus dexter sca
ndalizat te. erue eum
& pice abste. Expedi

enim tibi ut percat
unum membrorum tuorum
qua totum corpus tu
um mittatur in gehem
nam. Et si dextera ma
nus tua scandalizat
te. abscide eam & pice
abste. Expedi enim
tibi. ut percat unum mem
brorum tuorum. quam
totum corpus tuum
eat in gehennam. Dic
tum e autem. Quicunq
dimiserit uxorem suam.
det illi libellum repu
dii. Ego autem dico
uobis. Quia omnis qui
dimiserit uxorem suam
excepta fornicationis
causa. facit eam moe
chari. Et qui dimissa
duxerit. adulterat.
Iterum audistis quia
dictum e antiquis. non
piurabis. reddes autem
dno iuramenta tua.
Ego autem dico uobis.
Non iurare omnino. neq
pedum quia thronus
oi est. neq. per terram quia

scabellum ē pedum ei.
neq. p ierosolymam.
quia ciuitas ē regis
magni. neq. p caput
tuum iurabis. quia n̄
potēs unum capillū
album facere aut ni-
grum. Sit autem ser-
mo ur̄. est est. non. n̄.
Quod autē his uerbis
abundantiū ē. ama-
lo est. Audistis quia
dictum ē. oculū po-
culo. & dente p dente.
Ego autē dico uobis.
non resistere malo.

In angaria
L. l. iii
Sed si quis te percussit
in dextra maxillam
tuam. prebe illi & alte-
ram. & ei qui uult te
cum iudicio contende-
re. & tunicā tuā tolle-
re. dimitte ei & palliū.

In angaria
Solus
Si qui cunq. te angaria
uerit nulle passus. ua-
de cum illo alia duo.
Qui petit att. da ei. &
uolenti mutuari att.
ne auctaris. Audistis
quia dictum ē. diliges

proximum tuum. & o-
dis inimicum tuum.

Ego autem dico uobis.
Diligite inimicos ur̄os.
benefacite his qui ode-
runt uos. & orate p p-
sequentiū & calumni-
antiū. uos. ut sitis filii
patris ur̄i qui in celis
est. qui solem suū ori-
ri facit sup bonos &
malos. & pluit sup
iustos & iniustos.

Si enim diligitis eos qui
uos diligunt. quā mer-
cedem habebitis. non
ne & publicani hoc fa-
ciunt. Et si salutaue-
ritis fratres ur̄os tan-
tum. quid amplius fa-
ciatis. Nonne & ethnici
hoc faciunt. Estote q̄
uos pfecti. sicut & pa-
ter ur̄ celestis pfectus ē.

Atendite ne iusticiam
ur̄am faciatis coram ho-
minib. ut uideamini
ab eis. Alioquin mer-
cedem n̄ habebitis apud
patrem ur̄m qui in celis ē.

In angaria
L. l. v

In angaria
Solus

In angaria
L. l. vi

Cum q̄ facis elemosi-
nam. noli tuba cane-
re ante te. sicut hypo-
crite faciunt in syna-
gogis & in uicis. ut ho-
norificentur ab homi-
nibus. Amen dico uo-
bis. receperunt merce-
dem suam. Tu autem
faciente elemosinam.
nesciat sinistra tua qd̄
faciat dextera tua. ut
sit elemosina tua in
abscondito. Et pater
tuus qui uidet in ab-
scondito. reddet tibi.

6. **E** T CUM ORA-
tis. non eritis
sicut ypocrite. qui
amant in synagogis
& in angulis plattea-
rum stantes orare. ut
uideantur ab hominib.
Amen dico uobis. rece-
perunt mercedē suam.
Tu autem cum orabis.
intra cubiculū tuū.
& clauso ostio tuo ora
patrem tuum in ab-

76
scondito. Et pater tuus
qui uidet in abscondito.
reddet tibi.

O rantes autem. nolite
multum loqui sicut
ethnici. Putant enim.
quod in multiloquio
suo exaudiantur. No-
lite q̄ assimilari eis.
Scit enim pater ur̄.
quid opus sit uobis.
ante quā petatis eū.
Sic q̄ uos orabitis.
Pater nr̄ qui es in celis.
Sēificetur nomen tuū.
Adueniat regnū tuū.
Fiat uoluntas tua. Si-
cut in celo & in terra.
Panem nr̄m sup̄stanti-
alem da nobis hodie.
Et dimitte nobis de-
bita nr̄a. sicut & nos
dimittimus debitorib.
nr̄is. Et ne nos indu-
cas in temptationem.
Sed libera nos a malo.
S i cum dimiseris homi-
nib. peccata eorū. dimit-
te & uobis pater ur̄ ce-
lestis delicta ur̄a. Si autē

Mat. 23. 1-11
L. 23. 1-11

Mat. 6. 1-13
L. 6. 1-13

non dimiseris homi-
nibus. nec pater ur̄ di-
mittat uobis peccata

Mat. vi.
Solut.

Cum autem ieiun-
atis. nolite fieri sicut
hypocritae tristes. Ex-
terminant enim faci-
es suas. ut parent ho-
minibus ieiunantes.
Amen dico uobis. quia
repperunt mercedem
suam. Tu autem cum ie-
iunas. ungue caput
tuum & faciem tuam la-
ua. ne uidearis homi-
nibus ieiunans. sed pa-
tri tuo qui est in abscon-
so. & pater tuus qui
uidet in absconso. red-
det tibi. Nolite thes-
aurizare uobis thesau-
ros in terra. ubi erugo
& tinea demolitur. &
ubi fures effodiunt &
furantur.

Mat. vi.
Lect.

Thesaurizate autem uobis
thesauros in celo. ubi
neq. erugo neq. tinea
demolitur. & ubi fures
non effodiunt. nec furan-

tur. Ubi enim est thes-
aurus tuus. ibi est &
cor tuum.

Lucerna corporis tui.
est oculus tuus. Si fue-
rit oculus tuus simplex.
totum corpus tuum lu-
cidum erit. Si autem
oculus tuus nequam
fuerit. totum corpus
tuum tenebrosū erit.
Si ergo lumen quod inte-
st. tenebre sunt. ipse
tenebre quantae erunt.

Mat. vi.
Lect.

Nemo potest duob. do-
minis seruire. Aut enim
unum odio habebit.
& alterum diliget. Aut
unum sustinebit. & al-
terum contempnet.
Non potestis deo serui-
re. & mammoni.

Mat. vi.
Lect.

Idco dico uobis. ne sol-
liciti sitis anime uestrae
quod manducetis. neq. cor-
pori uestro quod induami-
ni. Nonne anima plus
est quam esca. & corpus
quam uestimentum.
Respiciat uolatilia ce-

Mat. vi.
Lect.

li. quō non serunt neq
metunt. neq congrega
nt in horrea. & pater
uester celsus pascit il
la. Nonne uos magis
pluris estis illis. Quis
autem uirum cogitans po
test adicere ad staturā
suam cubitum unum.
& de uestimento quid
solliciti sitis. Conside
rate lilia agri quom
creuant. non laborant
neq. necunt. Dico autē
uobis. quō nec salomon
in omni gloria sua co
operatus ē. sicut unum
ex istis. Si autem fœnū
agri quod hodie ē &
cras indybanum muta
tur. dñs sic uestit. quan
to magis uos minime
fidei. Nolite q̄ solliciti
esse dicentes. qd man
ducabimus. aut quid
bibemus. aut quo ope
riemur. Hec enim om
nia. gentes inquirunt.
Scit enim pater ur̄. q̄a
his omnib. indigeas.

Quærit q̄ primum
regnum dī & iusticiā
eius. & hec omnia ad
iciantur uobis. Nolite
ergo solliciti esse in cras
tinum. Crastinus enī
dies sollicitus erit sibi
ipsi. Sufficit dici ma
licia sua. **.vi.**

NOLITE IUDI
care. ut non iu
dicemini. In quo enim
iudicio iudicaueritis.
iudicabimini. Et in
qua mensura mensi
fueritis. remeatur uo
bis. **.vii.**
Quid autē uidetis. **.viii.**
festucā in oculo fr̄is tui.
& trabem in oculo tuo
non uidetis. Aut quom
dicis fr̄i tuo. fr̄. sine ci
ciam festucā de oculo
tuo. & ecce trabis ē in
oculo tuo. Hypocrita.
ecce primum trabem
de oculo tuo. & tam
uidebis acce festucam
de oculo fr̄is tui.

NOLITE DARE SEM CANIB.
neq. mittatis margari

in. l. i.
in. l. i.
in. l. i.

in. l. i.
in. l. i.

in. l. i.
in. l. i.

tas uias ante porcos.
ne forte conculcant eas
pedib. suis. & conuer-
si dirumpant uos.

m. l. iii.
L. cxxv

Petite & dabitur uobis.
querite & inuenietis.
pulsate & aperietur
uobis. Omnis enim qui
petit accipit. & qui
querit inuenit. & pul-
santi aperietur. Aut
quis est ex uobis homo.
quod si petierit filius
suus panem. nunquid la-
pidem porriget illi.
aut si piscem petierit.
nunquid serpentem porri-
get ei. Si ergo uos cum
sitis mali nolitis bona
data dare filiis uestris.
quantomagis pater uester
qui in celis est dabit bo-
na petentibus se.

m. l. iiii.
L. lxxv

Omnia ergo quaecunq-
uultis ut faciant uobis
homines. & uos facite
eis. Hec est enim lex
& prophetarum.

m. l. v.
L. lxxvi

Interate per angustam por-
tam. quia lata porta

& spaciofa uia que du-
cit ad perditionem. & mul-
ti sunt qui intrant per eam.
Quam angusta porta &
arcta uia que ducit ad
uitam. & pauci sunt
qui inueniunt eam.

ADTENDITE a falsis propheta-
tis. qui ueniunt ad uos
inuestimentis ouium.
intus autem sunt
lupi rapaces. A fructib.
eorum. cognoscetis eos.
unquid colligunt de
spinis uuas. aut de tri-
bulis ficus.

m. l. vi.
L. lxxvii

Sic omnis arbor bona.
fructus bonos facit.
Mala autem arbor. fruc-
tus malos facit. Non po-
test arbor bona fructus
malos facere. neq. ar-
bor mala fructus bo-
nos facere. Omnis ar-
bor que non facit fruc-
tum bonum. excidetur.
& in ignem mittetur.
Igitur ex fructib. eorum.
cognoscetis eos.

m. l. vii.
L. lxxviii

Non omnis qui dicit mihi

m. l. viii.
L. lxxix
a. c. xvi

dñe dñe intrabit in
regnum celorum. sed
qui facit uoluntate
patris mei qui in cae
lis ē. ipse intrabit in
regnum celorum.

*Thle.
v.
L. c. lxxi.*

Multi dicent michi in il
la die dñe dñe. nonne
in nomine tuo ppho
taui mus. & in nomine
tuo demonia eiecimus.
& in tuo nomine uirtu
tes multas fecimus. Et
tunc confitebor illis q̄a
nunquā noui uos. dis
cedite a me qui opera
mini iniquitatem.

*Thle. i.
v.
L. lxxii.*

Omnis q̄ qui audit uer
ba mea hęc & facit ea.
assimilabitur uiro sa
pienti qui aedificauit
domum suā sup petra.
Et descendit pluuia.
& uenerunt flumina.
& flauerunt uenti. & ir
ruerunt in domū suā.
& non cecidit. fundata
enim erat sup petram.
Et omnis qui audit uer
ba mea hęc & non facit
ea. similis erit uiro stul

to. qui aedificauit do
mum suā sup harenā.
& descendit pluuia &
uenerunt flumina. &
flauerunt uenti. & ir
ruerunt in domū suā.
& cecidit. & fuit ruina

cius magna. *Cap.*

IT FACIUM. VII.

est cum consum
masset ihc uerba hęc.
ammirabantur turbe
sup doctrina ei. Erat
enim docens eos sicut
potestatem habens. & n̄
sicut scribe eorum &
pharisea.

*Thle. i.
v.
L. lxxii.
xxviii.*

8

Cum autem descendisset
ihc de monte. secutus ē
cum turbe multe. Et
ecce leprosus ueniens.
adorabat eum dicens.
Dñe si uis. potes me
mundare. Et extende
ns manum. tetigit eū
dicens. Uolo. munda
re. Et confestim mun
data ē lepra eius. Et
ait illi ihc. Uide ne
mini dixeris. sed uade
ostende te sacerdoti. &

*Thle. i.
v.
L. lxxii.
lxxxiii.*

offer munus quod p̄ce-
pit moyses in testimo-
nium illis.

Mat. 23.
L. 16.
p. 200.

Cum autem introisset ca-
pharnaum. accessit ad
eum centurio rogans eū.
& dicens. Dñe. puer m̄s
iacet paralyticus in do-
mo. & male torquetur.
Et ait ih̄c. Ego ueniam.
& curabo eum. Et res-
pondens centurio ait.
Dñe. non sum dignus
ut intres sub tectum
meum. sed tantum dic
uerbo & sanabitur pu-
er meus. Nam & ego
homo sum sub potesta-
te habens sub me mili-
tes. & dico huic uade
& uadit. & alii. ueni.
& uenit. & seruo meo
fac hoc. & facit. Audi-
ens autem ^{ih̄c} miratus ē.
& sequentibus se dixit.
Amen dico uobis. non
inueni tantā fidē in is-
rahel. **D**ico autē uobis.
quod multi ab oriente
& occidente ueniunt.
& recumbunt cū abrahā

Mat. 23.
L. 16.
p. 200.

& ysaac. & iacob in regno
celorum. Filii autē reg-
ni ceciderunt in tenebras
exteriores. ibi erit fletus
& stridor dentium.

Et dixit ih̄c centurioni.
Uade. & sicut credidi-
sti. fiat tibi. Et sana-
tus ē puer in illa hora.

Mat. 23.
L. 16.
p. 200.

Et cum uenisset ih̄c in
domum petri. uidit
socrum eius iacentem.
& febricitantē. Et tra-
git manum eius. & di-
misit eam febris. Et
surrexit. & ministrabat
eis. Uespere autē facto.
optulerunt ei multos
demonia habentes. &
cicebat spiritus uerbo.
& omnes male habentes
curauit. ut adimplere-
tur quod dictum ē p̄
ysaiam. p̄phētā dicen-
tem. Ipse infirmitates
n̄as accepit. & egrota-
tiones portauit. Uiden-
s autē ih̄c turbas multas
circumse. iussit ire tra-
nsgitum.

Mat. 23.
L. 16.
p. 200.

Et accedens unus scriba.

Mat. 23.
L. 16.
p. 200.

ait illi. Sequar te. quo
cumq. ieris. Et dicit
ei ihc. Uulpes foucas
habent. & uolucres ce
li nidos. filius autem
hominis non habet u
bi caput reclinat. Alius
autem de discipulis ei
ait illi. Dñe. pmitte
me primum ire. & se
peliare patre meū. Ihc
autem ait illi. Seque
re me. & dimitte mor
tuos sepeliare mortuos
suos. VIII.

In leu. xxi. c. lxxvii. **E**t ascendente eo in nau
culam. secuti sunt cum
discipuli eius. Et ecce
motus factus ē magnus
in mari. ita ut nauicu
la operiretur fluctib.
Erat enim illis uentus
contrarius. Ipse uero
dormiebat. Et accesser
unt. & suscitauerunt
eum dicentes. Dñe. sal
ua nos. perimus. Et
dicit eis. Quid timidi
estis modice fidei.
Tunc surgens impetra
uit uentis & mari. &

facta ē tranquillitas
magna. Porro. homi
nes mirati sunt dicentes.
Qualis ē hic. quia uen
ti & mare obocdiunt
ei. Et cum uenisset tra
nsitum in regionem
grascorum. occurrer
ei duo habentes demo
nia demonum entis ex
cuntes scui nimis. ita
ut nemo posset transi
re per uiam illā. Et ecce
clamaucrunt dicentes.
Quid nobis & tibi ihu
fili di. Venisti huc ante
tempus torquere nos.
Erat autem non longe
ab illis grex porcorum
multorum pascens. Demo
nes autem rogabant
eum dicentes. Si cis nō.
mitte nos in grege por
corum. Et ait illis. Ite.
At illi excuntes. abiit
in porcos. Et ecce impe
tu abiit totus grex p
ceps in mare. & mortui
sunt in aquis. Pastores
autem fugerunt. & ue
nientes in ciuitate nun

.VIII.

9

I. lxxx.
C. l.
m. xxi.
L. xxxvii.
f. xxxviii.

claustrum omnia. & de
bis qui demonia habue
rant. Et ecce tota ciui
tas exiit obuiā ih̄u. &
uiso eo rogabant ut tra
nsiret a sinibus eorum.
Et ascendens in nauiculā.
transiit. & uenit
in ciuitatē suā. Et ecce
offerebant ei paralyti
cum. iacentem in lecto.
Et uidens ih̄c fidem il
lorum. dixit paralyti
co. Con fide fili. remit
tuntur tibi peccata
tua. Et ecce quidam
describis. dixerunt in
tra se. Hic blasphemāt.
Et cum uidisset ih̄c co
gitationes eorū. dixit.
Vt qđ cogitatis mala
in cordibus ur̄is. Quid
est dicere facilius di
mittuntur tibi pecca
ta. aut dicere surge &
ambula. Ut sciatis au
tem quō filius homini
habet potestātē in ter
ra dimitendi peccata.
tunc ait paralytico.
Surge tolle lectū tuū.

& uade in domū tuam.
Et surrexit. & abiit in
domum suā. Uidentes
autem turbę timue
runt. & glorificauerūt
dñm qui dedit potesta
tem talem hominibz.

Et cum transiret inde
ih̄c. uidit hominē se
dentem in throno
mattheum nomine. &
ait illi. Sequere me.
Et surgens. secutus est
eum.

Et factum ē discumben
te eo in domo. ecce mul
ti publicani & peccato
res uenientes. discum
bebant cum ih̄u. & dis
cipulis eius. Et uiden
tes pharisei. dicebant
discipulis eius. Quare
cum publicanis & pecca
toribus manducat ma
gister uester.

In ih̄c audiens ait. Non
est opus ualantibz. medi
cus. sed male habentibz.
Euntes autē discite qđ
est. misericordiam uolo &
non sacrificium. Non

I. lxxx.
C. l.
m. xxi.
L. xxxvii.

I. lxxx.
C. l.
m. xxi.
L. xxxvii.

I. lxxx.
C. l.
m. xxi.
L. xxxvii.

enim ueni uocare iustos.
sed peccatores. Tunc ac-
cesserunt ad eum dis-
cipuli iohannis dicen-
tes. Quare nos & pha-
risa ieiunamus frequen-
ter. discipuli autem tui
non ieiunant. Et ait
illis ihc. Nunquid possunt
filii sponsi lugere. quia
diu cum illis est sponsus.
Venient autem dies cum
auferatur ab eis spon-
sus. & tunc ieiunabunt.
Nemo autem inmittit
commissuram panni ru-
dis in uestimentum uetus.
tollit enim plenitudi-
nem eius a uestimento.
& peior scissura fit. Neque
mittunt uinum nouum
in utres uetus. Alioquin
rumpuntur utres & ui-
num effunditur. & u-
tres perunt. Sed uinum
nouum in utres novos
mittunt. & ambo con-
seruantur.

in
m
L. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Hac illo loquente ad tur-
bas. ecce princeps unus
accessit. & adorauit eum

dicens. Domine. filia mea
modo defuncta est. sed
veni impone manum
super eam. & uiuet. Et
surgens ihc. sequebatur
eum & discipuli eius. Et
ecce mulier quae sangui-
nis fluxum patiebatur
xii. annis. accessit re-
tro. & tetigit fimbriam
uestimenti eius. Dicebat
enim intus se. Si tetige-
ro tantum uestimenti
eius. salua ero. At ihc
conuersus. & uidens eam
dixit. Confide filia.
fides tua te salua fecit.
Et salua facta est mulier
ex illa hora. Et cum ue-
nisset ihc in domum prin-
cipis. & uidisset tybica-
nos & turbam tumultu-
antem. dicebat. Recedi-
te. non est enim mortua
puella. sed dormit. Et
deridebant eum. Et cum
cessa esset de turba. in-
trauit & tenuit manu
eius. & surrexit puella.
& exiit fama haec in uni-
uersam terram illam.

*Mat. xiv.
Solus*

Et transiunt inde iherosolymam.
secuti sunt cum duo ce-
ci clamantes dicentes.
Misere nri. fili dauid.
Cum autem uenisset do-
mum. accesserunt ad
eum cecum. Et dicit eis
ihc. Creditis quia pos-
sum hoc facere uobis.
Dicunt ei. Utique dñe.
Tunc tetigit oculos eorum
dicens. secundum fidem uestram
fiat uobis. Et aperti sunt
oculi illorum. Et com-
minatus est eis ihc. dicens.
Quidate. ne quis sciat. Il-
li autem exiuntes. dif-
famauerunt eum in tota
terra illa. Egressis autem
illis. ecce optulerunt ei
hominem mutum. doc-
monium habentem.
Et cecidit docmonio. lo-
cutus est mutus. & mira-
te sunt turbe dicentes.
Nunquam apparuit sic
in israhel. Pharisei autem
dicebant. In principe
docmoniorum cecidit doc-
mones.

*Mat. xiv.
m. u.
L. xlviii*

Et circuibat iherosolyma

tes omnes. & castella
docens in synagogis
eorum. & predicans eu-
gelium regni. & curans
omnem languorem & om-
nem infirmitatem.

Videns autem turbas iherosolymae
misertus est eis. quia cran-
tissimi & iacentes. sicut
oues non habentes pas-
torum.

*Mat. xiv.
m. u.*

Tunc dicit discipulis
suis. Messis quidem
multa. operarii autem
pauci. Rogate ergo dominum
in messis. ut mittat ope-
rarios in messem suam.

*Mat. xiv.
L. c. viii.*

Et conuocatis
ihc. xii. disci-
pulis suis. dedit illis
potestatem spirituum
in mundorum ut cice-
rent eos. & curarent
omnem languorem. &
omnem infirmitatem.

*Mat. xiv.
m. u.
L. xlviii.*

Quodcum autem apostolorum
nomina sunt haec. Pri-
mus Symon qui dicitur
Petrus. & andreas frat-
rus. iacobus & iohannes.

*Mat. xiv.
m. u.
L. xlviii.*

15
& iohannes fr̄ eius. Phi-
lippus. & Bartholome-
us. thomas. & matheus
publicanus. & iacobus
alpha. & thibicus. Sy-
mon chananeus. & iu-
das scariothes. qui &
tradidit eum.

*milicesen
Solut*
Hos duodecim. misit
ihs p̄cipiens eis. & di-
cens. in uiam gentiū
ne abieritis. & in ciui-
tates samaritanorū ne
intraueritis. sed potius
itadote quę p̄cipiunt
domus israel.

*milicesen
r̄ m̄
m̄ l. iii
Lxxxiij
c. x.*
Euntes autem p̄dicat
dicentes. quia appro-
pinquabit regnum
celorum. Infirmos cu-
rate. mortuos suscitare.
leprosos mundare. de-
mones eicere. Gratis ac-
cepistis. gratis date.
Nolite possidere aurū
neq. argentum. neq.
pecuniam zonis uis.
Non peram inuia. neq.
duas tunicas. neq. cal-
ciamenta. neq. uirgā.
Dignus ē enim opera

rius cibo suo.

In quācunq. ciuitate
aut castellum intraue-
ritis. interrogate quis
in ea dignus sit. & ibi
manete donec exeat.

Intrantes autē in domū.
salutate eam dicentes.
Pax huic domui. Et
si quidem fuerit domus
illa digna. ueniet pax
uīa sup̄ eam. Sin autē
non fuerit digna. pax
uīa ad uos reuertetur.

Et quicumq. non recepe-
rit uos neq. audierit
sermones uīos. ex eun-
tes foras de domo uel
ciuitate. exeuerte pul-
uerem de pedib. uīis.
Amen dico uobis. tole-
rabilius erit tibi sodo-
morum & gomorreorū.
in die iudicii quam il-
li ciuitati.

Ecce ego mitto uos. sicut
oues in medio luporū.
Estote igitur prudentes si-
cut serpentes. & simpli-
ces sicut columbe.

Cauete autē ab hominib.

*milicesen
m̄. l. iiii
Lxxxiij
c. xii.*

*milicesen
Le xi*

*milicesen
m̄ l. v
Lxxxiij
c. xiii.*

*milicesen
Le xiiii*

*milicesen
m̄. lxxxiij
L. c. l.
c. xli.*

Tradent enim uos in concilio. & in synagogis suis flagellabunt uos. & ad praesides & reges ducemini. propter me. in testimonium illis & gentibus.

Cum autem tradent uos. nolite cogitare quomodo aut quid loquamini. Dabitur enim uobis in illa hora. quod loquamini. Non enim uos estis qui loquimini. sed spiritus patris uostri qui loquitur in uobis. Tradet autem frater fratrem in mortem. & pater filium. & insurgent filii in parentes. & morte eos afficient. Et eritis odio omnibus. propter nomen meum. Qui autem persecutus fuerit usque in finem. hic saluus erit.

Cum autem persecutus fuerit uos in ciuitate ista. fugite in aliam. Amen dico uobis. non consummabitur ciuitas ista. donec ueniat filius hominis.

Non est discipulus super magistrum. nec seruus super dominum suum. Sufficit discipulo. ut sit sicut magister eius. & seruus sicut domini eius.

Si patres familias beelzebub uocauerunt. quantum magis domesticos eius. Nec ergo timeatis eos.

Nichil enim operatum est quod non tradatur. & occultum quod non sciatur.

Quod dico uobis in tenebris. dicite in lumine. Et quod in auro audistis. predicat super terram. Et nolite timere eos qui occidunt corpus. animam autem non possunt occidere. sed potius timeat. qui potest & animam & corpus perdere in gehennam. Nonne duo passeris assc uenit. & unus ex illis. non cadet super terram sine patre uostro. Uostri autem & capilli capi

M. xx.
L. lvi.
7. xxxv.

M. m.
S. lvi.

M. xxii.
m. xl.
L. lxxx.

M. xxvii.
L. xli.

M. lxxxv.
m. xli.
L. cxi.

M. lxxxv.
S. lvi.

tis. omnes numerati s.
Nolite q̄ timere. mul-
tis passib. meliores
estis uos. Omnis q̄ qui
confitebitur me corā
hominib., confitebor
& ego cum coram pa-
tre meo qui ē in celis.

Qui autem negauerit
me coram hominib.,
negabo & ego cum co-
ram patre meo qui ē
in celis.

Nolite arbitrari quia
ueni ut mittam pacē
in terrā. non ueni pacē
mittere sed gladium.
Ueni enim separare
hominē aduersus pa-
trem suum. & filiā ad-
uersus matrem suā. & nu-
rum aduersus socrum
suam. & inimici homi-
nis domestici eius.

Qui amat patrem aut ma-
trem plusquam me. nō
est me dignus. Et qui
amat filium aut filiā
sup me. non ē me dig-
nus. Et qui non acci-
pit crucē suā & sequi

tur me. non ē me dignus.
Qui inuenit animā suā.
perdet illam. Et qui
perdidit animā suam
propter me. inueniet

Qui recipit uos. / cā.
me recipit. Et qui me
recipit. recipit eum
qui me misit.

Qui recipit pphetam in
nomine pphete. mer-
cedem pphete accipi-
et. Et qui recipit ius-
tum in nomine iusti.
mercedē iusti accipiet.

Et qui cūq. potum de-
derit uni ex minimis
istis calicē aque frigi-
de tantum in nomine
discipuli. amen dico
uobis. non perdet mer-
cedem suam.

FACTUM
est cum consū-
masset ihc. p̄cipiens
duodecim discipulis
suis. transire inde ut
doceret & p̄dicaret in
ciuitatib. eorum.

Iohannes autē cum au-
disset in uinculis ope-

m. xxvii.
l. cc. xi.
j. e. x.

m. xxviii.
l. cc. xii.
j. e. x.

m. xxix.
l. cc. xiii.
j. e. x.

m. c.
l. cc. xiv.
j. e. x.

m. c.
l. cc. xv.
j. e. x.

m. c. i.
l. cc. xvi.
j. e. x.

ra xpi. mittens duos
de discipulis suis. ait
illi. Tu es qui uenturus
es. an alium expectam?
Et respondens ihs. ait
illis. Euntes renuncia
te iohanni. quae audis
tis & uidistis. Caei ui
dent. claudi ambulant.
leprosi mundantur.
suri audiunt. mor
tui resurgunt. paupe
res euangelizantur. Et
beatus est. qui non fue
rit scandalizatus in
me. Illis autem ab eun
tib. coepit ihs dicere ad tur
bas de iohanne. Quid
existis in deserto ui
dere. harundine uen
to agitatam. Sed qd
existis uidere. homine
mollib. uestitum. Ecce
qui mollib. uestiuntur.
in domib. regum sunt.
Sed qd existis uidere
pphetam. Etiam di
co uobis. & plusquam
pphetam.

Hic est enim. de quo scrip
tum est. Ecce ego mitto

angelum meum ante fa
ciem tuam. qui pparabit
uiam tuam ante te.

Amen dico uobis. non
superat in natos mu
lctum maior iohanne
baptista. Qui autem
minor est. in regno celo
rum maior est illo.

Adicibus autem iohannis
baptiste usq. nunc re
gnum celoz uim pati
tur. & uolenti rapiunt
illud.

Omnes enim pphetae &
lex. usq. ad iohannem
pphetauerunt. Et si
uultis recipere. ipse est
hedyas qui uenturus est.
Qui habet aures audien
di. audiat.

Cui autem simile acti
mabo generatione ista.
Similis est pueris seden
tibus in foro. qui cla
mant cocqualib. di
cunt. Cocuiumus uobis
& non saltastis. lam en
tauiumus. & non planx
istis. Venit enim iohan
nes. neq. manducans

Mat. xiii.

L. lxx.

Mat. xiii.

L. lxx.

Mat. xiii.

Sol. lxx.

Mat. xiii.

L. lxx.

Mat. xiii.
p. 10.
10. 1.
L. lxx.

neq. bibens. & dicunt. **D**ocmonium habet. Ue
nit filius hominis man
ducans & bibens. & di
cunt. Ecce homo uorax
& potator uini. publi
canorum & peccatoru
amicus. & iustificata
est sapientia a filiis suis.

Mat. xxi.
L. c. xv.

Tunc coepit exprobrare
ciuitatib. in quib. facte
sunt plurimę uirtutes
eius. quia non egissent
poenitentiam.

Vae tibi corozaim.
vae tibi bethsaida. q̃a
si in tyro & Sydone fac
te essent uirtutes quae
facte sunt in uobis. oñ
in cilicio & cinere. poe
nitentiam egissent. Ue
runtamen dico uobis.
tyro & Sydoni remissi
us erit in die iudicii
quam uobis. Et tu ca
pharnaum. nunquid
usq. exaltaberis. usq.
in infernum descendes.

Mat. xxi.
selys

Quia si in sodomis facte
fuissent uirtutes quae
facte sunt inter. forte

mansissent usq. in hanc
diem. Ueruntamen
dico uobis. quia terrae
sodomor. remissius erit
in die iudicii quā tibi.

In illo tempore. respon
dens ih̃c dixit. Confi
teor tibi pater dñe ce
li & terre. quia abscon
disti haec a sapientib. &
prudentib. & reuclasti
ea paruulis. Ita pater:
quō sic fuit placitum
ante te.

Mat. xxi.
L. c. xviii.

Omnia mihi tradita sunt
a patre meo.

Et nemo nouit filium
nisi pater. neq. pater
quis nouit nisi filius.
& cui uoluerit filius
reuelare.

Mat. xxi.
L. c. xviii.
q. c. xlviii.
L. c. xxi.
L. c. xviii.
q. lxxxvii.

Venite ad me omnes qui
laboratis & onerati estis.
& ego reficiam uos. Tol
lite iugum meum sup
uos. & discite a me q̃a
mitis sum & humilis
corde. & inuocatis re
quiem animab. ur̃is.
Iugum enim meū sua
ue ē. & onus meū leue ē.

Mat. xxiii.
selys

I. XII.

Mat. xiiii.
 Marc. viii.
 Luc. xli.

IN illo tempore.

Abiit ih̄c sabbato p
 sata. discipuli autem
 eius coeperunt uellere
 spicas. & manducare.
 Pharisei autem uiden
 tes. dixerunt ei. Ecce
 discipuli tui faciunt
 quod n̄ licet eis facere
 sabbatis. At ille dixit
 eis. Non legistis qđ fec
 rit dauid quando esu
 rit. & qui cum eo erant.
 quomodo intrauit in
 domum dī & panes p
 positionis comedit. quod
 non licebat ei edere neq
 his qui cum eo erant. n̄
 solis sacerdotib.

Mat. xxi.
 Marc. x.
 Luc. xli.

Aut non legistis in lege.
 quia sabbatis sacerdo
 tes in templo sabbatū
 uiolant. & sine crimi
 ne sunt. Dico autē uo
 bis. quia templo maior
 est hic. Si autē scitis.
 quid ē misericordiam uolo.
 & non sacrificium. nū
 quam condemnassetis
 innocentes. Dñs ē crī
 filius hominis & r̄a sab
 bati.

Et cum inde transisset.
 uenit in synagogā eorū.
 & ecce homo manu ha
 bens aridā. & interro
 gabant eum dicentes.
 Si licet sabbatis curare.
 ut accusarent eū. Ipse
 autem dixit illis. Quis
 erit ex uobis homo qui
 habeat ouē unam. & si
 ceciderit hęc sabbatis
 in foueam. nonne tene
 bit & leuabit eam.
 Quanto magis melior ē
 homo ouē. Itaq. licet
 sabbatis benefacere.
 Tunc ait homini. Exten
 de manum tuā. & ex
 tendit. Et restituta est
 sanitas sicut altera.

Ex euntēs autē pharisei.
 consilium faciebant ad
 uersus eum. quomodo
 eum perderent.
Ih̄c autem sciens recessit
 inde. & secuti sunt eū
 multi. & curauit eos om
 nes. Et p̄cepit eis ne
 manifestum eū facerent.
 Ut adimpleretur quod
 dictum ē p̄ ysaiā p̄phe

Mat. xxi.
 Marc. viii.
 Luc. xli.

Mat. xxi.
 Marc. viii.
 Luc. xli.

Mat. xxi.
 Marc. viii.
 Luc. xli.

Tunc oblatiſ eſt ei demoniu habentiſ
cecuſ & mutuſ. & curauit euſ.

tam dicenti. Ecce puer
meuſ queſceſti dilectuiſ
meuſ. in quo bene com
placuit anime mee.
Ponam ſp̄m meū ſup̄ eū.
& iudiciuſ gentib. nūn
ciabit. non contendet
neq. clamabit. neq. au
diat aliquiſ in plateiſ
uocem eiſ. Harundi
nem quaſſatam non eſt
fringet. & linum ſumi
ganſ non extinguet. do
nce ciciat ad uictoriam
iudiciuſ. & in nomine
eiſ gentiſ ſperabunt. +
ita ut loqueretur & ui
deret.

Matheus
L. c. xxvi

Et ſtupcebant omneſ tur
be. & dicebant. Nunq. d
hic eſt filiſ dauid.

Matheus
L. c. xxvii

Pharīſa autē audientiſ.
dixerunt. Hic non eſt
ciſ docmonet. niſi in be
elzebub principe doc
minoruſ.

Matheus
L. c. xxviii

Ih̄e autē ſciēſ cogita
tioneſ eoruſ. dixit eiſ.
Omne regnuſ diuiſuſ
contra ſe deſolabitur.
& omniſ ciuitaſ diui

ſa contra ſe non ſtabit.
Et ſi ſatanaſ ſatanaſ
ciſt. aduerſum ſe di
uiſuſ eſt. quomodo ergo
ſtabit regnuſ eiſ.
Et ſi ego in beelzebub
cicio docmonet. filii
uſi in quo ciciunt.
ideo ipſi iudiceſ crun
t uſi. Si autē in ſp̄u di
cicio docmonet. igitur
pūct in uoſ regnuſ
di. Aut quomodo pote
uiſquam intrare in
domuſ foraiſ. & uafa
eiſ diripere. niſi priuſ
alligauerit forte. &
tunc domuſ illuſ diri
piat.

Qui non eſt mecum. contra
me eſt. Et qui non congre
gat mecum. ſpargit.
Idco dico uobiſ. Omne
peccatuſ & blaſphe
mia remittitur homi
nibuſ. ſp̄e autē blaſphe
mia non remittitur.
Et quiſcunq. dixerit uer
buſ contra filiuſ ho
miniſ. remittitur ei.
Qui autē dixerit contra

Matheus
L. c. xxviii

sp̄m sc̄m. non remittit
tur ei neq. in hoc sc̄lo
neq. in futuro

Mat. xxiii
solus

Aut facit arborē bonam
& fructum eius bonum.
Aut facit arborē ma-
lam. & fructum eius ma-
lum. Siquidem ex fruc-
tu arbor cognoscitur.

¶ Genes uiperarū. quom̄
potestis bona loqui cum
sitis mali. Ex habun-
dantia enim cordis. os
loquitur.

Mat. xxv
L. lxxii

Bonus homo de bono the-
sauro p̄fert bona. & ma-
lus homo de malo thes-
auro. p̄fert mala.

Mat. xxvi
solus

Dico autem uobis. quō om-
ne uerbum ociosum qd
locuti fuerint homines.
reddent rationē de eo
in die iudicii. Ex uer-
bis enim tuis iustifica-
beris. & ex uerbis tuis
condempnaberis.

Mat. xxvii
L. lxxiii

Tunc respondunt ei qui-
dam de scribis & pharise-
is. dicentes. Magister:
uolumus aut signū ui-
dere.

Qui respondens. ait illis.
Generatio mala & adul-
tera signum querit. &
signum non dabit ei
nisi signum ionę p̄phe-
te. Sicut enī fuit ionas
inuentus eocū tribus
dieb. & trib. noctib.
sic erit filius hominis
in corde terre trib. dieb.
& trib. noctib. Viri
nimium surgent in
iudicio cū generatio
ne ista & condempna-
bunt eam. quia potui-
tunt egerunt in p̄-
dicatione ionę. Et ec-
ce plusquam iona hic.
Regina austri surget
in iudicio cū generatio-
ne ista & condempnabit
eam. quia uenit a finib.
terre audire sapienciā
salomonis. Et ecce plus-
quam salomon hic.

Mat. xxviii
L. lxxiiii

Cum autē immundus
spiritus exierit ab ho-
mine. ambulat p̄ loca
arida. querens requiē
& non inuenit. Tunc di-
cit. reuertar in domū

Mat. xxix
L. lxxv

meam unde exiui.
Et ueniens. inuenit
scopis mundata & or-
natam. Tunc uadit &
assumit septē alios spi-
ritus secum nequiores
se. & intrantes habitant
ibi. & fiunt nouissima
hominis illius peiora
prioribus. Sic erit & ge-
nerationi huic pessime.

Ad huc colloquunt ad
urbas. ecce mater tua
& fratres stabant foris.
querentes loqui tui. Dixit
autem ei quidam. Ecce
mater tua & fratres tui
foris stant. querentes
te. It ipse respondens
dicenti sibi ait. Quis est
mater mea. & qui sunt
fratres mei. Et exten-
dens manum in disci-
pulos suos. dixit. Ecce
mater mea. & fratres mei.
Quicumque enim fecerit
uoluntatem patris mei
qui in celis est. ipse meus
frater. & soror. & mater est.

NILLO DIE EX **XXIII.**
IENS IHC DE DOMO SUA.

sedebat secus mare ga-
lilee. Et congregate
sunt ad eum turbe
multe. ita ut nauicu-
lam ascendens sederet.
Et omnis turba stabat
in litore. & locutus est
eis multa in parabolis
dicens. Ecce exiit qui
seminat. seminans. & dū
seminat. quedam ceci-
derunt secus uiam. &
uenerunt uolucres. &
comederunt ea. Alia
autem ceciderunt in
petrosa. ubi non habe-
bant terram multam.
& continuo exorta sunt.
quia non habebant al-
titudinem terrae. Sole
autem orto estuauerunt.
& quia non habebant
radicem. aruerunt. Alia
autem ceciderunt in spi-
nas. & eructum spinę.
& suffocauerunt eam.
Alia uero ceciderunt in
terram bonā. & dabant
fructum. aliud centesi-
mum. aliud sexagesimu.
aliud tricesimum. Qui

habet aures audiendi.
audiat. Et accedentes
discipuli dixerunt ei.
Quare in parabolis lo
queris eis. Qui respon
dens ait illis. Quia uo
bis datum est nosse my
steria regni celorum. illis
autem non est datum.

Qui enim habet dabitur
ei & abundabit. Qui au
tem non habet. & quod
habet auferetur ab eo.

Ideo in parabolis loquor
eis. quia uidentes non
uident. & audientes non
audiunt neque intelligunt.
& adimpletur in eis
prophetia ysaię dicentis.
Auditu auditis & non
intelligitis. & uidentes
uidebitis & non uidebitis.
Inerasatum est enim cor
populi huius. & auribus
grauiter audiunt. &
oculos suos clauferunt.
nequando oculis uide
ant. & auribus audiant.
& corde intelligant.
& conuertantur & sanentur
eos.

Vestri autem beati oculi
quia uident. & aures
urę quia audiunt.
Amen quippe dico uo
bis. quia multi prophete
iusti cupierunt ui
dere que uidetis. & non
uidebant. & audire
que auditis. & non au
dicunt.

Vos ergo audite parabo
lam seminantis. Omnis
qui audit uerbum regni
& non intelligit. uenit
malus & rapit quod se
minatum est in corde eius.
hic est qui secus uiam se
minatus est. Qui autem
supra petrosa seminat
est. hic est qui uerbum
audit. & continuo cum
gaudio accipit illud.
non habet autem in se ra
dicem sed est temporalis.
facta autem tribulatio
ne & persecutione propter
uerbum domini continuo
scandalizatur. Qui autem
est seminatus in spinis.
hic est qui uerbum audit.
& sollicitudo seculi istius.

40
& fallacia diuitiarum
suffocat uerbum. & si
ne fructu efficitur:
Qui uero in terra bonā
seminatus ē. hic ē qui
audit uerbum & intel
ligit & fructum affert.
& facit aliud quidem
centesimum. aliud autē
sexagesimum. aliud
uero tricesimum.

*In excelsis
solus*
Aliam parabolam ppo
suit illis dicens. Simi
le factum ē regnum ce
lorum. homini qui se
minauit bonum semen
in agro suo. Cum autē
dormirent homines.
uenit inimicus eius &
supseminauit zizania
in medio tritici. & abi
it. Cum autē creuisset
herba & fructum fecis
set. tunc apparuerunt
& zizania. Accedentes
autem serui patris fa
milias. dixerunt ei.
Dñe. nonne bonum
semen seminasti in a
gro tuo. Vnde ergo habet
zizania. Et ait illis.

Inimicus homo hoc fe
cit. Serui autē dixerūt
ei. Visimus & colligim⁹
ea. Et ait. Non. Ne for
te colligentes zizania.
eradicetis simul cum
eis & triticum. Sinite
utraq. crescere usq. ad
messē. Et in tempore
messis. dicam messorib.
Colligite primum zi
zania. & alligate ea fas
ciculis. ad comburen
dum. triticum autem
congregate in horreū
meum.

*In excelsis
m. 21. in
L. 1. 1. 1. 1.*
Aliam autē parabolam
pposuit illis dicens. Si
mile ē regnum celorum
granisynapis. quod ac
cipiens homo semina
uit in agro suo. quod
minimum quidem est
omnib. seminib. Cum
autem creuerit. maius
est omnib. holcibus.
Et fit arbor. ita ut uo
lueris celi ueniant. &
habitent in ramis eius.
*In excelsis
L. 1. 1. 1. 1.*
Aliam parabolam locu
tus ē eis. Simile ē reg

num celorum fermento.
quod acceptum mulier
abscondit in farina satis
tribus donec fermenta
tum ē totum.

In parabolis
m. xl v

Haec omnia locutus ē ihs
in parabolis ad turbas. &
sine parabolis non loque
batur eis. ut impleatur
quod dictum erat p. p. p. h.
tam dicentem. & peritiam
in parabolis os meum. e
ructuabo abscondita
a constitutione mundi.

In parabolis
solus

Tunc dimissis turbis ve
nit in domum. & acces
serunt ad eum discipu
li eius dicentes. Disserte
nobis. parabolam zila
norum agri. Qui resp
ondens ait. Qui seminat
bonum semen. ē filius
hominis. Ager autem.
est mundus. Bonum
vero semen. hi sunt filii
regni. Zizania autem.
filii sunt nequam. Ini
micus autem qui semi
navit ea. ē diabolus.
Messis vero. consumma
tio scli ē. Messores autē

angeli sunt. Sicut q. col
liguntur zizania. & ig
ni comburuntur. sic erit
in consummatione scli.
Mittet filius hominis
angelos suos. & colligent
de regno eius omnia scan
dala. & eos qui faciunt
iniquitatem. Et mit
tent eos in caminum ig
nis. ibi erit fletus & str
idor dentium. Tunc iusti
fulgebunt sicut sol. in
regno patris eorum.
Qui habet aures audi
endi. audiat. Simile ē
regnum celorum thes
auro abscondito in a
gro. quē qui inuenit
homo abscondit. & p. r.
gaudio illius uadit &
uendit uniuersa quae
habet. & emit agrum
illum. Iterum simile ē
regnum celorum homi
ni negotiatori. qui ten
et bonas margaritas.
Inuenta autem una p
ciosa margarita. abiit
& uendit omnia quae
habuit. & emit eam.

Iterum simile ē regnū
celorum sagene misse
in mare. & ex omni ge
nere piscium congrega
vit. Quā cum imple
ta esset educens & se
cus litus sedentes. eleg
erunt bonos in uasa sua.
malos autem foras mise
runt. Sic erit in consum
matione seculi. Exibunt
angeli. & separabunt
malos de medio iustorum.
& mittent eos in caminu
ignis. ibi erit fletus &
stridor dentium. Intu
lexistis hec omnia. Di
cunt ei. & iam. At illi.
Idcirco omnis scriba doctus
in regno celorum simi
lis ē homini patri fami
liar. Qui profert de thes
auro suo noua & uetusta.

Et factum ē cum consum
masset ihc parabolas ist
as. transiit inde.

Et ueniens in patriā suā.
docbat eos in synago
gis eorum. ita ut mira
rentur & dicerent. Un
de huic sapientia hec

& uirtutes. Nonne hic ē
fabri filius. Nonne mat
er eius dicitur maria. & fr
atres eius iacobus & ioseph. &
symon. & iudas. & sor
res eius. nonne omnes a
pud nos sunt. Unde q
huic omnia ista. Et scan
dalizabantur in eo.

Ihc autem dixit eis. Non
est propheta sine honore.
nisi in patria sua & in
domo sua. & non fuit
ibi uirtutes multas. pp
ter incredulitatē illorum.

In illo tempore.

Audiuit herodes tetrar
cha famā ihu. & ait pue
ris suis. hic ē iohannes
baptista. ipse surrexit
a mortuis. & idcirco uirtutes
operantur in eo.

Herodes enim tenuit io
hannem & alligauit eū.
& posuit in carcere. pp
ter herodiam uxorem
fratris sui. Dicebat enim
illi iohannes. Non licet
tibi habere eam. & uo
lens illum occidere. ti
muit populum. quia

thexl. ii.
m. l. i.
l. xx. i.
q. xxxv.

18.

thexl. iii.
m. l. vii.
l. xc.

thexl. iiii.
m. l. viii.
l. xii.

thexl. i.
m. l. i.
l. xviii.
q. lxxviii.

sicut prophetam cum
habebant.

Dic autem natalis hero-
dis. saltauit filia hero-
dis in medio. & pla-
cuit herodi. Unde cum
iuramento pollicitus e-
t ei dare. quodcumq. pos-
tulasset ab eo. At illa
p̄monita a matre sua.
Da mihi hic inquit in
disco caput iohannis
baptiste. Et contristatus
est rex. P̄pter iuramen-
tum autē & eos qui pari-
ter recumbebant. iussit
dari. Misitq. & decolla-
uit iohannē in carcere.
& allatum ē caput eius
in disco. & datum ē pu-
ellę. & tulit matri suę.
Et accedentes discipu-
li eius. tulerunt corpus
& sepelierunt illud. &
uenientes nuntiauerunt
ih̄u.

Quod cum audisset ih̄c.
secessit inde in nauicu-
la in locum desertum
sorsum. Et cum audis-
sent turbę. secutę s̄ cū

pedestres decurritib.
Et exiens uidit turbā
multam. & misertus ē
eius. & curauit langu-
dos eorum.

Despert autem facto. ac-
cesserunt ad eum disci-
puli eius dicentes. De-
sertus ē locus. & hora
iam p̄terit. Dimittit
turbas. ut cunctes in ca-
stella emant sibi escas.
Ih̄c autem dixit eis.
Non habent necesse ire.
Dare illis uos mandu-
care. Responderunt ei.
Non habemus hic nisi
quinq. panes. & duos
piscis. Qui ait eis. Asser-
te michi illos huc. Et
cum iussisset turbā discū-
bere supra focnū. accep-
tis quinq. panib. & duob.
piscib. aspiciens in cae-
lum benedixit. & fregit.
& dedit discipulis pa-
nes. discipuli autē tur-
bis. Et manducauerunt
omnes. & saturati sunt.
Et tulerunt reliquias.
duodecim cophinos frag-

42
mentorū plenas. Man-
ducantium autē fuit
numerus quinq. milia
uironum. exceptis muli-
eribus & paruulis.

*in ex l. viii
in l. v*
Et statim iussit discipulos
ascendere in nauiculā.
& p̄cedere eum transire
tūm. donec dimitte-
ret turbas.

*in ex l. viii
in l. vi
L. xl. iii. 7
xxxv.*
Et dimissa turba. ascen-
dit in montem solus
orare.

*in l. i.
in l. viii
in l. viii
L. i.*
Uespere autem facto so-
lus erat ibi. nauicula
autem in medio mari ac-
tabatur fluctibus. Erat
enim contrarius uentus.
Quarta autē uigilia noc-
tis uenit ad eosambu-
lans sup̄ mare. & ui-
dens eum sup̄ mare
ambulantē. turbati s̄
dicentes. quia fantasma
est. Et p̄ timore clama-
uerunt. Statimq. ih̄c.
locutus ē eis dicens. ha-
bete fiduciam. ego sum
nolite timere.

*in l. i.
solus*
Respondens autē petrus
dixit. Dñe si tu es. iube

me uenire ad te sup̄ aquas.
At ipse ait. Veni. Et des-
cendens petrus de nau-
icula. ambulabat sup̄ a-
quam ut ueniret ad ih̄m.
Uidens uero uentū uali-
dum. timuit. Et cū coc-
pisset mergi. clamauit
dicens. Dñe. saluum me
fac. Et continuo ih̄c ex-
tendens manum appre-
hendit eum. & ait illi.
O dices fides. quare du-
bitasti.

Et cum ascendissent in na-
uiculam. cessauit uentus.
Qui autē in nauicula
erant. uenerunt & adora-
uerunt eum dicentes.
Uere. filius dī es.

Et cum transiretissent. ue-
nerunt in terrā genesar.
Et cū cognouissent eum
uiri loci illius. miserunt
in uniuersā regionē illā.
& optulerunt ei omnes
malchabentes. & roga-
bant eū. ut uel fimbriā
uestimenti eius tangerent.
Et quicumq. tetigerunt.
salui facti sunt.

*in l. i.
in l. viii
in l. viii*

*in l. i.
in l. viii
in l. viii
L. xxxvi*

XV.
die iulii
in laeta

TUNC ACCESSERU
nt ad eum abbie
rosolymis scribae &
pharisei. dicentes. Qua
re discipuli tui transgre
diuntur traditione se
niorum. Non enim la
uant manus suas. cum
panem manducant. Ip
se autem respondens. ait
illis. Quare & uos trans
gredimini mandatum
dei propter traditionem ue
stram. Nam deus dixit. honora
patrem & matrem. & qui
maledixerit patri uel
matri. morte mortatur.
Uos autem dicitis. quicum
que dixerit patri uel matri
munus quodecumque. est ex
me tibi. perdat. & non
honorificauit patrem suum
aut matrem. & irritum
fecistis mandatum dei
propter traditionem uestram.
Hypocrite. bene propheta
uit de uobis ysaias
dicens. Populus huius la
biis me honorat. cor au
tem eorum longe est a me.
Sine autem causa colunt

me. docentes doctrinas
& mandata hominum.
Et conuocatis ad se tur
bis. dixit eis. Audite &
intelligite. Non quod in
trat in os co inquinat ho
minem. sed quod procedit ex
ore hoc co inquinat ho
minem.

Tunc accedentes discipu
li eius. dixerunt ei. Scis
quia pharisei audito
hoc uerbo scandalizati
sunt. At ille respondens
ait. Omnis plantatio
quam non plantauit pa
ter meus celestis. eradi
cabitur.

Sinit illos. cecce sunt du
ces cecorum. Cecus autem
si ceco ducatum prester.
ambo in foueam cadunt.

Respondens autem petrus.
dixit ei. E discere nobis.
parabolam istam. At il
le dixit. Adhuc & uos
sine intellectu estis. Non
ne intelligitis. quia om
ne quod in os intrat in
uentrem uadit. & in feces
suum emittitur. Que aut

melu
solu

melu
L'v

melu
L'v

melu
L'v

procedunt de ore. de cor
de exeunt. & ea que co
inquinant hominem. De
corde enim exeunt co
gitationes male. homi
cidia. adulteria. forni
cationes. furta. falsa te
stimonia. blasphemie.
hec sunt que coinqui
nant hominem. Non loti
autem manibus mandu
cant. non coinquinat
hominem. Et egressus in
de iherosolymis. scessit in partes
tyri & sydonis. Et ecce
mulier chananica a fini
bus illis egressa. clama
uit dicens ei. Misere
me domine fili dauid. filia
mea male ad te monio
uexatur. Qui non respon
dit ei uerbum. Et acceden
tes discipuli eius. roga
bant eum dicentes. Di
mitte eam. quia clamat
post nos.

Ipsa autem respondens.
ait. Non sum missus.
nisi ad oues que pere
runt domus israel.

At illa uenit. & adora
uit eum dicens. Domine.
adiuuu me. Qui resp
ondens ait. Non est bo
num sumere panem filiorum
& mittere canibus. At
illa dixit. & iam domine.
nam & canes edunt de
micis que cadebant de
mensa dominorum suorum.
Tunc respondens iherosolymis ait
illi. O mulier. magna est
fides tua. fiat tibi sicut
uis. Et sanata est filia il
lius. ex illa hora.

Et cum transisset inde iherosolymis.
uenit secus mare galilee.
Et ascendens in montem.
sedebat ibi. Et accesserunt
ad eum turbe multe.
habentes secum mutos.
claudos. cecos. debiles.
& alios multos. Et pie
ceperunt eos ad pedes eius.
& curauit eos. ita ut tur
be mirarentur uidentes
mutos loquentes. clau
dos ambulantes. cecos ui
dentes. & magnificabant
dominum israel.

*in el. viii.
in lxxvi.*

*in el. viii.
in lxxvi.*

*in el. viii.
in lxxvi.*

phariseorum. & saddu-
ceorum.

Alli illi cogitabant inter se
dicentes. Quia panes
non accepimus. Sciens
autem ihc. dixit. Qd
cogitatis inter uos mo-
dice fidei. quia panes
non habetis. Non dum
intelligitis neq. recor-
damini quinque panum.
& quinque milium homi-
num. & quot cophinos
sumpsistis. Neq. septem
panum & quatuor mili-
um hominum. & quot
sportas sumpsistis. Qua-
re non intelligitis quia
non de pane dixi uobis.
caute a firmamento pha-
riseorum & sadduceorū.
Tunc intellexerunt qd
non dixerit cauendum
a firmamento panū. sed a
doctrina phariseorū &
sadduceorum.

Venit autem ihc in par-
tes cesare philippi. &
interrogabat discipulo-
suos dicens. Quē dicunt

homines esse filium ho-
minis. At illi dixerunt.
Alii iohannē baptistam.
alii autē heliam. alii
uero hieremiam. aut unū
ex prophetis. Dicit illis
ihc. Uos autē quē me
esse dicitis. Respondens
Symon petrus dixit.
Tu es xpc filius dī uiui.

Respondens autē ihc. dix-
it. Beatus es Symon bar-
iona. quia caro & sanguis
non reuelabit tibi. sed
pater meus qui in celis ē.
Et ego dico tibi. Quia tu
es petrus. & super hanc pe-
tram ædificabo eccliam
meam. Et portę inferi.
non preualebunt aduer-
sus eam. Et tibi dabo
claves regni celorū. Et
quodcunq. ligaueris super
terram. erit ligatum &
in celis. Et quodcunq.
solueris super terram. erit
solutum & in celis.

Tunc precepit discipulis
suis ut nemini dicerent.
quia ipse est ihc xpc.

melxvi
solys

melxviii
solys
Lxxv.

Exinde coepit incoſten
dere diſcipulis ſuis. quia
oportet cum ire hic
roſolyma. & multa pa
ti a ſeniorib. & ſcribis. &
principib. ſacerdotum.
& occidi. & tertia die re
ſurgere.

in leu. viii
in leu. xiii

Et aſſumens cum petrus.
coepit interpretare illu di
cens. Abſit atq. dñe. non
erit tibi hoc. Qui conuer
ſus dixit petro. Uade
poſt me ſatanas. ſcanda
lum eſ michi. quia non
ſapis ea quę dñi ſunt.
ſed ea quę hominum.

in leu. xii
in leu. xiii
L. xi. vi.

Tunc iñe dixit diſcipu
lis ſuis. Si quis uult p
me uenire abneget ſe me
ipſum. & tollat crucē
ſuam. & ſequatur me.
Qui enim uoluerit ani
mam ſuā ſaluā facere.
perdat eam. Qui autē
pdiiderit animā ſuam
pp̄ter me. inueniet eā.
Quid enim p̄deſt homi
ni. ſi mundū uniuerſū
lucet. animę uero ſue

detrimētū patitur.
Aut quā dabit homo
cominationē. ani
ma ſua.

Filius enim hominis uen
turus ē in gloria patris
ſui cum angelis ſuis. &
tunc reddet unicuiq.
ſecundum opera eius.
Amen dico uobis. Sunt
quidam de hic ſtantib.
qui non guſtabunt
mortem. donec uideant
filium hominis ueni
entem in regno ſuo.

in leu. xiii
in leu. xiii

in leu. xiii
in leu. xiii
L. xi. vi.

XVII.

ET POST DIES SEX.
aſſumpſit iñe pe
trum & iacobum & io
hannem fr̄m eius. & du
cit illos in montē excel
ſum ſecūſum. & tranſfi
guratus ē ante eos. Et
reſplenduit facies eius
ſicut ſol. ueſtimenta au
tem eius facta ſunt al
ba ſicut nix. Et ecce ap
paruit illis moysi & he
lyas. cum colloquunt.
Reſpondens autē petrus.

in leu. xiii
in leu. xiii

45
dixit ad ihm̄. Dñe. bo-
num ē nos hic esse. si uis
faciamus hic tria ta-
bernacula. tibi unum.
moysi unum. & helie
unum. Adhuc colloqu-
ente. ecce nubes lucida
obumbravit eos. Et ecce
uox de nube dicens. hic
est filius meus dilectus.
in quo mihi bene com-
placui. ipsum audit.
Et audientes discipuli.
ecceidunt in facie suā.
& timebant ualde. Et
accessit ih̄c & tetigit eos.
dixitq. eis. Surgite &
nolite timere. Leuantes
autem oculos suos ne-
minem uiderunt. nisi
solum ihm̄. Et descen-
dentibus illis de monte.
p̄cepit ih̄c dicens. Ne-
mini dixeritis uisionē.
donec filius hominis
a mortuis resurgat.

Et interrogauerunt eū
discipuli dicentes. Quid
ergo scrib̄e dicunt. quod
heliam oportet primū
uenire. At ille respon-

dens ait eis. helias qui-
dem uenturus ē. & resti-
tuet omnia. Dico autē
uobis. quia helias iam
uenit & non cognouerūt
eum. sed fecerunt inco-
gnitū. uoluerunt.
Sic & filius hominis pas-
surus ē ab eis. Tunc intel-
lexerunt discipuli. quia
de iohanne baptista di-
xisset eis.

Et cum uenisset ad urbē.
accessit ad eum homo
genibus p̄uolutis ante
eum dicens. Dñe. mise-
re filio meo quia luna-
tūq. ē. & male patitur.
Nā sepe cadit in ignem.
& crebro in aquā. Et op-
tuli eū discipulis tuis. &
non potuerunt curare
eum. Respondens ih̄c ait.
O generatio incredula &
perversa. quo usq. ero uo-
biscum usq. quo patiar
uos. Affert huc illū ad
se. Et increpauit illū
ih̄c. & exiit ab eo docimo-
num. Et curatus ē puer
ex illa hora.

in leu. xxi.
in ier. xxi.
in ier. xxi.

in leu. xxi.
in ier. xxi.

Matheus
L. c.

Vine accesserunt discipu-
li ad ihm scilicet dicentes.
Quare nos non possumus
eicere illum? Dicit illi.
Propter incredulitatem
vram. Amen quippe
dico vobis. si habueri-
tis fidem sicut granum
synapis. dicetis monti
huic transi hinc. & tra-
nsibit. & nihil impossi-
bile erit vobis. Hoc au-
tem genus non eicitur
nisi per orationem & ieiunium.

Matheus
L. c.

Conuersantibus autem um-
brat in galilea. dixit illis
ihc. Filius hominis tra-
dendus est in manus ho-
minum. & occidetur. &
tertio die resurget. &
conuersatus est uobiscum.

Matheus
L. c.

Et cum uenissent caphar-
naum. accesserunt qui
didragma accipiebant
ad petrum. & dixerunt
ei. Magister noster. non sol-
uit didragma. At. & ia.
Et cum intrassent in do-
mum. puenit eum dicens.
Quid tibi uidetur symon.
Reges terre a quibus tri-

butum accipiunt uel cen-
sum. a filiis suis an ab a-
lienis. Et ille dixit.
Ab alienis. Dixit illi ihc.
Ergo liberi sunt filii.
Ut autem non scandalize-
mus eos. uade ad mare
& mitte hamum. & cum
piscem qui primus as-
cenderit tolle. & ap-
erto os eius in uentris statu-

Item. illum sumens. da-
cis promittit. **Et is.**

NILLA HORA. **XVIII.**

Item accesserunt discipuli
ad ihm dicentes. Quis
putas maior est in reg-
no celorum. Et aduo-
cans ihc paruulum. sta-
uit eum in medio cor-
porum. & dixit. Amen dico vo-
bis. nisi conuersi fueritis
& efficiamini sicut par-
uuli. non intrabitis in
regnum celorum. Quicumque
ergo humiliauerit se si-
cut paruulus iste. hic est
maior in regno celorum.
Et qui susceperit unum
paruulum talem in no-
mine meo. me suscipit.

Matheus
L. c.

Qui autē scandalizauerit
unum de pusillis istis
qui in me credunt. ex
pediet ei ut suspendatur
mola asinaria in col
lo eius. & dimergetur
in profundum maris.
Uac mundo absanda
lis. Necesse ē enim. ut
ueniant scandala. Ue
rum tamē uac homini.
per quem scandalū uenit.

Si autē manus tua uel
pes tuus scandalizat te.
abscide eum & peccab
is. Bonum tibi ē adui
tam ingredi debile uel
claudum. quā duas ma
nus uel duos pedes habenti
tem. mitti in ignē æter
num. Et si oculus tuus
scandalizat te. erue eū
& peccabis. Bonum
tibi ē cum uno oculo in
uitam intrare. quam
duos oculos habentem
mitti in gehennā ignis.

Quid dicit. ne contemnat
unum ex his pusillis.
Dico enim uobis. quia
angeli eorum in celis

semp uident faciē patris
mei qui in celis ē. Ue
nit enim filius hominis
saluare quod perierat.

Quid uobis uidetur: si fue
rint alicui centum oues.
& errauerit una ex eis.
Nonne relinquit nona
ginta nouē in montibus.
& uadit querere eā que
errauit. & si contigerit
ut inueniat eam. amen
dico uobis. quia gaude
bit super eam magis. quā
super nonaginta nouem
que nō errauerunt. Sic
non ē uoluntas patris
mei qui in celis
est. ut periat unus de
pusillis istis.

Si autem peccauerit inter
fratres tuos. uade & corripe
eum inter te & ipsū solū.
Si te audierit. lucratus
eris fratrem tuum.

Si autē te nō audierit. ad
hibe tecū adhuc unum
uel duos. ut in ore duorum
uel trium. stet
omne uerbum. Quod si nō
audierit eos. dic eccle.

in elxxxii

et elxxxiii

Respicens
in discipulos
suos dixit
Symoni petro.

in elxxxiii

Luci xvi

in elxxxiii

Solus

Si autē accedam non au-
diat. sit tibi sicut ethni-
cus & publicanus.

*Matth. xxi
23*

Amen dico uobis. quicunq;
alligaueritis sup̄ terram.
erunt ligata & in cedis.
Et quicunq; solueritis
sup̄ terram. erunt soluta
& in caelo.

*Matth. xviii
18*

Iterum dico uobis. quia
si duo ex uobis consense-
runt sup̄ terrā de omni
re quamcunq; petierint.
fiat illis a patre meo qui
in caelis est. Ubi enim s̄
duo uel tres congregati
in nomine meo. ibi sum
in medio eorum.

*Matth. xviii
19*

Tunc accedens Petrus ad
eum dixit. Dñe. quoti-
ens peccauit in me fr̄
meus. & dimittā ei usq;
septies. Oieit illi ih̄c.

Non dico tibi usq; septies.
sed usq; septuagies septies.

*Matth. xviii
21*

Ideo assimilatum ē reg-
num celoꝝ homini regi.
qui uoluit rationē pone-
re cum seruis suis. Et cū
cepisset rationē ponere.
oblatus ē ei unus qui de-

bebat decē milia talenta.

Cum autē non haberet
unde redderet. iussit eū
dominus eius uenunda-
ri. & uxore eius & filios.
& omnia quę habebat
& reddi. Procidens autē
seruus ille. rogabat eum
dicens. Patientia habe
in me. & omnia reddā
tibi.

Miseratus autē dñs
serui illius dimisit eum.
& debitum dimisit ei.
Egressus autē seruus ille.
inuenit unū de conser-
uis suis. qui debebat ei
centum denarios. Et te-
nens. suffocabat eū dicens.

Redde quod debes. Et p-
cadens conseruus eius.
rogabat eum dicens. Pa-
tientia habe in me. &
omnia reddam tibi. Ille
autē noluit. sed abiit &
misit eū in carcerē. do-
nec redderet debitum.

Uidentes autē conserui
eius quę fiebant. contris-
tati sunt ualde. & uene-
runt. & narrauerunt do-
mino suo omnia quę fac-

ta fuerant. Tunc uocauit
illum dominus suus. &
ait illi. Serue nequam.
omne debitum dimisi
tibi quō rogasti me.
Nonne q̄ oportuit & te
miserrī conscriui tui.
sicut & ego tui miserū
sum. Et iratus dominus
eius. tradidit eum tor-
toribus. quo ad usq. red-
deret uniuersū debitū.
Sic & pater meus celestis
faciet uobis. si n̄ remise-
ritis unusquisq. frī suo
de cordibus ur̄is. **Et 19.**

Et factum ē cū consumas-
set ih̄c sermones istos.
migravit a galilea. & ue-
nit in fines iudee trans
iordanem. & secute sunt
eum turbe multe. & eu-
rauit eos ibi. Et accesser-
unt ad eum pharisaei tēp-
tantes eum. & dicentes.
Siliat homini dimitte-
re uxore suā quacunq-
re ex causa. Qui respon-
dens. ait eis. Non legistis
quia qui fecit ab initio.
masculū & feminā fecit

eos. & dixit. Propter hoc
dimittat homo patrē &
matrē. & adhaerebit uxo-
ri suae. & erunt duo in car-
ne una. Itaq. iam n̄ sunt
duo. sed una caro. Quod
q̄ d̄s coniunxit. homo
non separat. Dicunt illi.
Quid q̄ moyses manda-
uit dare libellum repu-
dii. & dimittat. Ait illi.
Quō moyses adduxit a
cordis ur̄i. p̄misit uobis
dimittre uxores ur̄as.
ab initio autē n̄ sic fuit.

Dico autem uobis. Quia q̄
cunq. dimiserit uxorem
suam nisi ob fornicationē.
& aliam duxerit. moecha-
tur. & qui dimissam dux-
erit. moechatur.

Dicunt ei discipuli eius. Si
ita ē causa homini cum
uxore. n̄ expedit nube-
re. Qui dixit. Non omnes
capiunt uerbum istud.
sed quibus datum ē. Sunt
enim eunuchi. qui de
matris utero sic nati s̄.
& sunt eunuchi. qui fac-
ti sunt ab hominib. Et

me. x.
me. x.
L. o. x. y.

me. x.
me. x.
sol. y. s.

sunt tunuchi. qui se ipso
castrauerunt. propter reg
num caelorum. Qui po
test capere. capiat.

Mat. xxi.
c. vi.
L. c. xxi.

Tunc oblata sunt ei par
uuli. ut manus eis im
poneret & oraret. Discipu
li autem interpretabant eos.
Ihesus uero ait eis. Sinite
paruulos. & nolite eos
prohibere ad me uenire.
talium est enim. regnum
caelorum. Et cum imposu
isset eis manus. abiit in

Mat. xxiii.
c. vi.
L. c. xxi.

Et ecce unus accedens
ait illi. Magister
bone. quid boni faciam ut
habeam uitam aeternam.
Qui dixit ei. Quid me in
rogas de bono. Unus est
bonus deus. Si autem uis ad
uitam ingredi. serua man
data. Dicit illi. Quae.
Ihesus autem dixit. Non homici
dium facies. non adulte
rabis. non furtum facies.
non falsum testimonium
dices. honora patrem & ma
trem. & diliges. proximu
m sicut te ipsum.
Dicit illi adolescens. Om

nia haec custodiu. quod ad
huc mihi deest.

Ait illi Ihesus. Si uis perfectus
esse. uade uende que ha
bes. & da pauperibus. &
habebis thesaurum in ce
lo. & ueni sequere me.

Mat. xxiii.
c. vi.
L. c. xxi.

Cum audisset autem ado
lescens uerbum. abiit
tristis. erat enim habens
multas possessiones. Ihesus
autem dixit discipulis
suis. Amen dico uobis.
quia diues difficile in
trabit in regnum caelorum.
Et iterum dico uobis.
Facilius est camelum per
foramen acus transire.
quam diuitem intrare
in regnum caelorum. Audi
tis autem his discipuli.
mirabantur ualde di
centes. Quis ergo poterit
saluus esse. aspiciens
autem Ihesus. dixit illis.
Apud homines hoc im
possibile est. apud deum
autem omnia possibilia
sunt. Tunc respondens
petrus. dixit ei. Ecce nos
reliquimus omnia &

Mat. xxiii.
c. vi.
L. c. xxi.

secum sumus. et quod quod
erit nobis.

Mat. xxvi
Solus

Inc autem dixit illis.
Amen dico uobis. quod
uos qui secum estis me.
in regeneratione cum se
derit filius hominis in
sede maiestatis sue.

Mat. xxvi
L. c. lxxv

Sedebitis & uos super sedes
.xii. iudicantes. xii.
tribus israel.

Mat. xxvi
L. c. lxxv

Et omnis qui relinquit do
mum uel fratres aut soro
res aut patrem aut ma
trem aut uxorem aut fili
os aut agros propter nomi
nem meum. centuplum acci
piet. & uitam aeternam

Mat. xxvi
L. c. lxxv

Non possidebit. **XX.**
Ulti autem
erunt primi no
uissimi. & nouissimi
primi. **20.**

Mat. xxvi
Solus

Simile est regnum celorum
homini patri familias.
qui exiit primo mane
conducere operarios in
uincam suam. Conuen
tione autem facta cum o
perariis ex denario di
urno. misit eos in uinca

suam. Et egredius circa ho
ram tertiam. uidit alios
stantes in foro ociosos. &
illis dixit. Ite & uos in ui
ncam meam. & quod iustum
fuerit dabo uobis. Illi autem
abierunt. Iterum autem
exiit circa sextam & nonam
horam. & fecit similiter.
Circam undecimam uero exi
it. & inuenit alios stantes.
& dicit eis. Quod hic statis
tota die ociosi. Dicunt ei.
Quia nemo nos conduxit.
Dicit illis. Ite & uos in ui
ncam. Cum sero autem fac
tum esset. dicit dominus
uiuae procuratori suo. Uo
ca operarios. & redde illis
mercedem. incipiens a nouis
simis usque ad primos. Cum
uenissent ergo qui circa un
decimam horam uenerant.
acceperunt singulos de
narios. Uenientes autem
& primi arbitrati sunt quod
plus essent accepturi. ac
ceperunt autem & ipsi sin
gulos denarios. Et acci
pientes. murmurabant
aduersus patrem familias

dicentes. hi nouissimi
una hora fecerunt. & pa
res illos nobis fecisti. qui
portauimus pondus vi
ci & actus. At ille resp
ondens uni eorum dixit.
Amice. non facio tibi in
iuriam. Nonne ex dena
rio conuocasti mecum.
Tolle quod tuum est & ua
de. Volo autem & huic
nouissimo dare. sicut &
tibi. Aut non licet mihi
quod uolo facere. An oca
lus tuus nequam est. quia
ego bonus sum. Sic erunt
nouissimi primi. & pri
mi nouissimi. Multa enim
sunt uocata. pauci autem
electi.

Et ascendens ihc hierosoli
mam. assumpsit. xii. dis
cipulos suos secretim. & ait
illis. Ecce ascendimus ie
rosolytam. & filius ho
minis tradetur principi
bus sacerdotum. & scri
bis. & condemnabunt
eum morte. Et tradent
eum gentibus adducen
dum. & flagellandum.

& crucifigendum. & ter
tia die resurget.

Tunc accessit ad eum ma
ter filiorum Zebedei cum
filiis suis. adorans & pe
tens aliquid ab eo. Qui
dixit ei. Quid uis. At
illi. Dic ut sedcant hi
duo filii mei. unus ad
dexteram tuam. & unus
ad sinistram tuam in reg
no tuo. Respondens autem
ihc dixit. Nescitis quod pe
tatis. Potestis bibere cali
cem quem ego bibiturus
sum. Dicunt ei. Possumus.
At illis. Calicem quidem
meum bibetis. sed et au
tem ad dexteram meam & si
nistram non est mei pars
uobis. sed quibus para
tum est a patre meo.

Et audientes decem. in
dignati sunt de duobus
fratribus. Ihc autem uocauit
eos ad se. & ait. Scitis quia
principes gentium domi
nantur eorum. & qui ma
iores sunt potestate exer
cent in eos. Non erit ita
in uos. Sed qui cumq.

Mat.
xxii.
Lc. xxi.

Mat.
xxii.
Lc. xxi.

uoluerit in uos maior
fieri. sit uir minister. Et
qui uoluerit in uos p
mus esse. erit uir serus.

Sicut filius hominis non
uenit ministrari sed mi
nistrare. & dare animam
suam redemptione pro
multis.

Ergo dicentibus illis abbie
richo. secuta est cum tur
ba multa. Et ecce duo ce
ci sedentes secus uiam.
audierunt quia ihc tra
nsiret. & clamauerunt
dicentes. Domine. miserere
nostri. fili dauid. Turba
autem interpretabat eos.
ut tacerent. At illi ma
gis clamabant dicentes.
Domine. miserere nostri. fili
dauid. Et stetit ihc. &
uocauit eos. & ait. Quid
uultis ut faciam uobis.
Dicunt illi. Domine. ut ape
riantur oculi nostri. Misere
tus autem eorum ihc. teti
git oculos eorum. Et con
fistim uiderunt. & se
cuti sunt eum. **XXI**

21 **E**t cum appropinquassent

iherosolymis & uenissent
bethfage ad montem oli
uam. tunc ihc misit du
os discipulos. dicens eis.
Ite in castellum quod
contra uos est. & statim in
uenietis asinam alliga
tam & pullum cum ea.
soluite. & adducite mi
hi. Et si quis uobis aliquid
dixerit. dicite quia dominus
his opus habet. & confes
sionem dimitte eos.

Hoc autem factum est. ut
adimpleretur quod dic
tum est per prophetam dicentem.
Dicite filie Syon. ecce
rex tuus uenit tibi man
suetus. sedens super asinam
& pullum filium sub
iugalis.

Euntes autem discipuli.
fecerunt sicut precepit
illis ihc. Et adduxerunt
asinam & pullum. & im
posuerunt super eos uesti
menta sua. & cum de super
sederet fecerunt. Plurima
autem turba strauerunt
uestimenta sua in uia.
alii autem cedebant ramo

de arborib. & sternerant
in via.

*Mat. xxi
m. c. xxi
L. c. xxi
d. c.*
Virgines autē quę p̄cedebant
& quę sequēbantur. cla
mabant dicentes. O san
na filio dauid. benedic
tus qui uenit in nomine
dñi. osanna in excelsis.

*Mat. xx
solus*
Et cum intrasset ih̄c hic
rosolymam. commota ē
uniuersa ciuitas dicens.
Quis ē hic. Populi autē
dicebant. hic ē ih̄c pro
pheta anaŷarib gal
leat.

*Mat. xxi
m. c. xxi
L. c. xxi
d. c.*
Et intrauit ih̄c in templū
dī. & cecidit omnes uen
dentes & ementes in tem
plo. & mensas nūmula
riorum. & cathedras uen
duntium columbas euer
tit. & dicit eis. Scriptum
ē. domus mea. domus
orationis uocabitur. Vos
autem. fecistis illā spe
luncam latronum.

*Mat. xxi
solus*
Et accesserunt ad eū ceci
& claudi in templo. &
sanauit eos.

*Mat. xxi
L. c. xxi*
Quidam autē principes
sacerdotum & scribe mi

rabilia quę fecit & pue
ros clamantes in tem
plo & dicentes osanna
filio dauid. indignati
sunt. & dixerunt ei. Au
dis quid isti dicunt. Ih̄c
autem dixit eis. Vtiq.
nunquā legistis quia
ex ore infantium & lac
tantium p̄fuit laude.

*Mat. xxi
m. c. xxi
L. c. xxi*
Et dicens illis. abiit fo
ras extra ciuitatē in beth
aniam. ibiq. mansit.
Mane autē reuertens
in ciuitatē. esurit. & ui
dens ficū arborē unam
secus uiam. uenit ad eā.
& nihil inuenit in ea.
nisi folia tantum. & ait
illi. Nunquā ex te fruc
tus nascatur in sempit̄
num. & artfacta ē con
tinuo ficulnea. Et ui
dentes discipuli. mira
ti sunt dicentes. Quo
modo continuo arguit.
Respondens autem ih̄c.
ait eis. Amen dico uo
bis. si habueritis fidē
& non hesitaueritis. n̄
solum deficulnea facie

tis. & si monui huic di-
xeris tolle & iacta te
in mare. fiet.

Et omnia quaecumque peti-
eritis in oratione cre-
dentes. accipietis.

Et cum venisset in tem-
plum. accesserunt ad
eum docentes principes
sacerdotum & seni-
ores populi. dicentes.
In qua potestate hec fa-
cis. & quis tibi dedit
hanc potestatem. Respon-
dens ihc. dixit eis. Inter-
rogabo uos & ego unum
sermonem. quem si dixeritis
mihi. & ego uobis dicam.
in qua potestate hec fa-
cio. Baptismum iohan-
nis unde erat. ceclo an
ex hominibus. At illi cogi-
tabant intra se dicentes.
si diximus ceclo. dicet
nobis. Quare ergo non cre-
didisti illi. Si autem dix-
imus ex hominibus.
timemus turbam. Om-
nes enim habebant ioh-
annem. sicut prophetam.
Et respondentes ihc.

dixerunt. Nescimus.
ait illis & ipse. Nec ego
dico uobis. in qua potes-
tate hec facio.

Quid autem uobis uidetur: ^{a. i. i. xxi. viii}
^{solus}

Homo quidam habebat
duos filios. & accedens
ad primum dixit. Fili.
uade hodie operari in
uinca mea. Ille autem
respondens ait. Nolo.
Postea autem potuit
tia motus. abiit. Accedens
autem ad alterum. dixit
similiter. At ille respon-
dens ait. Eo domine. &
non iuit. Quis ex duobus
fecit uoluntatem patris.
Dicunt. Primus. Dicit il-
lis ihc. Amen dico uobis.
quia publicani & meret-
trices preecedunt uos in re-
gno dei. Venit enim ad
uos iohannes in uia iusti-
cie. & non credidistis ei.
Publicani autem & meret-
trices crediderunt ei. Vos
autem uidentes. nec po-
nitentiam habuistis postea.
ut crederetis ei.

ALIAM PARABOLAM audite. **Q**uod erat paterfamilias. qui plantauit uincam. & septem circumdedit ei. & fodit in ea torcular. & edificauit turrim. & locauit eam agricolis. & pergit. profectus est. Cum autem tempus fructuum appropinquasset. misit seruos suos ad agricolas. ut acciperent fructus eius. Et agricolę apprehensis seruis eius. alium eiecerunt. alium occiderunt. alium uero lapidauerunt. Iterum misit alios seruos plures prioribus. & fecerunt illis similiter. Nouissime autem. misit ad eos filium suum dicens. Uergetur filium meum. Agricoltę autem uidentes filium. dixerunt intra se. Hic est heres. uenite occidamus eum. & habebimus hereditatem eius. Et apprehensum eum. ceciderunt extra uincam. & occiderunt. Cum ergo uene-

rit dominus uineta. quod faciet agricolis illis. **A**uius illi. Malos male perdet. & uincam suam locabit aliis agricolis. qui reddunt ei fructum temporibus suis. Dicit illis **I**hesus. Nunquam legistis in scripturis. Lapidem quem reprobauerunt edificantes. hic factus est in caput anguli. **A**d domino factum est istud. & est mirabile in oculis nostris. **I**deo dico uobis. quia auferetur a uobis regnum dei. & dabitur genti facienti fructus eius. Et qui ceciderit super lapidem istum. confringetur. Super quem uero ceciderit. conteret eum.

Et cum audissent principes sacerdotum & pharisę parabolę eius. cognouerunt quod de ipsis dicebat. Et querentes eum tenerunt eum turbam. quod sicut prophetam eum habebant. **Et**

Et respondens **I**hesus. dixit

Matth. 21. 33-46
Luc. 20. 9-13

Matth. 21. 33-46
Luc. 20. 9-13

iterum in parabolis eis
dicens. Simile factum est
regnum celorum homini
regi. qui fecit nuptias
filio suo. Et misit seruos
suos uocare inuitatos
ad nuptias. & noluerunt
uenire. Iterum misit alios
seruos suos dicens.
Dicit inuitatus. ecce
prandium meum paratum.
tauri mei & alia occisa.
& omnia parata.
uenite ad nuptias. Illi
autem neglexerunt. &
abierunt. Alius in uillam
suam. alius uero ad
negociationem suam. Reliqui
uero tenuerunt seruos
eius. & contumelias
affectos occiderunt. Rex
autem cum audisset iratus
est. & missis exercitibus
suis perdidit homicidas
illos. & ciuitatem illorum
succendit. Tunc ait seruis
suis. Nuptie quidem
paratae sunt. sed qui inui-
tati erant non fuerunt
digni. Itaque ad extraneos
uiarum. & quoscumque

in ueneritis. uocate ad
nuptias. Et egressi ser-
ui eius in uias. congrega-
uerunt omnes quos in-
uenerunt malos & bonos.
& impletae sunt nuptie dis-
cumbentium.

Intrauit autem rex ut
uideret discumbentes.
& uidit ibi hominem non
uestitum ueste nuptia-
li. & ait illi. Amice. quomodo
huc intrasti. non
habens uestem nuptia-
lem. At ille obmutuit.
Tunc dixit rex minis-
tris. Ligatus pedibus eius
& manibus. mittite eum
in tenebras exteriores.
ibi erit fletus & stridor
dentium. Multi autem sunt
uocati. pauci uero electi.

XXVIII.
TUNC ABSENTES
pharisei consilium
inierunt. ut caperent
eum in sermone. Et mit-
tunt ei discipulos suos.
cum herodianis dicentes.
Magister. scimus quia
uerax es. & uiam dei inue-

Mat. xxiii.
solus

Mat. xxiii.
Mat. xxiii.
L. c. xliii.

ritate docet. & non ē ti
bi cura de aliquo. non
enim respicis personā ho
minum. Dic igitur nobis.
quid tibi uidetur. Licet
censum dare cesari an
non. Cognita autem
ihc nequicia eorum. ait.
Quid me temptatis hy
pocrite. Ostendite mihi
nomisma census. At il
li operulerunt ei denari
um. Et ait illis ihc.
Cuius ē imago hec &
supscriptio. Dicunt ei.
Cesaris. Tunc ait illis.
Reddite igitur que sunt ce
saris cesari. & que sunt
dī dō. Et audientes mi
rau sunt. & relicto eo ab
ierunt. In illo die acces
serunt ad eum sadducei
qui dicunt non esse re
surrectionē. & interro
gauerunt eum dicentes.
Magister. moyses dixit.
Siquis mortuus fuerit
non habens filium. ut
ducat fratris eius uxore
illius. & suscitetur semen
fratri suo. Erant autem apud

nos septem fratres. & primus
uxore ducta defunctus
est. & non habens semen.
reliquit uxorem suam fratri
suo. Similiter secundus
& tertius. usque ad septi
mum. Nouissime autem
omnium. & mulier de
functa ē. In resurrectione
ne ergo cuius erit de sep
tem uxor. Omnes enim
habuerunt eam. Respo
ndens autem ihc. ait il
lis. Erratis nescientes
scripturas. neque uirtutē
dī. In resurrectione enim
neque nubent neque nuben
tur. sed sunt sicut ange
li dī in celo. De resurrec
tione autem mortuorum nō
legistis quod dictum ē
a dō dicente uobis. ego
sum d's abraham. & d's
ysaac. & d's iacob. Non
est d's mortuorum. sed uiuentium.
Et audientes tur
be. mirabantur in doc
trina eius.

Pharisei autem audientes quod
silentium imposuisset
sadduceis. conuenerunt

in unum. & interrogavit eum unus ex eis legis doctor. temptans eum. Magister. quod est mandatum magnū in lege. **A**it illi ih̄c. Diliges dñm dñm tuum ex toto corde tuo. & in tota animatuā. & in tota mente tua. hoc est maximum. & primū mandatum. Scdm autē simile ē huic. Diliges proximum tuum. sicut te ipsum. In his duobus mandatis. universa lex pendet & prophete.

Congregatis autē phariseis. interrogavit eos ih̄c. dicens. Quid vobis videtur de xp̄o. cuius filius est. **D**icunt ei. David. **A**it illis. Quomodo quod david in spū vocat eū dñm dicens. Dixit dñs dño meo. sed eadextris meis. donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.

Si ergo david vocat eum dñm. quomodo filius eius ē. **E**t nemo potuit

respondere ei verbum. neq. ausus fuit quisquā ex illa die eum amplius interrogare.

Vunc ih̄c locutus ē ad turbas. & ad discipulos suos dicens. Super cathedram moysi sederunt scribe & pharisei. omnia ergo quęcunq. dixerint vobis servate & facite. scdm opera vero eorum nolite facere. **D**icunt enim. & non faciunt.

Alligant autē onera gravia & importabilia. & imponunt in humeros hominum. digito autē suo nolunt ea movere.

Omnia vero opera sua faciunt. ut videantur ab hominibus. Dilatant enim phylacteria sua. & magnificant fimbrias. Amant autē primos recubitus in cenis. & primas cathedras in synagogis. & salutationes in foro. & vocari ab hominibus. **r**abbi.

Vos autē nolite vocari **r**abbi. unus ē enī magister

Mat. xxvii
solus

23

Mat. xxviii
L. c. xxviii

Mat. xxviii
L. c. xxviii

Mat. xxviii
solus

Mat. xxv
L. c. xxv

Mat. xxviii
L. c. xxviii

ur. Omnes autem uos frs
et filii. Et patrem nolite uo-
care uobis super terram.
unus enim pater ur qui
in celis est. Nec uocemini
magistri. quia magister
uester unus est xpc.

Matth. xxiii.
L. c. lxxvii.

Qui maior est uisum. erit mi-
nister uester. Qui autem
exaltauerit se humili-
abitur. & qui se humili-
auerit exaltabitur.

Matth. xxiii.
L. c. lxxviii.

XXIII
VAE AUTEM UO-
bis scribae & pha-
risei hypocrite. quia
clauditis regnum celorum
ante homines. Vos enim
non intratis. nec intro-
euntis finitibus intrare.

Matth. xxiii.
L. c. lxxix.

Uae uobis scribae & pharisei
hypocrite. qui circumci-
tis mare & aridam. ut facia-
tis unum. per saltum. Et
cum fuerit factus. facitis
eum filium gehennae du-
plo quam uos. Uae uo-
bis duces cecce. qui dicitis.
Quicumque iurauerit per
templum. nihil est. Qui autem
iurauerit in auro templi.

debet. Stulta & ceca. quid
enim maius est. aurum
an templum quod sanctifi-
cat aurum. & quicumque
iurauerit in altari. nihil
est. Quicumque autem iura-
uerit in dono quod est super
illud. debet. Ceca. quid
enim maius est donum.
an altare quod sanctificat
donum. Qui ergo iurat
in altari. iurat in eo & in
omnibus que super illud sunt.
Et qui iurauerit in tem-
plo. iurat in illo & in eo
qui habitat in ipso. Et
qui iurat in celo. iurat
in throno dei. & in eo qui
sedet super eum.

Matth. xxiii.
L. c. lxxx.

Uae uobis scribae & phari-
sei hypocrite. qui decima-
tis mentem & animum. &
cymimum. & reliquistis
que grauiora sunt legis
iudicium. & misericordiam &
fidem. Hoc oportuit face-
re. & illa non omittere.
uoces cecce. excolantes culi-
cam. camelum autem glut-
tientes.

Matth. xxiii.
L. c. lxxxi.

Uae uobis scribae & pharisei

hypocrite. qui munda-
tis quod de foris est calicis.
& parapsidis. intus autē
pleni estis rapina & in-
mundicia. Pharisee ce-
ce. munda prius quod
intus est calicis & parapsi-
dis. ut fiat & id quod de
foris est mundum.

Quare uobis scribit & phari-
sei hypocrite. qui simi-
les estis sepulchris deal-
batis. quę a foris parant
hominib. speciosa. intus
uero plena sunt ossibus
mortuorum. & omni spurci-
tia. Sic & uos a foris qui
dem paratis hominib.
iusti. intus autē pleni es-
tis hypocrisi & iniquita-
te.

Quare uobis scribit & phari-
sei hypocrite. qui
adificatis sepulchra p-
phetarum. & ornatis
monumenta iustorum.
& dicitis. Si fuissimus in
diebus patrum nostrorum. nō
essimus socii eorum in
sanguine prophetarum.
Itaq. testimonio estis uo-
bis incipitis. quia filii estis

eorum qui. prophetas oc-
ciderunt.

Et uos implete mensurā
patrum uestrorum. serpentes.
Genimina uiperarum. quo-
modo fugietis iudicio
gethennę.

Ideo. Eccc ego mitto ad
uos. prophetas & sapientes
& scribas. & ex illis occide-
tis & crucifigatis. & excis-
sate flagellabitis in synago-
gis uestris. & persequemini de-
ciuitate in ciuitate. ut ue-
niat super uos omnis san-
guis iustus qui effusus est
super terram. a sanguine
abel iusti usq. ad sangui-
nem zacharie filii bara-
chie. quē occidistis inter
templum & altare.

Amen dico uobis. uenient
hec omnia super generationem
istam. **XXV**

IERUSALEM.
Hierusalem quę
occidis prophetas
& lapidas eos qui ad te
missi sunt. Quotiens uo-
lui congregare filios tuos.
quę admodum gallina

Mat. xxiii. 33.
S. o. l. u. s.

Mat. xli.
L. o. xli.

Mat. xli.
L. o. lxxvi.

congregat pullos suos sub
alas. & noluit. Ecce re
linquatur uobis. domus
uſa deſerta. Dico enim uo
bis. non me uidebitis amo
do. donec dicatis. Bene
dictus qui uenit in nomi
ne dñi.

*in celis
in iherosolimis
L. cc. xxxviii
in celis*

Et egressus ihc de templo.
ibat. Et accesserunt disci
puli eius. ut ostenderent
ei edificantes templi.
Ipse autem respondens.
dixit illis. Uideatis hanc
omnia. Amen dico uo
bis. non relinquetur hic
lapis super lapidem. qui non
destruatur.

*in celis
in iherosolimis
L. cc. xxxviii
in celis*

Sedente autem eo super mon
tem oliueti. accesserunt
ad eum discipuli secreto
dicentes. Dic nobis. quan
do hec erunt. & quod sig
num aduentus tui & con
summationis seculi. Et
respondens ihc. dixit.
Uideat. ne quis uos sedu
cat. Multi enim uenient
in nomine meo dicentes.
ego sum xpc. & multos
seducent. Audient enim

etiam p̄lia & opiniones
p̄liorum. uidet ne tur
banini. Oportet enim
hec fieri. sed non dum
est finis. Conſurgat enī
gens in gentē. & regnū
in regnum. & erunt pes
talentie & fames. & terre
motus p̄ loca. Hec autē
omnia. intra sunt do
lorum.

Tunc tradent uos in tribu
lationē. & occident uos.
& eritis odio omnib. gen
tibus. p̄pter nomen me

Et tunc scandalum.
Habuntur multi. & in
uicem tradent. & odio
habebunt inuicē. Et
multi pseudo. p̄phetę
surgent. & seducent mul
tos. Et quō habundabit
iniquitas. refrigeret ca
ritas multorū. Qui autē
p̄secrauerit usq. in finē.
hic saluus erit.

Et p̄dicabitur hoc euan
gelium regni in uniuers
so orbe. in testimonium
omnib. gentib. & tunc
ueniet consummatio hui
sculi.

Matth. xxiv
L. c. xlii

Cum ergo uideritis abho-
minationē desolationis
quę dicta ē ad anihile
ppheta stante in loco
suo. qui legit intelligat.

Matth. xxiv
L. c. xlii
L. c. xlii

Tunc qui in iudca sunt
fugiant ad montes. & q̄
in ierico non descendat
tollere aliquid de domo
sua. & qui in agro. non
revertatur tollere tuni-
cam suam.

Matth. xxiv
L. c. xlii

Quæ autem p̄gnantibus
& nutriendis. in illis
diebus.

Matth. xxiv
L. c. xlii

Orat autem. ut non fiat
fuga ur̄a hieme uel sab-
bato.

Matth. xxiv
L. c. xlii

Erit enim tunc tribulatio
magna. qualis non fu-
it ab initio mundi usq̄
modo. nec fiet.

Matth. xxiv
L. c. xlii

Et nisi breuiati fuissent
dies illi. non fieret sal-
ua omnis caro. Sed pp̄-
ter electos. breuiabunt
dies illi.

Matth. xxiv
L. c. xlii

Tunc si quis uobis dixerit.
ecce hic xp̄s aut illic.
nolite credere.

Matth. xxiv
L. c. xlii

Surgunt enī pseudo xp̄i

& pseudo. pphete. & da-
bunt signa magna & pro-
digia. ita ut in errorem
inducantur. si fieri possit
& iam electi. Ecce p̄ dixi
uobis.

Si ergo dixerint uobis ecce
in deserto ē. nolite exire.
Ecce in penetralibus.
nolite credere.

Matth. xxiv
L. c. xlii

Sicut enim fulgur exiit
aboriente & parit usq̄
ad occidentē. ita erit &
aduentus filii hominis.

Matth. xxiv
L. c. xlii

Ubicumq̄ fuerit corpus. il-
lic congregabuntur aq̄

Matth. xxiv
L. c. xlii

Statim autē post tri-
bulationē dictum illorū.
sol obscurabitur & luna
non dabit lumen suum.
& stelle cadent de celo.
& uirtutes celoꝝ commo-
uebuntur. & tunc par-
bit signum filii hominis
in celo.

Matth. xxiv
L. c. xlii

Et tunc plangent omnes
tribus terre. & uidebunt
filium hominis uenientē
in nubibꝫ celi cum uirtu-
te multa & maiestate.
Et mittet angelos suos

Matth. xxiv
L. c. xlii

cum tuba & uoce magna. Et congregabunt electos eius a quatuor uentis. a summis celorum usque ad terminos eorum. Ab arbore autem ficus. discite parabolam. Cum iam ramus eius tunc fuerit & folia nata. scitis quia prope est aestas. Ita & uos cum uideritis haec omnia. scitote quia prope est inianis. Amen dico uobis. quia non peritabit generatio haec donec omnia fiant. Caelum & terra transibunt. uerba autem mea non peritabunt.

Matth. 24. 31. Luc. 21. 36. **D**edic autem & illa hora nemo scit. neque angelus celorum. nisi pater solus.

Matth. 24. 32. Luc. 21. 34. **S**icut autem in diebus. nocte. ita erit & aduentus filii hominis. Sicut enim erant in diebus. ante diluuium comedentes & bibentes. nubentes & nuptum tradentes usque ad diem quo introiit in arcam noe

& non cognouerunt donec uenit diluuium & tulit omnes. ita erit & aduentus filii hominis.

Matth. 24. 33. Luc. 21. 35. **T**unc duo erunt in agro. unus assumetur & unus relinquitur. Duae molentes in mola. una assumetur & una relinquitur. *Matth. 24. 34. Luc. 21. 36.* **V**igilate ergo. quia nescitis qua hora dominus uenturus sit.

Matth. 24. 35. Luc. 21. 37. **I**llud autem scitote. quomodo si sciret paterfamilias qua hora fur uenturus esset. uigilaret unquam & non sineret perfodiri domum suam. Ideo & uos estote parati. quia quia nescitis hora filius hominis uenturus est.

Matth. 24. 38. Luc. 21. 38. **Q**uis putas est fidelis seruus & prudens. quem constituit dominus suus super familiam suam. ut det illis cibum in tempore.

Matth. 24. 39. Luc. 21. 39. **O**catus ille seruus. quem cum uenerit dominus eius inuenit sic facientem. Amen dico uobis. quomodo super omnia bo

na sua constituet cum.

Si autē dixerit malus ser-
uus ille in corde suo. mo-
ram facit dominus meus
uenire. & coepit pec-
tere conseruos suos. man-
ducat autem & bibat
cum ebriosis. uenit
dominus seruus illius in
die qua non sperat. &
hora qua ignorat. & di-
uidit cum partimq. ca-
ponet cum hypocritis.
illuc erit fletus & stridor
dentium. **¶ 24.**

Tunc simile erit regnum
celorum decem uirginib.
que accipientes lampa-
des suas. exierunt obuiā
sponso & sponse. Quinq.
autem excis erant fatue.
& quinq. prudentes. Sed
quinq. fatue acceptas la-
padibus. non sumpserunt
oleum secum. Prudentes
uero. acceperunt oleum
in uasis suis cum lampa-
dibus. Moram autem fa-
ciunt sponso. dormita-
uerunt omnes & dormie-
runt. Media autē nocte

clamor factus ē. ecce spon-
sus uenit exire obuiam
ei. Tunc surrexerunt om-
nes uirgines ille. & orna-
uerunt lampades suas.
Fatue autem sapientib.
dixerunt. Date nobis de
oleo ur̄o. quia lampades
n̄re extinguuntur. Re-
sponderunt prudentes
dicentes. Ne forte n̄ suffi-
ciat nobis & uobis. ite po-
tius aduendantes & emi-
te uobis. Dum autē irent
emert uenit sponsus. &
que parate erant intra-
uerunt cum eo ad nupti-
as. & clausa ē ianua. No-
uissime uero ueniunt. &
relique uirgines dicentes.
Dñe dñe. apere nobis.
At ille respondens ait.
Amen dico uobis. nescio
uos. Vigilate itaq. q̄a
nescitis diem neq. horam.

Sicut enim homo peregrin-
ans. proficiscens. uocauit ser-
uos suos. & tradidit illis
bona sua.

Et uni dedit quinq. talen-
ta. alii autē duo. alii

¶ **Matheus**
25
L. c. xxviii

¶ **Matheus**
25
L. c. xxviii

uero unum. unicuique sc-
cundum propriam uir-
tutem. & profectus est statim.
Abiit autem qui quinque
talenta acceperat. & o-
peratus est in eis. & lucra-
tus est alia quinque. Simi-
liter qui duo acceperat.
lucratus est alia duo.
Qui autem unum acce-
perat. abiit fodit inter-
ram. & abscondit pecu-
niam domini sui. Post
multum uero temporis
uenit dominus seruo-
rum illorum. & posuit ratio-
nem cum eis. Et accede-
ns qui quinque talenta
acceperat. optulit alia
quinque. talenta dicens.
Domine. quinque talen-
ta michi tradidisti. ecce
alia quinque superlucratus
sum. Ait illi dominus ei.
Euge seruus bone & fide-
lis. quia super pauca fuisti
fidelis. supra multa
te constituam. intra in
gaudium domini tui.
Accessit autem & qui duo
talenta acceperat. & ait.

Domine. duo talenta
michi tradidisti. ecce
alia duo lucratus sum.
Ait illi dominus eius. Euge
seruus bone & fidelis. quia
super pauca fuisti fidelis
super multa te constituam
intra in gaudium domini
tui. Accessit autem & qui
unum talentum acce-
perat. & ait. Domine.
scio quia homo durus
es. metus ubi non semina-
sti. & congregas ubi non
sparsisti. & timens abii.
& abscondi talentum
tuum intra. ecce ha-
bes quod tuum est. Respon-
dens autem dominus
eius. dixit ei. Seruus ma-
le & piger. sciebas quia
metus ubi non semino.
& congrego ubi non sparsi.
Oportuit ergo te comittere
pecuniam meam nummu-
laris. & ueniens ego re-
cepissem utique quod me-
um est cum usura. Tollite
itaque ab eo talentum. &
date ei qui habet decem
talenta.

*Mat. 23. 11.
L. 23. 11.*

Omnis enim habenti dabitur & abundabit. ei autem qui non habet. & quod uidetur habere auferetur ab eo.

*Mat. 23. 12.
L. 23. 12.*

Et in uolam seruum eiet te in tenebras exteriores. illic erit fletus & stridor dentium.

*Mat. 23. 13.
L. 23. 13.*

Cum autem uenerit filius hominis in maiestate sua & omnes angeli cum eo. tunc sedebit super sedem maiestatis sue. & congregabuntur ante eum omnes gentes. & separebit eos ab inuicem. sicut pastor segregat oves ab hedis. Et statuet quidam oves a dextris suis. hedos autem a sinistris. Tunc dicet rex his. qui a dextris eius erunt. Venite benedicti patris mei. possidete paratum uobis regnum a constitutione mundi. E sursum enim. & dedistis mihi manducare. Situi. & dedistis mihi bibere. Hospes

eram. & collegistis me. Nudus. & operuistis me. Infirmus. & visitastis me. In carcere eram. & uenistis ad me. Tunc respondebunt ei iusti dicentes. Domine. quando te uidimus esurientem & pauiimus. Sitientem. & dedimus tibi potum. Quando autem te uidimus hospitem & collegimus te. aut nudum & cooperuimus. aut quando te uidimus infirmum aut in carcere & uenimus ad te. Et respondens rex. dicet illis. Amen dico uobis. quia omni fecistis uni de his fratribus meis minimis. mihi fecistis. Tunc dicet & his. qui a sinistris eius erunt. Discedite a me maledicti in ignem aeternum. qui parati estis diabolo. & angelis eius. E sursum enim. & non dedistis mihi manducare. Situi. & non dedistis mihi potum. Hospes

& non collegistis me. Nu-
dus. & non operuistis me.
Infirmus & in carcerem. &
non uisitastis me. Tunc
respondebunt ei & ipsi
dicentes. Domine. quando
te uidimus esurientem.
aut sitientem. aut hospi-
tem. aut nudum. aut
infirmum uel in carcerem.
& non ministrauimus tibi.
Tunc respondet illis
dicens. Amen dico uobis.
quam diu non fecistis
uni de minoribus his. nec
mihi fecistis. Et ibunt
hi in supplicium eternum.
Iusti autem in uitam eter-

nam. **XXVI.**

FACTUM

est cum consum-

masset Iesus ser-
mones hos omnes. dixit
discipulis suis.

Scitis. quia post biduum
pascha fiet. & filius ho-
minis tradetur ut cru-
cifigatur.

Tunc congregati sunt prin-
cipes sacerdotum. & se-
niores populi in atrium

principis sacerdotum
qui dicebatur cayphas.
& consilium fecerunt ut
Iesum dolo tenerent. & oc-
ciderent. Dicebant autem.
Non in die festo. Ne forte
tu multus fieret in populo.

Cum autem esset Iesus in
bethania in domo Symo-
nis leprosi. accessit ad
eum mulier habens ala-
bastrum unguenta precio-
si. & effudit super caput
ipsius recumbens. Vi-
dentes autem discipuli.
indignati sunt dicentes.
Ut quid perdimus hoc. Po-
tuit enim istud uenun-
dari multo. & dari pau-
peribus. Sciens autem
Iesus. ait illis. Quid mo-
lesti estis mulieri. Opus
bonum. operata est in me.
Nam semper pauperes ha-
betis uobiscum. me autem
non semper habebitis.

Mittens enim hoc unguen-
tum hoc in corpus meum.
ad sepeliendum me fecit.
Amen dico uobis. ubi-
cumque predicatum fuerit

hoc euangelium in toto
mundo dicatur. & quod
hec fecit in memoria eius.

Tunc abiit unus de duo
decim qui dicitur iudas
scarioth ad principes sa
cerdotum. & ait illis. Quod
uultis mihi dare. & ego
uobis eum tradam. At il
li constituerunt ei. xxx.
argenteos. Et exinde
querbat oportunitatem.
ut eum traderet. Prima
autem die azimorum.
accesserunt discipuli ad
Iesum dicentes. Ubi uis
paramus tibi comedere
pascha. At Iesus dixit.
Ite in ciuitatem ad quen
dam. & dicite ei. Magis
ter dicit. tempus meum
prope est. apud te facio
pascha cum discipulis
meis. Et fecerunt disci
puli sicut constituit il
lis Iesus. & parauerunt pa
scha. Uespere autem facto.
discumbebat cum. xii.
discipulis suis.

Et ceteris illis dixit.
Quia unususum me tra

diturus est.

Et contristati ualde. cor
perunt singuli dicere.
Nunquid ego sum dominus.

At ipse respondens ait.
Qui intingit meum ma
num in parapside. hic
me tradet. Filius quidem
hominis uadit sicut scri
ptum est de illo.

Quod autem homini illi.
per quem filius hominis
tradetur. Bonum erat
ei. si natus non fuisset
homo ille.

Respondens autem iudas
qui tradidit eum dixit.
Nunquid ego sum rabbi.
Ait illi. Tu dixisti.

Ceteris autem eis.
accepit Iesus panem &
benedixit ac fregit. de
dique discipulis suis. &
ait. Accipite & com
edite. hoc est corpus meum.

Et accipiens calicem. gratias
egit. & dedit eis dicens.
Bibite. ex hoc omnes.
Hic est enim sanguis me
i noui testamenti. qui per
multas effundetur in re

in eum
in eum
in eum
in eum

in eum
in eum
in eum
in eum

in eum
in eum
in eum
in eum

in eum
in eum
in eum
in eum

in eum
in eum
in eum
in eum

in eum
in eum
in eum
in eum

in eum
in eum
in eum
in eum

in eum
in eum
in eum
in eum

missionem peccatorum.
Dico autem vobis. non bi-
bam amodo de hoc ge-
nere vitis usque in die
illum. cum illud bibam
vobiscum novum in re-
gno patris mei.

in cel. lxxvii
in cel. lxxvii

SYMNO DICTO.
exierunt in mo-
num oliueti.

in cel. lxxviii
in cel. lxxviii
q. l. v

Tunc dicit illis ihc. Om-
nes vos scandalum pa-
tiamini in me. in ista
nocte.

in cel. lxxviii
in cel. lxxviii

Scriptum est enim. Percu-
tiam pastorem. & disp-
guntur oves gregis. Post-
quam autem resurrexe-
ro. pcedam vos in gali-
leam.

in cel. lxxviii
in cel. lxxviii
in cel. lxxviii
q. l. vi

Respondens autem petrus.
ait illi. Et si omnes scan-
dalizati fuerint in te.
ego nunquam scandali-
zabor. Ait illi ihc. Am-
 dico tibi. quia in hac
nocte ante quam galley
cantet. ter me negabis.

in cel. lxxix
in cel. lxxix

Ait illi petrus. Etiam si
oportuerit me mori

tecum. non te negabo.
Similiter & omnes disci-
puli dicebant.

Tunc venit ihc cum illis
in villam quae dicitur
getsemani.

in cel. lxxix
in cel. lxxix
in cel. lxxix
q. l. vi

Et dixit discipulis suis.
Sedete hic donec ua-
dam illuc & oram. Et
assumpto petro & duobus
filiis lebedae. coepit con-
tristari & modestus esse.

in cel. lxxix
in cel. lxxix
in cel. lxxix

Tunc ait illis. Tristis est
anima mea usque ad
mortem. Sustinate hic.
& vigilate mecum.

in cel. lxxix
in cel. lxxix
q. l. vii

Et progressus pusillum.
prostravit in faciem suam.
orans & dicens. Mi pa-
ter. si possibile est transe-
at a me calix iste.

in cel. lxxix
in cel. lxxix
in cel. lxxix
q. l. vii

Veruntamen non sicut
ego uolo. sed sicut tu.

in cel. lxxix
in cel. lxxix
in cel. lxxix
q. l. vii

Et venit ad discipulos.
& inuenit eos dormien-
tes. & dicit petro. Si eni
potuisti una hora uigi-
lare mecum. Vigilate
& orate. ut non intetis
in temptatione.

in cel. lxxix
in cel. lxxix
in cel. lxxix
in cel. lxxix
q. l. vii

Spe quidem promptus est.

in cel. lxxix
in cel. lxxix
q. l. vii

Mat. xxviii
Lxxviii

caro autem infirma.
terum secundo abiit.
& oravit dicens. Pater
mi. si non potest hic ca-
lix transire nisi bibam
illum. fiat voluntas
tua. Et venit iterum.
& invenit eos dormien-
tes. Erant enim oculi
eorum gravati. Et re-
lictis illis. iterum abi-
it. & oravit tertio eun-
dem sermonem dicens.

Mat. xxviii
Lxxviii
q. e. xii.

Tunc venit ad discipulos
suos. & dicit illis. Dor-
mitte iam. & requiesci-
te. Ecce appropinquabit
hora. & filius hominis
tradetur in manus pec-
catorum. Surgite tamē.
ecce appropinquabit q
me tradet.

Mat. xxviii
Lxxviii
Lxxviii
Lxxviii

Ad huc ipso loquente.
ecce iudas unus de duo-
decim venit. & cum co-
turba multa cum gla-
dis & fustibus missi a
principibus sacerdotum.
& senioribus populi.

Mat. xxviii
Lxxviii
Lxxviii

Qui autē tradidit eum.
dedit eis signum dicen-
s.

Quemcumq. osculatus
fuerō. ipse ē teneat eū.
Et confestim accedens
ad iēm dixit. Ave rab-
bi. Et osculatus ē eum.
Dixitq. illi iēs. Amice.
ad quod venisti. Tunc
accesserunt & manus in-
iecerunt in iēm. & tenu-
erunt eum.

Mat. xxviii
Lxxviii
Lxxviii
q. e. lxx

Et ecce unus ex his qui e-
rant cum iē. extenden-
s manum exemit gladiū
suum. & percussit servū
principis sacerdotum. am-
putavit auriculam eius.

Tunc ait illi iēs. Converte
gladium tuum. in locū
suum. Omnes enī qui ac-
ceperint gladium. gla-
dio peribunt. An putas
quia non possim rogare
patrem meum. & exhibe-
bit mihi modo plus
quam duodecim legio-
nes angelorum. Quomo-
do ergo implebuntur scri-
pturę. Quia sic oportet
fieri.

Mat. xxviii
Lxxviii
Lxxviii

In illa hora. dixit iēs
turbis. Tamquā ad latro

Mat. xxviii
Lxxviii
Lxxviii
q. e. lxx.

nem existis cum gladiis
& fustibus. comprehendere
me. Cotidie apud
uos sedebam docens in
templo. & non me tenui

<sup>in eev. vi
in eev. vi</sup>
Hoc autem totum istis
factum est. ut imple-
rentur scripture. pphc-
tarum. Tunc discipuli
omnes relicto eo fugerunt.

<sup>in eev. vi
in eev. vi
L. ee. xii
de leui.
de leui.</sup>
Illi tamen qui du-
xerunt ad cayphan prin-
cipem sacerdotum. ubi
scribes & seniores conue-
nerant.

<sup>in eev. vi
in eev. vi
L. ee. xii
de leui.</sup>
Petrus autem sequebatur
eum a longe. usque in atrium
principis sacerdotum.
Et ingressus intro. sede-
bat cum ministris ut vi-
deret finem.

<sup>in eev. vi
in eev. vi
L. ee. xii</sup>
Principes autem sacerdo-
tum & omne concilium
queriebant falsum tes-
timonium contra ihm.
ut cum morte traderent.
& non inveniunt. Cum
multi falsi testes acces-
sissent.

<sup>in eev. vi
in eev. vi</sup>
Nouissime autem duo
falsi testes. & dixerunt.

Hic dixit. possum de-
struere templum dei.
& post triduum reedi-
ficare illud. Et surgens
princeps sacerdotum.

ait illi. Nichil respon-
des ad ea que ista aduer-
sum te testificantur.

Ihc autem tacebat. Et
princeps sacerdotum
ait illi. Aduro te per-
dominum uiuum. ut dicas
nobis si tu es xpc filius
dei. Dicit illi ihc. Tu
dixisti.

<sup>in eev. vi
in eev. vi
L. ee. xii
de leui.</sup>
Ueruntamen dico uobis.
A modo uidebitis filium
hominis sedentem ad de-
xtras uirtutis. & ueni-
entem in nubibus celi.

<sup>in eev. vi
in eev. vi</sup>
Tunc princeps sacerdo-
tum scidit uestimen-
ta sua dicens. Blaspho-
mauit. quid adhuc
egemus testibus.

<sup>in eev. vi
in eev. vi
L. ee. xii</sup>
Ecce nunc audistis blas-
phemiam. quid uobis
uidetur. At illi respon-
dentes dixerunt. Reus
est mortis.

<sup>in eev. vi
in eev. vi
L. ee. xii
de leui.</sup>
Tunc expuerunt in facie

cius. & colaphis cum ce-
ciderunt. Alii autem
palmas ei in faciem de-
derunt dicentes. Pro-
phetiza nobis xpc. qui
est qui te percussit.

*In ecc xvi
Ma xcv
Lcc xxi
q e lxxvii*

Petrus uero sedebat fo-
ris in atrio. Et accessit
ad eum una ancilla
dicens. Et tu cum ihu
galileo es. At ille ne-
gauit coram omnibus di-
cens. Nescio quid dicas.

*In ecc xvi
Ma xcv
Lcc xxi
q e lxxvii*

Exiit autem illo ianu-
am. uidit eum alia an-
cilla. & ait his qui cran-
tibi. Et hic erat cum ihu
nazareno. Et iterum ne-
gauit cum iuramento.
Quia non noui hominem.
Et post pusillum. acces-
serunt qui stabant. & di-
xerunt petro. Uere. &
tu ex illis es. nam & lo-
quela tua manifestum
te facit. Tunc coepit de-
testari & iurare. quia
non nouisset hominem.
Et continuo gallus can-
tauit.

*In ecc xvi
Ma xcv
Lcc xxi
q e lxxvii*

Et recordatus est petrus

uerbi ihu quod dixerat
prius quam canteret
me negabis. & egressus
foras. fletum amare.

2A

*In ecc xvi
Ma xcv
Lcc xxi
q e lxxvii*

Mane autem facto. consi-
lium iniungunt omnes
principes sacerdotum.
& seniores populi aduer-
sus ihm. ut cum morte
traderent.

*In ecc xvi
Ma xcv
Lcc xxi
q e lxxvii*

Et uinctum adduxerunt
eum. & tradiderunt
pontio pilato p̄sidi.

Tunc uidens iudas qui
eum tradidit quod da-
natus esset. poenitentia
ductus. retulit triginta
argenteos principibus sa-
cerdotum & senioribus
dicens. Peccaui. tradens
sanguinem iustum. At il-
li dixerunt. Quid ad nos.
Tu uidens. Et p̄ictus ar-
gentis in templo recess-
sit. & abiens laqueo se
suspendit. Principes au-
tem sacerdotum accep-
tis argenteis. dixerunt.
Non licet mittere eos in
corbanam. quia p̄cium
sanguinis est. Consilio au-

*In ecc xvi
Ma xcv
Lcc xxi
q e lxxvii*

tem inito. cunctum ex
illis agrum figuli in se
pulturam peregrinorum.
Propter hoc uocatus est
ager ille accheldemach.
hoc est ager sanguinis usque
in hodiecrum dicitur.

Tunc impletum est quod
dictum est per prophetiam
per prophetam dicentem.

Et acceperunt. xxx. ar
gentos pretium ad pretia
ti. quod apprauerunt
a filiis israel. & dederunt
eos in agrum figuli. sic
constituit mihi dominus.

Mat. xxv.
cap. 13.
L. ecc. 11.
de lxxxviii.

Ihesus autem stetit ante pre
sidem. & interrogauit
eum preses dicens. Tu es
rex iudeorum.

Mat. xxvi.
cap. 1.
L. ecc. 1.
de lxxxviii.

Dicit illi ihesus. Tu dicis. Et
cum accusaretur a prin
cipibus sacerdotum &
senioribus. nihil respon
dit. Tunc dicit illi pila
tus. Non audis quanta
aduersum te dicunt te
stimonia. Et non respon
dit ei ad ullum uerbum.
ita ut miraretur preses
uehementer.

Per diem autem sollempnem
consueuerat preses di
mittere populo unum
uinctum quem uoluissent.

Mat. xxv.
cap. 13.
L. ecc. 11.
de lxxxviii.

Habebat autem tunc uinc
tum insignem. qui dice
batur barrabbas. Con
gratulus ergo illis. dixit
pilatus. Quem uultis di
mittere uobis. barraban.
an iesum qui dicitur christus.
Sciebat enim quod prin
cipiam tradidissent eum.

Mat. xxv.
cap. 13.
L. ecc. 11.
de lxxxviii.

Sedente autem illo tri
bunali. misit ad eum ux
or eius dicens. Nihil ti
bi & iusto illi. multa
enim passa sum hodie
pulsus propter eum.

Mat. xxv.
cap. 13.
L. ecc. 11.
de lxxxviii.

Principes autem sacerdotum
& seniores persuaserunt
populis ut perirent bar
raban. iesum uero perderent.
Respondens autem preses.
ait illis. Quem uultis uobi
deducere dimitti. At
illi dixerunt. Barrab
ban.

Mat. xxvi.
cap. 1.
L. ecc. 1.
de lxxxviii.

Dicit illis pilatus. Quid
igitur faciam de iesu qui
dicitur christus. Dicunt om

Mat. xxvi.
cap. 1.
L. ecc. 1.
de lxxxviii.

nes. Crucifigatur. At illis preses. Quid enim mali fecit. At illi magis clamabant dicentes. Crucifigatur.

Quidens autem pilatus quia nihil proficeret sed magis tumultus fieret. accepta aqua lauit manus coram populo dicens. Innocens ego sum a sanguine iusti huius. uos uidetis. Et respondens uniuersus populus dixit. Sanguis eius super nos. & super filios nostros.

Vunc dimisit illis barabam. Iesus autem flagellatus traditus est. ut crucifigatur.

UNC milites presidis suscipientes Iesum in

pratorio. congregauerunt ad eum uniuersa cohortem. & exuentes eum clamide coccinea circumdederunt eum. Et placentes coronam de spinis posuerunt super caput eius. & harundinem in dexte

ra eius. & genu flexo ante eum illud ebant dicentes. Aue rex iudeorum.

Et expuentes in eum. acceperunt harundinem. & percussibant caput eius. & postquam illuserunt eum exuerunt eum clamide. & induerunt eum uestimentis eius. & duxerunt eum ut crucifigerent.

Exierunt autem in uenerunt hominem cyrenicum nomine symonem. hunc angariauerunt. ut tolletet crucem eius.

Et uenerunt in locum qui dicitur golgatha. quod est caluarie locus.

Et dederunt ei uinum bibere. cum felle mixtum. Et cum gustasset. noluit bibere.

Postquam autem crucifixerunt eum. diuiserunt uestimenta eius sortem mittentes. & sedentes seruabant eum.

Et imposuerunt super caput eius causam ipsius scriptam. hic est ihesus rex

Mat. xxvi.
M. cc. xxi.

Mat. xxvi.
M. cc. xxi.
L. cc. xxi.
J. cc. xxi.

Mat. xxvi.
M. cc. xxi.
L. cc. xxi.
J. cc. xxi.

Mat. xxvi.
M. cc. xxi.
J. cc. xxi.

Mat. xxvi.
M. cc. xxi.
L. cc. xxi.
J. cc. xxi.

Mat. xxvi.
M. cc. xxi.
L. cc. xxi.
J. cc. xxi.

iudeorum.

Vunc crucifixi sunt cum
eo duo latrones. unus
a dextris. & unus a sinis.
Pertutantes autē tris.
blasphemabant eum.
mouentes capita sua. &
dicentes. Uuab. qui de
struit templum dī. & in
triduo illud reedificat.
Salua te corpus. si fi
lius dī es. descende de
cruce.

Simuliter & principes sa
cerdotum. illudentes cū
scribis & seniorib. dice
bant. Alios saluos fecit.
se ipsum non potest sal
uum facere. Si rex isrl
est. descendat nunc de
cruce. & credimus ei. Con
fide in dō. liberet eum
nunc si uult. Dixit enī.
quia filius dī sum.

Id ipsum autē & latro
nes qui crucifixi erant
cum eo. imprecabant ei.

As sexta autem hora tene
bre factę sunt super uniu
ersam terram. usq. ad ho
ram nonam.

Et circa horam nonam.
clamauit ihc uoce ma
gna dicens. Heli. Heli.
lemasabactani. hoc ē.
dīs meus. dīs meus. ut qd
dixi quisi me. Quidā
autem illic stantes & au
dientes. dicebant. Heli
am uocat iste.

Et continuo currentis uny
ex eis. acceptam spon
giam impleuit aceto.
& imposuit barundini.
& dabat ei bibere.

Ceteri uero dicebant.
Sine. uidemus an ueni
at helias liberans eum.
Ihc autē iterum claman
s uoce ma gna. emisit
Sp̄m.

Et ecce uelum templi scis
sum est in duas partes.
a summo usq. deorsum.

Et terra mota ē. & petre
seisse sunt. & monumē
ta aperta sunt. & mul
ta corpora scorum qui
dormierant surrexerunt.

Et ex cunīs demonum
post resurrectionē eius.
uenerunt in scam ciuita

*M. lxxvii
m. lxxviii
l. ccc. lxxvii*

*M. lxxvii
m. lxxviii
l. ccc. lxxvii*

*M. lxxvii
m. lxxviii
l. ccc. lxxvii*

*M. lxxvii
m. lxxviii
l. ccc. lxxvii*

*M. lxxvii
m. lxxviii
l. ccc. lxxvii*

tem. & apparuerunt
mulas.

Centurio autem & qui
cum eo erant custodi
entes ihm. viso terrae
motu. & his quae fiebant.
timuerunt valde dicen
tes. Uerit. filius dei erat
iste.

Erant autem ibi mulie
res multae longe. quae
secutae erant ihm. maga
lita ministrantes ei.
inter quas erat maria
magdalena. & maria
iacobi & ioseph matri.
& mater filiorum iacob.

Cum sero autem factum
esset. uenit quidam ho
mo diuersus ab arimathi
nomine ioseph. qui &
ipse discipulus erat ihs.
hic accessit ad pilatum.
& petiit corpus ihs.
Tunc pilatus iussit red
di corpus.

Et accepto corpore io
seph. inuoluit illud
in syndone munda.
& posuit illud in mo
numento suo nouo quod

exciderat in petra. &
aduoluit saxum ma
gnum ad ostium mo
numenti. & abiit.

Erat autem ibi maria
magdalena. & altera
maria sedentes contra
sepulchrum.

Altera autem die quae
est post parasceuen.
conuenerunt principes
sacerdotum. & phari
sei ad pilatum dicen
tes. Domine. recordati
sumus. quia seductor
ille dixit adhuc uiuent.
post tres dies resurgam.
Iube ergo custodiri se
pulchrum usque in diem
tertium. ne forte ueni
ant discipuli eius & fu
rentur eum. & dicant
plebi surrexit amor
tuus. & erit nouissimus
error prior prior.

Ait illis pilatus. Habe
tis custodiam. ite custo
dite sicut seratis. Illi au
tem ab euntibus munie
runt sepulchrum. sig
nantes lapidem cum

Mat. 28.
Mat. 28.

Mat. 28.
Mat. 28.

Matth. 28
Luce 24
Joh. 20

custodibus.

Espere autem sabbati
que luceat in prima
sabbati. uenit maria
magdalena & altera
maria uidere sepulchrum.
Et ecce terre motus.
factus est magnus. An-
gelus enim domini descen-
dit de celo. & accedens
reuoluit lapidem. &
sedebat super eum. Erat
autem aspectus eius sicut
fulgur. & uestimentum
eius sicut nix. Præmo-
re autem eius exterriti
sunt custodes. & facti
sunt uelut mortui.

Matth. 28
Luce 24
Joh. 20

Respondens autem angelus.
dixit mulieribus. Noli-
te timere uos. Scio enim
quod iherusalem qui crucifixus
est queritis. non est hic.
surrexit enim. sicut di-
xit. Venite & uidete
locum. ubi positus es-
rat dominus. Et cito cum
discipulis eius
quia surrexit. & ecce
præcedit uos in galilæa.
Ibi cum uidebitis. ecce

dixi uobis.

Et exierunt cito de mo-
numento cum timo-
re & gaudio magno.
currentes nunciare
discipulis eius.

Et ecce ihesus occurrit illis
dicens. Aue. Ille autem
accesserunt & tenuerunt
pedes eius. & ad-
orauerunt eum. Tunc
ait illis ihesus. Nolite ti-
mere. ite nunciate fratribus
meis ut eant in galilæa.
ibi me uidebunt. Que-
cum abissent. ecce qui-
dam de custodibus uene-
runt in ciuitate. & nun-
ciauerunt principibus
sacerdotum omnia que
facta fuerant. Et con-
gregati cum senioribus.
consilio accepto pecu-
niam copiosam dederunt
militibus. dicentes. Dica-
te quia discipuli eius
nocte uenerunt. & fu-
rati sunt cum nobis
dormientibus. Et si hoc
audierum fuerit a præside
nos suadebimus ei. & se-

Matth. 28
Luce 24
Joh. 20

Matth. 28
Luce 24
Joh. 20

62
curos uos faciemus. At
illi accepta pecunia.
fecerunt sicut erant
docti. Et diuulgatum
est uerbum istud apud
iudeos. usque in hodie
num diem.

*In ecclesia
solus*

Undecim autem discipu-
li abierunt in galilaeam.
in montem ubi constitue-
rat illis ihesus. Et uiden-
tes cum adorauerunt.
quidam autem dubita-
uerunt. Et accedens ihesus
locutus est eis dicens. Da-
ta est michi omnis potes-
tas. in celo & in terra.
Euntes ergo docete om-
nes gentes. baptizantes
eos in nomine patris &
filii & spiritus sancti. Docentes
eos seruari omnia. quae-
cumque mandavi uobis.
Et ecce ego uobiscum
sum omnibus diebus.
usque ad consummatio-
nem saeculi.

A COMMENTUM
MARCUS
EVANGELISTA
di. & pater in bap-
tismate filius. atque in diuino
sermone discipulus. sacerdotum
iussu agens. secundum carnem le-
uita. conuersus ad fidem christi.
euglium in italia scripsit. os-
tendens in eo quod & genti
suo deberet & christo. Nam in in-
itium principii. in uoce prophete-
ticae exclamationis instituit.
Ordine leuiticae electionis
ostendit. ut per dicant per des-
tinatum iohannem filium zachariae
in uoce angeli adnuntiatis
emissum. non solum uerbum caro
factum. sed corpus domini in omnia
uerbum diuinae uocis anima-
tum. In initium euglium per dica-
tionis ostendit. ut qui hoc
legens sciret cui initium car-
nis in domino. & in uero aduenien-
tis habitaculum caro deberet
agnoscere. atque in se uerbum
uocis quod in consonantibus per
didit inueniret. Denique
& perfectum euglium opus inuenit
se ab baptisma domini perdicare
domini inchoans. Non laborauit

naturam carnis quam in
prioribus uideat dicere. sed
totum in exprimere et exposi-
tione deservit. ieiunium ieiunium
et temptatione diaboli.
congregatione bestiarum.
et ministerium protulit angelorum.
ut instructus nos ad intel-
ligendum singula. in bre-
ui compingens nec auctori-
tate facit redimere. et per-
ficiendo operi plenitudi-
nem non negare. Denique. am-
putasse sibi post fidem pol-
licem dicitur. ut sacerdo-
tio rebus haberet. sed tan-
tum consuetudinis fidei predesti-
nata potuit electio. Ut
nec sic in opere uerbi prede-
ret. quod prius iniquitatem
in genere. Nam alexandrie
episcopus fuit. cuius per singula
opus scire et cunctis in se die-
ta disponere et disciplinam
in se legis agnoscere. et diui-
nam in carne domini intellegere
naturam. que in nos primum
requirit. Dehinc inquisita
uolumus agnoscere. Habemus
mercedem exhortationis.
quo quod plantat et rigat unus est.

qui aut incrementum prestat
deus est.

INCIPIT CAPITULA
DE IOHANNE BAPTISTA
et uictu et habitu eius.
de baptismo iesu et tempta-
tio eius. petrum. andream.
iacobum et iohannem sequi
iubet de homine qui spiritum
immundum habuit sa-
nato.

De secretis peccati a scribis libe-
rata et aliis multis quos ihs
saluauit de seipso. de para-
lytico iacobum alphaei. sequi
iubet apud quem cum publica-
nis conuiuat. murmuranti-
bus. iudeis dicit. non est opus
sanis medicus. De ieiuniis
discipulorum et filii sponsi et
de uerbis et de uino.

De speciebus quas discipuli uidebant.
de eo qui manum aridam habu-
it. et ubi docimur ihs esse
fictus. Duo decem apostolorum
electio. et de beelzebub prin-
cipe demoniorum et fortiori li-
gando et peccatis in seipso
non trahit.

De matris et fratribus eius. de para-
bola seminantis. Lucam nam

sub modio de bona men-
sura de parabola herbe
spice. & plenū fructum.
De synapis grano. ubi in
navi dormit & exurgens
tempestatu impetiat. & de
demone cui nomen legio
fuit.

V. **A**rethi synagogi filia dū ite
resuscitare mulierē ap-
fluuiū sanguinis librat
puellā suscitāt. pphētā
in patria sua sine honore
esse. Duodecim discipulis suis
p̄cepta dat. & p̄mittit eis.
Decapite iohannis.

VI. **R**egressi apli ad iherosolymam. De quinque
parub. & duob. piscib. Ihesus
ambulans sup̄ mare uenit
ad discipulos de diuersis
languorib. sanatis & ma-
nib. & qd̄ n̄ quē intrat in
hominē coinquinat homi-

VII. **O** filia syrophinisse. Inc.
ad monacho saluata. ubi
surdum & mutum curauit.
De .vii. panib. in quatuor
milia hominū. Phariseis
querentib. ab eo signū mo-
net cūcti aferunt phari-
seorū & herodianorū.

Desputo etiam oculos aperit.
Petrus confitetur ipsū cē
xp̄m. & eadē petro dicit
satanas ac negantē se ne-
gaturum. & quosdā n̄ ui-
suros mortē nisi uiderint
regnū dī. in monte cum
moysē & helyā loquitur.
Unde descendens interrogat
de helyā aduentū. dicit
cū uenturū s. & iā uenisse
n̄ ei ei posse spiritū immū
dū nisi p̄orationē & ieiū

VIII. **I** qui uult primū cē **I**niū.
fiat nouissimū & n̄ cē p̄hi-
bendum q̄ in nomine cr̄i
virtutē facit. & de calice
aque frigide ac oculo ma-
nu & pede crucendo. & bo-
num ē sal uxori n̄ debe-
re dimitti. infantes n̄ ar-
guendos. uenditō omib.
elemosinā dandā. & diffici-
le diuitē intrare in regnū

VIII. **Q**uē ei esset uentura **I**di.
p̄dicit de filiis lebedei De
colo mendicanti curato
De pullo asine. De nūmu-
laris exemplo cicui. Defi-
cubica quē artifecta ē. De
peccatis frum remittendis.

X **I**nterrogatus in qua potesta-
te hec faceret. De iohannis
baptismo interrogat. parabo-
la de vinea & colonis de de-
nario cesaris. De muliere
que septem frs habuit &
scribe dicit n̄ longe a reg-
no di atq. interrogat. quo
modo dī xpc. filius dauid
Monet cauendū ab scribis.
De vidua & galophilato
De templi structura.

XI. **D**e Pseudo xpi. & passione
martyrum & cōmōtio scli
& aduentu xpi. De arbo-
re ficus parabolā & qd dīc
iudicii nemo sciat ppter
quod docet.

XII. **O**mnino sup̄caput iūv
effuso. Iudas sacerdotib?
vñm p̄dct apparatus dñs
pasche dñs dicit. Ab uno
eorum se tradendū oblatio.
Petro p̄dicit negaturum.
Orationes iūv traditio in
de iudeis.

XIII. **P**rincipes interrogant iūv
& condemnant eū petrus
tertio negat. iūc pila-
to traditur. Pilatus di-
misso barrabba.

Iūv flagellatum crucifi-
gendum tradit.

EUANGELIUM
SECUNDUM
MARCUM.

5 p^m

NI

TIVM.

EVANGELII

II

IHV. XPI.

FI LII.

DI. SICUT SCR
IPTUM E IN ISA

IA PROPHETA.

ECCE MITTO

ANGELUM ME

UM ANTE FA

CIEM TUAM.

QUI PPA

RABIT VIAM

TUAM ANTE TE.

VOX CLAMANS IN
DESCERTO. PARATE
VIAM DOMINI. RECTAS

facite semitas eius.
Fuit iohannes in deserto
baptizans. & predicans
baptismum poeniten
tiae in remissione pec
catorum. Et egredie
batur ad illum omnis
iudee regio & hieroso
lymita uniuersi. & bap
tizabantur ab illo in ior
dane flumine. confiten
tes peccata sua.

TERAT

IOHANNES VESTIS

pilis cameli. & zona pel
lica circa lumbos eius.

& locustas & mel syluest
ris edebat. & predicabat

dicens. Venit fortior

me post me. cuius non

sum dignus. procumbens

solueret corrigiam calcia

mentorum eius. Ego bap

tizo uos in aqua. ille ut

ro baptizabit uos spiritu

ET factum est in diebus illis.

venit ihc anazarth ga

lilee. & baptizatus est in

jordane a iohanne. &

statim ascendens de a

77. m.
78. m.
79. m.

7. m.
8. m.
9. m.
10. m.
11. m.

12. m.
13. m.
14. m.
15. m.
16. m.

77. m.
78. m.
79. m.

qua. uidit apertos celos.
& spm̄ tamquā colum-
bam descendentē & ma-
nantem in ipso. Et uox
facta ē de celis. Tu es fili-
us meus dilectus. in te
complacui.

III. vi.
L. xvi.

Et statim sp̄s expulit eū
in desertum. & erat in
deserto. xl. diebus & xl.
noctibus. & temptaba-
tur a satana. Eratq; cu-
beſtis. & angeli minis-
trabant illi.

III. vii.
L. xvii.

III. viii.
L. xviii.

Postquam autem traditus
est iohannes. uenit ih̄c
in galileam. predicans
euangelium regni dī &
dicens. Quō impletum
est tempus. & appropin-
quauit regnum dī. Poe-
nite mini. & credite eu-
angelio. Et p̄teriens
secus mare galilee. ui-
dit Symonē & andrē
fr̄em eius. mittentes re-
tia in mare. erant enī
piscatores.

III. ix.
L. xix.

Et dixit eis ih̄c. Venite
post me. & faciam uos

fieri piscatores ho-
minum. Et p̄uenit
ad celas rebus. secutus
eum.

Et p̄gressus inde pusil-
lum. uidit iacobum &
iohannē fr̄em
eius. & ipsos in nauē co-
ponentes retia. & statim
uocauit illos. Et re-
tō zebedee patrē suū in
nauē cum mercatoribus.
secuti sunt eum.

III. x.
L. xx.

Et ingressi sunt capbar-
naum. & statim sabba-
tis ingressus in synago-
gam. docebat eos.

Et stupēbant sup doctrinā
eius. erat enī docens eos
sicut potestatis habens.
& non sicut scribe.

III. xi.
L. xxi.

Et erat in synagoga eorū
homo in spiritu immun-
do. & exclamauit dicens.
Quid nobis & tibi ih̄s na-
zarene. Venisti p̄dare nos.
scio quis sis dī. Et com-
minatus ē ei ih̄c dicens.
Obmutesc. & exi de ho-
mine. Et discerpens eū

III. xii.
L. xxii.

III. xiii.
L. xxiii.

spiritus in mundus. &
exclamans uoce mag
na exiit ab eo. Et mi
rati sunt omnes. ita ut
conquererent in se di
centes. Quid nam est hoc.
Quae doctrina haec noua.
quia impotestatis & spi
ritus in mundis impe
rat & obediunt ei. Et
cessit rumor eius sta
tim in omne regionem

galilee. **II.**

IN PROXIMO
egredientes de
synagoga. uenerunt
in domum Symonis. &
Andree cum iohanne &
iacobo. Decubebat au
tem foras Symonis fe
bricitans. Et statim di
cunt ei de illa. Et acce
dens. deiecit eam ap
prehensa manu eius. &
continuo dimisit eam
febris. & ministrabat ei.
Uespere autem facto cum
occidisset sol. affere
bant ad eum omnes ma
le habentes. & docimo
nia habentes. Et erat

omnis ciuitas congre
gata ad ianuam. & cu
rauit multos qui uexa
bantur uariis languo
ribus. & demonia
multa eiecit.

ET non sinebat loqui ea.
quod sciebant cum esse
xpm.

ET diluculo ualde sur
gens. egressus abiit in
desertum locum. ibique
orabat. Et persecutus est
eum Symon. & qui cum
illo erant. Et cum in
uenissent eum. dixerunt
ei. Quia omnes querunt
te. Et ait illis. Eamus
in proximos uicos & ciui
tates. ut & ibi predicem.
Ad hoc enim ueni. Et
erat predicans in syna
gogis eorum. & omni
galilea. & demonia
eiciens.

ET uenit ad eum leprosus
deprecans eum. & ge
nu flexo dixit. si uis po
tes me mundare. Ihesus
autem misertus eius.
extendit manum sua.

marc.
i. 23.
marc.
i. 23.

marc.
i. 23.
L. xxvii.

marc.
i. 23.
L. xxviii.

marc.
i. 23.
L. xxviii.

& tangens eum. ait illi.
Volo. mundari. Et cum
dixisset. statim discessit
ab eo lepra. & munda
tus est. Et comminatus
est ei. statimque cecit il
lum. & dixit ei. Vide
nemini dixeris. sed ua
de ostende te principi
sacerdotum. & offer. p
remundatione tua. que
precepit moyses in te
stimonium illis.

*in xviii
solus.*

At ille egressus coepit p
dicare & diffamare ser
monem. ita ut iam non
possit manifeste in eui
tatem introire. sed foris
in desertis locis esse. &
conueniebant ad eum
undique.

*in xviii
dilectus
L. xxviii
f. xxviii.*

Et iterum intrauit cap
barnaum p^o dies. & au
ditum est quod in domo
esset. Et conuenerunt
multi. ita ut non cape
ret neque ad ianuam. &
loquebatur eis uerbum.
Et uenerunt ferentes
ad eum paralyticum.
qui a quatuor portabatur.

Et cum non possent of
ferre eum p^o turba illi
nudaucrunt tectum
ubi erat. & patrefacien
tes summisserunt gra
battum. in quo paraly
ticus iacebat. Cum ui
disset autem ihc fidem
illorum. ait paralytico.
fili. dimittantur tibi
peccata. Erant autem
illuc quidam deservis
sedentes. & cogitantes
in cordibus suis. Quid
hic sic loquitur. Blasph
emat. Quis potest dimit
tere peccata. nisi solus
ds. Quo statim cognito
ihc spu sco. quia sic cog
itarent intra se. dixit il
lis. Quid ista cogitatis in
cordibus uris. Quid est fa
cilius dicere paralytico.
dimittantur tibi pecca
ta aut dicere surge tol
le grabattum tuum &
ambula. Ut autem scia
tis quia potestatem habet
filius hominis in terra
dimittendi peccata. ait
paralytico. Tibi dico.

surge tolle grabatum
tuum & uade in domū
tuam. Et statim ille sur
rexit. Et sublato grabat
to. abiit coram omnib.
ita ut ammirarentur
omnes. & honorificarent
dñm dicentes. quia num
quam sic uidimus.

Et egressus ē rursus ad
mart. omnisq. turba ue
nichat ad eum. & doce
bat eos. Et cum p̄teriret.
uidit leui alphai seden
tem ad theloneum. & ait
illi. Sequere me. Et sur
gens. secutus ē cum.

Et factum ē cum accum
beret in domo illius. mul
ti publicani & peccato
res simul discumbebant
cum ih̄u. & discipulis ei.
Erant enim multi. qui
& sequebantur eum. Et
scribæ & pharisei. uiden
tes quia manducaret cū
publicanis & peccatorib.
dicebant discipulis ei.
Quare cum publicanis
& peccatoribus mandu
cat & bibit magister ur̄.

Hoc audito ih̄c. ait illis.
Non necesse habent sani
medico. sed qui male ha
bent. Non enim ueni uo
care iustos. sed peccatores.
Et erant discipuli iohan
nis & pharisei ieiunantes.
& ueniunt & dicunt illi.
Quare discipuli iohan
nis & phariseorum ieiu
nant. tui autem disci
puli non ieiunant. Et
ait illis ih̄c. Nunquid
possunt filii nuptiarū.
quam diu Sponsus cum
illis ē ieiunare. Quanto
tempore habent secum
sponsum. non possunt
ieiunare. Venient autē
dies. cum auferatur ab
eis sponsus. & tunc ieiu
nabunt in illis diebus.
Nemo assumentum pan
ni rudis. assuit uestimen
to ueteri. Alioquin. au
fert supplementū nouū
aucter. & maior scissu
ra fit. & nemo mittit ui
num nouum in utres ue
teres. Alioquin. disrum
pet unum utres. & ui

67
m. xxvii.
l. xi.

m. xxvii.
l. xi.

m. xxvii.
l. xi.

in xxviii
in cxxiii
L. xl. i.

num effundetur. & utres
peribunt. Sed uinum
nouum in utres novos

mita debet. **III.**

ET FACTUM EST
ITERUM. cum sab
batis ambularet p sata.
& discipuli eius coeper
pugnare & uellere spi
cas. Pharisei autē dice
bant ei. Ecce quid faciunt
sabbatis quod non licet.
Et ait illis. Nunquā le
gistis quid fecerit dauid
quando necessitatē ha
buit. & esurit ipse & q
cum eo erant. quomodo
introiit in domum dī
subabiathar principe
sacerdotum. & panes p
positionis manducauit.
quos nō licebat mandu
care nisi sacerdotibus.
& dedit eis qui cū eo erant.

in xxv.
in cxxiii
L. xl. ii.

ET dicebat eis. Sabbatū
ppter hominē factū ē.
& non homo ppter sab
batum. Itaq; dominus
ē filius hominis & iam
sabbatū. Et introiit iter
rum in synagogā. & erat

ibi homo habens manū
aridā. Et obseruabant
si sabbatis curaret. ut ac
cusarent eum. Et ait ho
mini habenti manū ar
idam. Surge in mediū.
Et dicit eis. Licet sab
batis benefacere an ma
le. animā saluā facere
an perdere. At illi tace
bant. Et circumspiciens
eos cum ira. contristatus
sup cecitate cordis eorū.
dicit homini. Exten
de manum tuā. & ex
tendit. & restituta est
manus illi.

Excentes autē statim pha
risei. cum herodianis
consilium faciebant.
aduersus eum. quom
cum perderent. Et in
eum discipulis suis fecer
sit ad mare.

in xxvi.
in cxxiii
L. xl. iii.

ET multa turba agali
lea & iudaea secuta ē
eum. & ab hierosolymi.
& ab idumca. & trans
iordanem. & qui circa
tyrum & sydonē mul
tudo magna audien

in xxvii.
in cxxiii
L. xl. iv.

tes que faciebat. uene-
runt ad eum. Et dixit
discipulis suis. ut na-
uicula sibi deservirent
propter turbam ne comp-
merent eum. Multos
enim sanabat. ita ut
irruerent in eum ut
illum tangere. Quod
quot autem habebant
plagas. & spiritus in-
mundi cum illum uide-
bant. peridebant ei.

Et clamabant dicentes.
Tu es filius dei. Et uche-
menter comminabat
eis. ne manifestarent
illum.

Et ascendens in montem.
uocauit ad se quos uo-
luit ipse. Et uenerunt
ad eum. & fecit ut essent
duodecim cum illo. &
ut mittiret eos predica-
re. Et dedit illis pote-
statem curandi infir-
mitates. & eiiciendi doc-
monia.

Et imposuit Symoni
nomen petrus. & iaco-
bum zebedi. & iohan-

nem fratrem iacobi. & im-
posuit eis nomina boan-
erges. quod est filii toni-
trui. & andream. & phi-
lippum. & bartholome-
um. & mattheum. & tho-
mam. & iacobum al-
pha. & mattheum. & Sy-
monem chananecum.
& iudam scarioth qui
tradidit eum.

Et uenerunt ad domum.
& conuenit iterum tur-
ba. ita ut non possent
neque panem manducare.
Et cum audissent sui.
exierunt tenere eum.
Dicebant enim. quomodo in
furorem uersus es.

Et scribae qui ab hieroso-
lymis descendebant. di-
cebant. quomodo beelzebub
habet. & quia in prin-
cipe demoniorum eiicit
demonia.

Et conuocatis eis. in pa-
rabolis dicebat illis.
Quomodo potest sata-
nas satanani eiicere. Et
si regnum in se diuida-
tur. non potest stare reg-

in. xxxi.
L. xxv.

in. xxxi.
L. xxv.

in. xxxi.
L. xxv.

num illud. Et si domus
superscandapsam disptia-
tur. non potuit domus
illa stare. Et si satanas
consurrexerit in scandap-
sum dispersus est. & nō
potuit stare. sed finem
habet. Nemo potest ua-
sa foras ingressus in do-
mum diripere. nisi pri-
us foram alligat. & tunc
domum eius diripiat. ✠

*in excelsis
in excelsis
Le xlvii*

Amen dico vobis. quō om-
nia dimittuntur filius
hominum peccata &
blasphemie quib. blas-
phemaucrunt. Qui autē
blasphemaueit in spm
scm. non habet remissio-
nem in aeternum. sed
reus erit aeterni delicti.
quō dicebant spiritum
in mundum habet.

*in excelsis
in excelsis
Le xlviii*

T^{III}
ET VENIUNT
mater eius &
fratres & foris stantes.
miserrunt ad eum uocan-
tes eum. Et sedebat cir-
ca eum turba. & dice-
bant ei. Ecce mater tua & frs

tui. foris querebant te.
Et respondens eis ait.
Quae est mater mea
& fratres mei. & circum-
spiciens eos qui in circui-
tu eius sedebant. ait.
Ecce mater mea. & frs
mei. Quicumq. enim fe-
cerit uoluntatē di. hic
frater meus & soror
mea. & mater mea ē.

ET iterum coepit docere
ad mare. & congregata
ē ad eum turba multa.
ita ut in nauem ascen-
dens. sederet in mari.
Et omnis turba circa
mare sup terrā erat. &
docbat illos in parabo-
lis multa. & dicebat il-
lis in doctrina sua. Audi-
te. Ecce exiit seminans
ad seminandum. & dū
seminat. aliud cecidit
circa uiam. & uenerunt
uolucres & comederunt
illud. Aliud uero cecidit
sup petrosa. ubi nō habu-
it terrā multā. & statim
exortum ē. quō non ha-
bebat altitudinē terrae.

Et quando exortus ē
sol exstiauit. & eo qd
non haberet radicem. ex
aruit. Et aliud cecidit
in spinis. & ascenderunt
spine & suffocauerunt
illud. & fructum non de
dit. Et aliud cecidit in
terram bonā. & dabat
fructum ascendente &
crescente. & asserbat
unum triginta. & unū
sexaginta. & unum cen
tum. Et dicebat. Qui
habet aures audiendi.
audiat. Et cum cēt sin
gularis. interrogauerit
cum hi qui cum eo erant.
duodecim. parabolam.
& dicebat eis. Vobis da
tum ē scire mysterium
regni dī.

Illis autem qui foris sunt.
in parabolis omnia fiunt.
Ut uidentes uideant.
& non uideant. & audi
entes audiant. & nō in
telligant. Ne quando
conuerantur. & dimit
tantur eis peccata. Et
ait illis. Nescitis parabo

lam hanc. & quomodo
omnes parabolas cog
noscat.

Qui seminat. uerbum se
minat. Hi autem sunt
qui circa uiam. ubi se
minatur uerbum. & cū
audierint confestim ue
nit satanas. & aufert
uerbum quod seminatum
ē in cordib. eorū. Et hi
sunt similiter qui sup pe
trosa seminantur. qui
cum audierint uerbū.
statim cum gaudio acci
piunt illud. & nō habent
radicem in se. sed tempo
rales sunt. Deinde orta
tribulatione & persecutio
ne ppter uerbum. con
festim scandalizantur.
Et alii sunt qui in spinis
seminantur. hi sunt qui
uerbum audiunt. & crū
ne seculi & deceptio di
uitiarum. & circa reli
qua concupiscunt. intro
cunt suffocant uerbū.
& sine fructu efficiuntur.
Et hi sunt qui sup terrā
bonā seminati sunt. qui

171. xxxviii.
172. xxxviii.
L. xxxviii.

171. xxxviii.
172. xxxviii.
L. xxxviii.

audiunt uerbum & sus-
cipiunt & fructificant.
Unum triginta. & unum
sexaginta. & unum centum.

*in xxviii
in xxix
Lxxxiii*

Et dicebat illis. Nunquid
uenit lucerna ut sub
modio ponatur aut
sub lecto. Nonne ut sup-
er candelabrum ponatur.

*in xl
in xli
Lxxx*

Non enim est aliquid abscon-
ditum quod non mani-
festetur. Nec factum est
occultum. sed ut in pala-
tium ueniat. Siquis habet
aures audiendi. audiat.

*in xlii
in xlii
L lvi*

Et dicebat illis. Videte
quid audiat. In qua
mensura mensi fueritis.
remittetur uobis. & ad-
datur uobis.

*in xliii
in xliii
L lxx*

Qui enim habet. dabitur
illi. Et qui non habet.
& iam quod habet aufer-
retur ab illo.

*in xliii
in xliii
L lxx*

Et dicebat. Sic est regnum
dei. quod admodum si ho-
mo iaciat seminem in ter-
ram & dormiat. & exur-
gat nocte ac die. & sem-
en germinet. & incre-
scat dum nescit ille. ultro

enim terra fructificat.
Primum herbam. de-
inde spicam. deinde
plenum frumentum in
spica. Et cum se-
pit fructus. statim mit-
tit falce. quo ad tem-
pus

Et dicebat. Cui sis.
assimilabimus regnum
dei. aut cui comparabi-
mus parabolam illud.
Sicut granum synapis.
Quod cum seminatum
fuerit in terra. minus est
omnibus seminibus. quod
est in terra. Et cum semina-
tum fuerit. ascendit &
fit maius omnibus her-
bibus. & facit ramos
magnos. ita ut possint
sub umbra eius ascen-
di habitare.

*in xliii
in xliii
L lxx*

Et talibus multis para-
bolis loquebatur eis
uerbum. prout poterant
audire. Sine parabola
autem. non loqueba-
tur eis.

*in xliii
in xliii
L lxx*

Sorsum autem disci-
pulis suis discretebat
omnia.

*in xliii
in xliii
L lxx*

ET ait illis in illa die. cū
sero eēt factum. tran
scamus contra. Et di
mittentes turbam. as
sumunt cum ita ut e
rat in nauī. Et alie na
ues erant cum illo. Et
facta ē pedda magna
uenti. & fluctus mitte
bat in nauē. ita ut im
pletur nauis. Et erat
ipse in puppi. supra cer
uical dormiens. Et ex
citant eum. & dicunt
ei. Magister. non adte
ptinet quia perimus.
& exurgens. communa
tus ē uento. & dixit
mari. Tace. obmutesc.
Et cessauit uentus. & fa
cta ē tranquillitas ma
gna. Et ait illis. Quid
timidi estis. Nūc dum
habetis fidem. & timu
erunt magno timore.
& dicebant ad alteru
trum. Quis putas ē iste.
Quia & uentus & mare
obediunt ei. Et uene
runt trans fretum ma
ris. in regionē gerasenoy.

70
Et ex eunt ei denauī.
statim occurrit demo
numentus homo in spi
ritu immundo. qui do
miculium habebat in
monumentis. Et neq
catenis iam quisquam
eum poterat ligare.
Quo sepe compedib. &
catenis uinctus disrupis
set catenas. & compedes
communisset. Et nemo
poterat eum domare.
& semp nocte ac die in
monumentis. & in mon
tibus erat clamans & e
cidens se lapidibus. Vi
dens autē iēm alonge.
euegit & adorauit eū.
& clamans uoce magna
dixit. Quid mihi & tibi
iē fili dī summi. adiu
ro te p dīm. ne me tor
quas. Dicebat enī illi.
Exi spiritus in munde
ab homine. Et interro
gabatur eum. Quod tibi
nomen ē. & dicit ei.
Legio nomen mihi est.
quia multi sumus. Et
deprecabatur eum multū.

ne se expelleret extra
regionem. Erat autē
ibi circa montē grex por-
corum magnus pascens.
& deprecabantur eū spi-
ritus dicentes. Mitte nos
in porcos. ut in eos intro-
eamus. Et concessit eis
statim ih̄c. Et exun-
tes spiritus in mundi.
introierunt in porcos.
Et magno impetu grex
precipitatus in mare ad
duo milia. & suffocati s̄
in mari. Qui autē pasce-
bant oves fugerunt. &
nunciauerunt in ciuita-
tem & in agros. Et cuncti
si sunt uiderē. quid eēt
facta. Et ueniunt ad ih̄m.
& uident illum qui ad de-
monio uocabatur seden-
tem uestitum. & sanc-
mentis & timuerunt. Et
narrauerunt illis qui ui-
derant. qualiter factum
esset ei qui demonium
habuerat. & de porcis.
Et rogare eum coeperunt.
ut discederet de finib;
eorum.

Cumq; ascenderet nauem.
coepit illum deprecari.
qui ad demonio uoca-
tus fuerat. ut esset cum
illo. Et non admisit
eum. sed ait illi. Uade
in domum tuā ad tuos.
& annuncia illis quan-
ta tibi dñs fecerit. & mi-
seris sit tui. Et abiit.
& coepit predicare inde
capoli. quanta sibi fecis-
set ih̄c. & omnes mira-
bantur. V.

ET CUM TRANSCEN-
disset ih̄c in na-
ui rursus transiitum.
conuenit turba multa
ad illum. & erat circa
mare. Et uenit quidā
de archisynagogis. no-
mine iayrus. Et uidens
eum. prostratus ad pedes ei.
& deprecabatur eum mul-
tum dicens. Quō filia mea
inextremis ē. ueni im-
pone manum super eam.
ut salua sit & uiuat. Et
abiit cum illo. & seque-
batur eum turba multa.
& comprimebant illū.

m. 1. l. 1. l. 1.

m. 1. l. 1. l. 1.

Et mulier que erat in p
fluio sanguinis annis
xii. & fuerat multa p
pessa a complurib; me
dicis. & erogauerat omnia
sua. nec quicquam pfecte
rat sed magis deterior
habebat. cum audisset
de ihu. uenit in turba
raro. & tetigit uestimen
tum eius. Dicebat enim.
Quia si uel uestimenti
eius tetigero. salua ero.
Et confestim siccatus e
st fons sanguinis eius. &
sensit corpori quod sa
nata esset a plaga. Et
statim ihc cognoscens
in semetipso uirtutem
que exierat de eo. con
uersus ad turbam. aiebat.
Quis tetigit uestimenta
mea. Et dicebant ei dis
cipuli sui. Uides turbam
comprimente te. & di
cis. quis me tetigit. Et
circumspiciebat uidere
eam. que hoc fecerat.
Mulier autem timens &
tremens. sciens quod
factum esset in se. uenit

71
& prociuit ante eum.
& dixit ei omne uerita
tem. Ille autem dixit ei.
Filia. fides tua te salua
fecit uade in pace. & esto
sana a plaga tua. Adhuc
eo loquente ueniunt ab
archysynagogo dicentes.
Quia filia tua mortua e.
quid ultra uexas magis
trum. Ihc autem uerbo qd
dicebatur audito. ait
archysynagogo. Noli ti
mere. tantum modo cre
de. Et non admisit que
quam sequi se. nisi petrum
& iacobum. & iohannem
fratrem iacobi. Et ueniunt
in domum archysynago
gi. & uidet tumultum.
& flentes. & clulantes
multum. Et ingressus
ait eis. Quid turbamini
& ploratis. Puella non
est mortua. sed dormit.
Et irridebant eum. Ip
se uero accers omnibus.
assumit patrem & matrem
puelle. & qui secum erant.
& ingrediuntur ubi erat
puella iacens. Et tenens

manum puelle. ait illi.
Talithacumi. quod ē in
interpretatum. puella. tibi
dico surge. Et confestim
surrexit puella. & am
bulabat. Erat autē an
norum. xii. & obstupuerūt
stupore maximo. Et pre
cepit illis uehementer
ut nemo id sciret. & dix
dari illi manducare.

in d.
thel.
L. xviii.
q. l. viii.

Et egressus inde abiit in
patriam suam. & seque
bantur illum discipuli
sui. Et facta sabbato. ce
pit in synagoga docere.
Et multi audientes. am
mirabantur in doctrina
eius dicentes. Unde huic
hæc omnia. & quæ ē sa
piencia quæ data est illi.
& uirtutes tales quæ per ma
nus eius efficiuntur. Non
ne iste ē fabri filius ma
rie frater iacobi. & ioseph.
& iudæ. & symonis. Non
ne & sorores eius hic no
biscum sunt. & scanda
lizantur in illo.

in d.
thel.
L. xxi.
q. l. xvi.

Et dicebat eis inquit. quia
non ē prophetæ sine hono

re. nisi in patria sua. &
in cognatione sua. & in
domo sua. Et non pote
rat ibi uirtutē ullam fa
cere. nisi paucos infirmos
impositis manibus cura
uit. & mirabatur. propter
incredulitatem illorum.

Et circuibat castella in
circuitu docens.

Et conuocauit. xii. & ce
pit eos mittere binos.
& dabat illis potestatem
spirituum immundorum.
& præcepit eis nequid
tollerent in uia. nisi
uirgam tantum. Non
peram. non panem. neque
in zona acs. sed calcia
tos sandaliis. & ne in
ducerentur duabus tunica.

Et dicebat eis. Quocunq;
introieritis in domum.
illuc manete donec ex
catis inde.

Et quicumq; non recepe
rint uos. nec audierint
uos. exiuntes inde ex
cutite puluerem de pe
dibus uestris. in testimo
nium illis.

in d.
thel.
L. xviii.

in d.
thel.
L. xviii.
q. l. viii.

in d.
thel.
L. xviii.
q. l. viii.

in d.
thel.
L. xviii.
q. l. viii.

in l. vi
L. lxxviii

Et cuncti predicabant
ut poenitentiam age-
rent. & demonia mul-
ta eiacebant. & ungue-
bant oleo multos egros.
& sanabant.

in l. vii
L. lxxix

Et audiuit herodes rex.
manifestum enim fac-
tum est nomen eius. &
dicebat. Quia iohannes
baptista resurrexit a mor-
tuis. & propterea operan-
tur uirtutes in illo. Alii
autem dicebant. quia
helias est. Alii uero dice-
bant. quia propheta est
quasi unus ex prophetis.

in l. viii
L. lxxx

Quo audito herodes. ait.
Quem ego decollavi io-
hannem. hic amicus
resurrexit.

in l. viii
L. lxxxi

Ipse enim herodes mi-
sit ac tenuit iohannem.
& uinxit eum in carce-
re. propter herodiadem
uxorem philippi fratris
sui. quia duxerat eam.

in l. ix
L. lxxxii

Dicebat enim iohannes
herodi. Non licet tibi
habere uxorem fratris ui-
ui. Herodias autem in stola

batur illi. & uolebat oc-
cidere eum nec poterat.
Herodes enim metuebat
iohannem. sciens eum
uirum iustum & sanctum.
& custodiebat eum. Et
cum dies opportunus ac-
cidisset. herodes nata-
lis sui fecit cenam prin-
cipibus & tribunis. & pri-
mis galilee. Cumque in-
troisset filia ipsius he-
rodiadis & saltasset &
placuisset herodi simulque
recumbentibus. rex ait
pudic. Petre aliquid uis.
& dabo tibi. & iurauit
illi. quia quicquid pete-
ris dabo tibi licet dimi-
dium regni mei. Quae cum
exisset. dixit matri suae.
Quid petam. Et illa dixit.
Caput iohannis baptiste.
Cumque introisset statim
cum festinatione ad regem.
petiuit dicens. Uolo ut
praeuias des michi in dis-
co. caput iohannis bap-
tiste. Et contristatus est
rex propter iusiurandum
& propter simulacrum

bentes noluit eam con-
tristare. sed misso spicu-
latores precepit affert
caput eius in disco. Et
detollauit eam in car-
cerem. & attulit caput ei
in disco. & dedit illud
puellę. & puella dedit
matri sue. Quo audito
discipuli eius. uenerunt
& tulcrunt corpus eius.
& posuerunt illud in
monumento. *¶ vi.*

*m. l. c. i.
viii.
L. xvi.*

ET CONUENIEN-
tes apostoli ad
IHM. renuncia-
uerunt illi omnia que
egerant & docuerant.

*m. l. c. i.
sol. v. s.*

ET ait illis. Venite scor-
sum in desertum locum.
& requiescite pusillum.
Erant enim qui uenerant
& rediebant multi. &
non manducandi spaci-
um habebant.

*m. l. c. i.
viii.
m. l. c. xvi.*

ET ascendentes in nauim.
abierunt in desertum lo-
cum scorsum. Et uide-
runt eos abeuntes. & co-
gnouerunt multi. & pe-
destres. & de omnib. ci-

uitatib. concurrerunt
illuc. & peruenierunt eos.
Et exiens uidit turbam
multam ihc. & misertus
est super eos. quia erant
sicut oues non habentes
pastorem. Et coepit
docere illos multa. Et
cum iam hora multa
fieret. accesserunt disci-
puli eius dicentes.

*m. l. c. i.
viii.
L. xvi.
sol. v. s.*

Desertus est locus hic. & iam
hora preterit. Dimitte
illos. ut euntes in prox-
imas uillas & uicos. emant
sibi cibos quos mandu-
cent. Et respondens ait
illis. Date illis uos man-
ducate. Et dixerunt
ei. Suntis enim uis de-
narius ducentis panes.
& dabimus eis mandu-
care. Et dicit eis. Quot
panes habetis. etc. & ui-
det. Et cum cognouis-
sent. dicunt. Quinq.
& duos pisces. Et pre-
cepit illis ut accumbere
facerent omnes. secundum
triberna supra uir-
de focum. Et discu-

*m. l. c. i.
viii.*

*m. l. c. i.
viii.
L. xvi.
sol. v. s.*

*m. l. c. i.
viii.
L. xvi.
sol. v. s.*

bucunt in partes pccn
tenos. & p quinquage
nos. Et acceptis quinq.
panib. & duob. piscib.
intuens caelum. bene
dixit. & fregit panes.
& dedit discipulis suis
ut ponerent ante eos.
Et duos pisces diuisit
omnibus. Et mandu
cauerunt omnes. & sa
turati sunt. Et sustule
runt reliquias fragmen
torum duodecim cophi
nos plenos. & de piscib.
Erant autē qui man
ducauerunt. quinq.
milia uirorum.

in leu.
de xlviii.

Et statim coegit discipu
los suos ascendere nauē.
ut pcederent cū trans
fretum ad bethsaidam.
Cum ipse dimitteret
populum.

in leu.
de xlviii.
L. xlviii.

Et cum dimisisset eos. ab
iit in montem orare.

in leu.
de xlviii.
L. xlviii.

Et cum sero esset. erat na
uis in medio mari. & ip
se solus intra. Et ui
dens eos laborantes in re
migando. erat enī uen

tis contrarius eis. Et cir
ca quartā uigiliam noc
tis uenit ad eosambu
lans sup mare. & uolebat
ptransire eos. At illi ut
uiderunt eum ambulan
tem sup mare. putauerūt
fantasma esse. & excla
mauerunt. Omnes enī
cum uiderunt. & contur
bati sunt. Et statim lo
cutus ē cum eis. & dixit
illis. Confidite. ego sum.
nolite timere.

in leu.
de xlviii.

Et ascendit ad illos in na
uim. & cessauit uentus.
& plus magis intra se stu
pebant. Non enim intel
lexerant de panibus.
Erat enim cor illorum
obtectatum. Et cum trans
fretassent. pueniunt
in terram genesareth.
& applicuerunt.

in leu.
de xlviii.
L. xlviii.

Cumq. egressi essent de
nauim. continuo cogno
uerunt eum. Et pcur
rantes uniuersā regionē
illam. coeperunt in gra
batis eos qui se malcha
bebant circumfere. ubi

audiebant cum esse.
Et quocumq. introi-
bat uicos uel in uillas
aut in ciuitates. in pla-
tis ponebant infirmos.
& decubabantur cum
ut uel fimbriam uesti-
menti eius tangere.
Et quotquot tangebant
eum salui fiebant.

*miare
solus.*

Et conueniunt ad eum
pharisei & quidam de
scribis. ueniens ab ie-
rosolymis. Et cum uidis-
set quosdam ex discipu-
lis eius communib. ma-
nib. id est non lotis man-
ducare panes ut iuxta
uerunt. Pharisei enim
& omnes iudei. nisi cre-
bro lauent manus non
manducant. tenentes
traditionem seniorum.
Et a foro. nisi baptizen-
tur non comedunt. Et
alia multa sunt que tra-
dita sunt illis seruare.
baptismata calicem &
urceorum. & cramentorum
& leetorum.

*in leui
24
25*

Et interrogabant eum

pharisei & scribe. Qua-
re discipuli tui non
ambulant iuxta tradi-
tionem seniorum. sed co-
munibus manib. man-
ducant panem. At ille
respondens. dixit eis.
Bene. prophetauit de uo-
bis ysaiah hypocritas.
sicut scriptum est. Popu-
lus hic labiis me hono-
rat. cor autem eorum
longe est a me. In uanu
autem me colunt. do-
centes doctrinas id est
precepta hominum. Re-
linquentes enim man-
datum dei. tenentes tra-
ditionem hominum.
Baptismata urceorum.
& calicem. & alia simi-
lia his factis multa.
Et dicebat illis. Bene
irritum facitis preceptum
dei. ut traditionem uestram
seruetis. Moyses enim
dixit. honora patrem
tuum & matrem tuam. &
qui maledixit patri
aut matri. morte mo-
riatur. Uos autem dici

74
tas. si dixerit homo pa-
tri aut matri corban.
quod est donum quod
cumq. ex me tibi pro-
derit. Et ultra non di-
mittis cum quicquam
facit patri aut matri.
rescindentes uerbum dñi
p traditionē uerā quā
tradidistis. & similia
huiusmodi multa facitis.
Et aduocans iterum tur-
bam. dicebat illis. Au-
dite me omnes. & intel-
legite. Nichil ē extra
hominē introiens in eū.
quod possit in eū coin-
nari. Sed que de homi-
ne procedunt. illa sunt
que communicant ho-
minem. Siquis habet
aures audiendi. audiat.
Et cum introisset in do-
mum a turba. interro-
gabant eum discipuli
eius parabolam. Et ait
illis. Sic & uos impru-
dentes estis. non intelli-
gitis quia omne extrin-
secus introiens in homi-
nem non potest eū com-

municare. quia non in-
trouit in cor. sed in
uentrem & in secessum
exit purgans omnes
a se. Dicebat autem.
Quoniam que de homi-
ne ex eunt. illa commu-
nicant hominē. Ab intus
enim de corde hominū
cogitationes male. pro-
cedunt. adulteria. forni-
cationes. homicidia. fur-
ta. auaritie. nequitię.
concupiscentię. dolus.
in pudicitia. oculus ma-
lus. blasphemia. Super-
bia. Stulticia. omnia
hec mala ab intus. pro-
cedunt. & communicant
hominem. **VII.**

INDI SUR-
gens. abiit in fi-
nes tyri. & Sydonis. Et
ingressus domum. ne-
minem uoluit scire. &
non potuit latere. Mu-
lier enim statim ut au-
diuit de eo. cuius habe-
bat filia spiritum in-
mundum intrauit & p-
cudit ad pedes ei. Et ait

enim mulier gentilis sy-
rophoenissa genere.

*in lexi
in elvini*

Et rogabat eum. ut doc-
monium eiceret de fi-
lia eius. Qui dixit illi.
Sine prius saturari fili-
os. Non est enim bonum
sumere panem filiorum.
& mitti canibus. At
illa respondit. & dixit
ei. Utique domine. Nam &
canelli sub mensa come-
dunt. de micis puerorum.
Et ait illi. Propter
hunc sermonem uade.
Exiit demonium de fi-
lia tua. Et cum abisset
domum suam. inuenit
puellam iacentem sup-
lectum. & demonium
exisse.

*in lexi
solus*

Et iterum exiens desi-
nibus tyri. uenit psy-
donem ad mare gali-
laeae inter medios fines
decapoliticos. Et addu-
cunt ei surdum & mu-
tum. & deprecabantur
eum ut imponat illi
manum. Et apphen-
dens eum de turba scor-

sum. misit digitos suos
in auriculas eius. & ex-
puens tetigit linguam
eius. & suspiciens in ce-
lum. in genuit. & ait
illi. Eستا. quod est
adaperire. Et statim
aperit sunt aures eius.
& solutum est uinculum
linguae eius. & loque-
batur recte. Et precepit
illis. ne cui dicerent.

Quanto autem eis precepi-
ebat. tanto magis plus
predicabat. & eo am-
plius ammirabantur
dicentes.

Omnia fecit. & sur-
dos fecit audire. & mu-
tos loqui. In diebus il-
lis iterum cum turba
multa esset cum ihesu
nec haberent quod man-
ducarent. conuocatis
discipulis. ait illis. Mi-
seror super turbam. quia
ecce iam triduo susti-
nent me. nec habent
quod manducant. Et
si dimisero eos ieiunos
in domum suam. desi-

erant in uia. Quidam enim ex eis de longe uenerunt. Et responderunt ei discipuli sui. Unde istos poterit quis hic saturare panibus in solitudine. Et interrogauit eos. Quot panes habetis. Qui dixerunt. Septem. Et percipit turbe. discumbere super terram. Et accipiens septem panes. gratias agens. fregit. & dabat discipulis suis ut apponerent. Et apposuerunt turbe. Et habebant pisceculos paucos. & ipsos benedixit. & iussit apponi. Et manducauerunt. & saturati sunt. Et sustulerunt quod superauerat de fragmentis. septem sportas. Erant autem qui manducauerunt quasi quattuor milia. & dimisit eos. Et statim ascendens nauem. cum discipulis suis. uenit in partes dalmanetha.

Et exierunt pharisei. & coeperunt conquirere eum eo. querentes ab illo signum de celo. temptantes eum.

*m lxxviii
m lxxviii
m lxxviii
l. iii*

Et inquit misens spu. ait. Quid generatio ista querit signum. amen dico uobis. si dabitur generationi isti signum. Et dimittens eos. ascendens iterum nauem abiit transiitum. Et obliti sunt sumere panes. & nisi unum panem non habebant secum in nauis.

*m lxxviii
m lxxviii
m lxxviii*

Et precipiebat eis dicens. Videte caute a firmamento phariseorum. & fermento herodis.

*m lxxviii
m lxxviii
m lxxviii
L e x l i i i*

Et cogitabant ad alterutrum dicentes. quia panes non habemus. Quo cognito ihs. ait illis. Quid cogitatis quia panes non habetis. Non dum cognoscitis nec intelligitis. Adhuc eccatum habetis cor uestrum. Oculos habentes non

*m lxxviii
m lxxviii
m lxxviii*

uidetis. & aures habentes non auditis. Nec recordamini quando quinquaginta. & quot copiosius fragmentorum plenos sustulistis. Dicunt ei. xii. Quando & septem panes in quatuor milia. quot sportas fragmentorum tulistis. & dicunt ei. Septem. Et dicebat eis. Quomodo nondum intelligitis.

Et ueniunt beatus saidan. & adducunt ei cecum. & rogabant eum ut illum tangere. Et apprehensa manu cecum. eduxit eum extra uicem. Et expuens in oculos eius impositis manibus suis. interrogauit eum si aliquid uidet. Et aspiciens ait. Uideo homines. ut autem arbor ambulantes. Deinde iterum imposuit manus super oculos eius. & coepit uidere. & restitutus est. ita ut uideret clare omnia.

Et misit illum in domum suam dicens. Uade in domum tuam. & si in uicem introieris nemini dixeris.

Et egressus est ihesus & discipuli eius. in castris cesarea philippi. Et in uia interrogabat discipulos suos. dicens eis. Quem me dicunt esse homines. Qui respondit illi dicens. Iohannem baptistam. alii heliam. alii uero quasi unum de prophetis. Tunc dicit illis. Uos uero quem me esse dicitis.

Respondens petrus. ait ei. Tu es christe. Et comminatus est eis. ne cui dicerent de illo. Et coepit docere illos. quomodo oportet filium hominis multa pati. & reprobari a senioribus. & a summis sacerdotibus. & scribis. & occidi. & post tres dies resurgere. & palam uerbum loqueretur.

Et apprehendens eum pe-

in lectione
in lectione
L. x. c. iiii
L. x. c. iiii

in lectione
in lectione
L. x. c. v.

in lectione
in lectione
L. x. c. vi.

trus. coepit inceptare
cum. Qui conuersus. &
uidens discipulos suos.
comminatus e petro.
dicens. Uade retro me
satanas. quo non sapis
que di sunt. sed que s
hominum.

mlxxxv
T. 11.
m lxxx
L. xcvi.

Et conuocata turba cu
discipulis suis. dixit a.
Siquis uult me sequi.
denegat semetipsum.
& tollat crucem sua. &
sequatur me. Qui enim
uoluerit animam suam
saluam facere. perdet
eam. Qui autem perde
rit animam sua. ppter
me & euangelium. sal
uam eam faciet. Quid
enim proderit homi
ni si luertur mundum
totum. & detrimentu
faciat anime sue. aut
quid dabit homo com
mutationis. panima
sua.

mlxxxvi
T. 11.
m lxxxvi
L. xcvi
7 cxi.

Qui enim me confusus
fuerit & mea uerba. in
generatione ista adul
tera & peccatrice. & filii

hominis confundet. cu cu
ueniet in gloria patris
sui cum angelis scis.

mlxxxvii
T. 11.
m lxxxvii
L. xcvi.

Et dicebat illis. Amen di
co uobis. quia sunt qui
dam de hic stantib. qui
non gustabunt mortem.
donec uideant regnum
di. uenientis in uirtute.

Et post dies sex. assumit
ihc petrum & iacobu.
& iohanne. & ducit illos
in montem excelsum se
orsum solos. & transfigu
ratus e coram ipsis. Et
uestimenta eius facta s
splendens. & candida
nimis uelut nix. qua
lia fullo supertam. n
potest candida facere.
Et apparuit illis hdy
as cum moyse. & erant
loquantes cum ihu. Et
respondens petrus. ait
ihu. Rabbi. bonum e
nos hic esse. & faciamy
tria tabernacula. tibi
unum. & moyse unum.
& hdy unum. Non
enim sciebat quid dice
ret. Et erant enim timo

9

re exiit. Et facta ē
nubes. obumbrans eos.
Et uenit uox de nube
dicens. Hic ē filius meus
carissimus. audite illū.
Et statim circumspici
entes. nemine amplius
uiderunt nisi tantum
ih̄m secum. Et descen
dentibus illis de monte.
precepit illis ne cui que
uidissent narrarent. ni
si cum filius hominis
a mortuis resurrexerit.

<sup>in lxxvii
5. l. 45</sup> **E**t uerbum conuenerunt
apud se. conquirentes
quid esset cum a mortu
is resurrexerit.

<sup>in lxxviii
5. l. 46
in lxxviii
5. l. 47</sup> **E**t interrogabant eum
dicentes. Quid ergo di
cunt pharisei & scribe.
quia heliam oportet
uenire primum. Qui
respondens. ait illis. He
lyas cum uenerit. pri
mo restituet omnia.
Et quomodo scriptum
ē in filium hominis. ut
multa patiatur & con
temnatur. Sed dico uo
bis. quia & helias uenit.

& fecerunt illi quicūq.
uoluerunt. sicut scrip
tum est de eo.

<sup>in lxx
5. l. 48</sup> **E**t ueniens ad discipulos
suos. uidit turbā mag
nam circa eos. & scribas
conquirentes eum illis.
Et confestim omnis po
pulus uidens ih̄m. stu
pefactus ē & ex pauore.
& accurrentes salutaban
eum. Et interrogauit
eos. Quid int̄ uos con
quiritis.

<sup>in lxxi
5. l. 49
in lxxii
5. l. 50</sup> **E**t respondens unus de
turba. dixit. Magister.
attuli filium meum ad
te. habentem spiritum
mutum. Qui ubicumq.
cum apprehendat. alli
dit eum. & spumat. &
stridet dentibus & ardet.
Et dixi discipulis tui
is ut eicerint illum. &
non potuerunt. Qui re
spondens eis dicit. O ge
neratio incredula. quā
diu apud uos ero. quā
diu uos patiar. Asserte
illum ad me. Et attu
lerunt eum. Et cum ui

disset illum. statim spi-
ritus conturbavit eum.
& elisus intetra uoluta-
batur spumans. Et int-
rogavit patrem eius.
Quantum temporis e-
st ex quo hoc ei accidit.
At ille ait. Ab infanzia.
Et frequenter eum & in
ignem & in aquas misit
ut eum pderet. Sed si qd
potess. adiuva nos mi-
serus nri. Ihe autem
ait illi. Si potess credere.
omnia possibilia creden-
ti. Et continuo excla-
mans pater pueri. cum
lacrimis dicebat. Credo
dñe. adiuva merceduli-
tatem meam. Et eum
videns ihe concurren-
tem turbam. communa-
tus e spiritui immundo.
dicens illi. Surde & mu-
te spiritus. ego tibi pre-
cipio exi ab eo. & ampli-
us ne introcas in eum.
Et clamans & multum
discrepens eum. exiit
ab eo. Et factus e sicut
mortuus. ita ut multi

dicerent quia mortuus
est. Ihe autem tenens
manum eius. elevavit
eum. & surrexit.

Et cum introisset in domū.
discipuli eius secretim in-
terrogabant eum. Quare
nos non potuimus ecce-
re eum. Et dixit illis.
Hoc genus in nullo po-
test exire. nisi in oratio-
ne & ieiunio.

*m. xxi.
s. o. l. q. s.*

Et inde profes-
ti prater gradic-
bantur galileam. nec
volebat quicquam scire.
Docbat autem discipulos
suos. & dicebat eis. Quo-
d filius hominis tradetur
in manus hominum. &
occident eum. Et occi-
sus. tertia die resurget.
At illi ignorabant ver-
bum. & timebant eum
interrogare.

*m. xxi. m.
m. c. lxxvi
L. c. i.*

Et venerunt capharnaū.
Qui cum domi esset. int-
rogabat eos. Quid in via
tractabatis.

*m. xxi. m.
s. o. l. q. s.*

At illi tacabant. Siquidē

*m. xxi. m.
m. c. lxxviii
L. c. ii.*

inter se inuicem disputaue-
rant. quis esset illorum ma-
ior. Et respondens. uocauit
duodecim. & ait illis. Si
quis uult primus esse.
erit omnium nouissimus.
& omnium minister. Et
accipiens puerum. sta-
tuit eum in medio eorum.
Quem cum complexus
esset. ait illis. Quisquis u-
num ex huiusmodi pue-
ris receperit in nomine
meo. me recipit.

Et qui cumq. me suscep-
rit non me suscipit. sed
eum qui me misit.

Respondit illi iohannes
dicens. Magister. uidimus
quendam in nomine tuo
eiacentem demonia qui
non sequitur nos. & phi-
buimus eum. Iñc autem
ait. Nolite prohibere
eum. Nemo est enim
qui faciat uirtutem in
nomine meo. & possit
errore male loqui de me.
Qui enim non est aduer-
sum uos. prouobis est.

Quisquis enim potum de-

derit uobis calicem aque
in nomine meo quia
xpi estis. Amen dico uo-
bis. non perdet mercedem
suam.

Et quisquis scandaliza-
uerit unum ex his pusil-
lis credentibus. in me bo-
num est ei magis. si cir-
cumdatur mola asi-
naria collo eius. & in
mare mittatur.

Et si scandalizauerit te
manus tua. abscide illam.
Bonum est tibi debile
introire in uitam. quam
duas manus habentem
ire in gehennam. in ig-
nem inextinguibilem.

Ubi uermis eorum non
moritur. & ignis non
extinguitur. Et si pes
tuus te scandalizat. am-
puta illum. Bonum est
tibi clodum introire
in uitam aeternam. quam
duos pedes habentem
mitti in gehennam ignis
inextinguibilis. Ubi
uermis eorum non mo-
ritur. & ignis non extinguitur.

in xpo
in xpo
L. e. xvi

in xpo
in xpo
L. e. xvi

in xpo
in xpo
L. e. xvi

78
tur. Omnis enim igne
salietur. & omnis uicti
ma salietur.

Sonum ē Sal. Quod si
Sal insulsum fuerit. in
quo illud condicis.
Habet in uobis saltem.
& pacem habet in uos.

10
Et inde exurgens. uenit
in fines iudee ultra ior
danem. Et conueniunt
iterum turbe ad eum.
& sicut consueuerat ite
rum docebat illos. Et ac
cedentes pharisei. inter
rogabant eum. Si licet
uiro uxorem dimittere.
temptantes eum. At il
le respondens. dixit eis.
Quid uobis p̄cepit moy
ses. Qui dixerunt. Moy
ses p̄misit libellum re
pudi scribere. & dimit
tere. Quibus respondens
ihs. ait. Adduniciam
cordis ur̄i. scripsit uobis
p̄ceptum istud. Ab
initio autem creaturę.
masculum & feminam
fecit eos d̄s. Propter
hoc relinquet homo pa

trēm suum. & matrem.
& adheret ad uxorem
suam. & erunt duo in
carne una. Itaq. iam
non sunt duo. sed una
caro. Quod ergo d̄s con
iunxit. homo non se
parat.

Et in domo iterum. dis
cipuli eius de eodem
interrogauerunt eum.

Et dicit illis. Qui cumq.
dimiserit uxorem suā &
aliā duxerit. adulte
rium committit sup̄cā.
Et si uxor dimiserit ui
rum suum. & alii nup
serit. moechatur.

Et offerbant illi paruulos.
ut tangere illos. Disci
puli autem. commina
bantur offerentibus. Quō
cum uidisset ihs. indig
ne tulit. & ait illis. Simi
te paruulos uenite. &
ne prohibeatis eos. Tali
um est regnum d̄i. Am̄
dico uobis. quisquis non
repperit regnum d̄i uc
lut paruulus. non intra
bit in illud. Et complex

m. c. iii.
Se l. v. s.

m. c. v.
Se l. vi. s.

m. c. vi.
Se l. vii. s.

ans eos. & imponens ma-
nus sup illos. benedice-
bat eos.

Mat. vii.
T. ii.
Mat. xxi.
L. et xxviii.
7. c. xxi.

Et cum egressus esset in vi-
am. percurrentis quidam
genus flexo ante eum
rogabat eum. Magister
bone. quid faciam ut vi-
tam eternam percipiam.
Ihesus autem dixit ei. Quid
me dicis bonum. Nemo
bonus. nisi unus deus. Pre-
cepta nostra. ne adulteris.
ne occidas. ne furaris. ne
falsum testimonium di-
xeris. ne fraudem feceris.
honora patrem tuum. &
matrem. At ille respon-
dens. ait illi. Magister.
omnia hec observavi a
iuventute mea.

Mat. vii.
T. ii.
Mat. xxi.
L. et xxviii.
7. c. l.

Ihesus autem intuitus eum.
dilexit eum. & dixit illi.
Unum tibi deest. Vade
quicquid habes vende
& da pauperibus. & ha-
bebis thesaurum in celo.
& veni sequere me.

Mat. vii.
T. ii.
Mat. xxi.
L. et xx.

Qui contristatus in verbo.
abiit tristis. Erat enim
habens possessiones mul-

tas. Et circumspiciens
ihesus. ait discipulis suis.
Quam difficile qui pec-
unias habent. integ-
rum dei introibunt.

Discipuli autem. obstu-
pescunt in verbis eius.
At ihesus rursus respondens.
ait illis. Filii. quam
difficile est confidentes in
pecuniis. integrum dei
introire. Facilius est camelum
per foramen acus trans-
ire. quam divitem intrare
integrum dei. Qui magis
amirabantur. dicentes
ad semetipsos. Et quis
potest salvus fieri. Et in-
tuens illos ihesus. ait illis.
Apud homines impossi-
bile est. sed non apud deum.
Omnia enimabilia
sunt apud deum. Et coe-
pit ei petrus dicere. Ec-
ce nos dimisimus omnia.
& secuti sumus te.

Respondens ihesus. ait. Amen
dico vobis. nemo est qui
relinquit domum. aut
fratres. aut sorores. aut
matrem. aut patrem. aut

Mat.
T. ii.
Mat. xxi.
L. et xxi.

filios. aut agros. ppter
me. & ppter euangeliū.
qui non accipiat centes
tantum nunc in tempore
hoc. domos. & fratres. &
sorores. & matres. & pa
tres. & filios. & agros. cū
psecutionibus. & in secu
lo futuro uitam eternā.

Quia autem erunt primi
nouissimi. & nouissimi

primi. **VIII.**

RANT AUTEM
in uia ascendentes
in ierosolimam. & pce
debat illos ihc. & stupe
bant. & sequentes time
bant. Et assumens iterū
duodecim. coepit illis
dicere. quę essent ei cura
tura. Quia ecce ascendi
mus ierosolimam. & fi
lius hominis tradetur
principibus sacerdotum.
& scribis. & senioribus. &
damnabunt eum mor
te. & tradent eum gen
tibus. & illudent ei. Et
conspuent eum. & flagel
labunt eum. & interficiē
eum. & tertia die resur
get.

ET accedunt ad eum iaco
bus & iohannes filii zeb
dei dicentes. Magister.
uolumus ut quodcumq;
petauerimus facias nobis.
At ille dixit eis. Quid
uultis ut faciam uobis.
& dixerunt. Da nobis ut
unus ad dextrā tuam.
& alius ad sinistram tuā
sedeamus in gloria tua.
Ihc autem ait eis. Nesci
tis quid petatis. Potestis
bibere calicem quē ego
bibō. aut baptismo quo
ego baptizor baptizari.
At illi dixerunt ei. Possu
mus. Ihc autem ait eis.
Calicem quidem quē
ego bibō bibetis. & bap
tismo quo ego baptizor
baptizabimini. sed et
autem ad dextrā meā
uel ad sinistram non ē
meum dare. sed quibus
paratum est.

ET audientes decem. coc
perunt indignari. de
iacobo & iohanne. Ihc
autem uocans eos. ait
illis. Scitis. quia hi qui

in e. xxi.

in e. xxi.

in e. xxi.

in e. xxi.

in e. xxi.

videntur principari gen-
tibus dominantur eis.
& principes eorum po-
tatem habent ipsorum.
Non ita est autem in uobis.
Sed quicumque uoluerit
fieri maior. erit uultus
minister. Et qui cumque
uoluerit in uobis primus
esse. erit omnium seruus.

Mat. xxv
c. xiii
m. c. xiii
L. c. xiii

Nam & filius hominis non
uenit ut ministraretur
ei. sed ut ministraret.
Et daret animam suam
redemptionem pro multis.

Mat. xvi
c. ii
m. c. v
L. c. xiii

Et ueniunt ierichum.
Et perficiscent eo de ie-
richo. & discipulis eius.
& plurima multitudi-
ne filius tinci. barthime-
us cecus. sedebat iuxta
uiam mendicans. Qui cum
audisset quia ihc nazara-
renus est. coepit clamare
& dicere. Fili dauid ihu.
miserere mei. Et com-
minabantur illi multi.
ut taceret. At ille mul-
to magis clamabat. Fili
dauid. miserere mei.
Et stans ihc. precepit il-

lum uocari. Et uocant
caccum dicentes ei. Ani-
acquiror esto. surgit. uo-
cat eum. Qui proiecito ue-
stimento suo. exiliens
uenit ad eum. Et respo-
ndens ihc. dixit illi.
Quid uis tibi faciam?
Caccus autem dixit ei.
Rabboni. ut uideam.

Ihc autem ait illi. Uade.
fides tua. te saluum fe-
cit. Et confestim uidit.
& sequebatur eum in uia.

Et cum appropinquarent
hierosolymam & betha-
niem ad montem oliuarum.
mittit duos ex discipu-
lis suis. & ait illis. Ite in
castellum quod est contra
uos. & statim introan-
tes illuc. Inuenietis pul-
lum ligatum. super que-
m nemo adhuc hominum
sedit. soluite illum. &
adducite. Et si quis di-
xerit uobis quid facitis.
dicite quia domino necessa-
rius est. & continuo illum
dimittite huc.

Mat. xxi
c. vi
m. c. v
L. c. xiii

Et ab euntes. inueniunt

Mat. xxi
c. vi
m. c. v
L. c. xiii

pullum ligatum ante la-
nuam foris in uiuio. &
soluunt eum. Et quidā
de illic stantibus dice-
bant illis. Quid facitis
soluentes pullum. Qui
dixerunt eis sicut prece-
pit illis ihs. & dimiserunt
eis. Et duxerunt pullū
ad iherosolimam. & imponunt il-
li uestimenta sua. & se-
dit super eum. Multi au-
tem uestimenta sua strā-
uerunt in uia. alii autē
frondes cedebant de ar-
boribus. & sternerant
in uia.

ET qui preibant & qui
sequebantur clamabant
dicentes. Osanna ben-
dictus qui uenit in no-
mine dñi. benedictum
quod uenit regnum pa-
tris nri dauid. osanna
in excelsis.

ET introiit ierosolimā
intemplum. Et circu-
spectis omnibus cum iā
uespera esset hora. exi-
it in bethaniam cū. xii.
Et alia die cum exirent

ab bethania. cecidit. Cūq-
uidisset alonget ficum
habentem folia. uenit
si quid forte inueniret
in ea. Et cum uenisset
ad eam. nihil inuenit
preter folia. Non enim
erat tempus ficorum.
Et respondens. dixit ei.
Iam non amplius in ce-
terum quisquam fructum
exter manducet. & au-
dicebant discipuli eius.

ET ueniunt ierosolimā.
& cum introisset tem-
plum. coepit cecit uen-
dentes & ementes utren-
plo. & mensas nummo-
latorum. & cathedras
uendendum columbas
cucurrit. & non sinebat ut
quisquam transiret uas
per templum. & dicebat
dicens illis. Non scriptū
est. quia domus mea do-
mus orationis uocabitur
omnibus gentibus. Vos ui-
tem. fecistis eam spelun-
cam latronum.

Quo audito principes sa-
cerdotum & scribe. que-

in xxii.
in xxii.
L. c. xxii.
j. xxii.

in xxii.
in xxii.
L. c. xxii.
j. xxii.

rebant quomodo cum
perderent. Timebant
enim cum. quō uniuersa
turba ammirabatur
sup doctrina eius.

in xxv. s. l. 11 s.
Et cum uesperta facta ēt.
egrediebatur de ciuitate.
Et cum mane transiret.
uiderunt ficum aridā
factam aradicib. Et re-
cordatus petrus. dixit ei.
Rabbi. ecce ficus cui ma-
ledixisti. aruit.

in xxv. s. l. 11 s.
Et respondens ihc. ait il-
lis. habete fidem dī.
Amen dico uobis. quia
quicumq. dixerit huic
monti tollere & mitte-
re in mare. & non hesita-
uerit in corde suo. sed cre-
diderit. quia quodcumq.
dixerit fiat. fiet ei.

in xxv. s. l. 11 s.
Propterea dico uobis. Om-
nia quaecumq. orantes
petitis. credite quia acci-
piatis. & uenient uobis.

in xxv. s. l. 11 s.
Et cum stabitis ad adoran-
dum. dimitte siquid
habeas aduersus aliquē.
ut & pater ur̄ qui in coe-
lis ē. dimittat uobis pec-

cata ur̄a. Quod si uos nō
dimiseritis. nec pater
uider qui in celis est
dimittat uobis pecca-
ta ur̄a. *in xxv. s. l. 11 s.*

TU ENIUN
rursus ierosoly-
mam. Et cum ambula-
ret in templo. accedunt
ad eum summi sacerdo-
tes & scribae. & seniores.
& dicunt illi. In qua
potestate hec facis. &
quis tibi dedit hanc po-
testatem ut ista facias.
Ihc autem respondens.
ait illis. Interrogabo
uos & ego unum uerbu.
& respondete michi. &
dicam uobis. in qua
potestate hec faciam.
Baptismus iohannis
de celo erat. an ex homi-
nibus. respondete michi.
At illi cogitabant secū
dicentes. Si diximus
de celo. dicet. Quare
non credidistis ei. Si di-
cemus ex hominibus.
timeamus populum. Om-
nes enim habebant io-

hannem. quia uere pro
pheta esset. Et respon
dentes. dicunt ih̄u. Nesc
imus. Et respondens ih̄c.
ait illis. Nec ego dico uo
bis. in qua potestate
hoc faciam. 12

*Mat. xxviii.
L. c. xli.*

Et coepit illis in parabo
lis loqui. Uincam pasti
nauit homo. & circum
dedit septem. & fodit
lacum. & aedificauit
turrem. & locauit eam
agricolis. & pergit. p
fectus est. Et misit ad
agricolas in tempore
seruum. ut ab agricolis
acciperet de fructu uinæ.
Qui apprehensum cum
occiderunt. & dimiserunt
uacuum. Et iterum mi
sit ad illos alium seruum.
& illum capite uulne
rauerunt. & contumeli
is affecerunt. Et iterum
alium misit. & illum
occiderunt. Et plures
alios quosdam cedentes.
alios uero occidentes.
Adhuc ergo unum ha
bens filium carissimum.

& illum misit ad eos no
uissimum dicens. Quia
reuerbuntur filium
meum. Coloni autem.
dixerunt ad inuicem.
Hic est heres. uenite oc
cidamus eum. & nostra erit
hereditas. Et apprehenden
tes eum occiderunt. & e
iecerunt extra uincam.
Quid ergo faciet dñs ui
næ. Veniet & perdet
colonos. & dabit uincam
aliis. Nec scripturam hanc
legistis. Lapidem quem
reprobauerunt aedifican
tes hic factus est in caput
anguli. Ad dñm factum est
istud. & est mirabile in o
culis nostris.

Et queriebant cum tenere.
& timuerunt turbam.
Cognouerunt enim quod
ad eos parabolam hanc
dixerit. Et relicto eo.
abierunt.

Et mittunt ad eum quos
dam ex phariseis & he
rodianis. ut caperent eum
in uerbo. Qui uenientes.
dicunt ei. Magister. sci

*Mat. xxviii.
L. c. xli.*

*Mat. xxviii.
L. c. xli.*

mus quia uerax es. &
non curas quemquam.
nec enim uides in facie
hominum. sed in uerita
te uiam dei doces. Licet
dari tributum cesari. an
non dabimus. Qui sciens
uersutiam eorum. ait
illis. Quid me tempta
tis. Afferte mihi dena
rium. ut uideam. At il
li. optulerunt ei. Et
ait illis. Cuius est imago
hec & inscriptio. Dicunt
illi. Caesaris. Respon
dens autem ihc. dixit
illis. Reddite igitur que
sunt cesaris cesari. & que
sunt dei deo. Et mira
bantur super eo. Et uene
runt ad eum sadducei
qui dicunt resurrectione
nem non esse. & inter
rogabant eum dicentes.
Magister. moyses nobis
scripsit. ut si cuius frater
mortuus fuerit & dimi
serit uxorem. & filios
non reliquerit. accipi
at frater eius uxorem ip
sius. & resuscitet semen

fratris suo. Septem ergo fratres
erant. & primus acce
pit uxorem & mortuus
est non relicto semine.
Et secundus accepit eam
& mortuus est. nec iste
reliquit semen. Et ter
tius similiter. Et acce
perunt eam similiter
septem. & non reliquerunt
semen. Nouissima om
nium. defuncta est & mu
lier. In resurrectione
autem cum resurrexerint. cuius
de his erit uxor. Septem
enim habuerunt eam
uxorem. Et respondens
ihc. ait illis. Nonne ideo
eratis. non scientes scrip
turas neque uirtutem dei.
Cum enim amouisset
resurrexerint. neque nubent
neque nubentur. sed sunt
sicut angeli dei in celis.
De mortuis autem quod
resurgant. non legistis
in libro moysi. Super
bum quomodo dixerit
illi deus inquitens. ego sum
deus abraham. & deus ysaac.
& deus iacob. Non est deus

mortuorum. sed uiuorum.

Vos ergo multum erratis.

<sup>m. c. xxx.
l. c. xxi.</sup> **E**t accessit unus de scribis:
qui audierat illos con-
quirantes. & uidens quomodo
bene illis responderent.
interrogauit eum quod
esset primum omnium
mandatum. Ihesus autem
respondit ei. Quia pri-
mum omnium manda-
tum est. audi israel deus
dominus noster. deus unus est. Et di-
liges dominum deum tuum ex
toto corde tuo. & ex to-
ta animata tua. & ex to-
ta mente tua. & ex om-
ni uirtute tua. Hoc est
primum mandatum.
Secundum autem simile
est illi. Diliges proximum
tuum. sicut te ipsum.
Maius horum aliud man-
datum non est.

<sup>m. c. xxxi.
l. c. xxi.</sup> **E**t ait illi scriba. Bene
magister in ueritate di-
xisti. quia unus est deus &
non est alius preter eum.
Et ut diligatur ex toto
corde. & ex toto intellec-
tu. & ex tota anima.

& ex tota fortitudine. &
diligere proximum tam
quam se ipsum. Maius
est omnibus holocaustis ma-
tribus. & sacrificiis. Ihesus
autem uidens quod sa-
pienter respondisset. di-
xit illi. Non es longe
a regno dei.

Et nemo iam audebat
eum interrogare.

Et respondens ihesus. dice-
bat docens in templo.
Quomodo dicunt scri-
be. christum filium esse da-
uid. Ipse enim dauid
dicit in spiritu sancto. Dixit
dominus domino meo. sedes a
dextris meis. Donec
ponam inimicos tuos
sub pedum tuorum.
Ipse ergo dauid dicit
cum domino. & unde est
filius eius. & multa
turba cum libenter
audiunt.

Et dicebat eis in docu-
na sua. Caute a scri-
bis qui uolunt in stolis
ambulare & salutare
in foro. & in primis cat

<sup>m. c. xxxi.
l. c. xxi.</sup>
Lee sel mu.

<sup>m. c. xxxi.
l. c. xxi.</sup>
Lee sel v.

<sup>m. c. xxxi.
l. c. xxi.</sup>
Lee sel vi.
l. c. xxxvii.

bedris sedere in synago-
gis. & primos discubitus
in caenis.

Qui deuorant domos ui-
duarum. sub obtentu
prolixae orationis. hi
accipiant plurius iudi-
cium. Et sedens ihc con-
tra galophilatum. aspi-
ciebat quomodo turba
iactaret ad galophi-
latum. Et multi diui-
tes. iactabant multa.
Cum uenisset autē una
uidua paup. misit duo-
minuta quod est qua-
drans. Et conuocans
discipulos suos. ait illis.
Amen dico uobis. quō
uidua haec paup plus
omnibus misit. qui mi-
serunt in galophilatū.
Omnis enim ex eo quod
habundabat. illis mise-
ruit. haec uero de pe-
nuria sua. omnia quae
habuit misit totum
uictum suum.

Et cum ageretur de
templo. ait illi unus ex
discipulis suis. Magister.

aspice quales lapides
& quales structurae. Et
respondens ihc. ait illi.
Uides has omnes mag-
nas edificationes. non re-
linquatur hic lapis super
lapidem qui non destru-
atur. **XL.**

ET CUM SEDERET
in monte oliua-
rum contra templum.
interrogabant cum se-
paratim petrus. & iaco-
bus. & iohannes. & an-
dras. Dic nobis. quan-
do ista fient. & quod sig-
num erit quando haec
omnia incipiant consu-
mari. Et respondens ihc.
coepit dicere illis. Vide-
te. ne quis uos seducat.
Multi enim ueniunt in
nomine meo dicentes.
quia ego sum xpc. & mul-
tos seducunt. Cum au-
dictas autē bella & o-
pinationes bellorum. ne
timeatis. Oportet enī
fieri. sed nondum finis.
Exsurget enī gens super
gentem. & regnū super

Matth. vii.
L. c. xl. m.
I. c. xl. viii.

regnum. & erunt terre
motus ploci. & famel.
Initium dolorum hanc.
idcirco autem uos mcap
sos. Tradet enim uos in
conciliis. & in synagogis
suis uapulabitis. & an
te p̄sides & reges stabitis
pp̄ter me. in testimoni
um illis.

Et in omnes gentes. pri
mum oportet predica
ri euangelium.

Et cum duxerint uos tra
dentes. nolite p̄cogita
re q̄d loquamini. sed q̄d
datum fuerit uobis in
illa hora. id loqui mini.
Non enim estis uos loqu
entes. sed sp̄s sc̄s. Tradet
autem frater fratri in
mortem. & pater filiu.
& consurgent filii in pa
rentes. & morte eos affi
cient. Et erit odio om
nibus. pp̄ter nomi
nem. Qui autem susti
nuerit in fine. hic saluus
erit.

Cum autem uideritis ab
hominatione desolatio

nis stantem ubi non de
bet. qui legit intelligat.
Vunc qui in iudea sunt
fugiant in montes. & qui
sup̄ terram ne descendat
in domum. nec introcat
ut tollat quid de domo
sua. Et qui in agro est.
non reuertatur retro tol
lere uestimentum suu.

Quac autem pregnantib⁹
& nutribus. in illis
diebus.

Orat utro. ut hic me non
fiant.

Ergo enim dies illi tri
bulationis tales. quales
non fuerunt ab initio
creaturę quam condidit
d̄s. usq. nunc. neq. fieri.

Et nisi breuasset d̄s di
es. non fuisset salua om
nis caro. Sed pp̄ter electos
quos elegit. breuia
uit dies.

Et tunc si quis uobis dix
erit ecce hic ē xp̄s. ecce
illuc. ne credideritis.

Exurgent enim pseudo
xp̄i & pseudo pph̄te.
& dabunt signa & por

Matth. 24.
L. 24. v. 1.
L. 24. v. 2.

Matth. 24.
L. 24. v. 1.

Matth. 24.
L. 24. v. 1.

Matth. 24.
L. 24. v. 1.

Matth. 24.
L. 24. v. 1.

Matth. 24.
L. 24. v. 1.

Matth. 24.
L. 24. v. 1.

Matth. 24.
L. 24. v. 1.

Matth. 24.
L. 24. v. 1.

Matth. 24.
L. 24. v. 1.

Matth. 24.
L. 24. v. 1.

tenta. ad seducendos
si potest fieri & iam
electos. Vos ergo uide-
te. ecce produxi uobis
omnia.

Sed in illis diebus post
tribulationem illam.
sol continebrabitur: &
luna non dabit splen-
dorem suum. & stelle
caeli erunt decedentes.
& uirtutes que sunt in
caelis. mouebuntur.

Et tunc uidebunt filium
hominis uenientem in
nubibus. cum uirtute
multa & gloria. Et
tunc mittet angelos su-
os. & congregabit electos
suos a quattuor uentis.
a summo terre usque ad
summum celi. Affici-
autem. diserte parabo-
lam. Cum iam ramus
eius tener fuerit & na-
ta fuerint folia. cognos-
citis. quia in proximo sit
aestas. Sic & uos cum
uideritis hec fieri. scito-
te quod in proximo sit in-
ostis. Amen dico uobis.

quo non transibit gene-
ratio hec. donec omnia ista
fiant. Cadum & terra
transibunt. uerba autem
mea non transibunt.

De die autem illa uel
hora nemo scit. neque an-
geli in celo. neque filius
nisi pater.

Uideat. uigilate & orate.
nescitis enim quando
tempus sit.

Sicut homo qui pergit
profectus reliquit domum
suam. & dedit potesta-
tem seruis suis cuiusque
operis. & ianitori pre-
cipiat ut uigilet.

Uigilate ergo. nescitis enim
quando dominus domum
ueniat. seruo. an media
nocte. an gallicantu. an
mane. ne cum uenerit
reperit inueniat uos
dormientes. Quod autem
uobis dico. omnibus di-
co uigilate. XII

RAT PASCHA.
& anima post
bi diuum.

Et querbant summi sa-

m. c. l. ii.
m. c. l. x.

m. c. l. iii.
m. c. l. x. ii.

m. c. l. iii.
m. c. l. x. iii.
L. c. x. xvi.

m. c. l. v.
m. c. l. x. iii.
L. c. l. vi.

m. c. l. vi.
m. c. l. x. iii.
L. c. l. x.
L. c. l. x. iii.
m. c. l. x. iii.
m. c. l. x. iii.

cerdotes & scribe. quom
cum dolo tenerent. &
occiderent. Dicebant
enim. Non in die festo.
Neforte tumultus fieret
in populo.

in. el. xiii.
in. el. xxi.
L. lxxviii.
q. de. viii.

Et cum esset bethanie in
domo symonis leprosi.
& recumbente. uenit mu
lier habens habens ala
bastrum unguenti nar
di spicati preciosi. & fra
cto alabaistro effudit sup
caput eius. Erant aut
quidam indigni feren
tes intra sanctos. & di
centes. Ut quid perditio
ista unguenti facta e.
Poterat enim unguenti
istud uendari plus
quam trecentis denariis.
& dari pauperibus. Et
frimebant in eam. Ihes
autem dixit. Sinite eam.
Quid illi molesti estis.
Bonum opus. operata
e in me. Semper enim pau
peres habetis uobiscum.
& cum uolueritis potes
tis illis benefacere. me
autem non semper habetis.

Quod habuit hec fecit. p
uenit unguere corpus
meum in sepulturam.
Amen dico uobis. ubi
cumq. predicatum fuerit
euangelium istud in
unuerso mundo. & qd
hec fecit narrabitur in
memoriam eius.

in. el. xiii.
in. el. xxi.
L. lxxviii.
q. de. viii.

Et iudas scariothes unus
de duodecim. abiit ad
summos sacerdotes ut
proderet cum illis. Qui
audientes gauisi sunt.
& promiserunt ei pecunia
se daturus. Et querit
quomodo illum oportune
tradere. Et primo die
azimorum quando pas
cha immolabant. dicunt
ei discipuli. Quo uis ca
mus & paremus tibi ut
manduces pascha. Et
mittit duos ex discipulis
suis. & dicit eis. Ite in ci
uitatem. & occurret uo
bis homo lagenam aque
baiulans. sequimini eum.
Et quocumq. introierit
dicite domino domus.
quia magister dicit. Ubi

in. el. x.
in. el. xxi.
L. lxxviii.
q. de. viii.

est refectio mea. ubi pas-
cha cum discipulis meis
manducan. Et ipse vo-
bis demonstrabit cœna-
culum grande stratum.
& illic parate nobis. Et
abierunt discipuli eius.
& uenerunt in ciuitatē.
& inuenerunt sicut di-
xerat illis. & parauerunt
pascha.

Quæspere autem facto ue-
nit cum duodecim. &
discumbentibus. eis & man-
ducantibus. ait ih̄c. Amen
dico uobis. quia unus ex
uobis me tradet qui me
ducat mecum.

Alli coeperunt contris-
tari. & dicebat ei singilla-
tim. Nunquid ego.

Qui ait illis. Unus ex duo-
decim. qui intingit
meum in catino. Et fi-
lius quidam hominis
uadit sicut scriptum ē
de eo. Vae autem homi-
ni illi propter quem filius ho-
minis tradetur.

Bonum erat ei. si non cœ-
natus homo ille.

Et manducantibus illis. ac-
cepit ih̄c panem. & be-
nedicens fregit. & dedit
eis. & ait. Sumite hoc
est corpus meum.

Et accepto calice. gratias
agens dedit eis. Et bi-
berunt ex illo omnes. &
ait illis. Hic ē sanguis
meus noui testamenti.
qui pro multis effundetur.
Amen dico uobis. quod
iam non bibam de ge-
nimine uitis usque in di-
em illum. cum illud bi-
bam nouum in regno dei.

Etymno dicto. exierunt
in montem oliuarum. &
ait eis ih̄c.

Omnes scandalizabimini
in nocte ista. quia scrip-
tum ē. Percutiam pasto-
rem. & dispergentur oues.

Sed postea quam resur-
rexero. precedam uos
in galilæam.

Petrus autem ait ei. Et
si omnes scandalizati fu-
erint. sed non ego. Et
ait illi ih̄c. Amen dico
tibi. quia tu hodie in

noct hac prius quā bis
gallus uocē dederit.
ut me es negaturus.

Alle amplius loqueba-
tur. Et si oportuerit me
simul commori tibi. nō
te negabo. Similit̃ autē
& omnes dicebant.

Et ueniunt in predium
cui nomen gethsemani.

Et ait discipulis suis. Sede-
te hic. donec oram. Et
assumit petrum & iaco-
bum & iohannē secum.

Et coepit pauere & t̃de
ait illis. Tristis ē *Itē.*
anima mea. usq. ad mor-
tem. Sustinete hic. & ui-
gilate.

Et cum p̃cessisset paululū.
p̃cidit sup̃ terrā & orabat.
ut si fieri posset transiret
ab ea hora. & dixit. Ab-
ba pater. omnia tibi pos-
sibilia transset calicem
hunc a me.

Sed non quod ego uolo.
sed quod tu. Et uenit.
& inuenit eos dormien-
tes. & ait petro. Symon
dormis. non potuisti una

hora uigilare mecum.

Uigilate & orate. ut nō
intatis in temptationē.

Sp̃e quidem promptus.
caro uero infirma.

Et iterum abiens orauit
cundem sermonē dicens.

Et reuersus denuo. in-
uenit eos dormientes.
erant enim oculi illorū
grauati. & ignorabant
quid responderent ei.

Et uenit tertio. & ait illis.
Dormite iam. & requi-
esce. Sufficit. uenit
hora. ecce traditur fili-
us hominis in manus
peccatorum. Surgite
camus. ecce qui me tra-
dit prope est.

Et adhuc colloquente. ue-
nit iudas scarioth unus
ex duodecim. & cum illo
turba multa cum gladi-
is & lignis a summis sa-
cerdotibus. & a scribis.
& a senioribz.

Dederat autem traditor
eius signum eis dicens.
Quemcumq. osculatus
fuerit ipse ē teneat eum.

& duente caute. Et cum
uenisset. statim accen-
dens ad eum ait. Rab-
bi. & osculatus est eum.

At illi manus iniecerunt
in eum. & tenuerunt eum.

*in leu. xxi
in act. i.
L. c. lxxviii
q. c. lx*

Unus autem quidam de
circumstantibus. educens
gladium percussit ser-
uum summi sacerdotis.
& amputauit illi auri-
culam.

*in leu. xxi
in act. i.
L. c. lxxviii
q. c. lx*

Et respondens ih̄c. ait il-
lis. Tamquam ad latro-
nem existis cum gladiis
& lignis. comprehende-
re me. Cotidie eram
apud uos in templo do-
cens. & non me tenuistis.
Sed ut adimpleretur
scripturae.

*in leu. xxi
in act. i.
L. c. lxxviii
q. c. lx*

Tunc discipuli eius relin-
quentes eum. omnes
fugerunt.

*in leu. xxi
in act. i.
L. c. lxxviii
q. c. lx*

Adolescens autem quidam
sequebatur eum amictus
syndone sup̄nudo. & te-
nuerunt eum. At ille
reicta syndone nudus
perfugit ab eis.

*in leu. xxi
in act. i.
L. c. lxxviii
q. c. lx*

Et adduxerunt ih̄m ad

summum sacerdotem.
& conuenerunt omnes
sacerdotes. & scribes. &
seniores.

Petrus autem a longe se-
cutus est eum usque in atrium
summi sacerdotis.
& sedebat cum ministris.
& calefaciebat se ad ignem.

*in leu. xxi
in act. i.
L. c. lxxviii
q. c. lx*

Summi sacerdotes & om-
ne concilium querebant
aduersus ih̄m testimo-
nium. ut eum morti tra-
derent. nec inueniebant.
Quia enim falsum testi-
monium dicebant ad-
uersus eum. & conueni-
enti a testimonia non crant.

*in leu. xxi
in act. i.
L. c. lxxviii
q. c. lx*

Et quidam surgentes fal-
sum testimonium fere-
bant aduersus eum dicen-
tes. Quo audimus eum
dicente. ego dissoluam
templum hoc manufac-
tum. & per triiduum aliud
non manufactum edifi-
cabo. Et non erat conueni-
entis testimonium illorum.

*in leu. xxi
in act. i.
L. c. lxxviii
q. c. lx*

XII.

TEXURGENS
summus sacer

dos in medium. inter-
rogauit ihm dicens.
Non respondes quicquam
ad ea que tibi obiciun-
tur ab his. Ille autem
tacebat. & nihil respon-
dit. Rursum summus
sacerdos interrogabat
eum. & dixit ei. Tu es
xpc filius benedicti.

Ille autem dixit illi.
Ego sum. & uidebitis
filium hominis a dex-
tris sedentem uirtutis.
& uenientem cum nubibus
caeli.

Summus autem sacerdos
scindens uestimenta
sua. ait.

Quid adhuc desideramus
testes. Audistis blasphem-
iam. quid uobis uidetur.
Qui omnes condempna-
uerunt eum esse reum
mortis.

Et coeperunt quidam con-
spicere eum. & uelare
faciem eius. & colaphis
eum cedere. & dice-
re ei. Propheta. Et mi-
nistri alapis eum cede-
bant.

Et cum esset petrus in a-
trio deorsum. uenit una
ex ancillis summi sacer-
dotis. & cum uidisset pe-
trum calefacientem se. as-
piciens illum. ait. Et
tu cum ihu nazareno e-
ras. Ille negauit dicens.
Neque scio. neque noui quid
dicas.

Et exiit foras ante atrium.
& gallus cantauit. Rur-
sus autem cum uidisset
illum ancilla. coepit di-
cere circumstantibus. Quia
hic ex illis est. At ille re-
rum negauit. Et post pu-
sillum. rursus qui assa-
bant dicebant petro. Ue-
re ex illis es. nam & ga-
lileus es. Ille autem coe-
pit anathematizare &
iurare. Quia nescio ho-
minem istum quem dicitis.
Et statim iterum gallus
cantauit.

Et recordatus est petrus
uerbi quod dixerat ei ihc.
priusquam gallus can-
taret bis ut me negabis.
& coepit flere.

Mat. 26.
Luc. 22.
I. Cor. 12.
I. Cor. 12.

Mat. 26.
Luc. 22.
I. Cor. 12.
I. Cor. 12.

Mat. 26.
Luc. 22.
I. Cor. 12.
I. Cor. 12.

in ex viii.
in ecc viii.
L. ecc vi.

Et confestim mane consilium facientes summi sacerdotes cum senioribus & scribis & universo concilio.

in ex viii.
in ecc viii.
L. ecc.
q. e. lxxvi.

Ducientes Iesum duxerunt & tradiderunt pilato.

in ecc.
in ecc. xxi.
L. ecc. xi.
q. e. lxxviii.

Et interrogavit cum pilatus. Tu es rex iudeorum. At ille respondens ait illi. Tu dicis.

in ecc. i.
in ecc. xxi.
q. e. lxxviii.
L. ecc. xi.

Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. Pilatus autem rursus interrogavit eum dicens. Non respondes quicquam. Vide inquantis te accusant. Ille autem amplius nihil respondit. ita ut miraretur pilatus.

in ecc. i.
in ecc. xxi.
L. ecc. viii.

Per diem autem festum dimittere solebat illis unum ex iunctis quemcumque petissent.

in ecc. i.
in ecc. xxi.
q. e. lxxviii.

Erat autem qui dicebatur barabbas. qui cum seditionis erat iunctus qui in seditione fecerat homicidium. Et cum ascendisset turba. coepit rogare sicut semper faciebat illis.

Pilatus autem respondit eis & dixit. Vultis dimittere vobis regem iudeorum. Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes.

Pontifices autem concitaverunt turbam. ut magis barabbam dimitteretur eis.

in ecc. i.
in ecc. xxi.
L. ecc. x.
q. e. lxxviii.

Pilatus autem iterum respondens ait illis. Quid ergo vultis faciam regi iudeorum. At illi iterum clamaverunt. Crucifige eum. Pilatus autem dicit eis. Quid enim mali fecit. At illi magis clamabant. Crucifige eum.

in ecc. i.
in ecc. xxi.
L. ecc. x.
q. e. lxxviii.

Pilatus autem volens populo satisfacere. dimisit illis barabbam. & tradidit Iesum flagellis cecum ut crucifigeretur.

in ecc. i.
in ecc. xxi.
L. ecc. xxi.
q. e. lxxviii.

Militibus autem duxerunt eum intro in atrium pretoris. & convocant totam cohortem. & induunt eum purpura. & imponunt ei placentias spinas co-

in ecc. i.
in ecc. xxi.
q. e. lxxviii.

ronam. & coeperunt
salutare eum.
Huc rex iudeorum.
Et percutiebant caput
eius harundine. & con
spuebant eum. & ponen
tes genua adorabant
eum.

Et postquam illu scriu
ci. cruciunt illum pur
pura. & inducunt illu
uestimentis suis. & edu
cunt illum ut crucifi
gerent eum.

Et angariauerunt per
cutientem quempiam Symo
nem cyrenicum uenien
tem de uilla patrum
alexandri & rufi. ut
tolleret crucem eius.

Et perducunt illum in gol
gatha locum. quod est
interpretatum calua
riac locus.

Et dabant ei bibere uinu
mirratum. & non acce
pit.

Et crucifigentes eum. di
uiserunt uestimenta ei
mittentes sortem super
eum quisquid tolleretur.

Erat autem hora tertia.
& crucifixerunt eum.

Et erat titulus cause eius
in scriptis. rex iudeorum.

Et cum eo crucifigunt
duos latrones. unum
ad dextris. & alium a si
nistris eius.

Et adimpleta est scriptu
ra quae dicit. & cum
iniquis reputatus est.

Et percutientes blasphema
bant eum. mouentes ca
pita sua. & dicentes. Ujah.
Qui destruit templum.
& in tribus diebus aedificat.
Saluum fac te in capite tuo.
descendens de cruce.

Similiter & summi sacer
dotes ludentes ad alter
utrum eum scribis dice
bant. Alios saluos fecit.
se ipsum non potuit sal
uum facere. Si christe rex
israhel es. descendat nunc
de cruce. ut uideamus
& credamus.

Et qui cum eo crucifixi
erant. conuiciabantur ei.

Et facta hora sexta tunc
breuiter factae sunt per totam

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

Mat. xxi.

terram. usq. in horā nonā.

in eccl. xxi.
in eccl. xli.

Et hora nona. exclama-
uit ihc uoce magna di-
cens. heloy. heloy. le-
MASABACTHANY. Quod
est int̄p̄tatum. Ds
ms. Ds ms. Ut quid de-
reliquisti me. Et quidā
de circumstantibus audi-
entes. dicebant. Ecce
beliam uocat.

in eccl. xxi.
in eccl. xli.
L. eccl. xxvii.

Currens autem unus &
implens spongiā ac-
eto circumponensq. cala-
mo potum dabat ei di-
cens. Sinite. uidemus
si ueniat helias ad depo-
nendum eum.

in eccl. xxi.
in eccl. xli.
L. eccl. xxvii.
q. eccl. viii.

Ihc autem cōmissa uoce
magna. expirauit.

in eccl. xxi.
in eccl. xli.
L. eccl. xxvii.

Et uelum templi scissum
est in duo. a sursum usq.
deorsum.

in eccl. xxi.
in eccl. xli.
L. eccl. xxvii.

Quidens autem centurio
qui ex aduerso stabat.
quia sic clamans expi-
rasset. ait. Uere. homo
hic filius dī erat.

in eccl. xxi.
in eccl. xli.

Erant autem & mulieres
de longe aspicientes. int̄
quas erat maria magda-

lene. & maria iacobi mi-
noris. & ioseph matris &
Salome. Et cum esset in
galilea. sequebantur eū
& ministrabant ei. Et a-
lię multe quę simul cū
eo ascenderant ierosoly-
mam.

in eccl. xxi.
in eccl. xli.
L. eccl. xxvii.
q. eccl. viii.

Et cum iam sero esset fac-
tum. quia erat parasce-
ue quod ē ante sabbatū.
uenit ioseph ab arimat-
hia nobilis uir. qui
& ipse erat expectans re-
gnū dī. Et audacter
introiit ad pilatū. &
petiit corpus ih̄u. Pila-
tus autem mirabatur.
si iam obisset. Et acce-
sso centurione. interro-
gauit eum si iam mor-
tuus esset. Et cum cogno-
uisset a centurione. do-
nauit corpus ioseph.

in eccl. xxi.
in eccl. xli.
L. eccl. xxvii.
q. eccl. viii.

Ioseph autem mercatus
sindonē. & deponens eū
in uoluit Syndonē. & po-
suit eum in monumento
quod erat excisum de
petra. & aduoluit lapi-
dem ad ostium monumēti.

^{Mat. xxviii}
^{Luc. xxiv}
^{16.}
Maria autem magdale
ne. & maria ioseph as
spiciabant ubi pone
retur.

^{Mat. xxviii}
^{Luc. xxiv}
ET cum transisset sab
batum.
MARIA MAG
DALENE ET
maria iacobi
& Salome emerunt a
romata. ut ueniunt
unquerent ihm.

^{Mat. xxviii}
^{Luc. xxiv}
^{q. de viii.}
ET ualde mane una sab
batorum ueniunt ad
monumentum. orto
iam sole. Et dicebant
ad inuicem. Quis reuol
uet nobis lapidem ab
ostio monumenti. Et
respicientes. uiderunt
reuolutum lapidem.
Erat quippe magnus
ualde. Et introcuntes
in monumentum. uide
runt iuuenem sedentē
in dextris. coopertum
stola candida. & obstu
perunt. Qui dicit il
lis. Nolite expauesce
re. Ihm quertis naža
renum. crucifixum.

surrexit. non ē hic.
Ecce locus. ubi posue
runt eum. Sed ite di
cite discipulis eius &
petro. quia pcedet uos
in galileam. Ibi cum
uidebitis. sicut dixit
uobis.

^{Mat. xxviii}
^{Luc. xxiv}
AT ille excurrentes fugit
de monumento. inua
serat enim eas tremor
& pavor. & nemini qe
quam dixerunt. time
bant enim. Surgens au
tem ihc mane prima
sabbati. apparuit pri
mo marie magdalene.
de qua ceterat scriptū
demonia. Illa uadens
nunciauit his qui cum
eo fuerant. lugentibus
& flentibus. Et illi audi
entes quia uiuere & ui
sus esset ab ea. non cre
diderunt. Post hec aut
duob. ex eis ambulā
tibus ostensus ē in alia
effigie. cunctibus in uil
lam. Et illi cunctis nun
ciauerunt ceteris. nec il
lis crediderunt. Nouissi
me.

Incipit
Solus

ecumbentibus undecim
discipulis. apparuit il
lis ihc. & exprobrauit
incrulitatem illorū
& duriciam cordis. q̄a
his qui uiderant eum
resurrexisse. non credi
derunt. Et dixit eis.
Euntes in mundum uni
uersum. predicare eua
ngelium omni creatu
rē. Qui crediderit & ba
ptizatus fuerit. saluus
erit. Qui uero non credi
derit. condemnabitur.
Signa autem eos qui cre
diderint. hec sequuntur.
In nomine meo demo
nia eiciant. Linguis lo
quantur nouis. Serpen
tes tollant. Et si mor
tistrum quid biberint.
non eos nocbit. Sup
aceros manus imponen
& bene habebunt. Et
dñs quidam ihc post
quam locutus ē eis as
sumptus ē in celum. &
sedit ad dextris dī. Illi
autem. p̄fecti p̄dicauit
runt ubiq. Dño coope

rente. & Sermonē con
firmante Sequentiū sig
nis.

INCIPIT ARGUMEN
TUM Sēi euēlii.
SECUNDUM

Lyciam.

LUCAS SYRVS
NATIONI.

antiochenis. arte
medicus. discipulus ap̄lorū.
postea paulum secutus. usq.
ad confessionē eius seruicus
dño sine crimine. Nam neq.
uxorē umquā habens neq. fi
lios. septuaginta & quatuor
annorum obiit in bithinia
plenus Sp̄u Sēo. Qui cum iam
scripta sūt euāgelia. p̄ma
thcum quidam in iudea. p̄
marcum autē in italia. sēo in
stigante Sp̄u. in achate paratū
hoc scripsit euēliū. significan
& iam ipse in principio. ante
alia esse descripta. Cui extra
ea quē ordo euēliē de posmo
nis ex posuit. ea maxime ne
cessitas laboris fuit. ut primū
græcis fidelib. omni p̄phatō
ne uenturi in carnē dī xp̄i ma

nifestata humanitas. ne iu-
daicis fabulis autem. in so-
lo legis desiderio tinerent.
ne ut hereticis fabulis & stul-
tis sollicitationibus. seducti ex-
cederent. auctoritate. et labora-
ret. Dehinc ut in principio
euangelii. iohannis natiui-
tate presumpta. cui euangelium
scriberet. & in quo dectus
scriberet indicaret. Con-
tans in se completa et que
essent ab aliis inchoata. cui
vero post baptismum filii dei a
perfectione generationis in christo
impleat. Et repetendo a prin-
cipio natiuitatis humane
potestas promissa est. ut requi-
ritur demonstraret. in quo
apprehendens erat per iathan
filium introitum reueren-
tis in deum generationis ad-
misso in disparabilis dei pre-
dicans in hominibus. christum
suum. perfectum opus hominis
redire in se per filium fieret.
qui per dauid patrem uenien-
tis iter prebatur in christo. Cui
luce non in merito & iam scri-
bendo. apostolicorum actuum
potestas in mysterio datur

ut deo in deum pleno & filio. per
dationis extenderet. Oratione
ab apostolis facta sorte domini
electionis numerus comple-
retur. Si et quod paulus consumma-
tionem apostolicis actibus. daret.
quod diu contra stimulum real-
iterantem dominus daret. quod
& legibus. ac requiritibus
domini. & si per singula expositum
a nobis utile fuerit. Scien-
tamen quod operante agri-
colam oportet de fructibus
suis edere. Vitauimus publi-
cam curiositatem ne non tam
uolentibus dominum uideremur quam
fastidientibus. perdesse.

EXPLICIT PROLOGVS

INCIPIT CAPITVLVS. I.

Zacharias uiso angelo qui
non credidit obmutauit.
Elyzabeth uxor eius concepit.
maria quoque de spiritu sancto cum
concepisset salutauit elyza-
beth. Elyzabeth salutem
prophetauit & peperit. &
ut nomen filii sui iohannes
Zacharias scripsit locutus est.
ac filium periturum ante
omnem prophetauit. Postea quam
peperit maria. ihesum infan-

tem in p̄scipio posuit. quē
pastores iuxta anglos in
dicia inveniunt. quiq; oc
taua die circumciditur.

II. **S**ymeon iustus xpm manib.
sumptum benedicit. an
na pphetissa vidua mul
ta de xpo pphetat. ihe
annorum. xii. in templo
eum doctorib' legis inuen
tus in patris se cē oportet
re pronunciat.

III. **A**nno quinto decimo tyberii
caesaris pilato curante io
hannes bap̄ta penitentia
p̄dicat. & fortiorē xpm
venturum designat. quo
baptizato columbe figurā
sp̄s sup̄ descendit. Vox etiā
de celo filiū dī indicat quē
putabant filium ioseph.

IIII. **Q**uatus in desertum ihe qua
draginta dieb' ieiunauit.
& a diabolo tēptatus vic.
Reuersus in galileam do
cet sabbatis. in synagoga
V. **R**egressus esaiā se signare.
ac nullum ppheta in pa
tria sua dicit acceptum.
De qua cecus apud caph
naum hominē ad ocinonio

sabbatis liberat. & Socru
Symonis a febribus. & mul
tos male habentes curat.
& demonia se confiten
tia interpretat. Denarii al
loquitur. de qua pisces
multos capi facit. Vbi etiā
petrum iacobū & ioh̄m
elegit. leprosum mundat.
in deserto orat.

Paralyticum dimissū p̄tec
tum ihe a peccatis & ab in
firmitate liberat. leui pub
licanum sequi iubet. apud
quē murmurantib' phari
seis caenans. dicit. sanis n̄
esse opus medicū. & deie
iunio disputans. parabo
lam panni & utrum ponit.
Spicas uellentib' discipulis
panes. p̄ positionis cōme
morat. hominē manum
aridā habentē sabbatis cu
rat. in oratione p̄noctat.
ap̄los elegit. turbas allo
quitur. beatitudinē aliorū.
& aliorū infelicitatē. p̄mit
tens parabolā p̄ feris. De
ducit cēci & magistri &
discipuli. & festuce in oeu
lo ut trabis & arboris boni

fructus uel mali. & hominē q̄
domum sup̄ petram uel sup̄
barnam aedificauit. **VI**

Centurio puerū curat. uidue
filium resuscitat. Iohannes disci-
pulos mittit ad iherosolimam. & xpc de
iohanne loquitur. subnectens si-
militudine puerorū in foro seden-
tium. Mulier peccatrix lacrimis
pedes xpi lauat. & unguet. ppter
quā parabola dñi creditoris qui
parū uel multū concedit. In tunc
re sequentib. se turbis & mulie-
rib. quę curat. erant similitudi-
nē seminantis dicit. cuius semen
in bonā terrā uel petrosā cecidit.
Lucernā n̄ sub uas s̄ sup̄ candelā
brū poni. matrē & fr̄s repudiat.
nauigans p̄ somnū tempestatē
sedat. hominē a maledictione libe-
rayri filiā dū iret resuscitat. **VII**
tate mulierē. p̄ flumē liberat.
puellam uiuificat. **VIII**

Mittens discipulos p̄dicare. data eis
om̄i potestate. quib. herode mi-
rante reuersis. in deserto q̄nq. pa-
nib. & duob. piscib. q̄nq. milia
uiros faciat. Interrogans quē se di-
ceret turbe. ap̄ petro xpc declarat.
Et monet abnegatis om̄ib. crucē
tollī & se insequi. Designans esse

illuc q̄ morte n̄ gustarent. ante
uisionē glorię eius. **VIII**

In monte assumpto petro ioh̄e &
iacobo xpc transfiguratur. int̄
moysen & heliā uisus. ubi tria
tabernacula. petrus debere fic-
ti dicit. & nabe obumbrante.
uox celestis filiū declarat. pue-
rum lunaticū liberat. ac se tra-
di debere. p̄nunciat. & cogitan-
tes discipulos quis eorū maior erit
instruit. ac n̄ phibendū q̄ in no-
mine suo uirantē faciat. asuma-
ritanus n̄ recipit. & uolentes
ap̄los ignē sup̄ eos descendere
in crepat. sequi uolenti. se n̄ ha-
bere ubi caput reclinat p̄dicit.
Alterum tam̄ ipsa & iā patris
morte int̄missa adsequendū
eligit. & alio uolenti suis p̄mū
renunciari auctoris figurā po-
nit. reuē respiciens. **X**

Eligit septuaginta duo quos mit-
tit ad p̄dicandū. Ipse uero in cre-
pat ciuitates. & reuersos discipulos.
exco dicit feliciores qd̄ eorū no-
mina in celo erant scripta. Obqui-
ram gr̄as agit patri. qd̄ bona
sint paruulis reuelata. & om̄a
sibi ap̄ patre tradita manifestat.
quē neminē n̄ filiū nosse decla-

rat. beatosq. oculos qui deris
id quod pphcas n̄ contingit.
Alcuius p̄cepto temptatus. man
data quę fieri p̄cepit dñs pa
rabolam uulnerati. Quę leui
ta & sacerdos p̄treunte sa
maritanus colligit. apud mar
tham marie parit̄ conlaudat.

XI **P**ost orationē. p̄pria docet ora
tionē. & parabolā ponit cuius
qui p̄p̄t̄ uerbum dat postu
lanti panē. petendum esse
querendum & pullandū. ex
emplum asserunt. demoniū
eiciens. in principe demoniorū
idē pharisei opinantes destru
xit. beatosq. dicit. q̄ audiunt
uerbū & custodiunt. Dan sign
num iōne & regine aultri. &
nunciatas in iudicio dicit fo
re beatos. & lucernā sup̄ can
delabrum ponit. & qd̄ oculus
sit lucerna corporis. apud pha
riscum inuitatus lauandū po
tius qd̄ intus ē. demosynis p̄
nunciat. increpans multos
phariseos & legis doctores. **XII.**

Phariseis uolentib. cū eo conuen
deret. discipulos palā docet. ut
eorū fallaciā caueant & cū ti
meant qui pot̄t p̄ morte inge

beniā inuitare. & phariseis & dis
cipulos q̄nq. passim. diuino
valentib. & negantē se negantū.
& peccanti in sp̄u scō n̄ remittū
dum. & cogitandū qd̄ ad p̄ben
sus loquatur. peccanti respondit
se non esse diuisorē hereditatis.
similitudinē ei cui multa nata
sunt cui anima eadē nocte re
peritur. ac docet exemplis n̄ co
gitandū de castro. faciendūq.
clypeos in omib. uenditis.
& uigilandū. Dicens petro cō
fiteor bonū dispensatorē. Inde
dicit ignē mittit sup̄ terrā n̄
pacē. Urbis q̄q. dicit. qd̄ facie
cedi cognoscerint. tempora n̄ in
telligunt. quos monet. ut dū
in uia eant reconciliarent aduer
sario. ne reclusi n̄ exirent donec
nouissimū quadrante redderint.
Cum ei nunciatū fuisset galileos **XIII.**
occisos. monet agendā peniten
tiā. parabolā ficulneę subiun
git. quā dñs cū in fructuosi uel
let excidi. cultor statū postula
uit. Cū mulierē annis decē & octo
curuā creuisset. indignante ar
chi synagogū increpat. unde
similitudinē granisynapis sub
iungit. ex quo arbor in uos ole

rib. nascit. & firma qd abscon-
dit mulier infarina. & ut in-
trocur p angustū ostiū ne cla-
udatur. pharisei ei dicentib. qd
herodes cū uellet occideret. dicē
eum uulpē. & pphētā extra ie-
rusalē n̄ petire. & increpat ie-
rusalem.

AVIII.

Sabbatas curat hydropicū. dis-
cumbendi dat ordinē. inuitan-
tē hortat pauperes pascere. si-
militudinē iungens hominū.
qui excusantib. inuitatis. eos
eos elodos debiles vocauit &
turbas de platīs. Hortatur om-
nē affectionē. ppter se relinquen-
dam. parabolā ponens turre
a edificare. volentis & regis.

AV.

Sal fatuum cē n̄ debere. murmu-
rantib. phariseis de conuiuio pec-
catō. dat similitudinē pastori
ppr unā ouē xē vni relinqn-
tis. & mulierē quē unā dragmā
pditā inueniens gaudet. s. &
hominis qd duob. filiis suis sub-
stantiā diuisit. ex quib. iunior
pdi gē egit. p quo uirulus occi-
ditur. De dispensatore pdi go q
sapientē fecit. & ideo exemplis
hortatur oporandū. & deriden-
tes cū phariseos increpat. legē

& pphas usq. ad ioh̄m dicens.
ac mechari cū ostendit qd sua
dimissa alterā. accipit uxore.
& ab alio dimissam ducit.

Parabolā deditur & lazarō. **AVI.**

& nōc minimū de ceteris. scanda-
lizandū. atq. omnia
accepta frī remittenda. & qd
fides ut granū sinapis transfe-
rat arbore mori in mare. qq.
seruatiū debitū exhibendum.
Decē leprosi curantur. ex quib.
unus reuersus ih̄m sequit. gr̄s
agms dō. in tra nos cē regnū
dī. regnū aut ipsū iuxta ex-
emplum nōc ut loth subito
uenit. ac tunc aliū adsumi.
& aliū relinqui. & ubi fuerit
corpus illie aquile. Similitu-
dinē vidue rogantis & iudicis
iniqui. & duos in templo oran-
tium. & infantes n̄ prohibendos.
Similitudo diuitis & ameli fa-
cilis pforam acis transituri.
& omnia hic relinquenda.

AVII.

Cum discipulis. aduentura sibi in-
dicaret. cecū mendicantē cura-
uit. Zachēū conlaudat. dimi-
diā substantiā pauperib. offe-
rentē. & similitudinē de eo q
decē mnas iurus ad regē seruus

suus distribuit. & de cetero eorum q
cū regē recusauer. Sup pullū asi
ne sedit. & sup hierlm fleuit. &
ventura ei p̄dicit. Ibi de templo
mensas euerit. & uidentes eo
lumbas eiē. phariseos intro
gantes in qua potestate hec fa
ceret. De baptismo iohis intro
git. parabolā subiungens ei q
cū seruos misisset ad uincā. p̄ci
filium misit. & de lapide abedi
ficantib. reprobato.

Temptatus de tributo respondit.
de muliere que septē uiros ha
buit. addidit de se introgans
quom̄ xp̄e filius dī cēt. cū cū
ipse dñm dicit. & moneta feri
bis cauendū. uiduā laudat que
in denario duo minuta misit.
De templi structura. & de futu
ra p̄secutione & de ceteris hierlm
& fine seli. De aduentu xp̄i in
maiestate & similitudinē ficul
næ. & monet uigilandum.

De calimox die appropinquante.
iudas de mone replet. De tra
dendi temp̄ pecunia sibi p̄mis
sa. & discumbentib. secū discipulis
sacramtū panis & calicis ostendit
ac traditose designat. certan
tib. de gradu cū p̄fret q̄ minus

trat. & petro dicit qd cū cēt nega
turus. ac monitis discipulis ut uen
dito uestimēto emant gladiū p
git ad montē oliueti. q̄ cū orasse
discipulos excitat dormientes. **XX**

Ante ecedente iuda uenit turba.
& osculo tradit xp̄e. & petrus
auriculā seruo abscidit. ducto
ih̄v ad domū p̄ncipes sacerdotū.
petrus ibi ter negauit. Xp̄e de
ludr̄ introgatus. iudeis apila
to & ab herode. ac tunc in amici
tiā pilatus & herodes redeunt.
barrabas dimittit. & iūc audci
crucifigendus tradit. q̄ plangen
tib. cum mulierib. ut sese magis
plangerent dix. & in t̄l. latrones
fixus acci potū accepit. titulo
rex designat. a q̄ unus ex latronib.
credens ad paradysū ducit. ab
hora sexta usq. ad nonā dies ob
scuratus ē. & ih̄v sp̄m emittente.
velum templi scissū ē. quib. visis
centurio & q̄ ad erant dñm mag
nificant. Ioseph postulat corp̄
& sepelit. qd mulieres requiren
tes non inveniunt. **XXI.**

Nunciant mulieres anglōx visio
ne. nec credunt discipuli. cum
duo ad castellū. in panis fractione
xp̄m cognoscunt. & reuersi dis

cupulis indicant. Quib. ih̄c
apparuit. & plagas sui cor
poris non taceat ostendit.
de pascua & fauorem edendū
accepit. Alloquitur ap̄los. &
cor eorū ad intelligendū a
peruit. & quod cū p̄m̄ oport
uerit edocuit. & t̄ illi p̄sent
donec in eo fuerit uirtus
diuina. Ammonuit. Tunc
benedixit eos. & recessit ab
eis. Reliquit illos. laudan
tes dñm in templo.

Q. V. L. D. E. O.
M. O. L. T. E.
C. O.

Li. solys

NATI SUNT ORDINA
re narratione rerum
que inno bis
com

pleat sunt
sicut tradiderunt
nobis qui ab initio ip
si viderunt. & minis
tri fuerunt sermonis.
uisum est & michi as
secuto a principio
omnia. diligenter ex
ordine tibi scribere
optime theophile. ut
cognoscas coru verbo
rum de quib. cruditus
es ueritate.

I. N. C. I. P. I. T.
E. V. A. N. G. E. L. I. V. E. R. I.
S. E. C. V. M. H. V.
L. V. E. A. E. S.

Dicitur in diebus herodis regis iudee sacerdos quidam nomine zacharias de uice abia. & uxor illi desibabab. & uxor illi desibabab aaron. & nomen eius desibabab. Erant autem iusti ambo ante dominum. incedentes in omnibus mandatis & iustificationibus domini sine querela. Et non erat illis filius. eo quod esset desibabab sterilis. & ambo percussissent in diebus suis. Factum est autem cum sacerdotio fungeretur in ordine uicis sue ante dominum secundum consuetudinem sacerdotum. sorte exiit ut incensum poneret. ingressus in templum domini. Et omnis multitudo erat populi orantis foris. hora incensi apparuit autem illi angelus domini. stans ad dextram altaris incensi. Et za-

charias turbatus est uidens. & timor intravit super eum. At autem ad illum angelus. Nuncas zacharia. quod exaudita est deprecatio tua. & uxor tua desibabab pariet tibi filium. & uocabis nomen eius iohannem. Et erit gaudium tibi & exultatio. & multi in natiuitate eius gaudebunt. Erit enim magnus coram domino. & uinum. & si ceram non bibet. & spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris sue. & multos filios israel. conuertet ad dominum dominum ipsorum. Et ipse praecedet ante illum in spiritu & uirtute helie. ut conuertat corda patrum in filios. & incredulos ad prudentiam iustorum. Parate domino plebem perfectam. Et dixit zacharias ad angelum. Unde hoc sciam. Ego

enim sum senex. & uxor mea. pcessit in diebus suis. **E**t respondens angelus. dixit ei. Ego sum gabriel qui assto ante dñm. & missus sum loqui ad te. & hec tibi euangelizast. **E**t ecce cras tacens. & non poteris loqui usq. in diem quo hec fiant. p eo qd non credidisti uerbis meis que implebunt in tempore suo. Et erat plebs expectans zachariam. & mirabantur qd tardaret ipse in templo. Etgressus autem. non poterat loqui ad illos. & cognouerunt qd uisionem uidisset in templo. Et ipse erat inuensus eis. & p mansit mutus. Et factum est ut impleri sunt dies officii eius. abiit in domum suam. Post hos autem dies. concepit elysabeth uxor eius. & occultabat se mensibus quinq.

dicens. Quia sic michi fecit dñs. in diebus quibus respexit auferre obprobrium meum in homines.

In mense autem Sexto.

Missus est angelus gabriel ad dñm in ciuitatem galilee cui nomen nazareth ad uirginem desponsatam uiro cui nomen erat ioseph de domo dauid. & nomen uirginis maria. Et ingressus angelus ad eam. dixit. Ave gratia plena. dñs tecum. benedicta tu in mulieribus. Que cum audisset. turbata est in sermone eius. & cogitabat qualis esset ista salutatio. Et ait angelus ei. Ne timeas maria. inuenisti enim gratiam apud dñm. Ecce concipies in utero & paries filium. & uocabis nomen eius ium. Hic erit magnus. & filius altissimi uocabitur. Et dabit illi dñs dñs

L. m.
m. m.

L. m.
S. l. y. s.

sedem dauid patris eius.
& regnabit in domo iacob
in eternum. & regni
eius non erit finis.
Dixit autem maria
ad angelum. Quomodo
fiet istud quod uirum
non cognosco.

Et respondens angelus.
dixit ei. Spiritus sanctus super
ueniet in te. & uirtus
altissimi obumbrabit
tibi. ideo & quod nas
cetur ex te sanctum. uoca
bitur filius dei.

Et ecce elysabeth cog
nata tua. & ipsa con
cepit filium in senec
tute sua. Et hic men
sis est sextus illi quae
uocatur sterilis. quia
non erit impossibile
apud dominum omne uer
bum. Dixit autem
maria. Ecce ancilla
domini. fiat michi secundum
uerbum tuum. Et dis
cessit ab illa angelus.

Exurgens autem maria
in diebus illis. abiit

in montana cum steth
natione in ciuitate iu
da. & intrauit in do
mum zacharie. & sa
lutauit elysabeth. Et
factum est ut audiuit
salutationem mariae
elysabeth. exultauit
infans in utero eius.

Et repleta est spiritu sancto
elysabeth. & exclama
uit uoce magna &
dixit. Benedicta tu
inter mulieres. & bene
dictus fructus uentris
tui. Et unde hoc mi
hi ut ueniat mater
domini mei ad me. Ecce
enim ut facta est uox
salutationis tuae in au
ribus meis. exultauit
in gaudio infans in u
tero meo. Et beata que
credidit. quod perficeretur
ea quae dicta sunt ei
a domino. Et ait maria.

Magnificat anima mea
dominum. Et exultauit spiritus
meus in domino salutari
meo. Quia respexit

humilitatē ancillę sue.
ecce enim ex hoc beatā
me dicent omnes gene-
rationes. Quia fecit mi-
chi magna qui potens
est. & sēm nomen eius.
Et misericordia eius a pge-
nie in pgenes. timen-
tibus eum. Fecit poten-
tiam in brachio suo.
dispersit supbos mente
cordis sui. Deposuit po-
tentes desce. & exal-
tauit humiles. Et furi-
entes impleuit bonis.
& diuites dimisit ina-
nes. Suscepit israhel
puerum suum. & reor-
datus misericordię sue. Sic
locutus ē ad patres nros
abraham & semini ei
in secula. Mansit autē
maria cum illa quasi
mensib. trib. & reuer-
sa ē in domum suā.
Elyzabeth autē imple-
tum ē tempus parien-
di. & peperit filium.
Et audierunt uicini
& cognati ei. quia mag-

95
nificauit dñs misericordiam
suam cum illa. & con-
gratulabantur ei. Et
factum ē in die octauo.
uenerunt circumcidere
puerum. & uocabant
eum nomine patris sui
zachariam. Et respon-
dens mater eius dixit.
Necquaquā. sed uocabi-
tur iohannes. Et dixe-
runt ad illā. Quia ne-
mo ē in cognatione
tua. qui uocetur hoc
nomine. Innucebant
autem patri eius. quē
uellet uocari eum. Et
postulans pugillatē.
scripsit dicens. Ioh̄s ē
nomen ei. Et mirati s
uniuersi. Apertum ē
autem ilico os ei & lin-
gua eius. & loquebat
benedicens dñm. Et fac-
tus ē timor sup omnes
uicinos eorum. & sup
omnia montana iudee
diuulgabant omnia
uerba hęc. Et posuer
omnes qui audierant

in corde suo dicentis.
Quid putas puer iste
erit. Et cum manus
dñi. erat cum illo. Et
Zacharias pater ei im
pletus ē spū sēo. & p
phetavit dicens. Bene
dictus dñs dñs isrl. q̃a
uisitavit & fecit redēp
tionē plebi sue. Et e
rexit cornu salutis no
bis. in domo dauid
pueri sui. Sic locutus
est p̃ os sēoꝝ. qui a sēo s̃
pphetarum eius. Salu
tem ex inimicis ñris.
& de manu omnium
qui oderunt nos. Ad
faciendam misericordiam
cum patrib. ñris. & re
memorari testam̃ti sui
sēi. Iusiurandum qđ iu
rauit. ad abrahā pa
trem ñr̃m daturum se
nobis. Ut sine timore
de manu inimicoꝝ ñroꝝ
liberati. seruiamus illi.
In sēritate & iusticia co
ram ipso. omnib. dieb.
ñris. Et tu puer p̃ph̃a

altissimi vocaberis. p̃
ibis enī ante faciē dñi
parare vias ei. Ad dan
dam sciētiā salutis
plebi eius. in remissio
nem peccatoꝝ eorum.
P̃ uisēta misericordie dñi
ñri. in quib. uisitauit
nos oriens ex alto. Il
luminare his qui in
tenebris & in umbra
mortis sedent. addiri
gendos pedes ñros in
uiam pacis. Puer autē
er̃sēbat & confortaba
tur spū. & erat in de
serto usq. in diē osten
sionis sue ad israhel.
Factum ē autē in dieb.
illis. Exiit edictum
acc̃sare augusto. ut
describeretur uniuersis
orbis. Hec descrip
tio. prima facta ē a p̃si
de syrie cyrino. Et i
bant omnes. ut p̃fite
rentur singuli in suā
ciuitatē. Ascendit autē
& ioseph a galilea de
ciuitate nazareth in

iudeā ciuitatē dauid
que uocatur bethleē
eo quod esset de domo
& familia dauid. ut p
fiteretur cum maria
desponsata sibi uxore
pregnante. Factum ē
autem cum essent ibi.
impleti sunt ut pare
ret. & peperit filium
suum primogenitum.
& pannis eum inuol
uit. & reclinauit eum
in p̄scpio. quia n̄ erat
eis locus in diuerso
rio. Et pastores erant
in regione eadē uigi
lantes. & custodiētes
uigilias noctis supra
gregem suum. Et ecce
angelus dñi stetit iux
ta illos. & claritas di
circumfulsit illos. & ti
muerunt timore mag
no. Et dixit illis ange
lus. Nolite timere. Ec
ce enim euangelizo
uobis gaudium mag
num. quod erit om
ni populo. Quia na

tus ē uobis hodie sal
uator. qui ē xp̄s dñs
in ciuitate dauid. Et
hoc uobis Signum.
In uenias infantem
pannis inuolutum.
& positum in p̄scpio.
Et subito facta ē cum
angelo multitudo mi
litię celestis. laudan
tium dñm & dicentiu.
Gloria in altissimis
& in terra pax homi
nib; bonę uoluntatis.
Et factum ē ut disces
serunt ab eis angeli in
eandem. **P**astores lo
quebantur ad inuicē.
Transcamus usq; beth
leem. & uideamus
hoc uerbum quod fac
tum ē. quod fecit dñs
& ostendit nobis. Et
uenerunt festinantes.
& inuenerunt mariā
& ioseph. & infan
tem positum in p̄scpio.
Uidentes autem. cog
nouerunt de uerbo
quod dictum erat illis

de puero hoc. Et omnes qui audierunt mirati sunt. & de his que dicta erant a pastoribus ad ipsos. Maria autem conseruabat omnia uerba hec. conferens in corde suo. Et reuerſi sunt pastores glorificantes & laudantes dñm. in omnibus que audierant & uiderant. sicut dictum ē ad illos.

Et postquā consummati sunt dies octo ut circūcideretur puer. uocatum ē nomen ei⁹ ih̄c. Quod uocatum ē ab anglo. priusquā in utero conciperetur.

Et postquā impleti sunt dies purgationis eius secundum legē moysi. tulerunt illum in bethusalem ut sisterent ei dñō. sicut scriptum ē in lege dñi. Quia omne masculinum adaperien uuluam. sem dñō uocabitur. Et ut darent

hostiam scdm̄ quod dictū est in lege dñi. par-tur-turum aut duos pullos columbarum. **E**t ecce homo erat in iherl̄m cui nomen Symeon. & homo iste iustus & timoratus expectans consolationē isrl̄. & sp̄s erat in eo. Et responsū acceperat sp̄u scō non uisurum se mortem. nisi prius uideret xpm̄ dñi. Et uenit in sp̄u in templum. Et cum inducerent puerum ih̄m parentes ei⁹ ut facerent scdm̄ consuetudinē legis p̄ eo. & ipse accepit eum in uulnas suas. & benedixit dñm. & dixit. Nunc dimittas seruum tuū dñe. secundum uerbū tuū in pacē. Quia uiderunt oculi mei salutare tuum. quod parasti ante faciem omnium p̄ptōr. Lumen ad reuelationē gentium. & gloria p̄c

bis tuas israel.

ET erat pater eius & mater:
mirantes super his que di
cebantur de illo. Et
benedixit illis Syme
on. & dixit ad maria
matrem eius. Ecce po
situs est hic in ruina
& resurrectione mul
torum in israel. & in sig
num cui contra dice
tur. Et tua ipsius ani
ma pertransibit gladi.
ut reuelentur ex mul
tis cordibus cogitatio
nes. Et erat anna. p
phetissa filia phanu
el de tribu aser. hec
perceperat in diebus mul
tis. & uixerat cum uiro
suo annis septem. auir
ginitate sua. Et hec ui
dua erat. usque ad annos
octoginta quatuor. que
non discedebat de tem
plo ieiunans & obse
rationibus seruient nocte
ac die. Et hec ipsa ho
ra superueniens consue
bat dominum. & loquebat

de illo omnibus qui ex
pectabant redemptionem
hierusalem. Et ut
perfectum omnia secundum
legem domini. reversi sunt
in galileam in ciuitatem
suam nazareth. Puer
autem crescebat & confor
tabatur: plenus sapi
entia. Et gratia dei e
rat in illo. Et ibant
parentes eius per omnes
annos in hierusalem. in die
sollemni pasche.

Et cum factus esset ihesu
annorum. xii. ascen
dentibus illis in ieroso
lymam secundum consuetu
dinem diei festi. consum
matisque diebus. cum redi
rent. remansit puer ihesu
in hierusalem. & non cogno
uerunt parentes eius.
Existimantes autem
illum esse in comitatu.
uenerunt iter diei. &
requirabant eum inter
cognatos & notos. Et
non inuenientes. regres
si sunt in iherusalem re

quirentes eum. Et factum est postriduum. in uenerunt illum in templo sedentem in medio doctorum. audientem illos & interrogantem eos.

L. iiii.
I. ii.
m. lxxii.
m. xiiii.

Stapebant autem omnes. qui cum audiebant. super prudentia & responsis eius. Et uidentes. ammirati sunt.

L. v.
S. l. x. s.

Et dixit mater eius ad illum. Fili. quid fecisti nobis sic. Ecce pater tuus & ego. dolentes querebamus te. Et ait ad illos. Quid est quod me queretis. Nesciebatis quia in his que patris mei sunt oportet me esse. Et ipsi non intellexerunt uerbum. quod locutus est ad illos. Et descendit cum eis. & uenit nazareth & erat subditus illis. Et mater eius conseruabat omnia uerba hec. in corde suo. Et in hoc p

ficiebat sapientia & etate. & gratia apud omnes & homines.

A N N O
autem quinto decimo imperii tyberii cesaris. procurante pontio pilato iudea tetrarcha autem galilee herode philippo autem fratre eius tetrarcha iurte & draconitidis regionis & lyfania abilene tetrarcha sub principibus. sacerdotum anna & caipha. factum est uerbum domini super iohannem zacharie filium in deserto.

Et uenit in omnem regionem iordanis. predicans baptismum penitentie in remissione peccatorum. sicut scriptum est in libro sermonum ysaie prophete. Vox clamantis in deserto. parate uiam domini. rectas facite semitas eius. Omnis uallis implebitur. & omnis mons & collis

L. vi.
I. i.
m. lxxv.
m. xvi.

L. vii.
I. i.
m. lxxvi.
m. xv.
x

humiliabit. & erunt
praua indirecta. & as
pera inuias planas.
Et uidebit omnis caro
salutare dñi.

L. xiii.
m. x.

Dicebat autē ad turbas
que exiebant ut bap
tizarentur ab ipso. Ge
numina uiperarū. quis
ostendit uobis fugere
auertura ira. Facite q̄
fructus dignos peniten
tie. & nunc coepit dic
re. patre habem abra
ham. Dico enī uobis.
quia potē dñs de lapi
dibus istis suscitare fi
lios abrahe. Iam enim
securis. ad radicē arbo
rum posita ē. Omnis q̄
arbor non faciens fruc
tum bonum. excidet
& in ignem mittetur.

L. xiii.
m. x.

Et interrogabant eum
turbę dicentes. Quid q̄
faciemus. Respondens
autem dicebat illis.
Qui habet duas tunicas.
det non habenti. Et
qui habet escas. similiter

faciat. Uenerunt autē
& publicani ut bap
tizarentur. & dixerunt
ad illum. m. agister. qd
faciemus. At ille dixit
ad eos. Nihil amplius.
quā qd constitutum ē
uobis. faciamus. Inroga
bant autē eum & mili
tes dicentes. Quid facie
mus & nos. Et ait illis.
Nemine concutiamus.
neq. calumnia faciamus.
& contenti estote stipen
diis vris. Existimn
te autem pplō. & cogi
tantib. omnib. in cor
dibus suis de iohanne.
nescire ipse esset xps.
Respondit iohs di
cens omnibus.

Ego quidem aqua bap
tizabo uos. ueniet enim
fortior me. cuius non
sum dignus soluere
corrigiam calciamentorū
eius. Ipse uos baptiza
bit in spū scō. & igni.
Cuius uentilabrum in
manu eius. & purgabit

L. x.
m. xii.
m. xiii.
m. xii.

L. xi.
m. xii.
m. xii.

artam suam. & congre-
gabit triticum in hor-
reum suum. palcas
autem comburit igni
in exunguibili. Mul-
ta quidem & alia ex-
hortans. euangeliza-
bat populo.

L. xii.
m. xlii.
m. lviij

Herodes autem tetrarcha
cum corripere ab illo
de herodiade uxore
fratris sui. & de omnibus
malis que fecit herodes
adiceret & hoc super om-
nia & inclusit iohan-
nem in carcerem.

L. xiii.
m. xlii.
m. x.
m. xv.

Factum est autem cum bap-
tizaretur omnis populus.
& ihu baptizato & ora-
nte. apertum est celum.
& descendit spiritus sanctus cor-
porali specie sicut colum-
ba in ipsum. Et vox
de celo facta est. Tu es fi-
lius meus dilectus. in
te complacuit mihi.
Et ipse ihu erat inci-
piens. quasi annorum
.xxx. ut putabatur fi-
lius ioseph.

Qui fuit belai.
Qui fuit mathath.
Qui fuit leui.
Qui fuit melchi.
Qui fuit ianne.
Qui fuit ioseph.
Qui fuit mathathie.
Qui fuit amos.
Qui fuit naum.
Qui fuit esli.
Qui fuit nagge.
Qui fuit math.
Qui fuit semai.
Qui fuit ioseph.
Qui fuit ioda.
Qui fuit iohanna.
Qui fuit resa.
Qui fuit zorobabel.
Qui fuit salathiel.
Qui fuit neri.
Qui fuit melchi.
Qui fuit addi.
Qui fuit cofan.
Qui fuit elmodan.
Qui fuit her.
Qui fuit hiesu.
Qui fuit eliez.
Qui fuit iorim.
Qui fuit mathat.
Qui fuit leui.

Qui fuit Symeon.
Qui fuit iuda.
Qui fuit ioseph
Qui fuit iona.
Qui fuit heliacin
Qui fuit melca.
Qui fuit menna
Qui fuit mathatha.
Qui fuit nathan
Qui fuit dauid.
Qui fuit iesse
Qui fuit obed
Qui fuit booz
Qui fuit salmon
Qui fuit naasson
Qui fuit aminadab
Qui fuit aram
Qui fuit esrom
Qui fuit phariss.
Qui fuit iudae.
Qui fuit iacob
Qui fuit ysaac
Qui fuit abrahe
Qui fuit thare
Qui fuit nachor
Qui fuit seruch
Qui fuit ragau
Qui fuit falceh.
Qui fuit eber
Qui fuit Sale

Qui fuit chainan
Qui fuit arfaxath
Qui fuit Sem
Qui fuit noe
Qui fuit lamceh
Qui fuit mathusale
Qui fuit enoch
Qui fuit lartel
Qui fuit maleleel
Qui fuit canan
Qui fuit enos
Qui fuit Seth
Qui fuit adam
Qui fuit di.

INCIPIT EUANGELIUM

Plenus Spū scō. regres-
sus ē ab iordane & a-
gebatur in spū inde-
serto dieb, quadragin-
ta. & temptabatur
a diabolo.

Et nichil manducauit
in dieb, illis. & consum-
matis illis. esurivit.
Dixit autē illi diabo-
lus. Si filius dī es. dic
lapidi hunc. ut panis
fiat. Et respondit ad il-
lum ihe. Scriptum est.

L. xvi.
T. ii.
M. xvi.
m. vi.

L. xvi.
T. ii.
M. xvi.

quia n̄ in pane solo ui-
uit homo. sed in omni
uerbo dī. Et duxit il-
lum diabolus. & ostē-
dit illi omnia regna
orbis terre in momento
temporis. & ait ei. Tibi
dabo potestatem hanc
uniuersā & gloriā illorū
quia mihi tradita s̄.
& cui uolo do illa. Tu
g̃ si adoraueris coram
me. erunt tua omnia.
Et respondens ih̄c. dixit
illi. Scriptum ē. dñm
dñm tuum adorabis. &
illi soli seruies; & duxit
illum in hierusalē. & sta-
uit eū supra pinnam
templi. & dixit illi. Si
filius dī es. mitte te
hinc deorsum. Scriptū
ē enim. quod angelis
suis mandauit de te.
& conseruent te. & quia
in manib; tollant te.
ne forte offendas ad la-
pidē pedē tuum. Et
respondens ih̄c. ait illi.
Dicitum ē. n̄ temptabi-

dñm dñm tuum. Et con-
summata omni temp-
tatione. recessit diabo-
lus ab illo. usq; ad tempus.
Et regressus ē ih̄c in uir-
tute sp̄s in galileā. &
fama exiit per uniuersā
regionē de illo. Et ipse
docebat in synagogis
eorum. & magnifica-
batur ab omnibus.

Et uenit nazareth ubi e-
rat nutritus. & intrauit
secundum consuetudinē
suam die sabbati in sy-
nagogam. & surrexit
legit. & traditus ē illi
liber pph̄etę ysaię.
Et ut reuoluit librum.
inuenit locum ubi scri-
ptum erat. Sp̄s dñi sup
me. ppt̄ quod unxit
me euangelizare pau-
perib; misit me. Sana-
re contritos corde. p̄di-
care captiuis remissio-
nem. & cecis uisum. di-
mittere confractos in
remissionē. p̄dicare
annum dñi acceptum.

Lxxv
d.
m. cxxv.
m. cxxv.
d. xlvi.

Lxxviii
d.
s. o. l. y.

& diem retributionis.
Et cum plicuisset li-
brum. reddidit mi-
nistro & sedit. & om-
nium in synagoga oeu-
li erant intendentes in
eum. Coepit autē di-
cere ad illos. quia ho-
die impleta ē hęc scri-
ptura in aurib. uris.

Lxxviii.
de ier. l.
f. l.
f. lxxviii.

Et omnes testimonium
illi dabant. & miraban-
tur in uerbis gracie que
procedebant de ore ipsius.
& dicebant. Nonne hic
ē filius ioseph?

Lxx.
solus.

Et ait illis. Utique dice-
tis mihi hanc simili-
tudinem. In edice. cura-
te ipsum. Quanta au-
diuimus facta in caphar-
naum. fac & hic in
patria tua.

Lxxi.
de ier. l.
f. lxxxi.

Ait autem. Amen dico
uobis. quia nemo pro-
pheta acceptus ē in
patria sua.

Lxxii.
de ier. l.
f. lxxxi.

In ueritate dico uobis.
multę uidue erant in
dieb. helye misrabel.

quando clausum ē ce-
lum annis trib. & men-
sib. sex. cum facta eēt
fames magna in omni
terra. & ad nullā illa-
rum missus ē helyas.
nisi in sartēphā sydo-
nie ad mulierē uiduā.
Et multi leprosi erant
in isrl̄ sub helye pphē-
ta. & nemo eorū mun-
datus ē nisi neaman
syrus. Et repleti sunt
omnes in synagoga
ira. hęc audientes. Et
surrexerunt. & eiecerunt
illum extra ciui-
tatem. & duxerunt il-
lum usq. ad supelium
montis. sup̄ quē ciuitas
illoꝝ erat edificata. ut
precipitarent eum. Ipse
autē transiens. p̄ me-
dium illorum ibat.

Et descendit in caphar-
naum ciuitatē gali-
lee. ibiq. docebat eos
sabbatis.

Lxxiii.
de ier. l.
f. lxxxi.

Et stupebant in doctri-
na eius. quia in potesta-

Lxxiiii.
de ier. l.
f. lxxxi.

Lxxv
m lxxv

te erat sermo ipsius.

Et in synagoga erat ho-
mo habens demonium
in mundum. & excla-
mauit uoce magna di-
cens. Sine. quid nobis
& tibi ihu nazarene.
Veniisti perdere nos. Scio
te qui sis filius dei. Et in-
terpauit illi ihc dicens.
Obmutescere. & exi ab il-
lo. Et cum percussisset il-
lum demonium in me-
dium. exiit ab illo. ni-
hilque illum nocuit. Et
factus est pavor in om-
nibus. & colloquebantur
ad inuicem dicentes. Quid
est hoc uerbum. quia
in potestate & uirtute
imperat in mundis spi-
ritibus. & exiunt. & di-
uulgabatur fama de
illo. in omnem locum re-
gionis.

Lxxvi
m lxxvi

Surgens autem de sy-
nagoga. introiit in do-
mum symonis. Socrus
autem symonis. teneba-
tur magnis febris.

& rogauerunt eum. pro ea.
Et stans super illam impe-
rauit febre. & dimisit
illam. Et continuo
surgens. ministrabat
illis. Cum sol autem occi-
disset. omnes qui habe-
bant infirmos uariis
languoribus. ducebant
illos ad eum. At ille
singulis manus impo-
nens. curabat eos.

Exiebant autem etiam doc-
monia a multis claman-
tia & dicentia. quia tu
es filius dei. Et interpan-
s non sinebat ea loqui. quia
sciebant ipsum esse christum.

Lxxvii
m lxxvii

Facta autem die. egres-
sus ibat in desertum lo-
cum. & turbe require-
bant eum. & uenerunt
usque ad ipsum. & deti-
nebant illum ne disce-
deret ab eis. Quibus ille
ait. Quia & aliis ciuita-
tibus oportet me euange-
lizare regnum dei. quia
ideo missus sum. & erat
predicans in synagogis

Lxxviii
m lxxviii

Lxxviii
Solus

galilaeae.

Factum ē autem cū tur-
be irruerunt in eum.
ut audirent uerbum
dī. & ipse stabat secus
stagnum genesarēth.
Et uidit duas naues
stantes secus stagnum.
piscatores autē descen-
derant & lauabant re-
tia. Ascendens autem
in unā nauem quae erat
symonis. rogauit eū
atque reducere pusil-
lum. Et sedens. docebat

Lxxx
d. lxxxi
7. cc. xxi

Ut cessauit autē loqui.
dixit ad symonem.
Duc in altum. & laxa-
re retia uia in capturā.
Et respondens symon.
dixit illi. Praeceptor. p.
totam noctē laborante
nihil coepimus. in uer-
bo autē tuo laxabo re-
ta. Et cum hoc fecissent.
concluserunt piscium
multitudinē copiosā.
Rumpēbatur autē re-
ta eorum. & annuerunt

focis qui erant in alia
nauē. ut uenirent & ad-
iuuarent eos. tuc
nerunt. & innuerunt
ambas nauiculas. ita
ut mergerentur.

Quod cum uidisset symon
petrus. prostratus ad ge-
nua ihu dicens. Exi-
a me. quia homo pec-
cator sum dñe. Stupor-
em circumdederat eū.
& omnes qui cū illo era-
nt. in captura piscium
quam coeperant. Simi-
liter autē iacobum &
iohannē filios zebedi.
qui erant socii symoni.

Lxxxix
Solus

Et ait ad symonē ihc.
Noli timere. ex hoc iā
homines eris capiens.
Et subductis ad terrā
nauib; relictis omnib;
secuti sunt eum.

Lxxxx
T. iii.
m. lxxxi.
m. x.

Et factum ē cum esset in
una ciuitatum. & ecce
uir plenus lepra. Et ui-
dens ihm & prostratus in
faciem. rogauit eū dicens.
Dñe si uis. potes me mun-

Lxxxxi
T. iii.
m. lxxxii.
m. xxi.

dar. Et extendens
manum. tetigit illum
dicens. Volo munda
re. Et confestim lepra
discessit ab illo. Et
ipse precepit illi. ut ne
mini diceret. sed ua
de ostende te sacerdo
ti. & offer. pro munda
tione tua sicut prece
pit moyses in testimo
nium illis.

Le xxvii
I. i.
M. xxi.
M. xxvii
q. xl. vi

Perambulabat autem
magis sermo de illo. &
conueniebant turbe
multe ut audirent. &
curarentur ab infir
mitatibus suis.

Le xxvii
I. i.
M. xxi.
M. xxvii

Ipsē autem secedebat
in desertum. & orabat.

Le xxvii
I. i.
M. xxi.
M. xxvii

EFFECTIVE
in una die. &
ipse sedebat docen.
Et erant pharisei se
dentes & legis docto
res. qui uenerant ex
omni castello galilee.
& iudee. & hierusalem.
& uirtus erat dñi ad

sanandum eos.

Et ecce uiri portantes
in lecto hominē. qui
erat paralyticus. &
queriebant cū inferre.
& ponere ante eum.
Et non inuenientes qua
parte illum inferrent
per turba. ascenderunt
supra tectum. & per tegu
las summiserunt illū
cum lecto in medium
ante iēm. Quorū fide
ut uidit. dixit. Homo.
remittunt tibi pecca
ta tua. Et coeperunt
cogitare scribe & pha
risei dicentes. Quis ē
hic qui loquitur blas
phemas. Quis potest
dimittere peccata. ni
si solus dñs. Ut cogno
uit autē iēs cogitatio
nes eorū. respondens.
dixit ad illos. Quid
cogitatis in cordibus. uis.
Quod ē facilius dicere di
mittuntur tibi pecca
ta. an dicere surge &
ambula. Ut autē scia

Le xxvii
I. i.
M. xxi.
M. xxvii
q. xl. vi

172
tis quia filius hominis
habet potestatem inter-
ra dimittere peccata.
ait paralytico Tibi di-
co. surge. tolle lectum
tuum. & uade in domum
tua. Et confestim sur-
gens coram illis. tulit
in quo iacebat. & abiit
in domum suam magnifi-
cans dominum. Et stupor ap-
prehendit omnes. & ma-
gnificabant dominum. Et
repleti sunt timore di-
centes. quia uidimus
mirabilia hodie.

*L. xxxviii
in lxxi.
in xxxi.*
Et post hec exiit. & ui-
dit publicanum nomine
leui sedentem ad thelo-
neum. & ait illi. Seque-
re me. Et relictis om-
nibus. surgens secutus
est eum.

*L. xxxviii
in lxxii.
in xxxii.*
Et fecit ei conuiuium
magnum leui. in do-
mo sua. Et erat tur-
ba multa publicanorum
& aliorum qui cum illis
erant discumbentes.
Et murmurabant pha-
risei & scribes eorum.

dicentes ad discipulos
suos. Quare cum publi-
canis & peccatoribus men-
ducaus & bibitis.

Et respondens ihesus dixit
ad illos. Non egent
qui sani sunt medico.
sed qui male habent.
Non ueni uocare iustos.
sed peccatores in peni-
tentiam. At illi dicebant
ad eum. Quare discipuli
iohannis ieiunant fre-
quenter. & obsecratio-
nes faciunt sicut &
phariseorum. tui autem
edunt & bibunt. Quibus
ipse ait. Numquid potes-
tis filios sponsi dum cum
illis est sponsus facere ie-
iunare. Venient autem
dies. & cum ablati fue-
rit ab illis sponsus. tunc
ieiunabunt in illis di-
cibus. Dicebat autem &
similitudinem ad illos.
Quia nemo commisit
uestimento nouo in
mitum uestimentum
uetus. Alioquin & nouum
rumpit. & uetustum non con-

*L. xl
in lxxiii
in xxxiii*

uenit commissura anouo.
Et nemo mittit uinū
nouum in utres uetus.
Alioquin. rumpet ui
num nouum utres. &
ipsum effundetur. & u
tres pibunt. Sed uinū
nouum in utres novos
mittendum ē. & utraq.
conseruantur. & nemo
bibens uetus. statim uult
nouum. Dicit enim.
uetus melius est.

6.
L. 12.
I. 11.
p. 12. 2111.
m. 20. 111

Factum ē autem in sab
bato secundo primo
cum transiret p sata.
uellebant discipuli ci
spicas & manducabant.
confricantes manib.
Quidam autē phari
seorum. dicebant illis.
Quid facitis qd n̄ licet
in sabbatis. Et respon
dens ad eos ih̄c dixit.
Nec hoc legistis qd fecit
dauid cū esurisset ipse
& qui cum eo erant. quo
modo intrauit in do
mum dī. & panes p po
sitionis sumpsit. & ma
nducauit. & dedit his

qui cum ipso erant. quō
non licet manducare
nisi tantū sacerdotib.
& dicebat illis. Quia
dñs ē filius hominis.
& iam sabbati.

Factum ē autē & in alio
sabbato. ut intraret in
synagogā. & doceret.
Et erat ibi homo. & ma
nus eius dextera erat
arida. Obseruabant
autem scribe & phari
sei. si in sabbato curaret.
ut inuenirent unde ac
cusarent illum. Ipse uc
ro sciebat cogitationes
eorum. & ait homini
qui habebat manū ari
dam. Surge. & sta in
medium. Et surgens
stetit. **A**it autē ad illos
ih̄c. Interrogo uos. si li
cet sabbatis bene facere
an male. **A**nimā saluā
facere an p̄dere. Et cir
cumspēctis omnib.
dixit homini. Extonde
manum tuā. & exten
dit. & restituta ē man
us eius. Ipsi autē repleti s

L. 12.
I. 11.
p. 12. 2111.
m. 20. 111

insipientia. & colloque-
bantur adinuicem. quod
nam facerent in hunc.

Factum est autem in diebus
illis. exiit in montem
orare. & erat per noctem
in oratione domini.

Et cum dies factus esset.
uocauit discipulos suos.
& elegit duodecim
ex ipsis. quos & apostolos
nominauit. Symonem
quem cognominauit petrum.
& andream fratrem
eius. iacobum & iohannem.
philippum & bartho-
lomaeum. mattheum
& thomam. iacobum
alphai. & Symonem
qui uocatur zelotes.
iudam iacobi. & iudam
scarioth qui fuit proditor.
Et descendens cum illis.
stetit in loco campe-
stri. & turba discipulorum
eius. & multitudo co-
piosa plebis ab omni
iudaea & hierusalem.
& mactima. & tyri.
& sydonis. qui uene-
rant ut audirent eum.

& sanarentur a languo-
ribus suis. Et qui uex-
abantur ab spiritibus
inmundis. curabantur.
Et omnis turba quere-
bat eum tangere. quia
uirtus exiebat. & sa-
nabat omnes.

Et ipse eleuatis oculis in
discipulos suos. dicebat.

Beati pauperes. quia

Bonum est regnum dei.

Beati qui nunc esuritis.
quia saturabimini.

Beati qui nunc fleas.
quia ridebitis.

Beati eritis cum uos ode-
rint homines. & cum
separauerint uos & ex-
probrauerint. & ecce-
rint nomen uestrum tan-
quam malum. propter
filium hominis. Gau-
dete & exultate in il-
la die. ecce enim mer-
ces uestra multa est in ce-
lo. Secundum haec enim. fa-
ciebant. prophetas patres
eorum.

Aduertite tamen uos uobis
diuitibus. qui habetis se-

L. xlviii.
m. xxxv.

L. xlviii.
m. xxxv.

L. xlviii.
m. xxxv.

L. xlviii.
m. xxxv.

L. l.
s. l. y. s.

solationē urām. Uae
uobis qui saturati estis.
quia esuritis. Uae uo
bis qui ridetis nunc.
quia lugēbitis & flebi

L. l. a. sel. 99
Uae cum benedix
erunt uobis omnes ho
mines. secundum hoc
faciebant prophetae pa
tris eorum.

L. l. a. sel. 100
Sed uobis dico qui au
ditis. diligite inimico
s uos. benefacite his qui
uos oderunt. benedici
te maledicentibus uos.
& orate per calumniantes
uos.

L. l. a. sel. 101
Et qui te percutit in max
illam. prebe & alteram.
Et ab eo qui auferet ti
bi uestimentum. & iam
tunicam. noli prohibe
re. Omni autē petenti
te tribue. & qui auferet
quae tua sunt. ne repe

L. l. a. sel. 102
Et prout uultis ut
faciant uobis homines.
& uos facite illis simili

L. l. a. sel. 103
Et si diligatis eos
qui uos diligunt. quae
uobis ē gratia. Nam

& peccatores diligen
tes se diligunt. Et si
benefeceritis his qui
uobis benefaciunt.
quae uobis gratia. Si q
dem & peccatores hoc
faciunt. Et si mutuū
dederitis his a quib.
spematis recipere.
quae gratia est uobis.

Nam & peccatores pec
catoribus. foenerantur:
ut recipiant equalia.
Ueruntā diligite in
imicos uos. & benefa
cite. & mutuum date.
nihil inde sperantes.
& erit merces ura mul
ta. & eritis filii altissi
mi. quia ipse benignus
est super ingratos & ma
los. **E**stote ergo miseri
cordes. sicut & pater
uester misericors est.

L. l. a. sel. 104
Nolite iudicare. & non
iudicabimini. Nolite
condempnare. & nonē
dempnabimini. Dimit
tite. & dimittemini.
Date. & dabitur uobis.
Conuersa bona & confer

124
tam & coagitatam &
sup effluentem. dabunt
in sinum vrm. Eadē
vero mensura quam en-
si fueritis. remetetur
uobis.

L. l. vii.
m. l. vii.
Dicebat autem illis & si
multitudine. **N**unquid
potest cecus cecum du-
cere. Nonne ambo in
foveam cadunt.

L. l. viii.
m. l. viii.
Non est discipulus sup
magistrum. sicut
autem omnis erit. si
sit sicut magister eius.

L. l. viii.
m. l. i.
Quid autem uides festucā
in oculo fratris tui. trabem
autem que in oculo tuo
est non consideras. aut
quomodo poteris fratri
tuo. frater. sine cicā
festucā de oculo tuo.
ipse in oculo tuo tra-
bem non uidens. ypo-
crita. cecē primū tra-
bem de oculo tuo. &
tunc perspicies ut edu-
cas festucā de oculo
fratris tui.

L. l. ix.
m. l. viii.
Non est enim arbor bo-
na que facit fructus

malos. neque arbor ma-
la faciens fructum bo-
num. Unaqueque enim
arbor. de fructu suo
cognoscitur.

L. l. ix.
m. l. viii.
Nec enim de spinis col-
ligunt ficus. neque de ru-
bo uindemiāt uuam.

L. l. x.
m. l. ix.
Bonus homo de bono
thesauro cordis sui p-
fert bonum. & malus
homo de malo thesau-
ro p-ferit malū. Exa-
bundantia enim cor-
dis. os loquitur.

L. l. x.
m. l. x.
Quid autem uocatis me
dñe dñe. & nō facitis
que dico.

L. l. x.
m. l. x.
Omnis qui uenit ad me
& audit sermones meos
& facit eos. ostendam
uobis cui similis sit.
Similis ē homini edi-
ficanti domū. qui fo-
dit in altum. & posuit
fundamenta sup petra.
In inundatione autē fac-
ta. illisum ē flumen
domui illi. & nō potu-
it eam mouere. Fun-
data enī erat sup pe-

tram. Qui autē audit
& non facit. similis est
homini domum suā
sup̄ terrā sine fundamē
to. in quam illisus est
fluvius. & continuo ce
cidit. & facta ē ruina
domus illius magna.

VI.

QUAM AUTEM
implet om
nia uerba sua in aures
plebis. intrauit caphr
naum. Centurionis
autem cuiusdā seruus
malchabens erat mo
riturus. qui illi erat
p̄ciosus. Et cum audi
isset de ihs. misit ad
eum seniores iudeorū.
rogans eum ut ueniret.
& saluaret seruum eius.
At illi cum uenissent
ad ihs. rogabant eum
sollicite dicentes ei. q̄a
dignus ē. ut hoc illi
pr̄stet. Diligit enim
gentem nr̄am. & syna
gogam ipse edifica
uit nobis. Ihs autem
ibat cum illis. Et cum

iam n̄ longe esset ad o
mo. misit ad eum cen
turio amicos dicens.
Dñe. noli uexari. Non
enim dignus sum. ut
subtexus meū intrēs.
P̄pter quod & me ipsū
non sum dignū arbitra
tus. ut uenirem ad te.
Sed dic uerbo & sana
bitur puer meus. nam
& ego homo sum sub
potestate constitutus
habens sub me milites.
& dico huic uade. &
uadit. & alii. ueni &
uenit. & seruo meo fac
hoc. & facit. Quo audi
to ihs miratus ē. & con
uersus sequentib. se tur
bis. dixit. Amen dico
uobis. n̄c misr̄ tan
tam fidem in ueni.

Et reuersi qui missi fue
rant domum. inueni
runt seruum qui lan
guerat sanum.

Et factum ē deinceps.
ibat in ciuitatē que
uocatur naum. & ibat
cum illo discipuli eius.

L. Lev.
I. m.
m. l. m. m.
q. x. x. x. m.

L. Lev.
m. l. m.

L. Lev.
m. l. m.

L. Lev.
m. l. m.

& turba copiosa. Cum
autē appropinquaret
portui ciuitatis. ecce de
functus offerebatur fili
us unicus matris suae.
Et hęc uidua erat. &
turba ciuitatis multa
cum illa. Quā cū uidis
set ihe. misericordia motus
sup̄ eam. dixit illi. Noli
fletu. Et accessit. & ten
git loculum. Hi autē
qui portabant. steterunt.
Et ait. Adulescens. ti
bi dico. Surge. Et resce
dit qui erat mortuus.
& coepit loqui. Et de
dit illum matri suae.
Accepit autē omnes ta
mor. & magnificabant
dñm dicentes. Quia p
pheta magnus surrex
it in nobis. & quia dñs ui
sitauit plebem suam.
Et exiit hic sermo inu
niuersam iudeam de
co. & omnē circa regionē
Et nuntiauerunt iohan
ni discipuli eius de om
nib. his. & conuocauit
duos de discipulis suis
iohannis. & misit ad

185
ih̄m dicens. Tu es qui
uenturus es. an alium
expectamus. Cum au
tem uenissent ad eum
iui. dixerunt. Ioh̄s
baptista. misit nos ad
te. dicens. Tu es qui uen
turus es. an alium ex
pectamus. In ipsa autē
hora. curauit multos
a languorib. & plagis.
& spiritib. malis. & ce
cis multis donauit ui
sum. Et respondens. di
xit illis. Euntes nunci
ate iohanni. que uidi
stis & audistis. Quia ce
ci uident. claudi am
bulant. leprosi mundan
tur. Surdi audiunt.
mortui resurgunt. pau
peres euangelizantur.
Et beatus ē. qui n̄ fue
rit scandalizatus in me.
Et cum discessissent nun
cii iohannis. coepit di
cere de iohanne ad tur
bas. Quid existis in deser
tam uidere herundinē
uento moueri. Sed qd
existis uidere hominē
mollib. uestimētis indu

L. leui
Solus.

L. leui
N.
m. n.

tum. Ecce qui inueste
p̄ciosi sunt. & delictis.
in domib. regum sunt.
Sed qd. existis uidere. p
phetam. Vtq. dico uo
bis. & plusquā. pphē
tam.

L. lxx
m. i. m.

Hic est de quo scriptū
est. Ecce mitto ange
lum meū ante faciem
tuam. qui p̄parabit
uiam tuam ante te.

L. lxx
m. i. m.

Dico enim uobis. maior
int̄ natos mulierū. p
pheta iohanne bap̄ta
nemo ē. Qui autē mi
nor ē in regno dī. ma
ior est illo.

L. lxx
m. i. m.

Et omnis populus audi
ens & publicani. iusti
ficauerunt dñm bap̄ti
zati baptismo iohanni.
Pharisei autē & legis
periti. consilium di
spruerunt in semetip
sos. non baptizati ab eo.

L. lxx
m. i. m.

Qui ergo similes dicam
homines generationis
huius. & cui similes s̄.
Similes sunt pueris se
dentib. in foro. & lo
quentib. adinuicem.

& dicentib. Cantau
mus uobis tybiis. & n̄
saltastis. lamentauim?
& non plorastis.

Venit autē iohannes bap
tista. neq. manducans
panē neq. bibens uinū.
& dicens. docmonium
habet. Venit filius ho
minis manducans &
bibens. & dicens. Ecce
homo deuorator & bi
bens uinum. Amicus
publicanorū & peccatorū.
& iustificata est sapien
tia. ab omnib. filiis suis.

Rogabat autē illū qui
dam de phariseis. ut
manducaret cum illo.
Et ingressus domum
pharisei. discubuit.
Et ecce mulier quę e
rat in ciuitate pecca
trix. ut cognouit quod
accubuit in domo pha
risei. attulit alabastrū
unguenti. & stans re
tro secus pedes eius. la
crimis coepit rigare pe
des eius. & capillis capi
tis sui tergebat. & oscu
labatur pedes eius. & un

L. lxx
m. i. m.

guento unguebat. Vi-
dens autē phariseus
qui uocauerat eū. ait
intra se dicens. Hic si
esset ppheta. sciret uti-
q; quē & qualis mulier
esset quē tangit cum.
quia peccatrix ē. Et
respondens ih̄c. dixit
ad illum. Symon.
habeo tibi aliquid di-
cere. At ille ait. Co-
agister dic. Duo debi-
tores erant cuidam se-
natori. unus debe-
bat denarios quingen-
tos. & alius quinquā-
ginta. Non habentib;
illis unde redderent.
donauit utrisq;. Quis
ergo cum plus diligit.
Respondens symon
dixit. Estimo. quia is
cui plus donauit. At
ille dixit ei. Redde
iudicasti. Et conuer-
sus ad mulierē. dixit sy-
moni. Uides hanc mu-
lierem. Intraui in do-
mum tuā. a quā pedib;
meis non dedisti. Hæc
autē lacrimis rigauit

pedes meos. & capillis
suis terxit. O sculum
mibi non dedisti. hæc
autem ex quo intraui.
non cessauit osculari pe-
des meos. Oleo caput
meum non unxisti. hæc
autē unguento unxit
pedes meos. Propter
quod dico tibi. remit-
tuntur ei peccata mul-
ta. quō dilexit multū.
Cui autē minus dimit-
tuntur. minus diligit.
Dixit autē ad illam.
Remittuntur tibi pec-
cata. Et coeperunt qui
simul acumbabant.
dicere intra se. Quis est
hic qui & iam peccata
dimittit. Dixit autē
ad mulierē. Fides tua
te saluā fecit. uade
in pace.

Et factum ē deinceps.
& ipse iter faciebat per
uitatē & castellum. p̄di-
cans & euangelizans re-
gnum dī. & duodecim
cum illo. & mulieres ali-
quę. quę erant curate
ab spiritibus malignis.

Lxxv.
s. l. y. s.

& infirmitatib; Maria
que uocatur magdale
nac. de qua docmonia
septem exierant. & io
hanna uxor chuzc. pecu
ratoris herodis. & susan
na. & alie multe que
ministrabant eis de fa
cultatibus suis.

Cum autē turba pluri
ma conuenerit & deci
uitatib; pperarent ad
eum. dixit p similitu
dinē. Exiit qui seminat
seminare semen suum.
Et dum seminat. aliud
cecidit secus uiam & ē
culcatum ē. & uoluerit
celi comederunt illud.
Et aliud cecidit sup pe
tram. & natum aruit.
quia non habebat hu
morem. Et aliud ceci
dit intē spinas. & simul
exortē spine suffocauit
illud. Et aliud
cecidit intē terrā bonam.
& ortum fecit fructum
centuplum. Hec dicen
clamabat. Qui habet
auris audiendi. audiat.
Interrogabant autē cū

discipuli eius. que esset
hæc parabola. Quib;
ille dixit.

Vobis datum ē nosse
mysterium regni di
ceatis autē in parabo
lis. ut uidentes non
uideant. & audientes
non intellegant.

Est autē hæc parabola.
Semen. est uerbu di.
Qui autē secus uiam.
hi sunt qui audiunt.
deinde venit diabolus.
& tollit uerbum de
corde eorum. ne cre
dentes salui fiant.

Nam qui sup petram.
hi sunt qui cum au
diunt cum gaudio
suscipiunt uerbum.
& hi radices n̄ habent.
quia ad tempus cre
dunt. & in tempore
temptationis recedunt.
Quod autē in spinis ce
cidit. hi sunt qui au
diunt & sollicitudi
nib; & diuitiis. & uo
luptatib; uitę cunctis
suffocantur. & n̄ rest
runt fructum. Quod

autē in bonā terram.
hi sunt qui in corde bo
no & optimo audientes
uerbum retinent. Et
fructum afferunt in
patientia.

L. Luc. 8. 15.
T. 15.
M. 15. 15.
M. 15. 15.

Nemo autē lucernam ac
cendens. operit eam
uas. aut sub tus lectu
ponit. sed sup candela
brum ponit. ut intra
ntes lumen uideant.

L. Luc. 8. 16.
T. 16.
M. 16. 16.
M. 16. 16.

Non enim occultum ē qd
non manifestatur. nec
absconditum quod nō
cognoscatur. & in pa
lam ueniat.

L. Luc. 8. 17.
T. 17.
M. 17. 17.
M. 17. 17.

Videte ergo quom audi
tis. Qui enim habet.
dabitur illi. Et q̄cunq.
non habet. & iam qd
putat se habere. aufer
tur ab illo.

L. Luc. 8. 18.
T. 18.
M. 18. 18.
M. 18. 18.

Venerunt autē ad illum
mater & fratres eius. &
non poterant adire cū
p̄ turba. Et nunciatū
ē illi. Mater tua & fr̄s
tui foris stant. uolentes
te uidere. Qui respon
dens. dixit ad eos. Ma

ter mea & fr̄s mei hi s̄.
qui uerbum dī audi
unt & faciunt.

Factum ē autē in una
dicrum. & ipse ascen
dit in nauiculā. & dis
cipuli eius. Et ait ad il
los. Transstramus trans
stagnum. & ascenderunt.
Nauigantib. autē illis.
obdormiuit. Et descen
dit p cella uenti in stag
num. & complebatur.
& periclitabantur. Acc
edentes autē. suscitauerūt
eum dicentes. Preceptor.
perimus. **A**t ille sur
gens. increpauit uen
tum & tempestas aque.
& cessauit. & facta est
tranquillitas. Dixit autē
illis. Ubi ē fides ūra.
Qui timentes. mirati s̄
ad inuicē dicentes. Quis
putas hic ē. quia & uen
tis imperat & mari. & ob
ediunt ei. **E**nauigaue
runt autē ad regionē
grasenoꝝ. quē ē contra
galileam. Et cum egres
sus ē ad terrā. occurrit

L. Luc. 8. 19.
T. 19.
M. 19. 19.
M. 19. 19.

occurrit illi uir quidā
qui habebat docmo
nium iam temporib.
multis. & uestimento
non induebat. neq. in
domo manebat. sed in
monumentis. Is ut ui
dit ihm. perdidit ante il
lum. & exclamans uo
ce magna dixit. Quid
mibi & tibi ē ih̄u fili
dī altissimi. Obsecro te.
ne me torqucas. Prece
piebat enim sp̄ui in
mundo. ut exiret ab
homine. Multis enim
temporib. arripiebat
illum. & uinciebat ea
tenis & compedib. custo
ditus. & ruptis uinculi
agebatur ad docmonio
in deserta. Interrogauit
autē illum ih̄c dicens.
Quod tibi nomen est.
At ille dix. Legio. Quā
intrauerunt docmonia
multa in eum. Et roga
bant eum. ne impetra
ret illis ut in abyssum
irent. Erat autē ibi
grex porcorū multorū

pascuum in monte.
& rogabant eum ut p
mitteret eis in illos in
gredi. & p̄misit illis.
Exierunt q̄ docmo
nia ab homine. & in
trauerunt in porcos.
Et impetu abiit grex
p̄ preceptis in stagnum.
& suffocatus ē. Quod
ut uiderunt factum
qui pascebant. fugerūt.
& nunciauerunt in ciuita
tem & in uillas. Exie
runt autē uidere quod
factum ē. & uenerunt
ad ihm. & in uenerunt
homine sedente a quo
docmonia exierant.
uestitum ac sana men
te ad pedes eius. & ti
muerunt. Nunciauerūt
autē illis & qui uiderant.
quomodo sanus factus
esset a legionē. Et roga
uerunt illum omnis
multitudo regionis ge
rasenorū. ut discederet
ab ipsis. quia timore
magno tenebantur.
Ipsē autē ascendens na

ueni. reuersus est. Et ro-
gabatur illum uir a quo
demonia exierant.
ut cum eo esset. Dimisit
autem cum ihs dicens.
Redi domum tuam.
& narra quanta tibi
fecit ds. Et abiit pu-
nuerfam ciuitatem.
pdicans quanta illi fe-
cisset ihs.

VII.

ACTVM EST AU-
tem cum redisset
ihs. excepit il-
lum turba. Erant
enim omnes expectan-
tes eum. Et ecce uenit
uir cui nomen iayrus.
& ipse princeps syna-
goge erat. Et cecidit
ad pedes ihs. rogans
eum ut intraret in do-
mum eius. quia filia
unica erat illi fuit an-
norum. **x** **i.** & hęc mo-
riebatur. Et contigit
dum iret. a turbis com-
primebatur. Et muli-
er quędam erat influ-
xu sanguinis ab annis
xii. quę in medicos

erogauerat omnē sub-
stantiam suā. nec ab
ullo potuit curari. Ac-
cessit tunc & tetigit fim-
briam uestimenti eius.
& confestim stetit flux-
us sanguinis eius. Et
ait ihs. Quis ē qui me
tetigit. Negantes autē
omnes. dixit petrus
& qui cū illo erant. Pre-
ceptor. turbe te com-
primunt & affligunt.
& dicis quis me tetigit.
Et dixit ihs. Tetigit
me aliquis. nam & ego
nouī uirtutem de me ex-
isse. Videns autē muli-
er quia non latuit. tre-
mens uenit. & prostrata
ante pedes eius. & ob-
quam causam tetigit
eum. indicauit coram
omni populo. & quę
admodum confestim
sanata sit. At ipse di-
xit illi. Filia. fides tua
te saluam fecit. uade
in pace. Adhuc illo lo-
quente. uenit quidam
ad principē synagoge.

dicens ei. Quia mor-
tua ē filia tua. noli
uexare illum. Tūc autē
audito hoc uerbo. re-
spondit patri puella.
Noli timere. crede tan-
tum & salua erit. Et
cum uenisset domum.
non permisit intrare secū
quēquā. nisi petrum &
iacobum & iohannē. &
patrem & matrem puellę.
Flebant autē omnes.
& plangebant illā. At
ille dixit. Nolite flere.
non est enim mortua
puella. sed dormit. Et
deridebant eum. scien-
tes quia mortua esset.
Ipse autem tenens ma-
num eius. clamauit di-
cens. Puella. surge.
Et uersus ē spēs eius.
& surrexit continuo.
Et iussit illi dari man-
ducare. Et stupuerunt
parentes eius. Quib; p-
cepit ne alicui dicerent

quod factū erat.
ON VOCATIS
autem. xii. ap̄tis.

dedit illis uiruntē & po-
tēstatē sup̄ omnia
demonia. & ut lan-
guores curarent. Et mi-
sit illos p̄dicare reg-
num dī. & sanare in-
firmos.

Et ait ad illos. Nichil
tulatis in uia. neq-
uirgam neq- p̄cam.
neq- panē neq- pecu-
niam. neq- duas tuni-
cas habeatis. Et in qua-
cumq; domū intraue-
ritis. ibi manete. & in-
de ne exeat.

Et quicumq; n̄ receperit
uos. exiitis de ciuita-
te illa. & iam puluerē
pedum ur̄orū excutite
in testimonium sup̄ illos.

Egressi autē circuebant
p̄ castella euangelizan-
tes. & curantes ubiq;.

Audiuit autē tunc herod-
des tetrarcha. omnia
quę fiebant ab eo. & he-
sitabat. eo qđ dice-
tur a quib;dam. quia
surrexit iohannes amor-
tuis. a quib;dam uero. qđ

VIII.

LXXXVI
Philos.
Philos.

helas apparuit. Aba
lus autem. quia ppheta
unus de antequis sur
xit. Et ait herodes.
Iohannē ego decollavi.
Quis autē ē iste de quo
ego audio talia. Et que
rebat uidere eum.

Lxxi.
p. vii.
m. lvi.

Et reuersi apli. narraue
runt illi quicūq.
fecerunt.

Lxxii.
p. viii.
m. lvii.
q. xl vii.

Et assumptis illis secessit
seorsum in locum de
sertum. qui ē bethsai
de. Quod cū cognouis
sent turbe. secute sunt
illum. & excoepit illos.
& loquebatur illis de
regno di. & eos qui cu
ra indigebant. sanabat.

Lxxiii.
p. ix.
m. lviii.
q. xl viii.

Oies autem coeperat de
clinare. Et accedentes
xii. dixerunt illi. Di
mitte turbas. ut cun
tis in castella uillasq.
que circa sunt diuer
tant. & inueniant es
cas. quia hic in loco de
serto sumus. At autē
ad illos. Vos date illis
manducare. At illi dix

runt. Non sunt nobis
plusquā quinq. panes
& duo pisces. nisi forte
noscamus. & emamus
in omnē hanc turbā es
cas. Erant autē fere ui
ri quinq. milia. At au
tem addiscipulos suos.
Facite illos discumbere
per conuiuia. quinquage
nos. Et ita fecerunt. &
discumbere fecerunt
omnes. Acceptis autem
quinq. panib. & duob.
piscib. respexit in celi.
& benedixit illis & fre
git. & distribuit disci
pulis suis. ut ponerent
ante turbas. Et man
ducauerunt omnes. &
saturati s. Et sublatū
est quod sup fuit illis
fragmentoꝝ copiam xii.

Et factum ē cum solus ex
orans. erant cum illo &
discipuli. Et interroga
uit illos dicens. Quom
me dicunt esse turbe.
At illi responderunt. &
dixerunt. Iohannē bap
tistam. alii autē helyam

Lxxiiii.
p. x.
m. lxi.
q. xli.

Law 4. -
Distance
in Levens

1. 2. 3. 4.
 5. 6. 7. 8.
 9. 10. 11. 12.
 13. 14. 15. 16.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

L. 2788.
 7. 1. 1888
 in 1888.

IVIII

Et euigilantes. uiderunt
maiestatem eius. & duos
uiros qui stabant cum
illo. Et factum est dum
discederent ab illo. appe-
tuit ad iherusalem. Precep-
tor. bonum est nos hic
esse. & faciamus tria
tabernacula. unum
tibi. & unum moysi. &
unum helye. nesciens
quod diceret. Hec autem
illo loquente. & facta
est nubes & obumbravit
eos. & timuerunt. Intran-
tibus illis in nubem. &
uox facta est de nube
dicens. Hic est filius meus
dilectus. ipsum audite.
Et dum fieret uox. in-
uentus est ihesus solus. Et
ipsi tacuerunt. & nemi-
ni dixerunt in illis
diebus, quicquam ex his
quae uiderant.

L. x. v. m.
the. lxxvii.
iii. m. x. i.

Factum est autem in se-
quenti die. descenden-
tibus illis de monte. oc-
currit illis turba mul-
ta. & ecce uir de tur-
ba exclamauit dicens.

Magister. obsecro te
respice in filium meum.
quia unicuique est michi.
Et ecce spiritus appre-
hendit illum. & subito
clamat. & elidit. & dis-
sipat eum cum spuma.
& uix discedit. dilani-
ans eum. Et rogauit
discipulos tuos ut cerce-
rent illum. & non po-
tuerunt. Respondens
autem ihesus. dixit. O ge-
neratio infidelis & puer-
sa. usque quo ero apud
uos. & patiar uos. Ad-
duc huc filium tuum.
Et cum accederet. elisit
eum demonium. & dis-
sipauit. Et increpauit
ihesus spiritum immun-
dum. & sanauit pue-
rum. & reddidit illum
patri eius.

Stapebant autem omnes. L. c. x.
m. lxxvii.
iii. m. x. i.
in magnitudine dei.

Omnibusque mirantibus. in
omnibus quae faciebat.
dixit ad discipulos su-
os. Ponite uos in cordibus
uestris. sermones istos.

L. c. x.
m. lxxvii.
iii. m. x. i.

Filius enim hominis
futurum ē ut tradatur
in manus hominum.

At illi ignorabant ver-
bum istud. & erat ve-
latum ante eos. ut nō
sentirent illud. Et ti-
mebant interrogare
eum de hoc verbo.

*L. c. ii.
c. xii.
Jo. i. xxi.
m. xxi.*
Intrauit autē cogitatio
in eos. quis eorum
maior esset. At ihc vi-
dens cogitationes cordis
illorum. apprehendens
puerum. statuit illū
secus se. & ait illis. Qui-
cumq. susceperit pue-
rum istum in nomine
meo. me recipit. Et q-
cumq. me receperit. re-
cipit eum qui me mi-
sit. Nam qui minor ē
intē omnes uos. hic
maior est.

*L. c. iii.
c. xii.
m. xxi.*
Respondens autē iohan-
nes. dixit. Praceptor.
vidimus quendam in no-
mine tuo ciuentem de-
monia. & prohibuimus
eum. quia nō sequitur
nobiscum scdte. Et ait

ad illum ihc. Nolite
phibere. Qui enim non ē
aduersum uos. p uobis ē.

*L. c. iii.
c. xii.
m. xxi.*
Factum ē autē dum com-
plerentur dies assump-
tionis eius. & ipse facie
suā firmavit ut iret ie-
rusalem. Et misit nun-
cios ante conspectū suū.
Et cunctes intrauerunt i-
erusalem. ut pararent illi. Et nō
repperunt eum. quia
facies eius erat cunctis ie-
rusalem. Cum uidisse-
nt autē discipuli eius.
iacobus & iohannes. di-
xerunt. Dñe. uis dei
mus ut ignis descendat
de celo. & consumat illos.
Et conuersus. increpa-
uit illos. dicens. Nescitis
cuius spēs estis. Filius ho-
minis non uenit anima
perdere. sed saluare.
Et abiierunt in aliud
castellum.

*L. c. iii.
c. xii.
m. xxi.*
Factum ē autēambu-
lantib. illis in uia. dixit
quidam ad illum. Se-
quar te. quocumq. ie-

ris. Et ait illi ihc. Qui
pes foucas habent. &
uolucres celi nidus. fi
lius autē hominis non
habet. ubi caput re
clinat.

*Le vi.
s. l. y. s.* **A**it autem ad alterum.
Sequere me. Ille autem
dixit. Dñe. pmitte m
primum ire. & sepelire
patrem meū. Dixitq. ei
ihc. Sine ut mortui se
peliant mortuos suos.
tu autē uade annuncia
regnum dī. Et ait al
ter. Sequar te dñe. sed
primum pmitte mihi
renunciare his qui do
mu sunt. Ait ad illum
ihc. Nemo mittens ma
num suā in aratrum. &
aspiciens retro aptus
est regno dī. *x.*

*10.
Le vi.
s. l. y. s.* **P**OST HAEC AUT
designauit dñs
& alios septuagin
ta duos. & misit illos bi
nos ante faciē suā in om
nem ciuitatē & locum
quo erat ipse uenturus.
Et dicebat illis.

Messis quidem multa.
operarii autem pauci.
Rogate ergo dñm mes
sis. ut mittat operarios
in messem.

Ite. Ecce ego mitto uos.
sicut agnos in lupos.

Nolite portare sacculū
neq. pecuniam neq. calcea
menta. & neminē puā
salutaueritis.

In quācumq. domū in
traueritis. primū dica
te. pax huic domui.
Et si ibi fuerit filius pa
cis. requiescat sup illam
pax ur̄a. Sin autem. ad
uos reuertatur.

In eadem autē domo
ibi manete. edentes &
bibentes quē apud illos
sunt. Dignus enim est
operarius mercede sua.
Nolite transire de do
mo in domum.

Et in quācumq. ciuitatē
intraueritis & suscep
erint uos. manducate
quē apponunt uobis.
& curate infirmos qui
illa sunt. & dicite eis.

*Le vii.
s. l. y. s.*

*Le viii.
s. l. y. s.*

*Le ix.
s. l. y. s.*

*Le x.
s. l. y. s.*

*Le xi.
s. l. y. s.*

*Le xii.
s. l. y. s.*

appropinquauit in
uos regnum dñi.

Le. xviii.
c. lxxv.
m. l. v.

in quamcunq. ciuitate
intiaueritis & non re
ceperint uos. excutite
in plateas eius. dicens.
& iam puluerē qui ad
hesit nobis de ciuitate
uā. extergimus in uos.
Tamen hoc scitote. q̄a
appropinquauit regnū
dñi. Dico uobis. quia **I**di.
sodomis in die illa re
missius erit quam illi
ciuitati.

Le. xv.
c. lxxviii.
m. l. viii.

Quac tibi corozaim. uae
tibi bethsaida. quia
si in tyro & sydone
facte fuissent uirtutes
quē in uobis facte sunt
olim in caliceo & tunc
re sedentes. penitentes.
Ueruntamen. tyro &
sydoni remissius erit
in iudicio. quā uobis.
Et tu capbarnaum.
usq. in celum exaltata
usq. ad infernum di
mergeris.

Le. xvi.
c. lxxviii.
m. l. xvi.
q. e. xx.

Qui uos audit me audit.
& qui uos spernit. me

spernit. Qui autē me
spernit. spernit eum
qui me misit.

Le. xvi.
c. lxxviii.
m. l. xvi.

Reuersi sunt autē sep
tuaginta duo. cum
gaudio dicentes. Dñe.
& iam demonia sub
iciuntur nobis. in no
mine tuo. Et ait illis.
Quid ebam satanam si
cut fulgur de celo ca
dentem. ecce dedi uo
bis potestatem calcandi
supra serpentes & scor
piones. & supra omne
uirtutē inimici. & ni
hil uobis nocbit. Ue
runtamen in hoc no
lite gaudere. quia sp̄s
uobis subiciuntur.
Gaudete autē quod
nomina ura scripta
sunt in caelis.

In ipsa hora exultauit
sp̄s sc̄o. & dixit. Con
fiteor tibi pater dñe
celi & terre. quod ab
sc̄ondisti haec a sapien
tibus & prudentibus.
& reuelasti ea paruulis.
& iam pater. quia sic

Le. xvi.
c. lxxviii.
m. l. xvi.

Le xxviii
c. xii
f. lxxviii

placuit ante te.

Omnia mihi tradita s.
a patre meo. Et nemo
scit qui sit filius. nisi
pater. & qui sit pater
nisi filius. & cui uolu
erit filius reuelare.

Le xxix
c. i
f. lxxviii

Et conuersus ad discipu
los suos. dixit. Beati
oculi qui uident. que
uos uidetis. Dico enim
uobis. quod multi p
phetæ & reges uoluerunt
uidere que uos uide
tis & non uiderunt. & au
dire que auditis. & non
audierunt.

Le xxxi
c. i
f. lxxviii

Et ecce quidam legis
peritus surrexit. temptans
illum & dicens.
Magister. quod faciendo
uitam eternam posside
bo. At ille dixit ad eum.
In lege quod scriptum est.
quomodo legis. Ille
respondens dixit. Dili
ges dominum deum tuum ex
toto corde tuo. & ex
tota anima tua. & ex
omnibus uiribus tuis. &
ex omni mente tua.

& proximum tuum sicut
te ipsum. Dixitque illi.
Recte respondisti. hoc
fac & uiues.

Ille autem uolens ius
tificare se ipsum. dixit
ad Iesum. Et quis est meus
proximus. Suscipiens
autem Iesus. dixit. Ho
mo quidam descendebat
ab hierusalē in hieri
cho. & incidit in latro
nes. Qui & iam despo
liauerunt eum. & plagis
impositis abierunt.
semiuivo relicto. Acci
dit autem ut sacerdos
quidam descendere ca
dem uia. & uiso illo p
terruit. Similiter & le
uita eum esset secus locum.
& uidit eum. pertransiit.
Samaritanus autem qui
dam iter faciens. uenit
secus eum. & uidens eum
misericordia motus est. & ap
prians alligauit uul
nera eius. infundens
oleum & uinum. & impo
nens illi inumentum
suum. duxit in stabu

Le xxxii
c. i
f. lxxviii

lum. & curam eius egit.
Et altera die protulit du-
os denarios. & dedit sta-
bulario. & ait. Curam
illius habe. & quodcūq;
superrogaueris ego cum
reddero reddam tibi.
Quis ergo horum trium ui-
detur tibi. proximus fuis-
se illi qui incidit in la-
trones. At ille dixit. Qui
fecit misericordiam in illū.
Et ait illi ihc. Uade.
& tu fac similiter. Fac-
tum ē autē dum istent.
& ipse **I**ntrauit in quā-
dam castellum. & mu-
lier quēdā martha no-
mine excepit illū in
domum suā. Et huic
erat soror. nomine ma-
ria. Quę & iam sedens
secus pedes dñi. audie-
bat uerbum illius. Mar-
tha autē satagebat. cir-
ca frequens ministeriū.
Quę stetit. & ait. Dñe. nō
est tibi curę quod soror
mea reliquit me solam
ministrare. Dic ergo illi.
ut me adiuuet. Et re-

spondens. dixit illi dñs.
Martha. Martha. solli-
cita es. & turbans erga
plurima. Porro. unū
ē necessarium. Maria
optimā partē elegit.
quę non auferetur ab

ca. **XI.**

IN FACTVM IST

cum esset in loco
quodam orans. ut ces-
sauit. dixit unus ex
discipulis eius ad eum.
Dñe. doce nos orare.
sicut & iohannes docu-
it discipulos suos. Et
ait illis. Cum oratis.
dicite. Pater. Sēificet̃
nomen tuum. Adueni
at regnum tuum. Pa-
nem nr̃m cotidianū
da nobis hodie. Et di-
mitte nobis debita
nr̃a. Siquidem & ipsi
dimittim' omni debiti
nobis. Et ne nos indu-
cas in temptationem.

ET ait ad illos. Quis ur̃m
habebit amicum & ibit
ad illum media nocte.
& dicet illi. Amice. cō-

moda michi tres panes.
quoniam amicus meus uenit
decuria ad me. & non ha-
beo quod ponam ante il-
lum. Et ille deantus
respondens dicat. No-
li mihi molestus esse
iam ostium clausum est.
& pueri mei mecum sunt
incubili. non possum sur-
gere & dare tibi. Et
ille si perscrutauerit pul-
sans. dico uobis. & si non
dabit illi surgens eo quod
amicus eius sit. propter
improbiter tamen eius
surgat. & dabit illi quod
quod habet necessarium.

Lxxxv.
m. l. iii.

Et ego uobis dico. Petite
& dabitur uobis. que-
rite & inuenietis. pul-
sate & aperietur uobis.
Omnis enim qui petit
accipit. & qui querit
inuenit. & pulsanti
aperietur. Quis autem
ex uobis patrem petit
panem. Numquid lapi-
dem dabit illi. aut pis-
cem. numquid pro pisce ser-
pentem dabit illi. aut

si petierit ouem. num-
quid porriget illi scor-
pionem. Si ergo uos cum
sitis mali nostis bona
data dare filiis uestris.
quanto magis pater uester
de celo dabit spiritum bo-
num petentibus se.

Et erat cecens demoni-
um. & illud erat mutum.

Lxxxvi.
m. l. viii.

Et cum recessisset demo-
nium. locutus est mutus.
& admirate sunt turbe.
Quidam autem ex eis dix-
erunt. In bethzebub prin-
cipe demoniorum. cecit
demonia.

Lxxxvii.
m. l. ix.
m. l. x.

Et alii temptantes. sig-
num de celo querentes
ab eo.

Lxxxviii.
m. l. x.

Ipsa autem ut uidit cogi-
tationes eorum. dixit
eis. Omne regnum in
se ipsum diuisum deso-
labitur. & domus super
domum cadet. Si autem
& satanas in se ipsum di-
uisus est. quomodo sta-
bit regnum ipsius. Quia
dicitis in bethzebub ci-
care me demonia. Si

Lxxxix.
m. l. xi.
m. l. xii.

autē ego in bēd' & ebub
cicio dēmonia. fili
uī in quo ciciunt. Ioco
ipsi iudicē uī erunt.
Porto Si indigno dī ci
cio dēmonia. p'feto
p'uenit in uos regnū dī.
Cum fortis armatus eus
tōdit atrium suum. in
pace sunt ea que possi
det. Si autē fortior illo
sup'ueniens uicerit eū.
uniuersa arma eius au
feret in quib' confide
bat. & spolia eius dis
tribuet. Qui non ē me
cum. aduersum me ē.
Et qui non colligit me
cum. dispergit.

Le xxx.
m. ex. viii.

Cum in mundus spiritus
exierit de homine. am
bulat p' loca in aquosa.
querens requiem & non
inueniens dicit. Reuer
tar in domum meam.
unde exiui. Et cum
uenerit. inuenit scopis
mundatam. & tunc ua
dit & assumit septē ali
os spiritus nequiores se.
& ingressi habitant ibi.

& sunt nouissima ho
minis illius p'iora p'
oribus.

Factum ē autē cū hacc
diceret. extollens uocē
quedam mulier de tur
ba. dixit illi. Beatus
uener qui te portauit.
& ubera que suxisti.
At ille dixit. Quin im
mo. beati qui audiunt
uerbum dī. & custo
diunt illud.

Turbis autē concurren
tibus. coepit dicere.
Generatio hęc. genera
tio nequam ē. Signū
querit. & signum non
dabitur illi. nisi sig
num ionae. Nam sicut
ionas fuit signum nin
ueuitis. ita erit & filiis
hominis generationi
isti. Regina austri sur
get in iudicio cum uiris
generationis huius. &
condemnabit illos. q'a
uenit a finib' terre au
dire sapientiā salomo
nis. Et ecce plus Sale
mone hic. Uiri nunc

uitę surgent in iudicio
cum generatione hac.
& condemnabunt illā.
quia penitentia egerit
ad p̄dicationē ionac.
Et ecce plus iona hic.

Le. xxi. 19.
Mat. 23. 15.

Nemo accendit lucernā
& in absconso ponit.
neq; sub modio sed sup̄
candelabrum. ut qui
ingrediuntur lumen
uideant.

Le. xxi. 20.
Mat. 23. 16.

Lucerna corporis tui. ē
oculus tuus. Si oculus
tuus fuerit simplex.
totum corpus tuū luci-
dum erit. Si autem ne-
quam fuerit. & iam cor-
pus tuum tenebrosū
erit. Uide ergo. ne lu-
men quod intus ē. tene-
brę sint. Si ergo corpus
tuum totum lucidum
fuerit. n̄ habens partē
aliquā tenebrarū. erit
lucidum totum. Et si
ut lucerna fulgoris
illuminabit te.

Le. xxi. 21.
Mat. 23. 17.

Et cum loqueretur. Ro-
gauit illum quidam
phariseus. ut prande-

ret apud se. Et ingres-
sus recubuit. Phariseus
autem coepit intra se
reputans dicere. quare
non baptizatus esset. an-
te prandium. Et ait
dñs ad illum. Nunc
uos pharisei. quod de-
foris ē calicis & catini
mundatis. quod autē
intus ē ur̄m. plenum ē
rapina & iniquitate.
Stulti. nonne qui fecit
quod de foris ē. & iam id
quod de intus ē fecit. ~
Verumtamen quod sup̄ ē.
date elemosinā. & ecce
omnia munda sunt uob.

Le. xxi. 22.
Mat. 23. 18.

Sed uac uobis phariseis.
quia decumatis mentā
& rutam. & omne ho-
lus. & p̄teritis iudiciū
& caritatem dī. Hæc au-
tem oportuit facere.
& illa non omittite.

Le. xxi. 23.
Mat. 23. 19.

Uac uobis phariseis. q̄a
diligitis primas cathē-
dras in synagogis. &
salutationes in foro.

Le. xxi. 24.
Mat. 23. 20.

Uac uobis. quia edis ut
monumenta quę non

Lex. xviii.
in. c. xviii.

parent. & homines am-
bulantes sup̄ nesciunt.
Respondens autē quidā
ex legis peritis. ait illi.
Magister. haec dicens.
& iam nobis contumeli-
am facis. At ille ait. Et
uobis legis peritis uac. qā
oneratis homines onerib.
quę portari n̄ possunt.
& ipsi uno digito ur̄o.
nontangitis sarcinas.

Lex. xl.
in. c. xli.

Uac uobis qui aedificatis
monumenta pphetarū.
patres autē ur̄i occide-
runt illos. I fecto testifi-
ficamini. qđ consenti-
tis operib. patrū ur̄oz.
quōquidem ipsi eos oc-
ciderunt. uos autē ac-
dificatis eoz sepulchra.

Lex. l.
in. c. li.

Propterea & sapientia
vī. dixit. Mutam ad il-
los pphetas & aplos.
& ex illis occident. & p-
sequuntur. Ut inquirat
sanguis omnium pphc-
tarum. qui effusus ē ac
statione mundi age-
neratione ista. A sangui-
ne abel usq. ad sangui-

nē zacharie. qui perit
int̄ altare & aedem.

Ita dico uobis. requiritur

Uac uobis legis peritis. qā
tulistis clauē scientie.

Ipsi non introistis. &
eos qui introibant p-

Hibulistis. **XII.**

Uac uobis. **AD IL-**

LOS dicitur. coe-

perunt pharisei & le-

gis peritis grauitat̄ insis-

tere. & os eius opprime-

re id ē de multis insidi-

antib. & querentib. ca-

perit aliqd ex ore eius.

ut accusarent eū. Mul-

tas autē turbis circum-

stantib. ita ut se inuicē

conculcarent. coepit

dicere ad discipulos suos.

Attendite a sermone pha-

riscoz. quod ē hypocri-

Nihil autē ē qđ **ISIS.**

non reuelatur. neq. ab-

scorditum quod non

sciatur. Quōque intene-

bris dixistis. in lumine

dicuntur. Et quod in au-

rem locuti estis in cubi-

Lex. l.

in. c. li.

Lex. l.

in. c. li.

Lex. l.

in. c. li.

in. c. li.

Lex. l.

in. c. li.

in. c. li.

Lex. l.
in. c. li.

Lex. l.
in. c. li.

culis. p̄dicabitur in te-
tis. Dico autē uobis ami-
cis meis. ne timeamini
ab his qui occidunt cor-
pus. & post hec non ha-
bent amplius qd faci-
ant. Ostendam autem
uobis. quē timeatis.
Timeat cum qui post
quam occiderit. habet
potestatem mittere in
gehenam. Ita dico
uobis. hunc timeat.
Nonne quinq. passeret
uenerunt di pondio. &
unus ex illis. non ē in ob-
liuione coram dō. Sed
& capilli capitis ur̄i. om-
nes numerati sunt. No-
lite ergo timeat. multis
passerib. pluris estis.
Dico autem uobis. Om-
nis qui cūq. confessus
fuerit in me coram ho-
minib. & filius homi-
nis confitebitur in illo.
coram angelis dī.

Qui autem negauerit me
coram hominib. de ne-
gabitur coram angelis

Et omnis qui dicit dī.

uerbum in filium homi-
nis. remittatur illi. Et
autem qui in sp̄m sc̄m
blasphemaucrit. non
remittatur.

Cum autē inducent uos
in synagogas. & ad ma-
gistratus & potestates. no-
lite solliciti esse. qualit̄
aut quid respondeatis.
aut qd dicatis. Sp̄s enī
sc̄s docebit uos in ipsa
hora. quē oportet dice-

Ait autē ei quidā **re.**
de turba. Magister. dic
fr̄i meo ut diuidat me-
cum hereditatē. At ille
dixit ei. Homo. quis me
constituit iudicē. aut
diuisorē sup̄ uos. Dixit
q. ad illos. Videt & caue-
te ab omni auaricia.
quia non in habundan-
tia cuiusquā uita cōst̄.
ex his quē possidet. Dixit
autē similitudinē ad il-
los dicens. Hominis cui-
dam diuitis. uberes fruc-
tus ager attulit. & cogi-
tabat intra se dicens.
Quid faciam. qd non

L. x. gl. viii.
in l. x. gl. viii.
me. vi. 4.

L. x. gl. viii.
S. o. l. y. s.

L. x. gl. viii.
in l. x. gl. viii.
me. vi. 4.

L. x. gl. viii.
in l. x. gl. viii.
me. vi. 4.

habeo quo congregem
fructus meos. & dixit.
Hoc faciam. Destrui
horta mea. & maiora
faciam. & illuc congre-
gabo omnia que nata
sunt michi. & bona
mea. & dicam anime
meae. Anima. habes
multa bona posita in
annos plurimos. Requi-
esce. comede. bibe. epu-
larere. Dixit autem illi
dñs. Stulte. hac nocte
anima tua reperiunt
te. que autem parasti
cuius erunt. Sic est qui
sibi thesaurizat. & non
est indom diues.

Le l.
m. xlviii

Dixitque ad discipulos suos.
Ideo dico vobis. nolite
solliciti esse anime quod
manducetis. neque cor-
pori quod vestiamini. A-
nima plus est quam esca.
& corpus quam vestimen-
tum. Considerate cor-
uos. quia non seminant
neque metunt. quibus non est
cellarium neque horreum.
& dñs pascit illos. Quan-

to magis vos pluris
estis illis. Quis autem
vram cogitando pote-
adiceret ad staturam su-
am cubitum unum.
Si ergo neque quod mini-
mum est potestis. quod de-
ceteris solliciti estis.
Considerate lilia quo-
modo crescunt. non la-
borant. neque necunt. Di-
co autem vobis. nec salo-
mon in omni gloria
sua uestiebatur. sicut
unum ex istis. Si autem
focnum agri quod ho-
die magro est & cras in
clibanum mittitur dñs
sic uestit. quanto ma-
gis vos pusille fidei.
Et vos nolite querere.
quod manducetis. aut quod
bibatis. & nolite in sub-
lime tolli. hec enim om-
nia. gentes mundi que-
runt. Pater autem v-
sctus. quo his indigetis.
Veruntamen querite
regnum dñi. & hec om-
nia adiciuntur vobis.
Nolite timere pusillus

grex. quia complacu-
it patri ur̄o. dare uo-
bis regnum.

Uendite que possidetis.
& date elemosynā.

Facite uobis sacculos
qui n̄ uetrescunt. the-
saurum n̄ deficientem
in cadis. quo fur non
appropriat. neq. tinea
corrumpit. Ubi enim
thesaurus ur̄ est. ibi &
cor uestrum erit.

Sint lumbi ur̄i p̄ncti.
& lucerne ardentes. Et
uos similes hominib. ex-
pectantib. dominum
suum quando reuer-
tatur anup̄tis. ut cū ue-
nerit & pulsauerit. con-
fessionem aperiant ei.

Beati serui illi. quos cum
uenerit dñs inuenerit
uigilantes. Amen dico
uobis. quod p̄cinget se
& faciet illos discumbere.
& transiens ministra-
bit illis. Et si uenerit
in secunda uigilia & si
in tertia uigilia uene-
rit & ita inuenerit.

beati sunt serui illi.

Hoc autem sciote. quō
si sciret pater familias
qua hora fur ueniret.
uigilaret utiq. & non
ficeret pfodi domum
suam. Et uos estote pa-
rati. quia qua hora n̄
putatis filius hominis
uenire.

Ait autem ei petrus.
Dñe. ad nos dicis hanc
parabolam an & ad om-
nes. Dixit autē dñs.
Quis putas ē fidelis dis-
pensator & prudens.
quē constituit dñs sup
familiā suā. ut det illis
in tempore tritici men-
suram. Beatus ille ser-
uus. quē cum uenerit
dñs inuenerit ita faci-
entem. Uere dico uo-
bis. quia supra omnia
quę possidet constitu-
et eum.

Quod si dixerit seruus
ille in corde suo. morā
facit dominus meus
uenire. & coepit pec-
tare pueros & ancillas

Le l. vi.
m. l. xvi.
m. l. vi.

Le l. vi.
m. l. xvi.

Le l. vi.
m. l. xvi.

& edere. & bibere. & inebriari. ueniet dñs serui illius indie qua non sperat. & hora quando erit. & diuidet eum. partemq. eius cum infidelibus ponet.

Leu. 19.
sol. 19.

Ille autem seruus qui cognouit uoluntatem dñi sui. & non pparauit & non fecit scdm uoluntatem eius. uapulabit multis. Qui autē non cognouit & fecit digna plagis. uapulabit paucis. Omni autem cui multum datum ē. multum queratur ab eo. Et cui cōmendauerunt multum. plus petant ab eo.

Leu. 19.
sol. 19.

Ignem ueni mittere in terram. & quid uolo nisi accendatur. Baptism. autē habeo baptizari. & quomodo coartor usq. dum pficiatur. I utatis quia pacem ueni dare in terram. non dico uobis. sed separationem. Erunt enim ex hoc qñq.

in domo una diuisi. tres in duo. & duo in tres diuidentur. Pater in filium. & filius in patrem suum. Mater in filiam. & filia in matrem. Socrus in nurū suam. & nurus in socrū suam.

Dicebat autem & ad turbas. Cum uideritis nubem orientē ab occasu. statim dicatis nimbis uenit. & ita fit. Et cū austrum flantē. dicatis quia actus erit. & fit. Hypocrite. faciē celi & terre nostis pbare. hoc autē tempus. quomodo non pbatis. Qd autē & a uobis ipsis. n̄ iudicatis quod iustum ē.

Leu. 19.
sol. 19.

Cum autē uadis cum aduersario tuo ad principem in uia. da operam libertari ab illo. ne forte tradat te apud iudicem. & iudex tradat te exactori. & exactor mittat te in carcerem. Dico tibi. non exies in

Leu. 19.
sol. 19.

de. donec & iam nouis
simum minutū reddas.

DIRANT **13**

autem quidam
ipso intempore
nuntiantes illi de gali
leis. quorum sanguine
pilatus miscuit cum sa
crificiis eorum. Et re
spondens dixit illis. Puta
tatis quod hi galilei p
omnib. galileis fuerunt
peccatores. quia talia
passi sunt. Non. Dico uo
bis. sed nisi penitentiam
habueritis. omnes simi
liter peribitis. sicut illi de
cem & octo. supra quos ce
cidit turris in syloa. &
occidit eos. Putatis quia
& ipsi debitores fuerunt
præter omnes homines
habitantes in iherusalem.
Non. dico uobis. sed si
percutiamus ceteros. om
nes similiter peribitis.

Dicebat autem hanc simi
litudinem. Arborē ficū
habebat quidā planta
tam in uinea sua. & ue
nit querens fructum in

illa. & non inuenit. Dixit
autem ad cultorem uineæ.
Ecce anni tres sunt ex
quo uenio querens fruc
tum in ficulnea hac. &
non inuenio. Succide
ergo illam. ut quod & iam
terram occupat. At il
le respondens. dixit illi.
Dñe. dimitte illam &
hoc anno. usque dum fo
diam circa illam. & mit
tam stercore. & si qui
dem fecerit fructum.
Sin autem. in futurum
succides eam. Erat au
tem docens in synago
ga eorum sabbatis.
Et ecce mulier que ha
bebat spiritum infirmitatis
annis decem & octo. &
erat inclinata. nec om
nino poterat sursum
aspicere. Quam cum ui
deret ihc. uocauit ad se.
& ait illi. Mulier. dimis
sa es ab infirmitate tua.
Et imposuit illi manus.
& confestim erecta est.
& glorificabat dñm.

Respondens autem archis

Lebe
m. xvi.

nagogus indignans
quia sabbato curasset
ihc. dicebat turbe. Sex
dies sunt in quib. opor-
tet operari. in his quæ
nite & curamini. & nō
in die sabbati. Respon-
dit autē ad illum dñs.
& dixit. Hypocritæ.
unusquisque vestrum sabbato nō
solvit bouem suum aut
asinum a præseprio. & du-
cit ad aquam. Hanc
autem filiam abrahe
quam alligavit sata-
nas ecce decem & octo
annis. non oportuit sol-
ui a iumento isto die
sabbati.

*Leb. vii.
sol. y. s.* **E**t cum hæc diceret. cru-
bescebant omnes ad-
uersarii eius. Et om-
nis populus gaudebat
in universis. quæ glorio-
se fiebant ab eo.

*Leb. vii.
m. c. xxi. vii.
m. xl. vii.* **D**icebat ergo. Cui simi-
le est regnum dī. & cui
simile esse existimabo
illud. Simile est grano
synapis quod acceptū
homo misit in ortum

suum. & crevit. & fac-
tum est in arborē mag-
nam. & volucres celi
requieverunt in ramis
eius.

*Leb. vii.
m. c. xxi. vii.* **E**t iterum dixit. Cui si-
mile estimabo regnū
dī. Simile est fermento.
quod acceptum mulier
abcondit in farinæ sata-
tria. donec fermentetur
totum.

*Leb. vii.
m. c. xxi. vii.
m. l. ii.* **E**t ibat per civitates & cas-
tella docens. & iter fa-
ciens in ierusalem.

*Leb. vii.
m. l. vi.* **A**it autem illi quidam.
Dñe. si pauci sunt qui
salvantur. Ipse autē
dixit ad illos. Contem-
nite intrare per angustā
portam. quia multi
dico vobis quærent in-
trare. & non poterunt.

*Leb. vii.
m. l. vi.* **C**um autem intrasset
paterfamilias & claus-
erit ostium. & incipiet
foris stare. & pulsare
ostium dicentis. Dñe.
aperi nobis. Et respo-
ndens dicet vobis. Ne-
scio vos. unde sitis. Tunc

incipitis dicere. man
ducaimus & bibimus
coram te. & in plateis
nris docuisti. & dicet
uobis. Nescio uos. unde
sitis. Discedite a me om
nes operarii iniquitatis.
ubi erit fletus & stridor
dentium.

Lebori
m. lxxv

Cum uideritis abraham.
& ysaac. & iacob. & om
nes pphetas in regno di.
uos autē expelli foras.
& uenire ab oriente.
& occidente. & aquilo
ne. & austro. & accum
bent in regno di.

Lebori
m. lxxvi
m. lxxvii

Et ecce sunt nouissimi
qui erant primi. & sunt
primi qui erant nouis
simi.

Lebori
m. lxxviii
m. lxxviii

In ipsa die accesserunt
quidam phariseorum
dicentes illi. Exi & ua
de hinc. quia herodes
uult te occidere. Et
ait illis. Itē & dicite
uulpi illi. Ecce cicio
demonia. & sanitates
pficio hodie & cras. &
tertia die consummor.

Veruntamen oportet
me hodie & cras. & se
quenti ambulare. quia
non capit pphetam
perire extra ierusalem.

Hierusalem. hierusalem.
que occidis pphetas &
lapidas eos qui ad te
mittuntur. Quoties
uolui congregare filios
tuos. quemadmodum auis
nidum suum sub penni.
& noluit. Ecce relin
quatur uobis. domus
ura deserta. Dico autē
uobis. quia nō uidebitis
me. donec ueniat cum
dicatis. Benedictus q̄
uenit in nomine dñi.

Lebori
m. lxxv
m. lxxvi

ET FACTUM EST
cum intraret in
domum cuiusdam pn
cipis phariseorū sabba
to manducare panē.
& ipsi obseruabant eū.
Et ecce homo quidā
hydropicus. erat ante
illum.

Lebori
m. lxxvii
m. lxxviii

Et respondens ihs. dixit
ad legisperitos. & pha

Lebori
m. lxxviii
m. lxxviii

riscos dicens. Si licet sab-
bato curare. At illi ta-
cuerunt. Ipse uero ap-
prehensum. sanauit
eum ac dimisit. Et re-
spondens ad illos dixit.
Cuius uerum asinus aut
bos in puteum cadit.
& non continuo extra-
het illum die sabbati.
& non poterant ad huc.

respondere illi.

*Lectione
solus*

Dicebat autem & ad in-
uitatos parabolam. in-
tendens quomodo pri-
mos accubitus dicerent.
dicens ad illos. Cum in-
uitatus fueris ad nup-
tias. non discumbas in
primo loco. ne forte ho-
noratiores sit inuita-
tus ab illo. & uenien-
tis qui te & illum uoca-
uit. dicat tibi. da hunc
locum. & tunc incipi-
as cum rubore nouissi-
mum locum tenere.
Sed cum uocatus fueris.
uade recumbe in no-
uissimo loco. ut cum
uenerit qui te inuita-

uit dicat tibi. Amice.
ascende superius. Tunc
erit tibi gloria. coram
simul discumbentibus.

Quia omnis qui se ex-
altat humiliabitur.
& qui se humiliat
exaltabitur.

*Lectione
solus*

Dicebat autem & ei qui se
inuitauerat. Cum fa-
cis prandium aut cenam.
noli uocare amicos tu-
os. neque fratres tuos. neque cog-
natos. neque uicinos di-
uites. ne forte & ipsi te
retribuunt. & fiat re-
tributio. Sed cum facis
conuiuium. uoca pau-
peres. debiles. claudos.
cecos. & beatus eris quia
non habent retribuere
tibi. Retribuetur
enim tibi. in retribu-
tione iustorum. Hanc cum
audisset quidam desi-
mul discumbentibus.
dixit illi. Beatus qui
manducabit panem
in regno dei.

At ipse dixit ei. Homo
quidam fecit cenam mag-

*Lectione
solus*

nam. & uocauit mul-
tos. Et misit seruum
suum hora cenae dice-
re invitatis ut ueni-
rent. quia iam para-
ta sunt omnia. Et coc-
perunt simul omnes
excusare. Primus dix-
it illi. Villam mihi. & ne-
cesse habeo exire & ui-
dere illam. Rogo te. ha-
be me excusatum. Et
alter dixit. Iugabouem
mihi quinq. & co. p. bart
illa. Rogo te. habe me
excusatum. Et alter
dixit. Uxor me duxi.
& ideo non possum ue-
nire. Et reuersus serus.
nunciauit hec domino
suo. Tunc iratus pater
familias. dixit seruo
suo. Exi cito in plate-
as & uicos ciuitatis. &
pauperes ac debiles. &
cecos. & claudos. intro-
duc huc. Et ait serus.
Dñe. factum ē ut impe-
rasti. & adhuc locus ē.
Et ait dñs seruo. Exi
in uias & sepes. & com-

pede intrare. ut imple-
atur domus mea. Dico
autē uobis. Quod nemo
uicorum illorum qui
uocati sunt. gustabit
cenam meam.

Ibant autem turbe mul-
tae cum eo. & conuersus
dixit ad illos. Siquis
uenit ad me. & nō odit pa-
trem suum. & matrem.
& uxorem. & filios. & frs.
& sorores. adhuc autē
& animā suā. non po-
test meus esse discipu-
lus. Et qui non baiolat
crucē suam & uenit post
me. non potest meus
esse discipulus.

Quis enim ex uobis uolens
turrim edificare. non
prius sedens computat
sumptus qui necessarii
sunt. si habet ad p. fici-
endum. Ne postea quā
posuerit fundamentū
& non potuerit p. ficere.
omnes qui uident inci-
piant illudere ei dicen-
tes. Quia hic homo coc-
pit aedificare. & nō po-

Le. lxxviii.
m. xvi.

Le. lxxviii.
s. o. l. x. s.

tuit consummare. Aut
quis rex iturus comit
tare bellum aduersus
alium regē. non seden
prius cogitat si possit
cum decem milib. oc
currere ei. qui cum ui
ginti milib. uenit ad
se. Alioquin adhuc il
lo longe agente. lega
tionē mittens. rogat
ea quae pacis sunt.

Leu. xxi.
Mat. xxi.

Sic ergo omnis ex uobis
qui non renunciat om
nibus quae possidet. nō
potest meus esse disci
pulus.

Leu. xxi.
Mat. xxi.

BONUM EST SAL.
Si autē Sal quoq.
euanuerit. in quo con
dicitur. Neq. in terram
neq. in sterquilinum
utile est. sed foras mit
tatur. Qui habet aures
audiendi. audiat.

14.

Leu. xxi.
Mat. xxi.

Erant autem appropin
quantes ei publicani
& peccatores. ut audi
rent illum. Et mur
murabant pharisei &
scribae. dicentes. Quia

hic peccatores recipit.
& manducat cum illis.

Leu. xxi.
Mat. xxi.

Et ait ad illos parabo
lam istam dicens.
Quis ex uobis homo
qui habet centum oues.
Et si perdidit unā ex
illis. nonne dimittit
nonaginta nouē in de
serto. & uadit ad illam
que perierat donec in
ueniat illam. Et cū
inuenit eam. impo
nit in humeros suos
gaudens. Et ueniens
domum. conuocat ami
cos & uicinos. dicens il
lis. Congratulamini
mibi. quia inueni ouē
meam que perierat.
Dico uobis. quod ita
gaudium erit in celo
super uno peccatore pe
nitentem am agente. quā
super nonaginta nouem
iustis. qui nō indigent
penitentia.

Aut quae mulier habens
dragmas decem. Si per
didit dragmā unam.
Nonne accendit lucer

Leu. xxi.
Mat. xxi.

nam & cucurrit domū.
 & quærit diligenter
 donec inueniat. Et cū
 inuenit. conuocat
 amicas & uicinas dice
 ns. Congratulamini
 mihi. quia inuendi dra
 gnam quā pdiderā.
 ta dico uobis. gaudium
 erit coram angelis dī
 sup uno peccatore. pe
 nitentiam agente.

Leu. xxi.
 Melior uis.

Leu. xxi.
 sol. 98.

Aut autem. Homo qui
 dam habuit duos fili
 os. & dixit adolēcen
 tior ex illis patri. Pat.
 da mihi portionē sub
 stantię. quę me contin
 git. Et diuisit illis sub
 stantiam. Et n̄ post
 multos dies. congrega
 tis omnib. adolēcenti
 or filius perrexit. p̄fec
 tus ē in regionē longin
 quam. & ibi dissipauit
 substantiā suā uiuen
 do luxuriose. Et post
 quam omnia consum
 masset. facta ē fames
 ualida in regione illa.
 & ipse coepit egere. &

abire. & ad hēsit uni
 ciuium regionis illius.
 & misit illum in uillā
 suam. ut pascere por
 cos. & cupiebat imple
 re uentrē suum de fili
 quis quas porci man
 ducabant. & nemo illi
 dabat. In se autem re
 uersus dixit. Quanti
 mercedarii in domo
 patris mei habundant
 panib. ego autem hic
 fame perco. Surgam
 & ibo ad patrē meum.
 & dicam illi. Pater. pec
 caui in celum & coram
 te. & iam non sum dig
 nus uocari filius tuus.
 fac me sicut unum de
 mercedariis tuis. Et
 surgens. uenit ad patrē
 suum. Cum autē ad
 huc longe esset. uidit
 illum pater ipsius. &
 misericordia motus ē. & ac
 currens cecidit supra
 collum eius. & oscula
 tus ē eum. Dixitq. ei
 filius. Pater. peccaui
 in celum & coram te. iā

non sum dignus uoca-
ri filius tuus. Dixit au-
tem pater ad seruos su-
os. Cito. pferat stolam
primam & induat il-
lum. & datt anulum in
manum eius. & calcia-
menta in pedes. & ad-
ducite vitulum saginatum.
& occidite. & manduce-
mus & epulemur. Quia
hic filius meus mortu-
us erat & reuixit. per-
rat. & inuentus est. Et
coeperunt epulari. Erat
autem filius eius senior
in agro. & cum ueniret
& appropinquaret do-
mui. audiuit sympho-
niam & chorum. & uo-
cauit unum de seruis.
& interrogauit que hec
essent. Isque dixit illi.
Fratres tuus uenit. & oc-
cidit patrem tuum vitu-
lum saginatum. quia
saluum illum recepit.
Indignatus est autem. &
noluit introire. Pat-
er ergo illius aggressus. coe-
pit rogare illum. At

ille respondens. dixit
patri suo. Ecce tot an-
nis seruo tibi. & nun-
quam mandatum tuum
preterui. & nunquam de-
disti michi hec dum. ut
cum amicis meis epu-
larer. Sed postquam filius
tuus hic qui deuorauit
substantiam suam cum me-
tricis uenit. occidisti
illi vitulum saginatum.
At ipse dixit illi. Fili-
us semper mecum es. &
omnia mea tua sunt.
Epulari autem & gau-
dere oportebat. quia
frater tuus hic mortuus
erat & reuixit. per-
rat. & inuentus est. **16.** Dicebat
autem & ad discipulos su-
os. Homo quidam erat
diues qui habebat uil-
licum. & hic diffamatus
est apud illum. quasi
dissipasset bona ipsius.
Et uocauit illum. & ait
illi. Quid hoc audio de
te. Redde rationem uil-
licationis tue. iam enim
non poteris uillicare.

12
Ait autē uillicus intra
se. Quid faciam. quia
dominus meus aufert
a me uillicationem.
Fodere non ualeo. men
dicare erubescō. Scio quod
faciam. ut cum amotis
fuerō a uillicatione re
cipiant me in domos
suas. Conuocans itaq;
singulis debitorib; do
mini sui. dicebat pri
mo. Quantum debes
domino meo. Ait ille
dixit. Centum cados
olei. Dixitq; illi. Acci
pe cautionē tuā. & se
de cito scribe quinqu
aginta. Deinde alio di
xit. Tu uero quantum
debes. Qui ait. Centū
choros tritici. Ait illi.
Accipe litteras tuas. &
scribe octoginta. Et
laudauit dñs uillicū
iniquitatis quia pru
denter fecisset. quia fi
lii huius seculi pruden
tiores filiis lucis in ge
neratione sua sunt. Et
ego uobis dico. Facite

uobis amicos de mam
mona iniquitatis. ut cū
defeceritis recipiant uos
in aeterna tabernacula.
Qui fidelis ē in minimo.
& in maiori fidelis est.
Et qui in modico ini
quus ē. & in maiori ini
quus ē. Si ergo in mi
nimo mammona fidelis
non fuistis. quod uerum
est quis credet uobis.
Et si in alieno fidelis nō
fuistis. quod uerum est
quis dabit uobis.

Nemo potest. duob; do
minis seruire. Aut enī
unum odire. & alterū
diligere. Aut uni adhe
rebit. & alterum con
tinnere. Non potestis
dō seruire. & māmone.

Audiebant autē omnia hec
pharisei qui erant aua
ri. & deridebant eum.
Et ait illis. Uos estis
qui iustificatis uos corā
hominibus. dñs autem
nouit corda uĩa. quia
quod hominib; altum
est. ab hominatio ē ante

dm.

Lexen.
Mat. vi.

Lexen.
Solus.

Lege ut.
m. e. v.

Ex & pphetis usque ad iohannem. ex eo regnum dei euangelizatur. & omnis in illud uim facit. Facilius autem est. celum & terram perire. quam delecte unum apicem cadere.

Lege ut.
m. e. v.

Omnis qui dimittit uxorem suam & ducit alteram. mocebitur. & qui dimissam a uiro ducit. mocebitur.

Lege ut.
m. e. v.

HOMO QUIDAM erat diues & induebatur purpura & bysso. & epulabatur cotidie splendide. Et erat quidam mendiculus nomine lazarus. qui iacebat ad ianuam eius ulceribus plenus. cupiens saturari de micis que cadebant de mensa diuitis. & nemo illi dabat. Sed & canes ueniebant. & lingebant ulcera eius. Factum est autem ut moreretur mendiculus. & portaretur

ab angelis in sinum abrahe. mortuus est autem & diues. & sepultus est in inferno. Et leuans autem oculos suos cum esset in tormentis. uidit abraham longe. & lazaram in sinu eius. & ipse clamans dixit. Pater abraham miserere mei. & mitte lazaram ut intingat extremum digiti sui in aqua ut refrigeret linguam meam. quia crucior in hac flamma. Et dixit illi abraham. Fili. recordare quia recepisti bona in uita tua. & lazarus similiter mala. Nunc autem hic consolatur. tu uero cruciaris. Et in his omnibus intus nos & uos chaos magnum firmatum est. ut hi qui uolunt hinc transire ad uos non possint. neque inde huc transire. Et ait. Rogo ergo te pater. ut mittas cum in domum patris mei

habeo enim quinque fratres.
ut testentur illis. ne &
ipsi ueniant in locum
hunc tormentorum. Et
ait illi abraham. Ha-
bent moysen & prophetas.
audiant illos. At
ille dixit. Non pater
abraham. sed si quis ex
mortuis igitur ad eos per-
nitentiam agunt. Ait
autem illi. Si moysen
& prophetas non audiunt.
neque si quis ex mortuis
resurrexerit. credent.

Et ad discipulos suos ait.
Impossibile est. ut non
ueniant scandala. Ue
autem illi. per quem ueni-
unt. Ut unus est illi. si la-
pis molaris imponatur
circa collum eius. & pi-
ciatur in mare. quam ut
scandalizet unum de
pusillis istis.

Ad tendite uobis. Si pec-
cauerit frater tuus. in-
terpe illum. & si poe-
nitentiam egerit. di-
mitte illi.

Et si septies in die pecca-

uerit inter & septies in
die conuersus fuerit ad
te poenitet me. dimit-
te illi.

Et dixerunt apostoli domino.
Auge nobis fidem.
Dixit autem dominus. Si ha-
bueritis fidem sicut gra-
num synapis. dicetis
huic arbori moro. tradi-
care & transplantare in
mare. & obediet uobis.

Quis autem uirum habens
seruum arantem aut
pascentem. qui regresso
de agro dicet illi statim.
Transi recumbe. & non
dicet ei. Para quod cae-
nem. & percinge te. & mi-
nistra mihi donec mihi
ducem & bibam. & post
hec tu manducabis & bi-
bes. Nunquid gratiam habet
seruo illi. quia fecit que
ei imperauit. Non pu-
to. Sic & uos cum fecer-
itis omnia que precepta
uobis. dicite. Serui in
utiles sumus. quod de-
buimus facere fecimus.
Et factum est dum iret

L. ec.
T. ec.
m. clxxv.

L. ec. i.
S. l. y. s.

in iherusalem. transie
bat per mediam samariam
& galilaeam. Et cum in
gradertur quoddam
castellum. occurrunt
ei decem uiri leprosi.
Qui steterunt a longe.
& leuauerunt uocem
dicentes. Ihu pceptor
misere nri. Quos ut
uidit. dixit. Ite. osten
dite uos sacerdotibus.
Et factum est dum irent.
mundati sunt. Unus
autem ex illis ut uidit
quia mundatus est. regre
ssus est cum magna uoce
magnificans dm. Et ce
cidit in facie ante pedes
eius. gratias agens. Et
hic erat samaritanus.
Respondens autem ihs
dixit. Nonne decem
mundati sunt & noue
ubi sunt. Non est inueni
turi qui rediret & daret glo
riam do. nisi hic alieni
gena. Et ait illi. Surge
uade. quia fides tua
te saluum fecit.

Leu.
mal. v.

Intratus autem apha

risas. quando uenit
regnum di. Respondit
eis. & dixit. Non uenit
regnum di cum obser
uatione. neque dicent.
Ecce hic. aut ecce illic.
Ecce enim regnum di
intra uos est.

Et ait ad discipulos suos.
Venit dies. quando
desideratis uidere unum
diem filii hominis. &
non uidebitis.

Leu.
mal. v.

Et dicent uobis. Ecce hic.
ecce illic. Nolite ire.
neque sectamini.

Leu.
mal. v.

Nam sicut fulgor corus
cans de subcelo. in ca
que subcelo sunt fulget.
ita erit filius hominis
in die sua.

Leu.
mal. v.

Primum autem oportet
illum multa pati. & re
probari a generatione

Leu.
mal. v.

Et sicut factum est hac.
in diebus. nos. ita erit &
in diebus. filii hominis.
edebant & bibebant.
uxores ducebant & da
bantur ad nuptias. usque
indiem qua intrauit

Leu.
mal. v.

Lee v. M.
§ 101 y 5

The same
 1. 15.
 2. 16.
 3. 17.

Let us

1. 1000
2. 1000
3. 1000
4. 1000

Let α be
the α -th

Lee sen.
y 20.
m ee l u u.

Lesson:
5.10.5

iniquus iniquitatis di-
cit. Ds autē non faciet
vindictam electorum
suorū clamantiū ad se
die ac nocte. & patien-
tiam habebit in illis.
Dico uobis. quia cito
faciet vindictā illorū.
Veruntamen filius ho-
minis ueniens. putas
inuocat fidem interra.
Dixit autē & ad quosdā
qui in se confidebant
tamquā iusti. & aspra-
bantur ceteros parabo-
lam istā. Duo homi-
nes ascenderunt in tem-
plum ut orarent. unus
phariseus. & alter pub-
licanus. Phariseus stans.
hec apud se orabat. Ds.
gratias ago tibi. quia
non sum sicut ceteri ho-
minum. raptoris. inu-
sti. adulteri. uclit & iā
hic publicanus. Ieiuno
bis in sabbato. decimas
do omnium que possi-
deo. Et publicanus a
longe stans. nolabat
ne oculos ad celum le-

uaret. sed percutiebat pec-
tus suum dicens. Ds.
propitius esto mihi pec-
catori. Dico uobis. des-
cendit hic iustificatus
in domum suā ab illo.

Quia omnis qui se exal-
tat humiliabitur. &
qui se humiliat exal-
tabitur.

Afferebant autē ad illū
& infantes. ut eos tan-
geret. Quodcumque
erant discipuli. increpa-
bant illos. Ihesus autem
conuocans illos. dixit.
Sinite pueros uenire
ad me. & nolite eos ue-
tare. Talium est enim
regnum dī.

Amen dico uobis. quicūq;
non acceperit regnū
dī sicut puer. non in-
trabit in illud.

Et interrogauit eum
quidam princeps di-
cens. Magister bone.
quid faciens uitam æ-
ternam possidebo.
Dixit autē ei ihc. Quid
me dicis bonum. Nemo

Le xxv.
Matth. xxv.

Le xxv.
Matth. xxv.

Le xxv.
Matth. xxv.

Le xxv.
Matth. xxv.

bonus. nisi solus dñs.
Mandata nosti. Non
occides. non moechabe-
ris. non furtum facies.
non falsum testimoniū
dices. honora patrē tuū
& matrem. Qui ait. hec
omnia custodiui aui-
uentate mea.

Quo audito ihs. ait ei.
Adhuc unum tibi dēc.
Omnia quęcunq. ha-
bes. uende & da paupe-
rib. & habebis thesau-
rum in celo. & ueni se-
quere me.

His ille auditis contristatus
ē. quia diues erat ual-
de. Videns autem ihs
illum tristem factum.
dixit. Quam difficile
qui pecunias habent
in regnum dī intrabunt.
Facilius ē enim camelū
per foramen acus transire
quā diuitum intrare
in regnum dī. Et dix-
erunt qui audiebant.
Et quis potest saluus
fieri. Ait illis. Quę im-
possibilia sunt apud

homines. possibilia s̄
apud dñm. Ait autem
petrus. Ecce nos dimi-
simus omnia. & secuti
sumus te.

Qui dixit eis. Amen di-
co uobis. nemo ē qui re-
liquit domum aut pa-
rentes. aut fr̄s. aut uxo-
rem. aut filios. ppter
regnum dī. & non reci-
piat multo plura in
hoc tempore. & in sclo
uenturo uitam aeternā.

XVII

ASSUMPSIT AUTĒ
ihs duodecim dis-
cipulos suos. & ait illis.
Ecce ascendimus iero-
soly mā. & consumma-
buntur omnia quę
scripta sunt p pphē-
tas de filio hominis.
Tradetur enim gentib.
& illudetur. & flagel-
labitur. & conspuetur.
Et postquā flagellaue-
rint occident eum. &
die tertia resurget.

Et ipsi nihil horum in-
tellexerunt. Et erat

Lec xxi.
The xxij
Mc x.

Lec xxii.
The l
Mc xii.

Lec xxiii.
The lvi.
Mc xiii.

uerbum istud abscon
ditum ab eis. & non
intellegerunt quæ di
cebantur.

Factum est autem cum
appropinquaret hie
cho. cæcus quidā sede
bat secus uiam mendi
cans. Et cum audiret
turbam præteruntem.
interrogabat quid hoc
esset. Dixerunt autē
ei. quod ih̄c nazareth
transiret. Et clamauit
dicens. Ih̄u fili dauid.
misere mei. Et qui præ
ibant. increpabant eum
ut taceret. Ipse uero
multo magis clamabat.
fili dauid. misere mei.
Stans autem ih̄c. iussit
illum adduci ad se. Et
cum appropinquasset.
interrogauit illum dicens.
Quid tibi uis faciam?
At ille dixit. Dñe. ut
uideam. Et ih̄c dixit
illi. Respice. fides tua.
te saluum fecit. Et con
fessum uidit. & sequeba
tur illum magnifican

dm̄. Et omnis plebs
ut uidit dedit laudem
dō.

19. Et ingressus. pambula
bat hiecho. Et ecce
uir nomine Zachæus.
& hic erat princeps
publicanorum. & ip
se diues. Et querebat
uidere ih̄m quis esset
& non poterat præterire.
quia statura pusillus
erat. Et præcurrens ascen
dit in arborem sycomor
ut uideret illum. quia
inde erat transiturus.
Et cum uenisset ad lo
cum. suspiciens ih̄c ui
dit illum. & dixit ad
eum. Zachæe. festinans
descende. quia hodie
in domo tua oportet
me manere. Et festi
nans descendit. & excep
pit illum gaudens.
Et cum uiderent omnes.
murmurabant dicen
tes. quod ad hominē
peccatorem diuersisset.
Stans autem Zachæus.
dixit ad dñm. Ecce

Leu. 19. 13.

50 l. 13.

dimidium bonorum
meorum dñe do pau
peribus. & si quid ali
quem defraudavi red
do quadruplum. **A**it
ihc ad eum. Quia ho
die salus domui huius
facta est. eo quod & ipse
filius sit abrahe.

Venit enim filius homi
nis querere & saluum
facere quod perierat.

Hac illis audientibus. ad
iciens dixit parabolā.
eo quod esset ppe ieru
salem. & quia existima
rent quod confestim
regnum dī manifesta
retur.

Dixit ergo. Homo qui
dam nobilis abiit in
regionē longinquam.
accipere sibi regnum.

& reuerſa.

Vocatis autem decē ser
uis suis. dedit illis decē
mnas. & ait ad illos.
Negociamini dū uenio.
Cives autē eius oderant
illum. & miserunt le
gationē post illum di

centis. **N**olumus hunc
regnare super nos. Et fac
tum ē ut redire accep
to regno. & iussit uoca
ri seruos quib. dedit pe
cuniam. ut sciret quan
tum quisq. negociatus
esset. **V**enit autem pri
mus dicens. Dñe. mna
tua. decem mnas acqui
siuit. **E**t ait illi. **E**uge
serue bone & fidelis. quia
in modico fidelis fuisti.
etis potestate habens
super decē ciuitates. **E**t
alter uenit dicens. Dñe.
mna tua. fecit quinq.
mnas. **E**t huius ait. **E**t
tu esto super quinq. ciui
tates. **E**t alter uenit di
cens. Dñe. cec mnas tua
quam habui repositā
in sudario. timui eni
te quia homo austeris
es. tollis quod non po
sui. & mēas quod nō
seminasti. **D**icit ei. **D**e
ore tuo te iudico. **S**erue
nequam. Sciebas qd ego
austeris homo sum. tol
lens quod nō posui & mē

tens quod non semina-
ui. & quare non dedisti
pecuniā meā ad mensā.
& ego ueniens cum usu-
ris utiq. exegissem illud.
Et assistantib. dixit Au-
ferre ab illo minam. &
dare illi qui decem minas
habet. Et dixerunt illi.

Le xxi.
m. c. lxxi.
m. c. lxxi.

Et dñe. decem minas habet

Quero autem uobis. quia
omni habenti dabitur
& habundabit. ab eo
autem qui non habet.
& quod habet auferatur
ab eo. Ueruntamen mi-
nicos meos illos qui no-
luerunt me regnare
supse. adducite huc &
inteficite ante me. Et
his dictis. p̄cedebat
ascendens ierusalem.

Le xxi.
m. c. lxxi.
m. c. lxxi.

Et factum ē cum apppin-
quasset ad bethfage &
bethaniā ad montē qui
uocatur oliueti. misit
duos discipulos suos di-
cens. Ite in castellum
quod contra uos ē. in
quod introcuntes. in-
uenietis pullum asine

alligatum. cui nemo
umquam hominum
sedit. soluite illum. &
adducite. Et si quis
uos interrogauerit.
Quare soluitis. Sic di-
catis ei. Quia dñs ope-
ram eius desiderat.

Le xxi.
m. c. lxxi.
m. c. lxxi.

Abierunt autē qui missi
erant. & inueniunt
sicut dixit illis stantē
pullum. Soluentibus
autem illis pullum.
dixerunt domini eius
ad illos. Quid soluitis
pullum. At illi dixerūt.
Quia dñs cum necessa-
rium habet. Et duxerūt
illum ad iēm. & ac-
tantes uestimenta uesti-
menta sua suprapul-
lum. imposuerunt iēm.
Euntes autē illo. sub ster-
nebant uestimenta
sua in uia.

Le xxi.
m. c. lxxi.
m. c. lxxi.

Et cum apppinquaret
iam ad descensum mon-
tis oliueti. coeperunt
omnes turbe descen-
dentium gaudentes lau-
dare dñm uoce magna

sup omnib. quas uide-
rant uirtutib. dicentes.
Benedictus qui uenit
rex in nomine dñi pax
in celo & gloria in ex-
celsis.

Et quidam phariseorū
de turbis. dixerunt ad
illum. Magister. in
crepa discipulos tuos.
Quib. ipse ait. Dico
uobis. quia si bi tacue-
rint. lapides clamabun-
t.

Et ut appropinquauit. ui-
dens ciuitatē fleuit sup
illam dicens. Quia si
cognouisses & tu. Et q̄
dem in hac die tua
quæ ad pacē tibi. nunc
autē abscondita sunt
ab oculis tuis. Quia ue-
niunt dies iræ. & circū-
dabunt te inimici tui
uallo. & circumdabun-
t. & coangustabunt
te undiq. & ad terram
pſternent te. & filios
tuos qui inter te sunt.

Et non relinquit inter
lapidē sup lapidē. co-
quod non cognoueris

tempus uisitationis
tue.

Et ingressus in templum.
coepit docere uidentes
in illo & audientes. dicens
illis. Scriptum ē. quia
domus mea. domus ora-
tionis ē. Uos autem. fe-
cistis illam speluncam
latronum.

Et erat docens cotidie
in templo. Principes
autem sacerdotum & scri-
be. & principes plebis.
querrebant illum p̄dere.
& non inueniebant quid
facerent illi. Omnis enī
populus suspensus erat
audiens illum.

Et factum ē in una die. u.
docente illo populum
in templo & euangelizan-
te. conuenerunt princi-
pes sacerdotum & scribe
cum seniorib. & aiunt
dicentes ad illum. Dic
nobis. in qua potestate
hec facis. Aut quis ē qui
dedit tibi hanc potesta-
tem. Respondens autē
dixit ad illos. Interroga

Leu. xxviii.
1.
Mat. xxi.
12.
Mat. xxi.
13.

Leu. xxviii.
1.
Mat. xxi.
12.
Mat. xxi.
13.

Leu. xxi.
1.
Mat. xxi.
12.

bo uos & ego unum uer-
bum. & respondete mihi.
Baptismus iohannis
de celo erat. an ex homi-
nibus. At illi cogitaban-
t inter se dicentes. Quia si
dixerimus de celo. di-
cet nobis. Quare ergo non
credidistis illi. Si autem
dixerimus ex hominibus.
plebs uniuersa lapida-
bit nos. Certe sunt enim.
iohannem prophetam esse.
Et responderunt se nescire
unde esset. Et tunc
ait illis. Nec ego dico uo-
bis. in qua potestate
hanc facio.

Leu. 24.
Mat. 23.
Mat. 23.

Coeptit autem dicere ad
plebem parabolam hanc.
Homo plantauit uincam.
& locauit eam colonis.
& ipse peregre fuit multum
temporibus. Et in tempo-
re. misit ad cultores ser-
uum. ut de fructu uince
darent illi. Qui celsum.
dimiserunt cum in an-
tem. Et addidit alterum seruum
mittere. Illi autem hunc
quoque cedentes & affici-

entes contumelia. dimi-
serunt in an-tem. Et ad-
didit tertium mittere.
Qui & illum uulneran-
tes. eiecerunt. Dixit
autem dominus uince.
Quid faciam. Mittam
filium meum dilectum.
forsitan cum hunc uide-
rint. uertebuntur. Quam-
cum uidissent coloni.
cogitauerunt inter se
dicentes. Hic est heres. oc-
cidamus illum. ut nostra
fiat hereditas. Et eie-
cerunt illum extra uincam.
occiderunt. Quid ergo
faciet illis dominus
uince. Veniet & perdet
colonos istos. & dabit
uincam aliis. Quo au-
dito. dixerunt illi. Ab-
sit. Ille autem aspiciens
eos. ait. Quid est quod hoc
quod scriptum est. La-
pidem quem repbaue-
runt edificantes. hic factus
est in caput anguli.
Omnes qui ceciderint super
illum lapidem. conuas-
sabitur. Super quem autem

107
ecceidit. comminuit
illum.

*Lucas
24
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100*
Et queriebant principes
sacerdotum & scribes.
mutare illum man
illa hora. & tunc erunt
populum. Cognouit
enim. quod ad ipsos di
cebat similitudine ista.

LXVIII.

*Lucas
24
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100*
OBSERVAN
tes. miserunt in
sidiatores qui se iustos
simularent. ut caperent
eum in sermone. & tra
derent illum princi
patui & potestati p
dis. Et interrogauerunt
illum dicentes. Magis
ter. scimus quia recte
dicis & doces. & n
accipis personam. sed in uer
tate uiam dei doces. Li
cet nobis tributum da
re caesari. annon. Con
siderans autem dolum il
lorum. dixit ad eos.
Quid me temptatis hy
pocrite. Ostendite mi
hi denarium. cuius ha
bet imaginem & inscrip

tionem. Respondentes
dixerunt. Caesaris. Et ait
illis. Reddite ergo quae ce
saris sunt caesari. & quae
dei sunt deo. Et non po
tuerunt uerbum eius
reprehendere coram ple
be. & mirati in respon
so eius. tacuerunt. Ac
cesserunt autem quidam
sadduceorum qui negant
esse resurrectionem. & in
terrogauerunt eum dicen
tes. Magister. moyses
scripsit nobis. si frater
alicuius mortuus fuerit
habens uxorem. & hic si
ne filiis fuerit. ut acci
piat eam frater eius uxorem.
& suscitet semen fratri suo.
Septem ergo fratres erant. &
primus accepit uxorem.
& mortuus est sine filiis.
Et sequens accepit illam.
& ipse mortuus est sine
filio. Et tertius accepit
illam. Similiter & omnes
septem. & non reliquerunt
semen & mortui sunt.
Nouissima omnium.
mortua est & mulier.

In resurrectione ergo
cuius corū erit uxor.
Siquidem scriptum ha-
buerunt eam uxore.
Et ait illis ihc. Filii se-
culi huius nubunt. &
traduntur ad nuptias.
Illi uero qui digni habe-
buntur scō illo. & re-
surrectione ex mortuis
neq. nubunt. neq. du-
cunt uxores. neq. enim
ultra mori poterunt.
Quales enim angelis s.
& filii sunt dī cum sint
filii resurrectionis. Quia
uero resurgant mortui.
& moyses ostendit scē
rubum. sicut dicit.
dñm dñm abraham.
& dñm ysaac. & dñm ia-
cob. Dñs autē non est
mortuor. sed uiuorum.
omnes enī uiuunt ei.
Respondentes autē qui
dam scribarum dixer.
Magister. benedixisti.

Leu. xlv.
m. c. lxxv.

Et amplius non aude-
bant eum quicquam
interrogare.

Leu. xlv.
m. c. lxxv.

Dixit autem ad illos.

Quomodo dicunt xpm
filium dauid esse. Et
ipse dauid dicit in li-
bro psalms. Dixit
dñs dñō mco. sedē ad d-
extris meis. donec ponā
inimicos tuos scabellū
pedum tuorū. Si ergo
dauid dñm illum uo-
cat. & quomodo filius
eius est.

Leu. xlv.
m. c. lxxv.

Audientes autē omni po-
pulo. dixit discipulis
suis. Aditendite ascri-
bis. qui uoluntambu-
lare in stolis. & amant
salutationes in foro. &
primas cathedras in sy-
nagogis. & primos dis-
cubitus in conuiuiis.

Qui deuorant domos ui-
uarum. simulantē
longam orationē. hi
accipiunt maiorem

Leu. xlv.
m. c. lxxv.

damnationē. **R**espici-
ens autē ihc. uidit eos
qui mittebant mune-
ra sua in gēzophilaciū
diuitis. Uidit autem
& quandā uiduā paup-
culam. mittentē gra-

minuta duo. & dixit.
Uertit dico uobis. quia
uidua hęc paup̄ plus
quam omnes misit.
Nam omnes hi ex abun
danti sibi. miserunt in
munera dī. Hęc autē
ex eo quod deest illi.
omne uictum suum
quem habuit. misit.

Et quibusdā dicentibus
de templo. quod lapi
dibus bonis & donis or
natum esset. dixit. Hęc
quę uidetis. uenient
dies in quib; non relin
quatur lapis sup̄ lapi
dem. qui nō destruat̄.

Inrogauerunt autē
illum dicentes. Precep
tor. quando hęc erunt.
& quod signū cū fieri
incipiant. Qui dixit.
Uidete. ne seducamini.
Multa enim ueniunt in
nomine meo dicentes.
quia ego sum. & temp̄
appropinquauit. Nolite
ergo ire post illos. Cū
autem audieritis plūa
& seditiones. nolite

terreri. Oportet primū
hęc fieri. sed non statim
finis. Tunc dicebat illis.
Surget gens contra gen
tem. & regnū aduersū
regnum. & tunc motus
magni erunt plōca. &
pestilentie & famēs. ter
rorisq; decēdo. & signa
magna erunt.

Sed ante hęc omnia. ini
tiant uobis manus suas
& p̄sequuntur uos. tra
dentes in synagogas &
custodias. trahentes ad
reges & p̄sides p̄pter no
men meum. Contingit
autem uobis iustitimo
nium.

Ponite igit̄ in cordib; ur̄is
non p̄meditari. quē ad
modum respondeatis.
Ego enim dabo uobis
os & sapientia. cui non
poterunt resistere & con
tradice omnes aduer
sari ur̄i. Tradimini autē
ap̄rentib; & fr̄ib; & cog
natis & amicis. & morte
afficiant ex uobis. Et
eritis odio omnib; p̄pter

Lecl. 1.
M. 2. 1. 1. 1. 1.
M. 2. 1. 1. 1. 1.
M. 2. 1. 1. 1. 1.

Lecl. 1.
M. 2. 1. 1. 1. 1.
M. 2. 1. 1. 1. 1.

nomen meum. Et capil-
lus decapite uro non pe-
ribit. In patientia ura pos-
sidentur animas uras.

*Lecl. vi.
501 q. 5* **C**um autem uidetis circu-
dari ab exercitu ierusa-
lem. tunc scitote. quia
appropinquabit desola-
tio eius.

*Lecl. vi.
502 q. 1* **T**unc qui in iudea sunt
fugiant ad montes. &
qui in medio eius. disce-
dant. Et qui in regionibus
non intrant in eam. quia
dies ultionis hi sunt. ut
impleantur omnia
que scripta sunt.

*Lecl. vi.
503 q. 1* **U**t autem pregnantibus
& nutribus. in illis
diebus.

*Lecl. vi.
504 q. 1* **E**rit enim pressura mag-
na super terram. & ira
populo huic.

*Lecl. vi.
505 q. 1* **E**t cadent in ore gladii.
& captiui ducuntur in
omnes gentes. Et ieru-
salem calcabitur agni-
tibus. donec implean-
tur tempora nationum.

*Lecl. vi.
506 q. 1* **E**t erunt signa in sole &
luna & stellis. & inter-

ris pressura gentium
per confusionem sonitus
maris & fluctuum.

Atque cunctis hominibus.
per timorem & expectatio-
nem. que superuenient uni-
uerso orbi. Nam uirtu-
tes celorum mouebuntur.

*Lecl. vi.
507 q. 1* **E**t tunc uidebunt filium
hominis uenientem in
nube. cum potestate
magna & maiestate.
His autem fieri incipi-
entibus. respiciet & le-
uabit capita ura. quo
appropinquat redemp-
tio ura. Et dixit illis
similitudinem. Videte
ficulneam & omnes ar-
bores. cum producant
iam ex se fructum. sci-
tis quomodo. propter eam estis.
Ita & uos cum uidetis
hec fieri. scitote quomodo.
propter est regnum dei.
Amen dico uobis. quia
non peribit generatio
hec. donec omnia fiant.
Cadum & terra transi-
bunt. uerba autem mea
non transibunt.

Attendite autem uobis.
ne forte grauentur cor-
da u^{ra} in crapula & e-
brietate. & curis huius
uitae. & superueniat in
uos repentina dies illa.
Tamquam laqueus enim
superuenit in omnes. q^{ui}
sedant super faciem omnis
terrae. Vigilate itaq^{ue}
omni tempore orantes.
ut digni habeamini fu-
gere ista omnia quae fu-
tura sunt. & stare ante
filium hominis. Erat
autem diebus docens in tem-
plo. noctibus uero exiit.
morabatur in monte.
qui uocatur oliueti.
Et omnis populus ma-
nicabat ad eum in tem-
plo audire eum.

A XVIII
PROPINQUA-
bat autem dies festus
azimorum
qui dicitur pascha.

Et querunt principes
sacerdotum & scribe.
quomodo i^{esu}m interfici-
erunt. timebant uero

plebem.

Intrauit autem satanas in
iudam qui cognominatur
scarioth. unum de xii.

Et abiit. & locutus est cum
principibus sacerdotum.
& magistratibus. quae ad
modum illum traderetis.
Et gausi sunt. & pacti
sunt pecuniam illi dare.
& spondit. Et quae-
rebat opportunitatem. ut
tradere illum sine tur-
bis. Venit autem dies azi-
morum. in qua necesse
erat occidi pascha. & mi-
sit petrum & iohannem di-
cens. Euntes parate no-
bis pascha. ut manduce-
mus. At illi dixerunt.
Ubi uis patrumus. Et di-
xit ad eos. Ecce introe-
untibus uobis incunat.
occurrit uobis homo
amphoram aquae portans.
sequimini eum in domum
in quam intrat. & dicetis
patrifamilias domus.
Dicit tibi magister. ubi
est diuersorium. ubi pas-
cha cum discipulis meis

Leoben.
f. 1111. 7
20000

Leoben.
f. 1111. 7
20000

manducem. Et ipse
vobis ostendet cenacu-
lum magnum stratum.
& ibi parat. Eunt
autem inuenerunt si-
cut dixit illis. & para-
uerunt pascha. Et cum
facta esset hora. discu-
buit. & duodecim ap-
pli cum eo.

Et ait illis. Desidero de-
sideravi hoc pascha man-
ducare uobiscum. an-
te quam patiar.

Dico enim uobis. quia ex
hoc non manducabo
illud. donec impleatur
in regno di. Et accepto
calice. gratias egit. &
dixit. Accipite. & diui-
dite inter uos. Dico enim
uobis. quod non bibam de
generatione uis. do-
nec regnum di ueniat.

Et accepto pane. gratias
egit & fregit. & dedit
eis dicens. Hoc est corpus
meum quod pro uobis da-
tur. hoc facite in mea
commemoratione.

Similiter & calicem. post

quam cenauit dicens.
Hic est calix nouum
testamentum in sangui-
ne meo. qui pro uobis fun-
datur.

Uerumtamen. ecce manus
tradentis me mecum
est in mensa. Et quidem
filius hominis secundum quod
definitum est uadit. Ve-
rumtamen ut illi ho-
mini pro quem traditur.

Et ipsi coeperunt quere-
re intra se. quis eorum ex
eis qui hoc facturum esset.

Facta est autem & contentio
inter eos. quis eorum uidere-
tur esse maior. Dixit
autem eis. Reges genti-
um dominantur eorum.
& qui potestate habent
super eos beneficii uocantur.
Uos autem non sic. Sed
qui maior est in uobis. fi-
at sicut iunior. Et qui
precessor est. sicut minis-
trator.

Nam quis maior est qui re-
cumbit. an qui minis-
trat. Nonne qui recum-
bit. Ego autem in medio

L. 1. l. 1. v. 1.
M. 1. l. 1. v. 1.
M. 1. l. 1. v. 1.

L. 1. l. 1. v. 1.
M. 1. l. 1. v. 1.
M. 1. l. 1. v. 1.

L. 1. l. 1. v. 1.
M. 1. l. 1. v. 1.
M. 1. l. 1. v. 1.

L. 1. l. 1. v. 1.
M. 1. l. 1. v. 1.
M. 1. l. 1. v. 1.
M. 1. l. 1. v. 1.

L. 1. l. 1. v. 1.
M. 1. l. 1. v. 1.

urum sum. sicut qui ministrat. Vos autem estis qui permansistis mecum. in temptationibus meis. Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum. ut edatis & bibatis super mensam meam in regno meo.

Et sedcatis super thronos iudicantes. xii. tribus israel.

Ait autem dominus. Symon Symon. ecce satanas expetivit vos. ut eribraret sicut triticum. Ego autem rogavi pro te. ut non deficiat fides tua. Et tu aliquando conversus. confirmas fratres tuos.

Qui dixit ei. Domine. tecum paratus sum. & in carcerem & in mortem ire. Et ille dixit. Dico tibi petre. non cantabit hodie gallus. donec ter abneges nosse me.

Et dixit eis. Quando misi vos sine saculo & pe-

ra. & calciamentis. nunquid aliquid defuit vobis. At illi dixerunt. Nichil. Dixit ergo eis. Sed nunc qui habet saculum. tollat simul & peram. Et qui non habet. vendat tunicam suam & emat gladium.

Dico enim vobis. quoniam adhuc hoc quod scriptum est. oportet impleri in me. & quodcumque iniquis deputatus est. Et enim ea que sunt de me. finem habet.

At illi dixerunt. Domine. ecce gladii duo hic. At ille dixit eis. Satis est.

Et egressus. ibat secundum consuetudinem in monte olivarum. Secuti sunt autem illum & discipuli.

Et cum pervenisset ad locum. dixit illis. Orate. ne intreatis in temptationem.

Et ipse avulsus est ab eis quantum iactus est lapidis. & positis genibus orabat dicens.

Pater. si vis transfer ea

Lev. lxxvii
et de
in ce. xvi.

Lev. lxxviii
5. 1. 5.

Lev. lxxviii
et de
et de
et de

Lev. lxxix
et de
et de
et de

Lev. lxxx
et de
et de
et de

Lev. lxxx
et de
et de
et de

uic istum amc. Utrum
tamen non mea uolun
tas. sed tua fiat.

*Lectiones
solus*
Apparuit autē illi ange
lus de celo. confortans
eum. Et factus in ago
nia. plurius orabat. &
factus ē sudor eius sicut
gutta sanguinis decur
rentis in terram.

*Lectiones
T. 11.
Th. 11.
M. 11.
J. 11.*
Et cum surrexisset ab ora
tione & uenisset ad dis
cipulos suos. inuenit eos
dormientes per tristitia.
& ait illis. Quid dormitis.
Surgite orate. ne intre
tis in temptationem.

*Lectiones
Th. 11.
M. 11.
J. 11.*
AD HVC FO. *XX.*
loquente. ecce tur
ba & qui uocaba
tur iudas unus
de duodecim antecessabat
eos. & appropinquauit ihu.
ut osculari eum.

*Lectiones
Th. 11.
M. 11.
J. 11.*
Ihē autem dixit illi. Iu
da. osculo filium homi
nis tradis.

*Lectiones
Th. 11.
M. 11.
J. 11.*
Sidentes autē hi qui circa
ipsum erant quod futurum
erat. dixerunt ei.
Dñe. si percunmus in gla

dio. Et percussit unus ex
illis seruum principis
sacerdotum. & ampu
tauit auriculā eius dex
tram. Respondens autē
ihē ait. Sinite. usque huc.

*Lectiones
solus*
Et cum tetigisset auricu
lam eius. sanauit eum.

*Lectiones
T. 11.
Th. 11.
M. 11.
J. 11.*
Dixit autē ihē ad eos qui
ueniant ad se princi
pes sacerdotum & magi
stratus templi. & senio
res. Quasi ad latronē
existis cum gladiis & fu
sibus. cū cotidie uobis
cum fuerim in templo.
non extendistis manus
in me. Sed hec ē ora ustra.
& potestas tenebrarum.

*Lectiones
Th. 11.
M. 11.
J. 11.*
Comprehendentes autē
eum. duxerunt ad do
mum principis sacer
dotum.

*Lectiones
Th. 11.
M. 11.
J. 11.*
Petrus uero sequebatur
a longe. Et cecenso autē
igni in medio atrio. &
circumsedentibus illis.
erat petrus in medio
eorum. Quē cū uidisset
ancilla quēdā sedentē
ad lumen. & cū fuisset

intuita dixit. Et hic
cum illo erat.

At ille negavit cum dicens.
Mulier: non novi illū.
Et post pusillum. alius
videns eum. dixit. Et
tu de illis es. Petrus vero
ait. O homo. non sum.
Et in uallo facto qua
si hortus unus. alius qui
dam affirmabat dicens.
Verū. & hic cum illo erat.
Nam & galileus ē. Et
ait Petrus. Homo. nescio
quid dicis. Et con
tinuo adhuc loquente.
cantavit gallus.

Et conversus dñs. respexit
petrum. & recordatus
est petrus uerbi dñi si
cut dixerat. quia prius
quā gallus cantet. ter
me negabis. Et cunctis
foras petrus. fleuit
amare.

Et qui tenebant illū.
illud ebant et cedentes.
& uelauerunt eū. & per
cutiebant faciem eius. &
interrogabant eū dicen
tes. Prophetiza. quis ē

qui te percussit. Et alia
multa blasphemantes.
dicebant in eum.

Et ut factus ē dies. conue
nerunt seniores plebis.
& principes sacerdotū
& scribe. & duxerunt
illum in conciliū suū
dicentes. Si tu es xpc. dic
nobis.

Et ait illis. Si uobis dixe
ro. non creditis michi.
Si autē & interrogauero.
non respondebitis mihi
neq. dimittatis.

Ex hoc autē erit filius
hominis. sedens ad dex
tras uirtutis dñi.

Dixerunt autem omnes.
Tu ergo es filius dñi. Qui
ait. Vos dicitis. quia e
go sum.

At illi dixerunt. Quid ad
huc desideramus testi
monium. Ipsi enim au
dimus de ore eius.

Et surgens omnis multi
tudo eorum. duxerunt
illum ad pilatū.

Coeperunt autē accusare
illum dicentes. Hunc

Leu. xxv. 1.
Mat. xxv. 1.
Mc. x. 34.

Leu. xxv. 1.
Mat. xxv. 1.

Leu. xxv. 1.
Mat. xxv. 1.
Mc. x. 34.

Leu. xxv. 1.
Mat. xxv. 1.

Leu. xxv. 1.
Mat. xxv. 1.
Mc. x. 34.

Leu. xxv. 1.
Mat. xxv. 1.
Mc. x. 34.

Leu. xxv. 1.
Mat. xxv. 1.

inuenimus subvertunt
gentem nostram. & prohiben-
tem tributa dari cesari.
& dicentem se christum
regem esse.

*Le. 23. 2. dicitur
in eccl.
et aliorum*
Pilatus autem interroga-
uit eum dicens. Tu es
rex iudeorum. At ille
respondens ait. Tu di-

*Le. 23. 3. dicitur
et aliorum*
Ait autem pilatus eis.
ad principes sacerdotum
& turbas. Nichil inue-
nio cause in hoc homi-

*Le. 23. 4. dicitur
et aliorum*
At illi inualescen-
bant dicentes. Comino
uult populum docens per
universam iudeam. in-
cipiens a galilea. usque
huc. Pilatus autem audi-
ens galileam. interro-
gauit si homo galileus
esset. Et ut cognouit
quod de herodis potes-
tate esset. remisit eum
ad herodem. qui & ipse
hierosolymis erat illis
diebus. Herodes autem
uiso iesu. gaudens ual-
de. Erat enim ex multo te-
pore cupiens uidere eu-
m quod audiret multa

de illo. & sperabat sig-
num aliquod uidere
ab eo fieri. Interroga-
bat autem eum multis
sermonibus. At ipse ni-
chil illi respondebat.

*Le. 23. 5. dicitur
et aliorum*
Stabant etiam princi-
pes sacerdotum & scri-
be. constanter accusan-
tes eum.

*Le. 23. 6. dicitur
et aliorum*
Sperauit autem illum he-
rodes cum exercitu suo.
& inlustravit induitum ueste
alba. & remisit ad pi-
latum. & facti sunt
amici herodes & pila-
tus in ipsa die. nam
antea inimici erant
ad inuicem.

*Le. 23. 7. dicitur
et aliorum*
Pilatus autem conuocatis
principibus. sacerdotum
& magistratibus. & plebe.
dixit ad illos. Optuli-
stis mihi hunc homi-
nem quasi avertentem po-
pulum. & ecce ego co-
ram uobis interrogans.
nullam causam inueni in
homine isto. ex his in
quibus eum accusatis.

*Le. 23. 8. dicitur
et aliorum*
Sed neque herodes. Nam

remisi uos ad illū. &
ecce nichil dignum
morte actum est ei.

Emendatum ergo illū
dimittam. Necesse autē
habebat dimittere eis
per diem festum unum.

Exclamauit autē simul
uniuersa turba dicen.
Tolle hunc. & dimitte
nobis barraban. Qui
erat propter seditionē
quandā factā in ciuita
te. & homicidium mis
sus in carcerem.

Iterum autem pilatus
locutus ē ad illos. uo
lens dimittere ih̄m. At
illi succedebant di
centes. Crucifige. cruci
fige eum.

Ille autem tertio. dixit
ad illos. Quid enī ma
li fecit iste. Nullā cau
sam mortis inuenio in
eo. Corripiam ergo il
lum & dimittam.

At illi instabant uocib.
magnis. postulantes
ut crucifigeretur. Et
inualecebant uoces eorū.

Et pilatus adiudicauit
fieri petitionem eorū.
Dimisit autē illis eum.
qui propter homicidium
& seditionē missus fue
rat in carcerē. quē pete
bant. Ih̄m uero tradi
dit uoluntati eorum.

Et cum ducerent eum.
apprehenderunt symo
nem quendam cyrenen
sem uenientē de uilla.
& imposuerunt illi cru
cem portare post ih̄m.

Sequabatur autē illum
multa turba populi &
mulierum. quę plange
bant & lamentabantur
cum. Conuersus autem
ad illas ih̄c. dixit. Filie
iherusalem. nolite flere
super me sed super uos ipsas
flete. & super filios uos.
quō ecce uenient dies in
quib. dicent. beati ste
riles & uentres quę non
genuerunt. & ubera quę
non lactauerunt. Tunc
incipient dicere mon
tibus cadite super nos. &
collib. operite nos.

Luce xxi
Ih̄c dixit
m̄te xxi.
Ih̄c dixit.

Luce xxi
Ih̄c dixit
m̄te xxi.
Ih̄c dixit.

Luce xxi
Ih̄c dixit
m̄te xxi.

Quia si in uiridi ligno
hæc faciunt. in arido
quid fiet.

Ducebantur autem & alii
duo nequam cum eo. ut
interficerentur.

Et postquam uenerunt
in locum qui uocatur
caluaria. ibi crucifixe
runt eum.

Et latrones unum ad dex
tras. & alterum a sinis
tras.

Ih̄c autem dicebat. Pa
ter. dimitte illis. non
enim sciunt quod faciunt.

Diuidentes uero uesimen
ta eius. miserunt sortes.
& stabat populus expec
tans.

Et deridebant eum prin
cipes cum eis dicentes.
Alios saluos fecit. se sal
uum faciat. si hic est
xpc dñi electus.

Iudebant autem ei & mi
lites accedentes. & acce
tum offerentes illi dicen
tes. Si tu es rex iudeorum.
saluum te fac.

Erat autem & sup̄scrip

to scripta sup̄ illum
litteris grecis & latinis
& hebraicis. hic est rex
iudeorum.

Unus autem uerbis qui per
uebant latronibus. blas
phemabat eum dicen.
Si tu es xpc. saluum fac
te me ipsum & nos.

Respondens autem alter.
interrepabat illum di
cens. Neque tu times dñm.
quod in eadē dampna
tione es. Et nos quidē
iuste nam digna facti
recipimus. hic uero ni
hil mali gessit. Et di
cebat ad ihm. Dñe. me
mento mei cū ueneris
in regnum tuū. Et di
xit illi ih̄c. Amen di
co tibi. hodie mecum
eris in paradiso.

Erat autem fuit hora
sexta. & tenebre factæ
sunt in uniuersa terra.
usq. in horam nonam.
& sol obscuratus est.

Et iudum templi scissū
est medium.

Et clamans uoce magna

ihc. ait. Pater. in manus
tuas commendo spiritum meum.
Et hec dicens. exspira
uit.

Quidens autem centurio quod
factum fuerat. glorifi
cavit dominum dicens. Vere
hic homo iustus erat.

Et omnis turba eorum qui
simul aderant ad spec
taculum istud. & uide
bant que fiebant pec
tentes pectora sua re
ueriebantur.

Stabant omnes autem no
ta causa longe. & mulie
res que secute erant ex
galilea. hec uidentes.

Et ecce uir nomine ioseph
qui erat decurio uir bo
nus & iustus. hic non con
suetudo & actibus
eorum ab arimathia
ciuitate iudee. qui ex
pectabat & ipse regnum
dei. hic accessit ad pila
tum. & petiit corpus
ihv.

Et depositum in uoluit
in syndone. & posuit
eum in monumento exci

so. in quo nondum quis
quam positus fuerat.

Et dies erat parasceues.
& sabbatum illucesce
bat. Subsecuntur autem
mulieres que cum ipso
uenerant de galilea. ui
derunt monumentum.
& que ad modum posi
tum erat corpus eius.

Et reuertentes. paraucrunt
aromata & unguenta.
& sabbato quidem silen
tium secundum mandatum.

Quia autem sabbati ualde
diluculo uenerunt ad
monumentum. portan
tes que paraucrunt aro
mata. & inuenerunt
lapidem reuolutum amo
numento. Et ingressae.
non inuenerunt corpus
domini ihu. Et factum est
dum mente consternate
essent de isto. ecce duo
uiri steterunt secus illas.
in ueste fulgenti.

Cum timentur autem & de
clinarent uultum in ter
ram. dixerunt ad illas.
Quid queritis. uiuent

L. ecclesiasticus.

5. 1. 9. 5.

L. ecclesiasticus.
p. 111.
m. 11. 11. 11. 11.

L. ecclesiasticus.
m. 11. 11. 11. 11.
m. 11. 11. 11. 11.
m. 11. 11. 11. 11.

29

L. ecclesiasticus.
p. 111.
m. 11. 11. 11. 11.
m. 11. 11. 11. 11.

·XVI·

cum mortuis. Non est
hic. sed resurrexit. Re-
cordamini qualiter lo-
cutus sit uobis. cum ad-
huc in galilea esset. di-
cens. Quia oportet fili-
um hominis tradi in
manus hominum pecca-
torum. & crucifigi. &
die tertia resurgere. Et
recordati sunt uerbo-
rum eius.

*Leu. xxi.
d. 11.
d. 12.
d. 13.*

Et regressi a monumen-
to. nunciauerunt hec
omnia illis undecim.
& ceteris omnibus.

*Leu. xxi.
d. 14.*

Erat autem maria magda-
lenae. & iohanna & ma-
ria iacobi. & ceterae quae
cum eis erant. quae dice-
bant ad apostolos hec. Et
uisa sunt ante illos sic
deliramentum uerba
ista. & non credebant
illis. Petrus autem surgens
cucurrit ad monumen-
tum. & procumbens uidit
lintamina sola posita.
& abiit secum mirans
quod factum fuerat.
Et ecce duo ex illis.

ibant ipsa die in eas-
tellum quod erat in
spacio stadiorum sexa-
ginta ab hierusalem.
nomine cinnarus. Et
ipsi loquebantur ad inui-
cem. de his omnibus. quae
acciderant. Et factum
est dum fabularentur
& secum quererent. &
ipse ihc appropinquans
ibat cum illis. Oculi au-
tem illorum tenebantur.
ne cum agnoscerent.
Et ait ad illos. Qui se-
hi sermones quos con-
fistis ad inuicemambu-
lantes & estis tristes.
Et respondens unus
cui nomen cleopas.
dixit ei. Tu solus pere-
grinus es in hierusalem.
& non cognouisti quae
facta sunt in illa his
diebus. Quibus ille dixit.
Quae. Et dixerunt. De
ihc nazareth. qui fuit
uir. propheta potens in
opere & sermone. cora-
do & omni populo. Et
quomodo tradiderunt

cum summi sacerdotes
& principes nri in dāp
natione mortis & crucifix
erunt cum. Nos autē spe
rabamus quia ipse esset
redempturus israhel. Et
nunc sup hęc omia. tertia
dies est hodie. qđ hęc facta
sunt. Sed & mulieres que
dam ex nris terruerunt nō.
que ante lucē uenerunt
ad monumentū. & non in
uento corpore eius. uenerūt
dicentes se etiā uisionē an
gelorū uidisse. qui dicunt
cum uiuere. Et abierunt
quidā ex nris ad monumen
tum. & ita inuenerunt sic
mulieres dixerunt. ipsum
uero non inuenerunt. Et
ipse dixit ad eos. O stulti
& tardi corde ad credendū.
in his que locuti s. pphete.
Nonne hęc oportuit pati
xp̄m. & ita intrare in glām
suam. Et incipiens a moy
se & omnib; pphetis inter
pretabatur illis in omnib;
scripturis que de ipso erant.
Et ad p̄p̄inquauerunt
castello quo ibant. & ipse

se finxit longius ire. Et co
egerunt illū dicentes. Mane
nobiscū quō ad uesperascent.
& inclinata est iam dies.
Et intrauit cū illis. Et fac
tum est dum recumberet cū
illis. Accepit panē & benedix
it ac fregit. & porrigebat illis.
Et ap̄ti s oculi eorū. & cog
nouerunt eum. Et ipse cū
nuit ex oculis eorum. Et
dixerunt ad inuicē. Nonne
cor nrm ardens erat in nobis
dum loqueretur in uia. &
aperiret nobis scripturas.
Et surgentes eadē hora re
gressi s in ierlēm. & inuenerūt
congregatos undecim & eos
qui cum ipsis erant dicentes.
quod surrexit dñs uere. & ap
paruit symoni. Et ipsi nar
rabant que gesta erant in uia.
& quomodo cognouerunt
eum in fractione panis.

IN HEC AUT LOCUTUR. STET
ih̄c in medio eorum. & dixit
eis. Pax uobis. Ego sum. nolite
timere. Conturbati v̄ & con
territi. existimabant se sp̄m
uidere. Et dixit eis. Quid
turbati estis. & cogitationes

*Luc. 24.
30.
31.*

ascendunt in corda ur̃a.
Videte manus meas & pedes
quia ego ipse sum. Palpate
& uidete. quia sp̃s carne &
ossa non habet. sicut me ui
detis habere. Et cum hoc
dixisset. ostendit eis manus
& pedes.

Lece xli.
solus

Ad huc autem illis non ere
dentib; & mirantibus. p̃gav
dio dixit. Habetis hic ali
quid qd̃ manducetur.

At illi obtulerunt ei parte
piscis assi. & fauum mellis.
Et cum manducasset corā
eis. sumens reliqua. dedit

Lece xlii.
solus

ET DIXIT AD EOS. eis.

Hec sunt uerba que locutus
sum ad uos cum adhuc esse
uobiscū. quō necesse est im
pleri omnia que scripta s̃
in lege moysi. & p̃phetis. &
psalmis de me. Tunc aperu
it illis sensum ut intellege
rent scripturas. & dixit eis. **(I)**
Quō sic scriptū est. & sic
oportebat pati xp̃m & re
surgere a mortuis die tertia.
& predicari in nomine eius
penitentia & remissionem
peccatorū in omnes gentes

incipientib; ab ierosolima.
Vos autē testes estis horum.
Et ego mittā p̃missū pat̃i
mei in uos. Vos autem sede
te in ciuitate. quo ad usq;
induamini uirtute ex alto.
Eduxit autē eos foras in
bethaniam. & eleuatis ma
nib; suis benedixit eis.
Et factum est dum benedi
ceret illis. recessit ab eis. &
ferebatur in celum. Et
ipsi adorantes regressi sunt
in ierusalem. cum gaudio
magno. Et erant semp in
templo laudantes & bene
dicentes dñm.

INCIPIT I. Iohannis.

I C E S V

IOHANNIS EUANGELIUM

Ista unus ex discipulis dñi. Qui
uirgo electus ad dñm. Quē de
nuptiis uolentē nubere uoca
uit dñs. Cui uirginitatis in hoc
duplex testimoniū in euange
lio datur. Quod & p̃ceteris di
lectus ad dñm. & hunc mat̃r
suā de cruce cōmendauit dñs.
ut uirgo uirginē seruaret.
Deniq; manifestans in euangelio

quod erat ipse incorruptibilis
uerbi opus inebrians. solus uer-
bum carne factum esse. nec lumen
atque tenebris comprehensum fuisse testa-
tur. primum signum ponens quod in
nuptiis fecit dominus. ut ostendens
quod erat ipse legentibus demonstra-
ret quod ubi dominus in uirtutibus fuerit
deficere nuptiarum uinum debeat.
ut & ueteribus inmutatis noua
omnia que christo instituuntur
apparent. Hoc autem euangelium
scripsit in asia postea quam in
bathmos insula apokalypsin
scripserat. ut cui in principio
canonis incorruptibile princi-
pium ingeneret ei incorruptibi-
litatem purgare in apokalypsi
redderet. dicente christo. Ego sum
alfa & omega. Et hic est iohannes
qui sciens superuenisse diem re-
cessus sui conuocatis discipulis
suis in epheeso per multa signorum
experimenta promittens christum. de-
scendens in defossam sepulture
sue locum. facta oratione positus
est ad patres suos. tam extraneos
ad uoluntatem mortis. quam a corrupti-
one carnis inuenit alienus.
Tamen post omne euangelium
scripsit. & hoc uirgini debebat.

Quorum tamen scriptorum tempo-
re dispositio uel librorum ordina-
tio ideo per singula uobis non expo-
nuntur. ut scienti desiderio con-
locatio. & querentibus fructus
laboris. & deo magistrum doctri-
na seruetur. **Explicit Prologus.**

INCIPUNT CAPITULA.

PHARISEORUM LEVITE IN-
terrogant iohannem. Iohannis
uidens agnum dei dicit. Et andre-
as petro dicit. Inuenimus messiam.

Ite ad nuptias de aqua uinum
fecit. De templo nummularios
eiecit. Soluite hoc templum dicens.
Nichodemo loquitur de baptis-
mo & de aliis multis.

Ite in iudea baptizauit. & iohannes
in enon. Quinq; dixit christum cresce-
re. se autem minuari.

Ite cum muliere samaritana lo-
quitur. Prophetam in patria sua
sine honore dicit. & reguli filium
a morte resuscitat.

Apuud natatoria berthezayda triginti
octo annorum infirmitate
hominis sanat. Ac dicit. Scruta-
mini scripturas. & si credideritis
moysi. credideritis forsitan & mihi.

Quinq; panibus & duobus piscibus
& quod cum rege facere uoluerunt.

Ih̄c supra mare ambulat. Et de
manna & pane cœlesti loquitur.
de recedentib; ab eo discipulis
vnum ex xii. diabolum dicit.

VII **S**cenophegie Ih̄c medio die festo
ascendens in templū docet.
Multis & iā de turba credentib;
idem clamat. Siquis sitit ueniat
& bibat. Cum ministris & Nicobo
demo principes contendunt.
De muliere adultera. Ih̄c lum̄
esse se p̄dicabat.

VIII **I**h̄c interrogatus principū se
esse respondit. Quod om̄is pec
cator seruus sit. & qđ ih̄c ante
abraham sit. Cœtū anatiuitate
curat.

VIII **D**e ianua & ouili. Per dedicationē
deambulans in templo. se &
patrem unū esse dicit. De lazari
resurrectione.

X **M**aria pedes dñi ungit. & capillis
suis extergit. Ih̄c sup̄ asinū sedet.
& uolentib; grecis uidere ih̄m.
loquitur de grano frumenta
quod in terram mittitur. & uox
de cœlo ad ih̄m. & quod multi ex
principib; crediderunt in ih̄m.
sed ppter phariseos n̄ confiterent̄.

XI **P**ed̄ discipuloꝝ lauat. De iude
traditione & Petri negatione

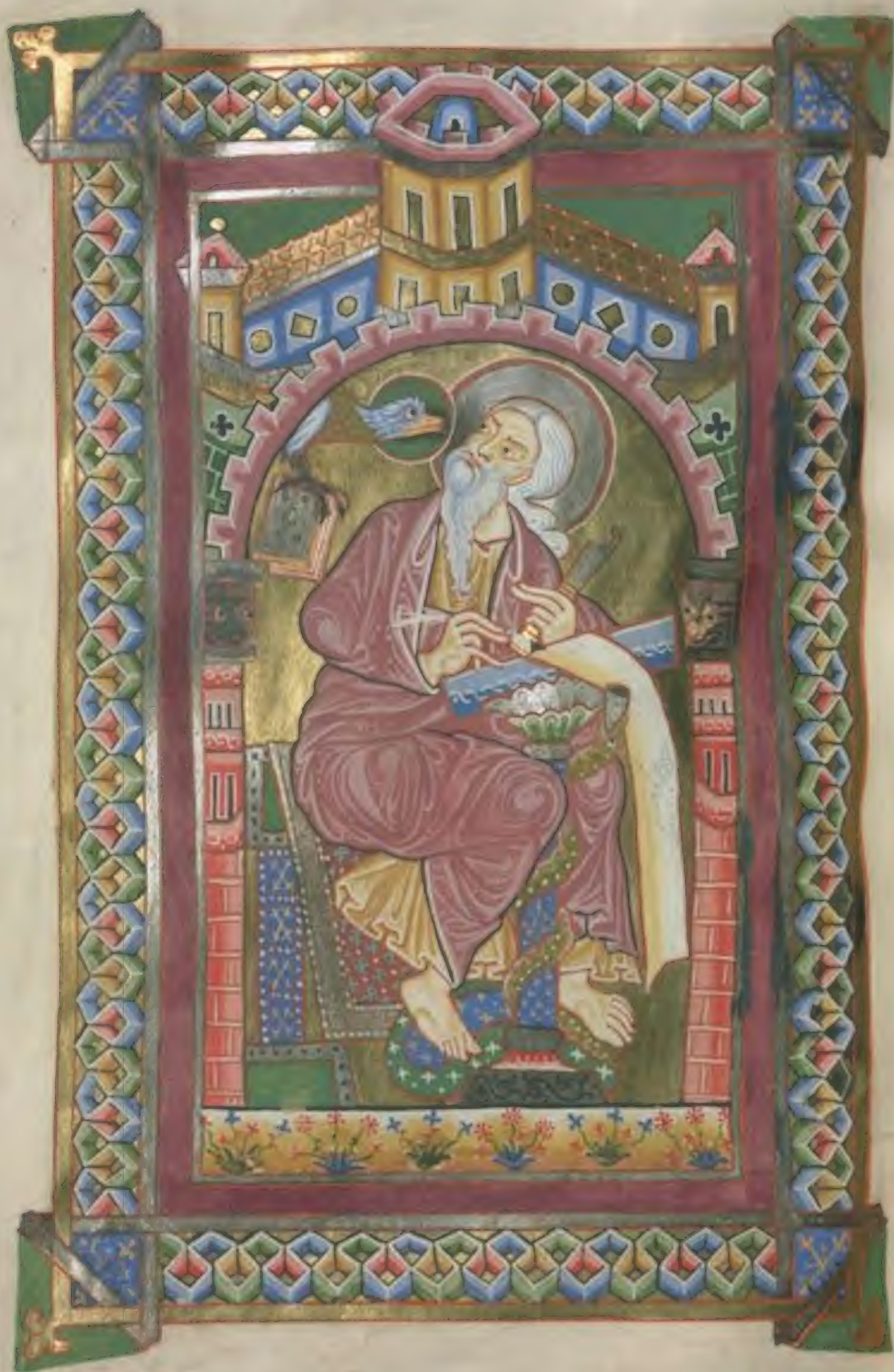
predicit. & de dilectione fratru.
& quod ipse in patre. & pater in
ipso est. & de obseruandis man
datis paraclyti sp̄s.

XII **O**e uinea & palmitib; & de dilec
tione. & de pmissione paraclyti.
& omnia patris sua esse. &
cetera mandata.

XIII **I**h̄c discipulos patri commen
dat. Ih̄c Anuda traditur. Allo
cutio pilati ad iudeos. De ih̄v
& de barraba.

XIII **P**assio ih̄v. & sepultura. & re
surrectio eius.

Evan

GE L I V M

S E C O N D U M

I O H A N N E S

E P I S T O L A

I N P R I N

C I P I O

R A T V E R B U M

ET V E R B U M
erat apud dñm.
Et dñs erat ver-
bum. Hoc erat
in principio
apud dñm.

Omnia p̄ ipsū
facta sunt. &
sine ipso factū
est nichil. Quod
factum ē. in ipso
vita erat. Et vita
erat lux hominū.
Et lux in tenebris
lucet. & tenebre

eam non comprehendit.
Fuit homo missus adō.
cui nomen erat ioh̄s.
Hic venit testimoni-
um. ut testimonium p̄-
hiberet de lumine. ut
omnes crederent p̄ illū.
Non erat ille lux. sed
ut testimonium p̄hibe-
ret de lumine.

Erat lux vera. quę illu-
minat omnē hominē.
veniente in hunc mun-
dum. In mundo erat.
& mundus p̄ ipsum fac-
tus ē. & mundus cum
non cognovit. In pro-
pria venit. & sui cum
non receperunt. Qui
autem receperunt eum.
dedit eis potestatem filios
dī fieri. his qui credunt
in nomine eius. Qui n̄
ex sanguinibus. neq; ex
voluntate carnis. neq;
ex voluntate viri. sed
ex dō nati sunt. Et ver-
bum caro factum ē. &
habitabit in nobis. Et
vidimus gl̄am eius.

q. 1. m.
m. 1. m.
l. 1. m.

q. 1. m.
m. 1. m.
l. 1. m.

q. 1. m.
m. 1. m.

q. 1. m.
m. 1. m.
l. 1. m.

gloriam quasi unige
niti apert. Plenum
grac & ueritatis.

IOHANNES testimoniu
phibet de ipso. & cla
mat dicens. Hic erat
quem dixi. Post me ue
nit uir qui ante me
factus e. quia prior me
erat.

ET de plenitudine eius
nos omnes accepimus.
& gratiam per gratiam. Quia
lex per moysen data e.
gratia & ueritas per ihu
xpm facta e.

Nemo enim uidit umqua.
Unigenitus filius qui e
in sinu patris. ipse enar
rauit.

THOC EST
testimonium
iobannis. quando mi
serunt iudei ab hieroso
lymis sacerdotes & lei
tas ad iohanne. ut in
terrogarent eum. Tu
quis es. Et confessus e.
& non negauit. Et con
fessus e. quia non sum

ego xpc. Et interroga
uerunt eum. Quid ergo.
Helyas es tu. Et dixit.
Non sum. Propheta es tu.
Et respondit. Non. Di
xerunt ergo ei. Quis es. ut
respondit. Ego sum
qui misit nos. quod
dixit de te ipso.

AIT. Ego uox clamantis
in deserto. dirigite ui
am dni. sicut dixit ysa
ias ppheta.

ET qui missi fuerant.
erant ex phariseis. Et
interrogauerunt eum.
& dixerunt ei. Quid ergo
baptizas si tu non es
xpc. neq. helyas. neq.
propheta.

Respondit eis iohanne
dicens. Ego baptizo
in aqua. melius autem
uestrum stetit. quem
uos non scitis. Ipse e
qui post me uenturus
est. qui ante me fac
tus est. cuius ego non
sum dignus. ut soluam
cuius corrigiam calciam.

Hacc in bethania facta
sunt transiordanen.
ubi erat iohannes bap-
tizans. Altera die.
uidet ioh̄s iēm ueni-
entem ad se. & ait. Ec-
ce agnus dī. qui tollit
peccatum mundi.

Hic ē de quo dixi. Post
me uenit uir qui an-
te me factus ē. quia
prior me erat. Et ego
nesciebam eum. Sed
ut manifestetur isrl̄.
propterea ueni ego in
aqua baptizans.

Et testimonium p̄hibu-
it iohannes dicens. Quā-
uidi sp̄m descendente
quasi columbā de celo.
& mansit sup eum. Et
ego nesciebam eū. Sed
qui misit me baptiza-
re in aqua. ille mihi
dixit. Sup quē uideris
sp̄m descendente & ma-
nente sup eum. hic ē q̄
baptizat in sp̄u sc̄o.
Et ego uidi & testimo-
nium p̄hibui. quia hic

est filius dī.

Altera die iterum. sta-
bat iohannes. & ex dis-
cipulis eius duo. & re-
spiciens iēm ambulan-
tem. dicit. Ecce agnus
dī. Et audierunt cum
duo discipuli loquentē.
& secuti sunt iēm. Con-
uersus autē iēs. & uidens
eos sequentes. se. dicit
eis. Quid queritis. Qui
dixerunt ei. Rabbi. qd̄
dicatur int̄pretatum
magister. Ubi habitas.
Dicit eis. Venite & ui-
det. Uenerunt & uide-
runt ubi maneret. &
apud eum manserunt
die illo. Hora autem
erat quasi decima.
Erat autem andreas fr̄
symonis petri unus ex
duob. qui audierant ab
iohanne. & secuti fue-
rant eum.

Inuenit hic primum
fratrem suum symonē.
& dicit ei. Inuenimus
messiam. quod ē inter

pretium xpc. Et ad
duxit cum ad ihm. In
tuitus autem cum ihe.
dixit. Tu es Symon fi
lius iohanna. tu uoca
beris cephas. quod int
pretatur Petrus.

q. xxi.
5. l. 1. 2.

In crastinum uoluit exi
re in galileam. & inue
nit philippum. & dicit
ei ihe. Sequere me.
Erant autem philippus
abetsaida ciuitate. an
dræ & petri. Inuenit
philippus nathanad.
& dicit ei. Quæ scripsit
moyses in lege & pphc
tæ. inuenimus ihm filiū
ioseph anazareth. Et
dixit ei nathanahel.
Anazareth potest aliqd
boni esse. Dicit ei phi
lippus. Veni & uide.
Uidit ihe nathanad
uenientem ad se. & dicit
de co. Ecce uertis isrlita.
in quo dolus non est. Di
cit ei nathanahel. Unde
me nosti. Respondit ihe.
& dixit ei. Priusquā te

philippus uocaret cum
esses sub ficu. uidi te.

Respondit ei nathana
hel. & ait. Rabbi. tu es
filius dī. tu es rex isrl.

Respondit ihe. & dixit
ei. Quia dixi tibi uidi
te sub ficu. credis maiy
his uidebis. Et dicit ei.

Amen amen dico uobis.
uidebitis celum aper
tum. & angelos dī as
cendentes & descenden
tes supra filium homi
nis.

P T DIE TERTIO.
Nuptiæ factæ s
in ebana galilee. & erat
mater ihu ibi. Vocat
est autem & ihe. & discipu
li eius ad nuptias. Et
deficiente uino. dicit
mater ihu ad eum. Ui
num non habent. Et
dicit ei ihe. Quid mihi
& tibi est mulier. Nondū
uenit hora mea. Dicit
mater eius ministris.
Quodcumq. dixerit uo
bis. facite. Erant autem

ibi lapidee hydrice sex
positę sedm purificatio
nem iudeorum. capien
tes singule mareas bi
nas uel ternas. Dicit
eis ihs. Impletę ydras
aqua. Et implerunt
cas. usq. ad summum.
Et dicit eis ihs. Hauri
te nunc. & ferte archy
tridino. Et tulerunt.
Ut autem gustauit ar
chytridynus aqua ui
num facta & non scie
bat unde esset ministri
autē sciebant qui hau
riant aqua. uocat
sponsum archytridi
nus. & dicit ei. Omnis
homo primum bonum
uinum ponit. & cum
inebriati fuerint. tunc
id quod deterius ē. Tu
autem seruasti bonum
uinum. usq. adhuc.
Hoc fecit initium sig
norum ihs in chana
galilee. & manifesta
uit gloria sua. Et cre
diderunt in eum disci

puli eius.

Post hoc descendit ca
pharnaum ipse & ma
ter eius. & fratres eius.
& discipuli eius. & ibi
manserunt non mul
tis diebus.

Et prope erat pascha
iudeorum. & ascendit
hierosolymam ihs.

Et inuenit in templo
uendentes boues & oues.
& columbas. & nummo
larios sedentes. Et cū
fecisset quasi flagellū
de funiculis. omnes cie
cit de templo. oues q̄q.
& boues. & nummula
riorum effudit ac. &
mensas subuertit. &
his qui columbas uen
debant. dixit. Aufer
te ista hinc. & nolite fa
cere domum patris mei.
domum negotiationis.

Recordati uero sunt dis
cipuli eius. quia scrip
tum ē. Zelus domus
tuę comedit me.

Responderunt ę iuda.

q̄. xxi. i. i.
m. xxi. i. i.

q̄. xxi. i. i.
m. xxi. i. i.
L. xxi. i. i.

q̄. xxi. i. i.
m. xxi. i. i.
L. xxi. i. i.

q̄. xxi. i. i.
m. xxi. i. i.

q̄. xxi. i. i.
m. xxi. i. i.
L. xxi. i. i.

& dixerunt ei. Quod
signum ostendis nobis.
quia hec facis.

xxviii
solus

Respondit ihs. & dixit
eis. Soluite templum
hoc. & in tribus diebus ex
citabo illud. Dixerunt
ergo iudei. Quadragin
ta & sex annis aedifica
tum est templum hoc.
& tu in tribus diebus exci
tabis illud. Ille autem
dicebat. de templo cor
poris sui. Cum ergo resur
rexisset a mortuis. re
cordati sunt discipuli
eius. quia hoc dicebat.
& crediderunt scriptu
re. & sermoni quem dix
it ihs. Cum autem esset
hierosolymis in pascha.
in die festo. multi cre
diderunt in nomine
eius. uidentes signa ei
que faciebat. Ipse autem
ihs non credebat semet
ipsum eis. eo quod ipse
omnes. & quia opus non
erat ei. ut quis testimo
nium perhiberet de ho

mine. Ipse enim scie
bat. quod esset in homine.

Erat autem homo ex
phariseis nychodemus
nomine. princeps iu
deorum. Hic uenit ad
ihm nocte. & dixit ei.
Rabbi. scimus quia
ad deum uenisti magister.
Nemo enim potest hec
signa facere que tu fa
cis. nisi fuerit deus cum eo.
Respondit ihs. & dix
it ei. Amen amen dico ti
bi. nisi quis natus fue
rit denuo. non potest
uidere regnum dei. Dicit
ad eum nychodemus.
Quomodo potest homo
nasci cum sit senex.
Nunquid potest in utero
matris sue intrare
introire & nasci. Res
pondit ihs. Amen amen di
co tibi. nisi quis renatus
fuerit ex aqua & spiritu.
non potest introire in
regnum dei. Quia quod
natum est ex carne caro
est. & quod natum est ex

40
spu. spe est. Non mi-
raris quia dixi tibi.
oportet uos nasci de
novo. Spe ubi uult spi-
rat. & uocem eius au-
dis. sed non scis unde
ueniat. & quo uadat.
Sic est omnis. qui na-
tus est ex spu. Respo-
ndit nychodemus. &
dixit ei. Quomodo pos-
sunt hec fieri. Respon-
dit ihc. & dixit ei. Tu
es magister in israel.
& hec ignoras. Amen
amen dico tibi. quia
quod scimus loquimur.
& quod uidimus testa-
mur. & testimonium
nrm non accipitis. Si
terrena dixi uobis &
non creditis. quomodo
si dixero uobis celestia
credetis. Et nemo as-
cendit in celum. nisi q
de celo descendit. filius
hominis qui e in celo.
Et sicut moyses exal-
tauit serpentem in deser-
to. ita exaltari oportet

filium hominis. ut
omnis qui credit in ip-
sum n percat. sed habe-
at uitam aeternam.
Sic enim dilexit ds mun-
dum ut filium suu uni-
genitum daret. ut om-
nis qui credit in eum n
percat. sed habeat uitam
aeternam. Non enim
misit ds filium suum
in mundum ut iudicet
mundum. sed ut salue-
tur mundus p ipsum.
Qui credit in eum. non
iudicatur. Qui autem
non credit iam iudica-
tus e. quia non credidit
in nomine unigeniti fi-
lii di. Hoc e autem iu-
dicium. quia lux uenit
in mundum. & dilexit
homines magis tenebras
quam lucem. Erant eni
eorum mala opera. Om-
nis enim qui male agit
odit lucem. & non uenit
ad lucem. ut non argu-
antur opera eius. Qui
autem facit ueritatem ut

nit ad lucē. ut manifestentur opera eius. quia

Post haec **III**
uenit ihc & discipuli eius in iudcam terram. & illic demorabatur cum eis. & baptizabat.

Erat autem & iohannes baptizans in ennon iuxta salim. quia aquae multe erant illic. Et ueniebant ad eum. & baptizabantur.

Non dum enim missus fuerat in carcerē ioh̄s.

Facta ē ergo questio ex discipulis iohannis cū iudeis de purificatione. & uenerunt ad iohannē. & dixerunt ei. Rabbi. qui erat tecum transiordanen. cui tu testimonium prohibuisti. ecce hic baptizat. & omnes ueniunt ad eum. Respondit iohannes & dixit. Non potest homo accipere quicquam. nisi si

erit ei datum de celo.

Ipsi uos mihi testimonium prohibetis quod dixi. ego non sum xpc. sed quia missus sum. ante illum.

Qui habet sponsam. sponsus ē. Amicus autem sponsi qui stat & audit eum. gaudio gaudet propter uocē sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum ē. illum oportet crescere. me autem minui. Qui de sursum uenit super omnes ē. Qui est de terra. de terra ē. & de terra loquitur. Qui de celo uenit. supra omnes ē. Et quod uidit & audiuit hoc testatur. & testimonium eius nemo accipit. Qui accipit eius testimonium. signauit quia d̄s uerax ē. Quem enim misit d̄s. uerba dī loquitur. Non enim ad mensurā. dat d̄s sp̄m.

Pater diligit filium. &

1000
101 q 5
Quoniam omnia dedit in manu
Qui credit in filiū. Tunc
habet uitam aeternā.
Qui autem incredulus
ē filio. non uidebit ui
tam. sed ira dī manet
super eum.

1000
101 q 5
Ergo cognouit ih̄c q̄
audierunt pharisaei q̄
ih̄c plures discipulos fa
cit & baptizat quā io
hannes. quāquā ih̄c nō
baptizat. sed discipuli
eius.

1000
101 q 5
Reliquit iudeam. & abi
it iterum in galileam.
portabat autem cum
transire per samariam.
Uenit q̄ ih̄c in ciuitate
samaritanę que dicitur Sy
chem. iuxta pdium qd̄
dedit iacob ioseph fi
lio suo. Erat autē ibi
fons iacob. Ih̄c q̄ fatiga
tus ex itinere. sedebat
sic super fontem. hora au
tem erat quasi sexta.
Uenit mulier de sama
ria. haurire aquam.
Dicit ei ih̄c. Da mihi

bibere. Discipuli enī
eius abierant in ciuita
tem. ut cibos emerent.
Dicit q̄ ei illa mulier
samaritana. Quomo
do tu iudeus cum sis. bi
beris a me posesis que sūt
mulier samaritana.
Non enim conuincuntur iu
dei samaritanis. Respo
ndit ih̄c. & dixit ei. Si
scires donum dī & quis
est qui dicit tibi da mi
hi bibere. tu forsitan
petisses ab eo. & dedisset
tibi aquā uiuam. Dicit
ei mulier. Dñe. neq̄ in
quo habes & puteus al
tus ē. unde q̄ habes aquā
uiuam. Nunquid tu ma
ior es patre nro iacob.
qui dedit nobis puteū
istum. & ipse ex eo bibit
& filii eius. & pecora ei.
Respondit ih̄c. & dixit
ei. Omnis qui bibit ex
aqua hac. sitiet iterum.
Qui autem bibere ex a
qua quā ego dabo ei. nō
sitiet in aeternum. Sed

aqua quā ego dabo ei.
fiet in eo fons aque salu
entis in uitā aeternam.
Dicit ad eum mulier.
Dñe. da mihi hanc aquā
ut non sitiam. neq. ue
niam huc haurire. Dicit
ei ihc. Uade. uoca uirū
tuum. & ueni huc. Re
spondit mulier. & dixit.
Non habeo uirum. Dicit
ei ihc. Benedixisti quā
non habeo uirum. quoniam
cum uiros habuisti. &
nunc quē habes non ē
tuus uir. hoc uerū dix
isti. Dicit ei mulier.
Dñe. uideo quia pphe
ta es tu. Patres nri in
monte hoc adorauerūt.
& uos dicitis quia iero
solyms ē locus. ubi ad
orare oportet. Dicit ei
ihc. Mulier. crede mi
hi. quia ueniet hora
quando neq. in monte
hoc neq. in ierosolyms
adorabitis patrem. Uos
adoratis quod nescitis.
nos adoramus quod sci

mus. quia salus ex iu
das ē. Sed uenit hora
& nunc ē. quando ue
ri adoratores adorabunt
patrem in spū & ueri
tate. Nam & patres ta
les querit. qui adorant
eum. Sp̄s ē d̄s. & cos
qui adorant eum. in
spū & ueritate oportet
adorare. Dicit ei mul
ier. Scio quia messias
uenit. qui dicitur xp̄s.
Cum ergo uenerit. ille
nobis adnuntiabit om
nia. Dicit ei ihc. Ego
sum. qui loquor tui.
Et continuo uenerunt
discipuli eius. & mira
bantur quia cū mulie
re loquebatur. Nemo
tamen dixit quid que
ris. aut qd loqueris cū
ea. Respondit ergo ydn
am suā mulier. & abi
it in ciuitatē. & dicit
illis hominib. Uenit
& uidet hominē. qui
dixit mihi omnia quē
cumq. feci. Nunquid ipse

est xpc. Exierunt deci
uitate. & ueniebant ad
eum. Interea rogaban
eum discipuli dicentes.
Rabbi. manduca. Ille
autem dixit eis. Ego ci
bum habeo manduca
re. que uos nescitis. Di
cebant g. discipuli ad
inui cem. Nunquid ali
quis aliquis attulit ei
manducare. Dicit eis
ihc. Menseibus e. ut fa
ciam uoluntate ei qui
misit me. ut perficiam
opus eius. Nonne uos
dicitis quod adhuc qua
tuor menses sunt. & mes
sis uenit. Ecce dico uo
bis. Leuate oculos uros
& uidete regiones. quia
albe sunt iam ad mes
sem. Et qui metit met
cede accipit. & congre
gat fructum in uitam
aeternam. ut & qui se
minat simul gaudeat.
& qui metit. In hoc eni
e uerbum uerum. quia
alius e qui seminat. &

142
alius e qui metit. Ego
misi uos metere. quod
uos non laborastis. Alii
laborauerunt. & uos in
labores eorum introis
tis. Ex ciuitate autem
illa multi crediderunt
in eum samaritanoru
ppter uerbum mulie
ris testimonium phi
bentis. quia dixit in
omnia quecumq. feci.
Cum uenissent g. ad
eum samaritani. roga
uerunt eum ut ibi ma
neret. & mansit ibi duos
dies. & multo plures cre
diderunt pppter sermo
nem eius. & mulieri di
cebant. Quia iam non
ppter tuam loquela cre
dimus. ipsi eni audiui
mus & scimus. quia hic
e uerit saluator mundi.
Post duos autem dies
exiit inde. & abiit in
galileam.
Ipsc enim ihc testimo
nium phibuit. quia
ppheta in sua patria

quoniam
in ciuitate.

quoniam
in ciuitate.
in ciuitate.
in ciuitate.

honorcm non habet.

Joan. vi. 1-11
Cum ergo uenisset in galileam. exceperunt eum galilei. cum omnia uiderent quod fecerat hierosolymis in die festo. & ipsi uenerant in diem festum. Uenit ergo iterum in chanan galilee. ubi fecit aquam uinum.

Joan. vi. 12-21
Et ecce quidam regulus. cuius filius infirmabatur capharnaum. Hic cum audisset quia ihc aduenisset a iudaea in galileam. abiit ad eum. & rogabat eum ut descenderet & sanaret filium suum. incipiebat enim mori. Dixit ergo ihc ad eum. Nisi signa & prodigia uideris. non credis. Dicit ad eum regulus. Domine. descende prius quam moriatur filius meus. Dicit ei ihc. Uade. filius tuus uiuit. Credidit homo sermone quod dixit ei ihc. & ibat. Iam autem eo descendente. serui oc-

currerunt ei & nunciauerunt dicentes. quia filius tuus uiuit. Interrogabat ergo eum ab eis. in qua melius habuerit. Et dixerunt ei. Quia heri hora septima. reliquit eum febris. Cogiouit ergo pater. quia illa hora erat in qua dixit ei ihc filius tuus uiuit. & credidit ipse & domus eius eius tota. Hoc iterum secundum signum fecit ihc. cum uenisset

Joan. vi. 22-24
Post haec. *Joan. vi. 25*
erat dies festus iudeorum. & ascendit ihc hierosolymam. Est autem hierosolymis sup. pbatica piscina. quae cognominatur hebraice bethsaida. quinq. porticus habens. In his iacebat multitudo magna languentium. cecorum. claudorum. aridorum. expectantium. aquae motum. Angelus autem

Joan. vi. 25
LXXXV

dñi secundum tempus
descendebat in piscinā.
& mouebatur aqua. Et
qui prior descendisset
in piscinā post motionē
aquis. sanus fiebat aqua
cumq. detinebatur in
firmitate. Erat autem
quidam homo ibi. xxx.
& octo annos habens.
in infirmitate sua. hunc
cum uidisset ih̄c iacen-
tem & cognouisset quia
multum iam tempus
habebat. dicit ei. Vis sa-
nus fieri. Respondit ei
languidus. Dñe. homi-
nem non habeo. ut cum
turbata fuerit aqua.
mittat me in piscinam.
Dum uenio enim ego.
alius ante me descendit.
Dicit ei ih̄c. Surge. tol-
le grabatum tuum. &
ambula. Et statim sa-
nus factus ē homo. & su-
stulit grabatum suum.
& ambulabat. Erat au-
tem sabbatum in illo die.
Dicebant iudei. illi qui

sanatus fuerat. Sabbatū
est. non licet tibi tolle-
re grabatum tuum.

Respondit eis. Qui me fe-
cit sanum. ille mihi di-
xit. tolle grabatum
tuum. & ambula. Inter-
rogauerunt ergo eum.
Quis ē ille homo qui di-
xit tibi tolle grabatum
tuum & ambula. Is autē
qui sanus fuerat effertus.
nesciebat quis esset. Ih̄c
enim declinauit a turba.
constituta in loco. Postea
inuenit eum ^{ih̄c} in templo.
& dixit illi. Ecce sanus
factus es. iam noli pecca-
re. ne deterius tibi aliqd
contingat. Abiit ille ho-
mo & nuntiavit iudeis.
quia ih̄c esset. qui fecit
eum sanum. Propterea
persecuebantur iudei xpm.
quia hec faciebat in sab-
bato. Ih̄c autē respondit
eis. Pater meus usq. modo
operatur. & ego operor.
Propterea ergo magis que-
rebant eum iudei in tēfi

ex viii.
solus.

cert. quia n̄ solum solue-
bat sabbatum. sed & pa-
trem suum dicebat dñm
acqualē se faciens dō.

Respondit itaq. ihs. &
dixit eis. Amen amen
dico uobis. non potest
filius facere a se quicquā.
nisi quod uiderit patre
facientem. Quicumq. enī
ille fecerit. hec & filius
similiter facit. Pater enī
diligit filium. & omnia
demonstrat ei que ipse
facit. & maiora his de-
monstrabit ei opera. ut
uos miramini. Sicut enī
pater suscitāt mortuos
& uiuificat. sic & filius
quos uult uiuificat. Neq.
enim pater iudicat quē
quam. sed iudicium om-
ne dedit filio. ut omnes
honorificent filium. si-
cut honorificant patrē.

2. xl.
175. 176. 177.
178. 179. 180.
181. 182. 183.

Qui non honorificant fili-
um. n̄ honorificant pa-
trem qui misit illum.
Amen amen dico uobis.
quia qui uerbum meū

audit. & credit ei qui
misit me. habet uitam
aeternā. Et in iudiciū
non uenit. sed transit a
morte in uitam.

Amen amen dico uobis.
quia uenit hora & nunc
est. quando mortui au-
dient uocē filii dī. & q̄
audierint uiuent. Sic
enim pater habet uitā
in se in ipso. sic dedit &
filio uitam habere in se
in ipso. Et potestatem
dedit ei & iudicium fa-
cere. quia filius homi-
nis ē. Nolite mirari hoc.
quia uenit hora in qua
omnes qui in monumētis
sunt. audient uocē eius
& p̄cedent. Qui bona
fecerunt in resurrectionē
uitae. Qui uero mala
eegerunt in resurrectionē
iudicii. Non possum
ego amc ipso facere q̄c
quam. sicut audio iudi-
co. & iudicium meum
iustum est.

2. xl.
175. 176. 177.
178. 179. 180.
181. 182. 183.

Quia non quero uolunta-

2. xl.
175. 176. 177.
178. 179. 180.
181. 182. 183.

tem meam. sed uolunta-
tem eius qui misit me.

Si ego testimonium phi-
beo de me. testimonium
meum non est uerum.
Alius est qui testimonium
phibet de me. & scio quia
uerum est testimonium
quod phibet de me. Uos
misistis ad iohannem.
& testimonium phibu-
it ueritati. Ego autem
non ab homine testimo-
nium accipio. sed hoc
dico ut uos salui sitis. Il-
le erat lucerna ardens
& lucens. uos autem uolu-
istis exultare ad horam
in luce eius. Ego autem
testimonium habeo. ma-
ius iohanne. Opera enim
quae dedit mihi pater
ut perficiam ea. ipsa ope-
ra quae ego facio. testimo-
nium phibent de me.
quia pater me misit.
Et qui misit me pater.
ipse testimonium phi-
buit de me.

Neq. uocem eius unquam

audistis. neq. speciem eius
uidistis.

Et uerbum eius non habe-
tis in uobis manens. quia
quem misit ille. huic uos
non creditis. Scrutami-
ni scripturas. quia uos
putatis in ipsis uitam
aeternam habere. Et ille
fuit quae testimonium
phibent de me. Et non
uultis uenire ad me. ut
uitam habeatis. Clanta-
tem ab hominibus non ac-
cipio. sed cognoui uos. quia
dilectionem dei non habe-
tis in uobis. Ego ueni in
nomine patris mei. & non
accipitis me. Si alius
uenit in nomine suo.
illum accipitis. Quomodo
uos potestis credere qui
gloriam ab inuicem acci-
pitis. & gloriam quae a solo
deo est non queritis. No-
lite putare quia ego ac-
cusaturus sim uos apud
patrem. Est qui accusat
uos. moyses in quo uos
speratis. Si enim creditis

q. x. in
sol. y. s.

moysi. credetis forsitan
& mihi. De me enim ille
scripsit. Si enim illius
litteris non creditis. quo
modo meis uerbis crede

6.
Mat. 23.
Luc. 16.
Luc. 17.

POST HAEC ABI
IT IHC TRANS MARE
GALILAEAE QUOD EST TYBERI
AD IUDAEAM. & SEQUEBATUR EI
MULTITUDO MAGNA. QUAE
UIDEBANT SIGNA QUAE FACI
EBAT SUPER HIS. QUI INFIRMA
BANTUR.

Mat. 23.
Luc. 16.
Luc. 17.

SUBIIT ERGO IN MONTEM
IHC. & IBI SEDEBAT CUM
DISCIPULIS SUIS.

Mat. 23.
Luc. 16.
Luc. 17.

ERAT AUTEM PROXIMUM
PASCHE. DIES FESTUS IUDAEORUM.

Mat. 23.
Luc. 16.
Luc. 17.

CUM SUBLICUASSET ergo OCULOS
IHC & UIDISSET QUIA MUL
TITUDO MAXIMA UENIT
AD EUM. DIXIT AD PHILIP
PUM. UNDE ENIM VOS
PANES UT MANDUCENT
HI. HOC AUTEM DICEBAT
TEMPTANS EUM. IPSE ENIM
SCIEBAT QD EAT FACTURUS.
RESPONDIT EI PHILIPPUS.
DUCENTORUM DENARIORUM

PANES NON SUFFICIUNT
EIS. UT UNUSQUISQUE MODI
CUM QUID ACCIPIAM. DI
CIT EI UNUS EX DISCIPULIS
EIS. ANDREAS FRATER SY
MONIS PETRI. EST PUE
RUS HIC QUI HABET QUINQUE
PANES HORDEACIOS & DU
OS PISCES. SED HEC QD SUNT
IN TANTOS. DIXIT ergo IHC.
FACITE HOMINES DISCUM
BERE. ERAT AUTEM FOCULUM
MULTUM IN LOCO. DISCU
BUERUNT ergo VIRI. NUME
RO QUASI QUINQUE MILIA.
ACCIPIT ergo IHC PANES. &
CUM GRATIAS AGISSET. DIS
TRIBUIT DISCUMBENTIBUS.
SIMILITER & EX PISCIBUS.
QUANTUM UOLEBANT. UT
AUTEM IMPLERENTUR. DI
XIT DISCIPULIS SUIS. COL
LIGITE QUAE SUPERAUCURUM
FRAGMENTA. NE PEREANT.
COLLEGERUNT ergo. & IMPLE
UERUNT DUODECIM COPHI
NOS FRAGMENTORUM EX QUINQUE
PANIBUS HORDEACIIS. QUAE
SUPERFUERUNT HIS QUI MAN
DUCAUERANT.

Illi ergo homines cum uidis-
sent quod fecerat signu.
dicebant. Quia hic est
uerus propheta. qui uen-
turus est in mundum.
Ihesus ergo cum cognouisset
quia uenturi essent ut
raperent eum. & facerent
eum regem.

Fugit iterum in montem.
ipse solus. Ut autem se-
ro factum est. descenderunt
discipuli eius ad mare.
Et cum ascendissent na-
uim. uenerunt transire
in capharnaum. Et
tendebat iam facta erat.
& non uenerat ad eos ihesus.
Mare autem uento ma-
gno flante. exurgebat.
Cum remigassent ergo.
quasi stadia uiginti quinque
aut triginta. uiderunt
ihesum ambulante super ma-
re. & proximum nauis fa-
ci. & timuerunt. Ille au-
tem dixit eis. Ego sum.
nolite timere. Voluerunt
ergo accipere eum in na-
uim. & statim fuit nauis

a terra quam ibant.
Tertia die turba que sta-
bat trans mare. uidit
quia nauicula alia non
erat ibi nisi u-
na. & quia non introis-
set cum discipulis suis
ihesus in nauem. sed soli
discipuli eius abissent.
Ille uero superueniens
nauis atyberiadis. iux-
ta locum ubi mandu-
cauerant panem. gratias
agens domino. Cum ergo
uidisset turba. quia ihesus
non esset ibi neque disci-
puli eius ascenderunt
in nauiculas. & uenerunt
capharnaum querentes
ihesum. Et cum inuenissent
eum trans mare. dixerunt
ei. Rabbi. quando huc
uenisti. Respondit eis
ihesus. & dixit. Amen amen
dico uobis. queritis me
non quia uidistis signa.
sed quia manducauistis ex
panibus. & saturati estis.
Operamini non cibum
qui perit. sed qui perma-

q. l. u.
s. l. y. s.

net in uitam eternā.
quē filius hominis da-
bit uobis. Hunc enim
pater signauit dñs. Di-
xerunt ergo ad eum.
Quid faciemus ut ope-
rari mur opera dī. Re-
spondit ih̄c. & dixit eis.
Hoc ē opus dī. ut cre-
datis in eum quem mi-
sit ille.

q. l. iiii. r. l. iiii. m. l. xvi.
Dixerunt ergo ei. Quod ergo
tu facis signum. ut ui-
deamus & credamus ti-
bi. quid operaris.

q. l. iiii. s. o. l. xvi.
Patres nri manna man-
ducauerunt in deserto.
sicut scriptum ē. Pa-
nem de celo. dedit eis
manducare. Dixit ergo
eis ih̄c. Amen am̄ dico
uobis. non moyses dedit
uobis panem de celo. sed
pater meus dat uobis
panem de celo uerum.
Panis enim dī ē qui des-
cendit de celo. & dat
uitam mundo. Dixerunt
ergo ad eum. Dñe. semp̄
da nobis panem hunc.

Dixit autem eis ih̄c. Ego
sum panis uitę. qui ue-
nit ad me non esuriet.
Et qui credit in me. nō
sitiet unquā. Sed di-
xi uobis. quia & uidis-
tis me. & non creditis.

Omne quod dat mihi
pater ad me ueniet. &
cum qui uenit ad me
non eiciam foras.

Quia descendi de celo
non ut faciam uolunta-
tem meā. sed uolunta-
tem eius qui misit me.

Hec ē autē uoluntas
eius qui misit me pa-
tris. ut omne quod de-
dit mihi non perdam ex
co. sed resuscitem illud
in nouissimo die. Hec
ē enim uoluntas patris
mei qui misit me. ut
omnis qui uidet filiū
& credit in eum. habe-
at uitam eternā. Et
resuscitabo ego eum
in nouissimo die.

Murmurabant ergo iudei
de illo. quia dixisset.

q. l. iiii. r. l. iiii. m. l. xvi.

q. l. iiii. s. o. l. xvi.

q. l. iiii. r. l. iiii. m. l. xvi.

q. l. iiii. s. o. l. xvi.

q. l. iiii. r. l. iiii. m. l. xvi.

ego sum panis qui de celo descendit & dicebant. Nonne hic est ihc filius ioseph. cuius nos nouimus patrem & matrem. Quomodo ergo dicit hic quia de celo descendit.

Respondit ergo ihc & dixit eis. Nolite murmurare in inuicem. Nemo potest uenire ad me. nisi pater qui misit me traxerit eum. & ego resuscitabo eum in nouissimo die. Est scriptum in prophetis. & erunt omnes docibiles dei. Omnis qui audiuit a patre & didicit. uenit ad me.

Non quia patrem uidit quisquam. nisi is qui est a deo. hic uidit patrem.

Amen amen dico uobis. qui credit in me. habet uitam aeternam.

Ego sum panis uitae. **P**atres uiri manducauerunt de deserto manna. & mortui sunt. Hic est panis de celo descendens.

ut si quis ex ipso manducauerit. non moriatur.

Ego sum panis uiuus. qui de celo descendit. Siquis manducauerit ex hoc pane. uiuet in aeternum. Et panis quem ego dabo caro mea est. pro mundi uita.

Interrogabant ergo iudei ad inuicem dicentes. Quomodo hic potest nobis carnem suam dare ad manducandum. Dixit ergo eis ihc. Amen amen dico uobis. nisi manducaueritis carnem filii hominis. & biberitis eius sanguinem. non habebitis uitam in uobis. Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem. habet uitam aeternam. & ego resuscitabo eum in nouissimo die.

Caro enim mea uere est cibus. & sanguis meus uere est potus.

Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem.

q. lxxv.
in celis. xxi.
m. lxxv.
Lxx lxxvi.

q. lxxvi.
S. lxxv.

q. lxxvii.
in celis. xxi.
m. lxxv.
Lxx lxxvi.

q. lxxviii.
S. lxxv.

ne. in me manet. & ego in illo. Sicut misit me uiuens pater. & ego uiuo ppter patrem. Et qui manducat me. & ipse uiuit ppter me. Hic est panis qui de celo descendit. non sicut manducauerunt patres ur̄i manna. & mortui sunt. Qui manducat hunc panem. uiuet in aeternū. Hic dixit in synagoga. docens in capernaum. Multi ergo audientes ex discipulis eius. dixerunt. Durus est hic sermo. quis potest cum audire. Sciens autem ih̄c apud se in corpore. quia murmurauerunt de hoc discipuli eius. dixit eis. Hoc uos scandalizat.

Si ergo uideritis filium hominis ascendentem ubi erat prius.

Sp̄s est qui uiuificat. caro non potest quicquam.

Et quae ego locutus sum uobis. Sp̄s & uita

sunt. Sed sunt quidam ex uobis. qui non credunt.

Sciebat enim ab initio ih̄c. qui essent non credentes. & quis esset traditurus eum.

Et dicebat. Propterea dixi uobis. quia nemo potest uenire ad me. nisi fuerit ei datum a patre meo. Ex hoc multi discipulorum eius abiierunt petro. & iam non cum illo ambulabant. Dixit ergo ih̄c ad xii. Nunquid & uos uultis abire.

Respondit ergo ei symon petrus. Dñe. ad quē ibimus. Uerba uitae aeternae habes. & nos credidimus & cognouimus. quia tu es xp̄s filius dei.

Respondit ei ih̄c. Nonne ego uos. xii. elegi. & ex uobis unus diabolus est. Dicebat autem iudam symonis scariothen. hic enim erat traditurus eum.

q. lxxii.
m. lxxii.
m. lxxii.

q. lxxii.
m. lxxii.

q. lxxii.
m. lxxii.
m. lxxii.

q. lxxii.
m. lxxii.

q. lxxii.
m. lxxii.
m. lxxii.

q. lxxii.
m. lxxii.
m. lxxii.

q. lxxii.
m. lxxii.

VII.
A

POST HEC AMBV
labat iñc ingali
leam. non enim vo
lebat in iudca ambula
re. quia querbant cum
iudca interficere. Erat
autem in proximo dies
festus iudeorum. scno
phagia. Dixerunt autē
ad eum fr̃s eius. Transi
hinc & uade in iudcam.
ut & discipuli tui uide
ant opera tua que facis.
Nemo quippe in occul
to quid facit. & querit
ipse in palam esse. Si
hec facis. manifesta te
ipsum mundo. Ncq̃ cñi
frat̃s eius frat̃s eius
credebant in eum.
Dicit igitur iñc. Tempus
in eum nondum adue
nit. tempus autē ur̃m
semp̃ ē paratum. Non
potest mundus odisse
uos. me autē odit. quia
ego testimonium phi
bco de illo. quia opera
eius mala sunt. Vos as
cendite ad diē festū hunc.

ego nondum ascendo
ad diē festum istum.
quia in eum tempus nō
dum impletum ē. Hec
cum dixisset. ipse man
sit in galilea. Ut autē
ascenderunt fr̃s eius. tunc
& ipse ascendit ad diē
festum nō manifeste. sed
quasi in occulto. Iudca
ergo querbant cum in
die festo. & dicebant.
Ubi ē ille. & murmur
mutus de eo erat in
turba. Quidam enim
dicebant quia bonus ē.
alii autē dicebant. Non.
sed seducit turbas. Ne
mo tamen palam loque
batur de illo. ppter me
tum iudeorū. Iam autē
die festo mediantē. ascen
dit iñc in templū & do
cebat. Et mirabantur
iudca dicentes. Quomo
do hic literas scit cū nō
didicerit. Respondit
eis iñc & dixit. Mea doc
trina non ē mea. sed ei
qui misit me. Siquis uo

erit uoluntate eius face-
re. cognoscat de doctri-
na utrum ex deo sit. an
ego ame ipso loquar.
Qui autem querit glo-
riam eius qui misit illu.
hic uerax e. & iniusti-
cia in illo non e. Non-
ne moyses dedit uobis
legem. & nemo ex uo-
bis facit legem. Quid me
queritis interficere. Res-
pondit turba. & dixit.
Docmonium habes. qui-
te querit interficere. Re-
spondit ihc. & dixit ei.
Unum opus feci. & om-
nes miramini. Propterea
moyses dedit uobis cir-
cumcisionem. non quia
ex moyse e. sed ex patri-
bus. & in sabbato circu-
ciditis hominem. Si cir-
cumcisionem accipit ho-
mo in sabbato ut non sol-
uatur lex moysi. mihi
indignamini quia to-
tum hominem sanum fi-
ci in sabbato. Nolite iu-
dicare secundum faciem.

sed iustum iudicium iu-
dicat. Dicebant ergo
quidam ex ierosolymis.
Nonne hic e quem que-
bant interficere. Ecce
palam loquitur. & ni-
hil ei dicunt. Nunquid
uerit cognouerunt prin-
cipes. quia hic e xpc.
Sed hunc scimus unde
sit. xpc autem cum uene-
rit. nemo scit unde sit.

Clamabat ergo docens
in templo ihc. & docens.
Et me scitis. & unde sim
scitis. & ame ipso non
ueni. sed e uerus qui mi-
sit me. quem uos nescitis.
Ego scio cum. quia ab ip-
so sum. & ipse me misit.
Queriebant ergo cum appre-
hendere. & nemo misit
illum manus. quia
non dum uenerat hora
eius.

De turba autem multi
crediderunt in eum. &
dicebant. Xpc cum ue-
nerit. nunquid plura
signa faciet. quam que-

4 levi.
111
m. 211.
L. 1111.

4 levi.
111
m. 211.
L. 1111.

4 levi.
111
m. 211.
L. 1111.

hic facit. Audierunt
pharisei turbam mur-
murantē. de illo hanc.

*¶ lxxviii.
¶ lxxviii.
¶ lxxviii.*
Etimiserunt principes &
pharisei ministros. ut
apprehenderent eum.

*¶ lxxviii.
¶ lxxviii.*
Dixit q̄ ihe. Adhuc mo-
dicum tempus uobiscū
sum. & uado ad eum
qui misit me.

*¶ lxxviii.
¶ lxxviii.*
Queritis me & non in-
uenistis. & ubi sum ego
uos non potestis uenire.
Dixerunt q̄ iudei ad
semitas. Quo hic itu-
rus ē. quia non inueni-
emus eum. Nunquid
in dispersionem gentiū
iturus ē & docurus gen-
tes. Quis ē hic sermo
quē dixit. queritis me
& non inuenistis. & u-
bi sum ego. uos n̄ pote-
stis uenire. In nouissi-
mo autē die magno fes-
tiuitatis. stabat ihe &
clamabat dicens. Si q̄s
fuit. ueniat ad me & bi-
bat. Qui credit in me
sicut dicit scriptura.

flumina de uentre eius
fluent. aque uiue. Hoc
autem dixit de sp̄u quē
accepturi erant in eum.
Nondum enī erat sp̄s
datus. quia nondum ihe
fuerat glorificatus.

*¶ lxxviii.
¶ lxxviii.*
Ex illa q̄ turba cum au-
dissent hos sermones. di-
cebant. Hic ē uere pphē-
ta. alii autem dicebant.
hic est xp̄s.

*¶ lxxviii.
¶ lxxviii.*
Quidam autē dicebant.
Numquid a galilea xp̄s
uenit. Nonne scriptura
dicit. quia ex semine da-
uid. & de bethleem castel-
lo ubi erat dauid uenit
xp̄s.

*¶ lxxviii.
¶ lxxviii.*
Dissensio itaq. facta ē in
turba. propter eum.

*¶ lxxviii.
¶ lxxviii.*
Quidam autē ex ipsis vole-
bant apprehendere eum.
sed nemo misit sup̄ illū
manus.

*¶ lxxviii.
¶ lxxviii.*
Cenarunt q̄ ministri ad
pontifices & phariseos.
& dixerunt eis illi. Qua-
re n̄ adduxistis eum.
Respondērunt ministri.

Nunquā sic locutus ē ho-
mo. sicut hic homo. Re-
sponderunt q̄ ei phari-
sei. Nunquid & uos se-
ducti estis. Nunquid ali-
quis ex principib; credi-
dit in eum aut ex phari-
seis. Sed turba hæc quæ
non nouit legē. maledic-
ta sunt. Dicit nichode-
mus ad eos ille qui uenit
ad eum nocte. qui erat
unus ex ipsis. Nunquid
lex nr̄a iudicat hominē.
nisi audierit ab ipso pri-
us. & cognouerit quid fa-
ciat. Responderunt. &
dixerunt ei. Nunquid
& tu galileus es. Scruta-
re & uide. quia. ppheta
a galilea non surgit. Et
retuersi sunt unusquisq;
in domum suam. **I**h̄c au-
tem prexit in montem
oliueti. & diluculo iertu-
uenit in templum. Et
omnis populus uenit
ad eum. & sedens doce-
bat eos. Adducunt autē
scribæ & pharisei mulierē

in adulterio deprehensā
deprehensam. & statue-
runt eam in medio. & di-
xerunt ei. Magister. hæc
mulier modo deprehensa
ē in adulterio. In lege
autem moyses manda-
uit nobis huiusmodi la-
pidari. tu ergo qd dicis.
Hæc autē dicebant temp-
tantes eum. ut possent
accusare eum. Ih̄c autē
inclinans se deorsum.
digito scribebat in terra.
Cum autem persectaretur
interrogantes eum. exiit
se. & dixit eis. Qui si-
ne peccato ē uerū. pri-
mus in illā lapidē mit-
tat. Et iterum se incli-
nans. scribebat in terra.
Audientes autem. unus
post unum exiebant.
incipientes a seniorib;.
Et remansit ih̄c solus.
& mulier in medio stans.
Origens autem se ih̄c. di-
xit ei. Mulier. ubi sunt
qui te accusabant. Nemo
te condemnauit. Quæ

dixit. Nemo dñe. Dixit
autem iñe. Nec ego te con
demnabo. Uade. & am
plius iam noli peccare.
Iterum q̄ locutus ē cñ iñe
dicens. Ego sum lux
mundi. Qui sequitur me
non ambulabit in tene
bris. sed habebit lucem
uitae. Dixcrunt q̄ aph
risa. Tu de te ipso testi
monium phibes. testi
monium tuum non ē
uerum. Respondit iñe.
& dixit eis. Et si ego tes
timonium phibeo de me
ipso. uerum ē testimoni
um meū. quia scio un
de ueni. & quo uado.
Uos autem nescitis unde
uenio. aut quo uado. Vos
secundum carnē iudica
tis. ego non iudico quē
quam. Et si iudico ego.
iudicium meū uerum ē.
quia solus non sum. sed
ego & qui me misit pat̄.
Et in lege ur̄a scriptum
ē. quia duorū hominū
testimonium uerum ē.

Ego sum qui testimoniu
phibeo de me ipso. & te
stimonium phibet de
me qui misit me pater.
Dicebant ergo ei. Ubi ē
pater tuus.

Respondit iñe. Neq. me
scitis. neq. patrem meum.
Sime scitis. forsitan &
patrem meum scitis.

Nunc uerbalocutus ē iñe
in galophilacio. docens
in templo. Et nemo ap
prehendit eum. quia
nec dum uenisset hora

caus. **VIII.**

DIXIT ERGO
ITERUM AIS IÑE.

Ego uado & queratis me.
& in peccato ur̄o morie
mini. Quo ego uado. uos
non potestis uenire. Di
cebant q̄ iuda. Nunq̄
inificat semetipsum q̄
dicit quo ego uado uos
non potestis uenire. Et
dicebat eis. Uos uedcor
sum etis. ego desupnis
sum. Vos de demundo
hoc etis. ego non sū de

q̄ iñe uenit
in e uenit
L. i. uenit

q̄ iñe uenit
in e uenit
L. i. uenit

q̄ iñe uenit
in e uenit
L. i. uenit

hoc mundo. Dixi ergo uobis. quia moriemini in peccatis uestris. Si enim non credideritis quia ego sum. moriemini in peccato uestro. Dicebant ergo ei. Tu quis es. Dixit eis Ihesus. Principium. quod & loquor uobis. Multa habeo de uobis loqui & iudicare. sed qui misit me uerax est. & ego quod audiui ab eo. hec loquor in mundo. Et non cognouerunt. quia patrem eis dicebant deum. Dixit ergo eis Ihesus. Cum exaltaueritis filium hominis. tunc cognoscetis quia ego sum. & ante ipso facio nihil. sed sicut docuit me pater. hec loquor. Et qui misit me mecum est. & non reliquit me solum. quia ego quod placita sunt ei. facio semper. Hec illo loquente. multi crediderunt in eum. Dicebat ergo Ihesus ad eos. qui crediderunt

ei iudeos. Si uos manseritis in sermone meo. uerit discipuli mei eritis. & cognoscetis ueritatem. & ueritas liberabit uos. Responderunt ei. Semen abrahe sumus. & nemini seruiuiumus umquam. quomodo tunc dicis liberi eritis. Respondit eis Ihesus. Amen amen dico uobis. quia omnis qui facit peccatum. seruus est peccati. Seruus autem non manet in domo in eternum. filius manet in eternum. Si ergo filius uos liberauerit. uerit liberi eritis. Scio quia filii abrahe estis. sed queritis me interficere. quia sermo meus non capit in uobis. Ego quod uidi apud patrem loquor. & uos quod uidetis apud patrem uerum facitis. Responderunt. & dixerunt ei. Pater noster. abraham est. Dicit eis Ihesus. Si filii abrahe estis.

opera abrahę facite.
Nunc autē queritis me
infricare. hominē qui
ueritatē uobis locutus
sum. quā audiui a dō.
Hoc abraham non fecit.
Uos facitis opera patris
ur̄i. Dixerunt itaq. ei.
Nos ex fornicatione n̄
sumus nati. unum pa-
trem habemus dñm. Dix-
it ergo eis ih̄c. Si dñs pat-
r̄ esset. diligētis suūq.
me. Ego enim ex dō p-
cessi & ueni. Neq. enim
ame ipso ueni. sed ille
me misit. Quare loque-
lam meam n̄ cognosci-
tis. Quia n̄ potestis au-
dire sermonē meū. Vos
ex patre diabolo estis.
& desideria patris ur̄i
uultis facere. Ille homi-
cida erat ab initio. & in
ueritate non stetit. quā
ueritas in eo non ē. Cū
loquitur mendacium.
ex propriis loquitur. quā
mendax ē. & pater eius.
Ego autē quia uerita-

tem dico. n̄ creditis mi-
hi. Quis ex uobis argu-
et me de peccato. Si ue-
ritatem dico. quare uos
non creditis mihi. Qui ē
ex dō uerba dī audit.
propterea uos n̄ auditis.
quia ex dō non estis. Re-
sponderunt igitur iu-
dei. & dixerunt ei. Non
ne benedicimus nos. quā
samaritanus es tu. & doc-
monium habes. Respon-
dit ih̄c. Ego docmonium
non habeo. sed honorifi-
co patrem meū. & uos in
honorastis me. Ego au-
tem non quero gloriam
meam. ē qui querat &
iudicet. Amen dñm di-
co uobis. si quis sermonē
meum seruauerit. mor-
tem n̄ uidebit in eternū.
Dixerunt ergo iudei. Nunc
cognouimus. quia doc-
monium habes. Abra-
ham mortuus ē & pphē-
ta. & tu dicis si quis ser-
monē meum seruauerit.
non gustabit mortē in

actum. Nunquid tu
maior es patre nro abra
ham qui mortuus est. & p
phetæ mortui sunt. quē
te ipsum facis. Respon
dit ihc. Si ego glorifico
me ipsum. gloria mea
nichil est. Est pater m̄s
qui glorificat me. quē
uos dicitis quia d̄s n̄r ē.
& non cognovistis eum.
Ego autem novi eum.
& si dixero quia n̄ scio
eum. ero similis vobis
mendax. Sed scio eum.
& sermonē eius seruo.
Abraham pater ur̄ exul
tauit ut videret diem
meum. & vidit. & gau
sus ē. Dixerunt q̄ iudei
ad eum. Quinquaginta
annos nondum habes.
& abraham vidisti. Dix
it ihc. Amen amen dico
vobis. ante quā abrahā
fieri ego sum. Tulcrun
q̄ lapides. ut iacerent
in eum. Ihc autem ab
scondit se. & exiit de
templo. **E**t p̄teriens.

vidit hominē cecum a
natiuitate. Et interro
gauerunt eum discipu
li sui. Rabbi. quis pecca
uit. hic aut paritesci
ut cecus nasceretur. Re
spondit ihc. Neq̄ hic
peccauit neq̄ paritesci
eius. sed ut manifesta
tur opera dī in illo. Me
oportet operari opera dī
qui misit me. donec di
es ē. Venit nox. quando
nemo potest operari.
Quam diu in mundo sū.
lux sum mundi. Hæc
cum dixisset. expuit in
terram. & fecit lutum
ex puto. & linxit lutū
sup oculos eius. & dixit
ei. Uade laua in nata
toria siloe. quod int̄
p̄tatur missus. Abiit
q̄ & lauit. & venit vi
dens. Itaq̄ vicini & qui
viderant eum prius q̄
mendicus erat. dicebant.
Nonne hic ē qui sedebat
& mendicabat. Alii di
cebant quia hic ē. alii

autem. nequaquam. sed si
mili causa est. Ille uero
dicebat. quia ego sum.
Dicebant ergo ei. Quomo
do aperta sunt tibi oeu
li. Respondit. Ille ho
mo qui dicitur ihc. lu
tum fecit & unxit oeu
los meos. & dixit mihi.
Uade ad natatoria[m]
syloc. & laua. Et abi.
& laui. & uidi. Dixeru
nt ei. Ubi est ille. At. nesc
io. Adducunt eum ad
phariseos. qui cecus fue
rat. Erat autem sabba
tum quando lutum fecit
ihc. & aperuit oculos ei.
Iterum ergo interrogabant
eum pharisei. quomodo
uidisset. Ille autem dix
it eis. Lutum posuit mi
hi super oculos. & laui. & ui
deo. Dicebant ergo ex pha
riseis quidam. Non est hic
homo adu. qui sabbatum
non custodit. Alii dice
bant. Quomodo potest
homo peccator hec sig
na facere. Et scisma erat

inter eos. Dicunt ergo ceco ne
rum. Tu quid dicis de eo
qui aperuit oculos tuos.
Ille autem dixit. quia
propheta est. Non credide
runt ergo iudei de illo quia
caecus fuisset & uidisset.
donec uocauerunt paren
tes eius qui uiderat. & in
terrogauerunt eos dicen
tes. Hic est filius uir. que
uos dicitis quia cecus na
tus est. quomodo ergo nunc
uidet. Responderunt
eis parentes eius. & dixe
runt. Scimus quia hic
est filius noster. & quia cecus
natus est. quomodo autem
nunc uidet nescimus.
Aut quis eius aperuit
oculos nos nescimus. Ip
sum interrogate. ac tunc
habet ipse de se loquatur.
hanc dixerunt parentes
eius. quia timebant iu
deos. Iam enim conspi
rauerant iudei. ut si quis
cum confiteretur christum.
extra synagogam fieret.
Propterea parentes eius

dixerunt. quia accatē
habet ipsum interroga
t. Vocauerunt g̃ rur
sum hominē qui fuerat
cecus. & dixerunt ei. Da
gloriam dō. nos scim̃
quia hic homo peccator
est. Dixit g̃ ille. Si pec
cator ē nescio. unū scio
quia cecus cum essem mo
do uideo. Dixerunt g̃
illi. Quid fecit tibi. quo
modo aperuit tibi ocu
los. Respondit eis. Dixi
uobis. iam & audistis.
Quid iterum uultis au
dire. Nunquid & uos uul
tis discipuli eius fieri.
Malcdixerunt ei. & dix
erunt. Tu discipulus illi
us sis. nos autē moysi
discipuli sumus. Nos sci
mus moysi locutus ē d̃s.
hunc autē nescimus un
de sit. Respondit ille
homo. & dixit eis. In
hoc enim mirabile ē. q̃a
uof nescitis unde sit. &
aperuit meos oculos.
Scimus autē quia pec

catores d̃s non audit.
sed si quis d̃i cultor ē.
& uoluntatē eius facit.
hunc exaudit. A seculo
non est auditum. quia
aperuit quis oculos ce
ci nati. Nisi esset hic
a dō. non poterat face
re quicquam. Respon
derunt. & dixerunt ei.
In peccatis natus es tot̃.
& tu doces nos. Et cec
erunt cum foras. Audi
uit iñc quia ceciderunt
cum foras. & cum inue
nisset eum. dixit ei. Tu
credis in filium d̃i. Re
spondit ille & dixit.
Quis ē dñc. ut credam
in eum. Et dixit ei iñc.
Et uidisti eum. & qui lo
quitur tecum ipse est.
At ille ait. Credo dñc.
Et. prostratus. adorauit eū.
Dixit ei iñc. In iudiciū
ego in hunc mundum
ueni. ut qui n̄ uident ui
deant. & qui uident ce
ci fiant. Et audierunt
ex pharisais qui cū ipso

crant. & dixerunt ei. Nun-
quid & uos caeci sumus?
Dixit eis ih̄c. Si caeci es-
setis. non haberetis pecca-
tum. Nunc uero dicitis.
quia uidemus. peccatū
uestrum manet.

viii

AMEN AMEN 10.
dico uobis. qui
non intrat pos-
tuum mouile ouium. sed
ascendit aliunde. ille
fur ē & latro. Qui autē
intrat postuum. pastor
ē ouium. Huic ostiari-
us aperit. & oues uocē ei-
us audiunt. & proprias
oues uocat nominatim.
& eduert eas. Et cum
propriis oues misert.
ante eas uadit. & oues il-
lum secuntur. quia sci-
unt uocē eius. Alienum
autem non secuntur sed
fugunt ab eo. quia non
nouerunt uocē alienū.
hoc puerbium dixit
eis ih̄c. Illi autem non
cognouerunt. quid lo-
queretur eis. Dixit ḡ

eis iterum ih̄c. Amen
amen dico uobis. quia
ego sum ostium ouium.
Omnes quotquot uene-
runt fures sunt & latro-
nes. sed non audierunt
cos oues. Ego sum ostiū.
p̄ me si quis introierit
saluabitur. & ingredietur
& egredietur. & pas-
cua inueniet. Fur non
uenit nisi ut furatur.
& mactet. & p̄dat. Ego
ueni ut uitam habeant.
& habundantius habe-
ant. Ego sum. pastor
bonus. Bonus pastor.
animam suā dat p̄ ouib.
suis. Mercennarius & q̄
non ē pastor. cuius non
sunt oues. p̄prie. uidet
lupum ueniētem. & di-
mittit oues & fugit. &
lupus rapit. & dispergit
oues. Mercennarius autē
fugit quia mercennari-
us est. & non p̄curat ad eum
de ouibus. Ego sum pas-
tor bonus. & cognosco
meas. & cognoscunt me

meat.

q. xxi. de exit. l. xxi.
Sicut nouit me pater. & ego agnosco patrem.

q. xxi. de exit. l. xxi.
Et animam meam pono pro ouibus meis.

q. xxi. de exit. l. xxi.
Et alias oues habeo quę non sunt ex hoc ouili. & illas oportet me adducere. & uocem meam audire. Et fiet unum ouile. & unus pastor. Propterea me pater diligit. quia ego pono animam meam. ut iterum sumam eam. Nemo tollit eam a me. sed ego pono eam a me ipso. Potestatem habeo ponendi eam. & potestatem habeo iterum sumendi eam. Hoc mandatum accepi a patre meo. Dissensio itum facta ē inter iudeos. propter sermones hos. Dicebant autem multi ex ipsis. Testimonium habet & insanit. quid cum auditis. Alii dicebant. Non sunt hec uerba de testimonio habentis. Nunquid docmo

nium potest cecorum oculos aperire. Facta s̄ autem cuncta in ierosolymis. & hic ins erat. Et ambulabat ih̄c in templo. in porticu salomonis. Circumdederunt ergo eum iudei. & dicebant ei. Quo usque animam tuam tollis. Si tu es x̄p̄s. dic nobis palam. Respondit eis ih̄c. Loquor uobis. & non creditis. Opera quę ego facio in nomine patris mei. hec testimonium perhibent de me. Sed uos non creditis. quia non estis ex ouibus meis. Oues mee uocem meam audiunt. & ego cognosco eas. & secuntur me. & ego uitam eternam do eis. & non peribunt in eternum. & non rapiet eas quisquam de manu mea. Pater meus quod dedit mihi maius omnibus. est. & nemo potest sapere de manu patris mei. Ego & pater. unum sumus.

Sustulerunt lapides iu
da. ut lapidarent eum.
Respondit eis ihc. Mul
ta opera bona ostendi
uobis. ex patre meo. Pro
pter quod eorum opus
me lapidatis. Respon
derunt ei iudei. De bono
opere non lapidamus
te sed de blasphemia.
& quia tu homo cum sis
facis te ipsum dñm. Re
spondit eis ihc. Nonne
scriptum ē in lege ur̃a.
quia ego dixi dñi filius.
Si illos dixit deos ad quod
sermo dñi factus ē. & non
potest solui scriptura.
quē pater sc̃ificauit &
misit in mundum. uos
dicens quia blasphemias.
quia dixi filius dñi sum.
Si non facio opera patri
mei. nolite credere mihi.
Si autē facio & si michi
non uultis credere. ope
ribus credite. Ut cognos
cat̃is & credatis quia in
me ē pater. & ego in pa
tre.

Querebant q̃ cum appre
henderet. & exiit de
manibus eorum. Et abi
it iterum trans iordanē.
in eum locum ubi erat
iohannes baptizans pri
mum. & mansit illic.

Et multi uenerunt ad eū.
& dicebant. Quia iohan
nes quidem signum fecit
nullum. Omnia autem
quęcunq; dixit iohannes
de hoc. uera erant. & mul
ti crediderunt in eum.
Erat autem quidā lan
guens lazarus ab ethania.
de castello marie & mar
the sororis eius. Maria
autem erat quę unxit
dñm unguento. & exte
sit pedes eius capillis suis.
cuius frater lazarus infir
mabatur. Misertunt q̃ so
res eius ad eum dicentes.
Dñe. ecce quē amas. in
firmatur. Audiens autē
ihc. dixit eis. Infirmitas
hęc non ē ad mortē sed p̃
gloria dñi. ut glorificet̃
filius dñi p̃ eam. Dilige

bat autem ih̄c marthā
& sororem eius mariā.
& lazarum. Ut ḡ audi
uit quia infirmatur.
tunc quidem mansit in
eodem loco duob. dieb. **D**einde post hęc. dicit
discipulis suis. Eamus
in iudcam iterum. **D**icunt
ei discipuli. Rabbi. nunc
querant te iudei lapi
dare. & iterum uadis il
luc. **R**espondit ih̄c. Non
ne duodecim sunt horae
diei. Siquis ambulauit
in die non offendit.
quia lux huius mundi
uidet. Si autē ambula
uerit nocte offendit. q̄a
lux non ē in ea. **H**aec ait.
& post hęc dicit eis. La
zarum amicus n̄r dormit.
sed uado ut a somno susci
tam eum. **D**ixerunt ergo
discipuli eius. Dñe si dor
mit. saluus erit. **D**ixit
autem ih̄c de morte eius.
illi autē putauerunt. q̄a
de dormitione somni di
ceat. **T**unc ḡ dixit eis ih̄c

manifeste. **L**azarus mor
tuus ē. & gaudeo p̄p̄t
uos ut credatis. quō non
eram ibi. sed uenimus ad
eum. **D**ixit ḡ thomas
qui dicitur dydimus.
ad condiscipulos. Eam?
& nos. ut moriamur
cum eo. **V**enit itaq. ih̄c.
& inuenit eum quatuor
diebus in monumento ha
bitum. **E**rat autem
bethania iuxta ieroso
lymam. quasi stadiis
quindecim. **M**ulti autē
ex iudeis uenerant ad
martham & mariā. ut
consolarentur eas de fr̄e
suo. **M**artha ḡ ut audi
uit. quia ih̄c uenit. oc
currit illi. **M**aria autē
domi sedebat. **D**ixit ḡ
martha ad ih̄m. Dñe. si
fuisses hic. frater meus
non fuisset mortuus. **S**ed
& nunc scio. quia que
cumq. poposceris ad o
dabit tibi d̄s. **D**icit illi
ih̄c. **R**esurget frater tuus.
Dicit ei martha. **S**cio q̄a

resurgit in resurrectione.
in nouissimo die. Dixit
ei ihc. Ego sum resurre-
ctio & uita. Qui credit
in me. & iam si mortuus
fuerit. uiuet. Et omnis
qui uiuit & credit in me.
non morietur in eternu.
Credis hoc? At illi. V-
tiq. dñc. Ego credidi
quia tu es xpc filius di-
uiui. qui in hunc mun-
dum uenisti. Et cū hec
dixisset. abiit & uocauit
mariam sororem suam
silencio dicens. Magis-
ter ad est. & uocat te.
Illa ut audiuit. surgit
cito & uenit ad eum. Non
dum enim uenerat ihc
in castellum. sed erat ad-
huc in illo loco. ubi oc-
currebat ei martha. Iu-
dei igitur qui erant cū
ea in domo & consola-
bantur eam. cum uidis-
sent mariam quia cito
surrexit et exiit. secun-
tum sunt eam dicentes. qā
uadit ad monumentū.

154
ut ploreret ibi. Maria g̃
cum uenisset ubi erat ihc.
uidens eum cecidit ad
pedes eius. & dixit ei.
Dñc. si fuisses hic. non
esset mortuus frater meus.
Ihc g̃ ut uidit eam plo-
rantem & iudeos qui ue-
nerant cum ea ploran-
tes. infirmuit spū. &
turbauit se ipsum. &
dixit. Ubi posuisti eū.
Dicunt ei. Dñc. ueni &
uide. Et lacrimatus ē
ihc. Dixerunt g̃ iudei.
Ecce quomodo ama-
bat eum. Quidam autē
dixerunt ex ipsis. Non
poterat hic qui aperuit
oculos cecis facere ut &
hic non moreretur. Ihc
ergo rursus frangens in
semetipso. uenit ad mo-
numentum. Erat autē
spelunca. & lapis sup-
positus erat ei. At ihc.
Tollite lapidē. Dicit ei
martha. soror eius qui
mortuus fuerat. Dñc.
iam fecit. quatrīduan^o

cum ē. Dicit ei ihs. Non
ne dixi tibi quia si cre
dideris uidebis gloria
di. Tulerunt ergo lapide.
Ihs autem deuitis sur
sum oculis. dixit. Pater
gras ago tibi. quō audis
ti me. Ego autē sciebam
quia semp me audis. sed
ppter populum qui cir
cumstat dixi. ut credan
quia tu me misisti. Hec
cum dixisset. uoce mag
na clamauit. Lazare.
ueni foras. Et statim p
dixit qui fuerat mortuus.
ligatus pedes & manus
institis. & facies illius su
uario erat ligata. Dicit
eis ihs. Soluite eum. & si
nite abire. Multa ergo ex
iudeis qui ueniunt ad
mariam & uidebant que
fecit. crediderunt in eum.
Quidam autem ex ipsis
abierunt ad phariseos. &
dixerunt eis que fecit ihs.
Collegerunt ergo ponti
fices & pharisei conciliū.
& dicebant. Quid facimus.

quia hic homo multa sig
na facit. Si dimittamus
eum sic omnes credent in
eum. Et ueniunt roma
ni. & tollent nrm. & lo
cum & gentem. Unus
autem ex ipsis cayphas
cum esset pontifex anni
illius. dixit eis. Uos nō
citis quicquam nec cogi
tatis. quia expediret nobis
ut unus moriatur homo
p populo. & non tota
gens periret. Hoc autē
a se ipso non dixit.
sed cum esset pontifex
anni illius. pphetauit
quia ihs mortuus erat
p gentē. & non tantum
p gentē. sed ut filios dī q
erant dispersi. congre
garet in unum.

In illo q die cogitabant.
ut interficerent eum. Ihs
q iam non in palam am
bulabat apud iudeos.
sed abiit in regionē iux
ta desertum in ciuitate
que dicitur effrem. & i
bi morabatur cum disci

pulis suis.

.X.

xxv.
habent
de l. vi.
L. x.

PROXIMUM AU
tem erat pascha
iudeorum.

xxvi.
l. i. y. s.

Et ascenderunt mul
ti ierosolymam de re
gione ante pascha. ut
sanctificarent se ipsos. Que
rebant ergo iherum. & conlo
quebantur ad invicem
in templo stantes. Quid
putatis. quia non veniet
adducere filium. Oculum
autem pontificis & pha
risa mandatum. ut si quis
cognoverit ubi sit. in
dicet ut apprehendant
eum. Iherus ergo ante sex
dies pasche. venit betha
niam ubi fuerat lazarus
mortuus. quem suscitavit
iherus.

xxvii.
l. i. y. s.
l. i. y. s.
l. i. y. s.

Fecerunt autem cenam ibi.
& martha ministrabat.
Lazarus vero. unus erat
ex discumbentibus cum eo.
Maria ergo accepit libram
unguenti nardi pre
tiosi. & unxit pedes
iherus. & extersit capillis

suis pedes eius. & domus
impleta est odore un
guenti. Dicit ergo unus ex
discipulis eius iudas sca
riothas. qui erat cum tra
diturus. Quare hoc un
guentum non venit ut
centis denariis. & datum
est egenis. Dixit autem
hoc. non quia de egenis
pungebat ad eum. sed quia
fur erat & oculos habens.
ca que mittebantur ex
portabat. Dixit ergo iherus.
Sine illam. ut indicem
sepulture mee sicut il
lud. Pauperis enim semper
habetis vobiscum. me
autem non semper habe
bitis.

Cognovit ergo turba mul
ta ex iudeis quia illic est.
& venerunt non propter
iherum tantum. sed ut laza
rum viderent quem susci
tauit a mortuis. Cogni
verunt autem principes
sacerdotum ut & lazaru
interficerent. quia multi
propter illum abibant ex

xxviii.
l. i. y. s.

iudas. & credebant in
ih̄m.

In crastinum autē turba
multa quę uenerat ad
dicm festum cum audis
sent quia uenit ih̄c iero
solyman. acceperunt
ramos palmarum & pro
cesserunt obuiam ei. &
clamabant. Osanna. be
nedictus qui uenit in no
mine dñi. rex israhel.

Et inuenit ih̄c asellum.
& sedit sup eum sicut scri
ptum ē. Noli timere
filia syon. ecce rex tuus
uenit. sedens sup pullum
asinę.

Hec non cognouerunt
discipuli eius primum.
sed quando glorificatus
ē ih̄c. Tunc recordati s
qui a hec erant scripta
de eo. & hec fecerunt ei.
Testimonium q̄ phibe
bat turba. quę erat cum
eo quando lazarus uo
cauit de monumento.
& suscitauit eum a mor
tuis. Propterea & obuiā

uenit turba. quia au
dierunt eum fecisse hoc
signum. Phari. & scri
bæ dixerunt ad semetipsos.
Uideris q̄ quia nihil
facimus. ecce mundus
totus post eum abiit.
Erant autē gentiles qui
dam ex his qui ascende
rant. ut adorarent in
die festo. Hi q̄ accesser
unt ad philippum. q̄
erat ab ethsaida galilee.
& rogabant eum dicen
tes. Dñe. uolumus ih̄m
uidere. Uenit philip
pus. & dicit andreas.
Andreas rursus & phi
lippus. dixerunt ih̄c.

Ih̄c autem respondit eis
dicens. Uenit hora. ut
clarificetur filius homi
nis.

Amen amen dico uobis.
nisi granum frumenti
cadens in terram mor
tuum fuerit. ipsū solū
manet. Si autem mor
tuum fuerit. multum
fructum affert.

Qui amat animam suam.
perdet eam. Et qui o-
dit animam suam in
hoc mundo. in vitam
aeternam custodit eam.

Si quis mihi ministrat.
me sequatur. Et ubi
sum ego. illic & minis-
ter meus erit. Siquis
mihi ministraverit. ho-
norificabit eum pater
meus.

Nunc anima mea turba-
ta est. & quid dicam. Pa-
ter. saluifica me ex hac
hora.

Sed propterea ueni in hanc
horam. pater. clarifica
nomen tuum. Uenit ergo
uox de caelo. & clarifica-
ui. & iterum clarifica-
bo. Turba ergo quae sta-
bat & audierat. dicebat
tonitruum factum esse.
Alii dicebant. angelus
ei locutus est. Respondit
ihc & dixit. Non propter
me uox haec uenit. sed
propter uos. Nunc iudi-
cium est mundi. nunc prin-

ceps huius mundi cace-
tur foras. Et ego si exal-
tatus fuero a terra. omnia
traham ad me ipsum.

Hoc autem dicebat. sig-
nificans qua morte esset
mortuus. Respondit
ei turba. Nos audiuimus
ex lege quia xpc manet
in aeternum. & quomo-
do tu dicis oportet exal-
tari filium hominis. Quis
est iste filius hominis.

Dixit ergo eis ihc. Adhuc
modicum lumen in uo-
bis est. ambulat dum lu-
cem habetis. ut non tene-
bris uos comprehendant.
Et qui ambulat in tene-
bris. nescit quouadat.
Dum lucem habetis credite
in lucem. ut filii lucis sitis.
Hac locutus est ihc. & a-
bit. & abscondit se ab
eis. Cum autem tanta
signa fecisset coram eis.
non credebant in eum.
Ut sermo ysaie pphetae
impleatur quae dixit.
Dñe. quis credidit audi-

tui nro. & brachium dni
cui tradatum est.

*de viii
in xxi
in xxi
in xxi
in xxi*
Propterea non poterant
credere. quia iterum di
xit ysaias. Excecauit
oculos eorum. & indura
uit eorum cor. ut non ui
deant oculis. & intelle
gant corde. & conuerstan
tur. & sanctum eos.

*4. x.
5. x. l. 1.*
Haec dixit ysaias quando
uidit gloriam eius. & lo
cutus est de eo. Veruntamen
& ex principibus multi cre
diderunt in eum. Sed pp
ter phariseos non confite
bantur. ut de synagoga
non cicerentur. Dilaxat
enim gloriam hominum.
magis quam gloriam di.

*de viii
in xxi
in xxi
in xxi
in xxi*
Ihe autem clamauit & di
xit. Qui credit in me. non
credit in me. sed in eum q
misi me. Et qui uidet
me. uidet eum qui misi

*de viii
in xxi
in xxi
in xxi
in xxi*
Ego lux immundi me.
ueni. ut omnis qui credit
in me in tenebris non ma
neat. Et si quis audierit
uerba & non custodierit.

ego non iudico eum. Non
enim ueni ut iudicem mun
dum. sed ut saluificem mun
dum. Qui spernit me &
non accipit uerba mea.
habet qui iudicet eum.
Sermo quem locutus sum.
ille iudicabit eum in no
uissimo die. Quia ego ex
me ipso non sum locutus.
sed qui misit me pater.
ipse mihi mandatum
dedit. qd dicam & quid
loquar. & scio. quia man
datum eius uita aeterna
est. Quae ergo ego loquor.
sicut dixit mihi pater.

13
A sic loquor. XI
NTE DIE
autem festum
pasche. scitis
Ihe quia uenit eius hora
ut transcat ex hoc mun
do ad patrem. cum dilex
isset suos qui erant in mun
do. in finem dilexit eos.

*de viii
in xxi
in xxi
in xxi
in xxi*
Et cetera facit cum diabo
lus iam misisset in cor.
ut traderet eum iudas
symonis scarioth.

Sciens quia omnia dedit
ei pater in manus. & quia
a deo exiit & ad deum va
dit.

Surgit acacna. & ponit
uestimenta sua. Et cum
accepisset lintum. pre
cinxit se. Deinde mit
tit aquam in pedem.
& coepit lavare pedes
discipulorum suorum. & ex
tergit lintum quo erat
precinctus. Venit ergo ad sym
onem petrum. & dicit
ei petrus. Domine. tu mihi
lavas pedes. Respondit
ihc. & dicit ei. Quod ego
facio tu nescis modo. Sci
es autem postea. Dicit
ei petrus. Non lavabis mi
pedes in acutum. Dicit
ei ihc. Si non laudo te.
non habebis partem me
cum. Dicit ei Symon pe
trus. Domine. non tantum
pedes meos. sed & manus
& caput. Dicit ei ihc. Qui
lotus est. non indiget nisi
ut pedes laudet. sed est mun
dus totus. Et vos mun

di estis. sed non omnes.
Sciebat enim quis nam
esset qui tradere eum.
propterea dixit. non estis
mundi omnes. Postquam
ergo lauit pedes eorum.
& accepit uestimenta sua.
cum recubuisse iterum.
dixit eis. Scitis quid fece
rim vobis.

Vos vocatis me magister
& domine. & benedictus sum
& enim.

Si ergo ego laui vestros pedes
dominus & magister. & vos de
betis alter alterius lava
re pedes. Exemplum enim
dedit vobis. ut quicquid ad mo
dum ego feci vobis. ita
& vos faciatis.

Amen amen dico vobis. n
on est servus maior domo
suo. neque apostolus maior
eo qui misit illum.

Si hec feceritis. beati eritis si fe
ceritis ea. Non de omnibus
vobis dico. ego scio quos
degitum. Sed ut implea
tur scriptura. Qui man
ducat mecum panem. le

de xxvii.
m. l. v. m. c.

de xxvii.
m. l. v. m. c.

de xxvii.
m. l. v. m. c.

de xxvii.
m. l. v. m. c.

uabit contra me calcaneum suum. **A** modo dico uobis priusquam fiat. ut credatis cum factum fuerit. quia ego sum.

de xxv
ut in
m. l. xvi.
L. l. xvi.

Amen amen dico uobis. qui accipit si quem misero. me accipit. Qui autem me accipit. accipit eum qui me misit.

de xxv
ut in
m. l. xvi.
L. l. xvi.

Cum haec dixisset ihc. turbatus est spiritu. & prostratus est & dixit. Amen amen dico uobis. quia unus ex uobis tradet me.

de xxv
ut in
m. l. xvi.
L. l. xvi.

Spiciabant ergo ad inuicem discipuli. hesitantes de quo diceret.

de xxv
ut in
m. l. xvi.
L. l. xvi.

Erat ergo recumbens unus ex discipulis eius in sinu ihu. quem diligebat ihc. Innuit ergo huic Symon petrus. & dicit ei. Quis es de quo dicit. Itaque cum recubuisset ille super pectus ihu. dicit ei. Domine. quis est? Respondit ihc. Ille est cui ego intinctum panem porrexero.

de xxv
ut in
m. l. xvi.
L. l. xvi.

Et cum intinxisset panem.

dedit iudeo Symonis scariothi. Et post buccellam. tunc introiuit in illum satanas.

de xxv
ut in
m. l. xvi.
L. l. xvi.

Dicit ei ihc. Quod facis. fac citius. Hoc autem nemo scit discumbentium. ad quid dixerit ei. Quidam enim putabant quia loculos habebat iudas. quia dicit ei ihc. eme ea quae opus sunt nobis addicem festum. aut egredieris ut aliquid daret. Cum ergo accepisset ille buccellam. exiit continuo. Erat autem nox. Cum ergo exisset. dicit ihc. Nunc clarificatus est filius hominis. & deus clarificatus est in eo. Si deus clarificatus est in eo. & deus clarificabit eum in semetipso. & continuo clarificabit eum. Filii. adhuc modicum tempus uobiscum sum. Quertis me & sicut dixi iudeis. quo ego uado uos non potestis uenire. Et uobis dico modo. Illan

datum nouum do uobis.
ut diligatis inuicē sicut
dilexi uos. ut & uos in
uicem diligatis. In hoc
cognoscant omnes quia
mei discipuli estis. si dilec
tionē habueritis ad in
uicem.

Dicit ei Symon petrus.
Dñe. quo uadis. Respon
dit iñc. Quo ego uado
non potes modo sequi.
sequeris autem postea.
Dicit ei petrus. Quare
non possum te sequi mo
do. animā meam pro po
nam. Respondit iñc.
Animam tuā pro me ponē.
Amen amen dico tibi.
non cantabit gallus do
nec me ter neges. 18

Et ait discipulis suis. Non
turbetur cor ur̄m. cre
ditis in dñm & in me cre
ditis. In domo patris mei
mansiones multe sunt.
Si quominus dixissem
uobis. quia uado parare
uobis locum. Et si abie
ro & p̄parauero uobis lo

cum. iterum uenio. & ac
cipiam uos ad me ipsū.
ut ubi sum ego & uos si
tis. Et quo ego uado sci
tis. & uiam scitis. Dicit ei
thomas. Dñe. nescimus
quo uadis. & quomodo
possumus uiam scire.
Dicit ei iñc. Ego sum uia.
& ueritas. & uita. Nemo
uenit ad patrem. nisi p̄
me. Si cognouissetis me.
& patrem meum utiq̃
cognouissetis. & a modo
cognoscetis eum. & uidi
stis eum. Dicit ei phi
lippus. Dñe. ostende
nobis patrem. & sufficit
nobis. Dicit ei iñc. Tan
to tempore uobiscum
sum & non cognouistis
me. philippe. qui uidet
me. uidet & patrem. Quo
modo tu dicis ostende
nobis patrem. Non cre
dis quia ego in patre &
pater in me ē. Verba que
ego loquor uobis. a me
ipso non loquor. Pater
autem in me manens.

ipse facit opera. Non cre-
ditis quia ego in patre.
& pater in me est. Alio-
quin. propter opera ipsa
credite. Amen amen di-
co uobis. Qui credit in
me opera que ego facio
& ipse faciet. & maiora
horum faciet. quia ego
ad patrem uado.

de xxviii
die xxviii
m c xxviii

Et quodcumque petieritis
in nomine meo. hoc fa-
ciam. Ut glorificetur
pater in filio. Si quid pe-
tueritis patrem in nomi-
ne meo. hoc faciam. Si
diligitis me. mandata
mea seruare. Et ego ro-
gabo patrem. & alium
paraclytum dabit uobis.
ut maneat uobiscum in
seculum. spiritum ueritatis
quem mundus non potest
accipere. quia non uidet
eum. nec sentit eum. Uos
autem cognoscetis eum.
quia apud uos manebit.
& in uobis erit. Non tamen
quam uos orphanos. ut
niam ad uos. Adhuc mo-

dicum. & mundus meum
non uidet. Uos autem
uidetis me. quia ego ui-
uo. & uos uiuetis. In illo
die uos cognoscetis. quia
ego in patre meo. & uos
in me. & ego in uobis. Qui
habet mandata mea &
seruat ea. ille est qui dili-
git me.

Qui autem diligit me. di-
ligetur a patre meo. &
ego diligam eum. & ma-
nifestabo ei me ipsum.

de xxviii
die xxviii
m c xxviii
L c xvi.

Dicit ei iudas. non ille scia-
rit. Dñe. quid factum
est. quia nobis manifest-
turus est te ipsum. & non
mundo. Respondit ihc.
& dixit ei.

de xxviii
die xxviii
m c xxviii
L c xvi.

SIQUIS DI-
ligit me. sermo
non meum ser-
uabit. Et pater meus di-
ligit eum. & ad eum ue-
nimus. & mansionem
apud eum facimus. Qui
non diligit me. sermones
meos non seruauit.

Et sermonem quem audistis
non est meus. sed cuius
qui misit me patris.
hac locutus sum vobis
apud vos manens.
Paracletus autem Spiritus sanctus
quem mittit pater in
nomine meo. ille vos do-
cebit omnia. & suggeret
vobis omnia. quaecumque
dixero vobis. Pa-
cem relinquo vobis. pa-
cem inquit do vobis. Non
quomodo mundus dat.
ego do vobis. Non turbe-
tur cor vestrum. neque for-
midet. Audistis quia
ego dixi vobis. uado &
uenio ad vos. Si dilige-
ritis me. gaudete cumque
quia uado ad patrem.
quia pater maior me
est. Et nunc dixi vobis
priusquam fiat. ut cum
factum fuerit credatis.
Iam non multa loquar
vobiscum. Venit enim
princeps mundi huius.
& in me non habet quicquam.
Sed ut cognoscat

mundus quia diligo
patrem. & sicut manda-
tum dedit mihi pater.

*Surgite cum
hinc.*

Ego sum vitis
vera. & pater meus
agricola est. Omne pal-
mitum in me non ferente
fructum tollat eum. &
omne qui fert fructum
purgabit eum. ut fruc-
tum plus afferat. Iam
vos mundi estis. propter
sermonem quem locutus sum
vobis. Manet in me. &
ego in vobis. Sicut pal-
mus non potest ferre fruc-
tum a semetipso nisi man-
serit in vite. sic nec vos
nisi in me manseritis.
Ego sum vitis. vos pal-
mites. Qui manet in me
& ego in eo. hic fert fruc-
tum multum. quia sine
me nihil potestis facere.
Siquis in me non manse-
rit. mittitur foras sicut
palus & ardet. & colli-
gitur eum. & in ignem mit-
tunt. & ardet.

Si manseritis in me & uer-
ba mea in uobis manse-
rint. quodcumq; uolue-
ritis petitis. & fiet uobis.
In hoc clarificatus est pater
meus ut fructum pluri-
mum afferatis. & efficiamini
mei discipuli. Sic
dilexit me pater. & ego
dilexi uos. Manete in
dilectione mea. Si pcep-
ta mea seruaueritis ma-
nebitis in dilectione mea.
sicut & ego pcepta serua-
ui. & maneo in eius dilce-
tione. Hec locutus sum
uobis ut gaudium meum
in uobis sit. & gaudium
uestrum impleatur. Hoc
est pceptum meum ut
diligatis inuicem. sicut
dilexi uos.

Maiorem hac dilectionem
nemo habet. ut anima
suam quis ponat pro
amicis suis.

Us amici mei estis. si feceritis
quae ego precipio uo-
bis. Iam non dico uos ser-
uare. quia seruus nescit quid

faciat dominus eius.
Uos autem dixi amicos.
quia omnia quaecumq;
audiui a patre meo. no-
ta feci uobis. Non uos me
elegistis sed ego elegi uos.
& posui uos ut caratis &
fructum afferatis. & fruc-
tus uester maneat.

Et quodcumq; petieritis
patrem in nomine meo.
dedit uobis.

Hec mando uobis. ut di-
ligatis inuicem. Si mun-
dus uos odit. scitote quia
me priorem uobis odio
habuit. Si de mundo
fui scis. mundus quod
suum erat diliget.
Quia uero de mundo non
estis sed ego elegi uos de
mundo. propterea odit
uos mundus.

Memento sermonis mei
quae ego dixi uobis. non
est seruus maior domi-
no suo.

Si me persecuti sunt. & uos
persequentur. Si sermonem
meum seruauerint. &

urum seruabunt.

Sed hec omnia facient
uobis propter nomen
meum.

Quia nesciunt cum qui
misit me.

Si non uenissem & locu-
tus fuissim eis. peccatum
non haberent. Nunc
autem. excusatione
non habent de peccato
suo.

Qui me odit. & patrem
meum odit.

Si opera non fecissem in
eis que nemo alius fecit.
peccatum non haberent.
Nunc autem. & uiderunt
& odierunt. & me & pa-
trem meum. Sed ut im-
pletur sermo qui in le-
ge eorum scriptus est.
quia odio habuerunt
me gratis. Cum autem
uenerit paraclytus quem
ego mittam uobis a pa-
tre. Spiritum ueritatis qui
a patre procedit. ille tes-
timonium perhibebit de
me. Et uos testimonium

perhibebitis. quia ab ini-
tio in mecum estis. Hec lo-
cutus sum uobis ut non
scandalizemini. absque
synagogis facient uobi.

Sed uenit hora. ut omnis
qui interficit uos. arbi-
tratur obsequium se-
prestare deo. Et hec faci-
ent uobis. quia non no-
uerunt patrem neque me.
Sed hec locutus sum uo-
bis. ut cum uenerit hora
eorum reminiscamini.
quia ego dixi uobis.

Nunc autem uobis ab initio
non dixi. quia uobiscum
eram. At nunc. Vado
ad eum qui me misit.
& nemo ex uobis inter-
rogat me quo uadis. Sed
quia hec locutus sum uo-
bis. tristitia impleuit
cor uestrum. Sed ego uerita-
tem dico uobis. expedit
uobis ut ego uadam. Si
enim non abiero. para-
clytus non ueniet ad uos.
Si autem abiero. mittam
ad uos. Et cum uer-

nerit. ille arguet mun-
dum de peccato. & de ius-
ticia. & de iudicio. De
peccato quidem. quia
non credunt in me. De
iusticia uero. quia ad
patrem uado. & iam
non uidebitis me. De
iudicio autem. quia prin-
cipis mundi huius iudi-
catus est. Adhuc multa
habeo uobis dicere. sed
non potestis portare mo-
do. Cum autem uene-
rit ille spiritus ueritatis. do-
cebit uos omnem uerita-
tem. Non enim loque-
tur a semetipso. sed que-
cumque audiet loquatur.
& que uentura sunt an-
nuntiabit uobis. Ille
me clarificabit. quia
de meo accipiet. & an-
nuntiabit uobis.

de iudicio
m. 1. 1. 1.
L. 1. 1. 1.

Omnia quecumque habet
pater. mea sunt. Propt-
er ea dixi. quia de meo ac-
cipiet. & annuntiabit
uobis.

de iudicio
m. 1. 1. 1.
L. 1. 1. 1.

Modicum & iam non uide-

bitis me. & iterum mo-
dicum & uidebitis me.
quia uado ad patrem.
Dixerunt ergo ex discipu-
lis eius ad inuicem. Quid
est hoc quod dicit modicum
cum & non uidebitis me.
& iterum modicum &
uidebitis me. & quia
uado ad patrem. Dice-
bant ergo. Quid est hoc
quod dicit modicum.
Nescimus quid loquatur.
Cognouit autem ihesus
quia uolebant eum in-
terrogare. & dixit eis. De
hoc queritis inter uos.
quia dixi modicum & non
uidebitis me. & iterum
modicum & uidebitis
me. Amen amen dico
uobis. quia plorabitis
& flebitis uos. mundus
autem gaudebit. Uos
autem contristabimini.
sed tristitia uestra uertetur
in gaudium. Mulier cum
parit tristitia habet. quia
uenit hora eius. Cum au-
tem peperit puerum.

gelum.
solus.

tuum. ut & filius tuus
clarificet te. Sicut de
disti ei potestate omnis
carnis. ut omne quod
dedisti ei. det eis vitam
aeternam. Hae autem
uita aeterna. ut cognos
cant te solum uerū dñm.
& quē misisti ih̄m xp̄m.
Ego te clarificaui sup
terram. opus consumma
ui. quod dedisti mihi
ut faciam. Et nunc cla
rifica me tu pater apud
te in capsum. claritate
quam habui priusquā
mundus esset apud te.
Manifestaui nomen tu
um hominib. quos de
disti mihi de mundo.
Tui erant. & mihi eos de
disti. & sermonē tuum
seruauerunt. Et nunc
cognouerunt. quia om
nia quē dedisti michi
abste sunt. quia uerba
quē dedisti mihi dedi
stis. Et ipsi acceptum
& cognouerunt uerē q̄
ate exiui. & crediderūt

quia tu me misisti. Ego
p̄ eis rogo. non p̄ mundo
rogo. sed p̄ his quos dedi
sti mihi quia tui sunt.
Et mea omnia tua sunt.
& tua mea sunt. & clari
ficatus sum in eis. Et iā
non sum in mundo. & hi
in mundo sunt. & ego
ad te uenio. Pater scē.
serua eos in nomine tuo
quos dedisti mihi. ut sūt
unum sicut & nos. Cū
esset cum eis. ego serua
bam eos in nomine tuo.
Quos dedisti mihi cus
todiri. & nemo ex his
perit nisi filius p̄dicio
nis. ut scriptura imple
atur. Nunc autem ad te
uenio. & hec loquor in
mundo. ut habeant gau
dium meū impletum
~~pletum~~ in semetipsis.
Ego dedi eis sermonem
tuum. & mundus odio
eos habuit. quia n̄ sunt
de mundo. sicut & ego
non sum de mundo. Non
rogo ut tollas eos de mun

do. sed ut serues eos ex
malo. De mundo non
sunt. sicut & ego non su
de mundo. Sanctifica eos in
ueritate. sermo tuus ue
ritas est. Sicut tu me mi
sisti in mundum. & ego
misi eos in mundum.
Et. pater ego sanctifico me ip
sum. ut sint & ipsi sancti
cati in ueritate. Non pater
autem rogo tantum. sed
& pater qui credituri sunt
puerbum eorum in me.
Ut omnes unum sint. si
cut tu pater in me & ego
in te. ut & ipsi in nobis
unum sint. ut mundus
credat quia tu me misisti.
Et ego claritate quam de
disti mihi dedi eis. ut sint
unum sicut & nos unum
sumus. Ego in eis & tu
in me. ut sint consumma
ti in unum. & cognoscat
mundus quia tu me mi
sisti. & dilexisti eos. sicut
& me dilexisti. Pater.
quos dedisti mihi. uolo
ut ubi ego sum. & illi sint

meum. ut uideant cla
ritatem meam quam de
disti mihi. quia dilex
isti me ante constitutio
nem mundi.

Pater iuste. & mundus
te non cognouit. ego au
tem te cognoui.

Et hi cognouerunt quia
tu me misisti. & notum
fecisti eis nomen tuum. &
notum faciam. Ut dilce
tio qua dilexisti me. in
ipsis sit. & ego in ipsis.

Hac cum dixisset ihc.

EGRESSVS EST
cum discipulis
suis transiit in
tem cedron. ubi erat
hortus. In quem introiit
ipse & discipuli eius.
Sciebat autem & iudas
qui tradebat eum locum.
quia frequenter ihc con
uenerat illuc cum disci
pulis suis.

Iudas ergo cum accepisset
cohortem. & a pontificibus.
& phariseis ministros.
uenit illuc cum lanternis.

de l. i. i. i.
m. x. i. i.
l. x. v. i. i.

de l. i. i. i.
m. x. i. i.
l. x. v. i. i.

de l. i. i. i.
m. x. i. i.
l. x. v. i. i.

18

de l. i. i. i.
m. x. i. i.
l. x. v. i. i.

de l. i. i. i.
m. x. i. i.
l. x. v. i. i.

de leui.
solys.

& facibus. & armis.

Ih̄c itaq. sciens omnia
que uentura erant sup
eum. processit. & dicit
eis. Quem queritis. Re
sponderunt ei. Ih̄m na
zarenum. Dicit eis ih̄c.
Ego sum. Stabat autē
& iudas qui tradebat eū
cum ipsis. Ut ergo dix
it eis ego sum. abierunt te
trorsum. & ceciderunt
inter tam. Iterum ergo
interrogauit eos. Quem
queritis. Illi autem di
xerunt. Ih̄m nazarenū.
Respondit eis ih̄c. Dixi
uobis. quia ego sum.
Si ergo me queritis. sini
te hos abire. Ut impleat
ur sermo quē dixit.
Quia quos dedisti mihi.
non peridi ex ipsis quē
quam.

de leui.
solys.
de leui.
solys.

Symon q̄ petrus habens
gladium eduxit eum.
& percussit pontificis ser
uum. & abscidit eius au
riculam dextram. Erat
autem nomen serui mal
chus.

Dixit ergo ih̄c petro. Mit
te gladium tuum. in
uaginam. Calicem quē
dedit mihi pater. non
bibam illum.

de leui.
solys.
de leui.
solys.

Cohors q̄ & tribunus &
ministri iudeorum. cō
prehenderunt ih̄m &
ligauerunt eum.

de leui.
solys.
de leui.
solys.

Et adduxerunt eū ad
annam primum. Erat
enim socer cayphē. qui
erat pontifex anni illius.
Erat autem cayphas qui
consilium dederat iudeis.
quia expedit unum ho
minem p̄ populo mori.

de leui.
solys.

Sequitur autē ih̄m sy
mon petrus. & alius
discipulus.

de leui.
solys.

Discipulus autē ille erat
notus pontifici. & intro
iuit eum ih̄u in atrium
pontificis.

de leui.
solys.

Petrus autem stabat
ad ostium foris.

de leui.
solys.

Exiuit ergo discipulus
alius qui erat notus pon
tifici. & dixit ostiari.
& introduxit petrum.

de leui.
solys.

Dicit ergo petro ancilla
ostiaria. Nunquid &
tu ex discipulis es homi
nis istius. Dicit ille. Non
sum.

Stabant autem serui &
ministri ad prunas. quia
frigus erat. & calefiebant.
Erat autem cum eis &
petrus stans. & calefaci
ens se. Pontifex g inter
rogauit ihm de discipu
lis suis. & de doctrina ei.

Respondit ei ihs. Ego pa
lam locutus sum mun
do. ego semp docui in sy
nagoga. & in templo quo
omnes iudei conuenerunt.
& in occulto locutus su
nichil.

Quid me interrogas. Inter
roga eos qui audierunt.
quid locutus sum ipsis.
Ecce hi sciunt. que dix
erim ego.

Hac cum dixisset. unus
assistens ministrorum.
dedit alapam ihm di
cens. Sic respondes pon
tifici.

Respondit ei ihs. Si ma
le locutus sum. testimo
nium phibe de malo.
Si autem bene. quid me
ecdis. ficem.

Et misit cum annas liga
tum. ad cayphan ponti
ficem. Erat autem symon petrus
stans. & calefaciens se.
Dixerunt g ei. Nunquid
& tu ex discipulis eius es.
Negauit ille & dixit.
Non sum. Dicit unus ex
seruis pontificis cognatus
eius cuius abscidit
petrus auriculam. Non
ne ego uidi te in hortu
cum illo.

Iterum ergo negauit pe
trus. & statim gallus
cantauit.

ADDUCUNT ERGO
IHM ACAYPHA
IN PRITORIUM. Erat autem
mane.

Et ipsi non introierunt
in pritorium. ut non conta
minarentur. sed ut man
ducent pascha. Exi
uit g pilatus ad eos foras.

de leui.
solus.

de leui.
solus.

de leui.
solus.

de leui.
solus.

& dixit. Quā accusatio
nē affertis aduersus ho
minem hunc. Respon
derunt. & dixerunt ei.
Si non esset hic malefac
tor. non tibi tradidisse
mus eum. Dicit ergo ei
pilatus. Accipite eum
uos. & scdm legē urām
iudicate eum. Dixerunt
ergo ei iudei. Nobis non
licet interficere quemquā.
Ut sermo ih̄y impleat
tur. significans quā mor
te esset mortuus.

de leu. viii.
m. ccc. xxi.
m. cc.
L. ccc. ii.

Interrogauit ergo iterum
inptorium pilatus. &
uocauit ih̄m. & dixit ei.
Tu es rex iudeorum. Re
spondit ih̄c. Attamen ap
so hoc dicis. an alii tibi
dixerunt de me.

de leu. viii.
s. c. l. x. s.

Respondit pilatus. Nun
quid ego iudeus sum.
Gens tua & pontifices
tradiderunt te mihi.
quid fecisti. Respondit
ih̄c. Regnum meum. n̄
est de hoc mundo. Si ex
hoc mundo esset regnū.

meum. ministri mei
unq. decertant. ut n̄
traderet iudeis. Nunc
autem. regnum meum
non ē hinc.

Dixit itaq. ei pilatus.
Ergo rex es tu. Respon
dit ih̄c. Tu dicis. quia
rex sum ego.

de leu. viii.
m. ccc. xxi.
m. cc.

Ego in hoc natus sum. &
ad hoc ueni in mundū.
ut testimonium phibea
ueritati. Omnis qui ē
ex ueritate. audit mea
uocem. Dicit ei pilatus.
Quid est ueritas. Et cū
hoc dixisset. iterum ex
iit ad iudeos. & dixit eis.

de leu. viii.
s. c. l. x. s.

Ego nullam inuenio
in eo causam.

Est autem consuetudo
uobis. ut unum dimit
tam uobis in pascha.
Vultis ergo dimittam
uobis regem iudeorum.

de leu. viii.
m. ccc. xxi.
L. ccc. xxi.
m. cc. xxi.

Clamauerunt rursus om
nes dicentes. Non hunc.
sed barraban. Erat au
tem barrabbas latro.

de leu. viii.
m. ccc. xxi.
m. cc. xxi.

de leu. viii.
m. ccc. xxi.
m. cc. xxi.

Tunc ergo apprehendit

de leu. viii.
m. ccc. xxi.
m. cc. xxi.

pilatus ih̄m. & flagellavit. Et multi plectentes coronam de spinis. imposuerunt capiti ei. & ueste purpurea circumdederunt eum. & ueniebant ad eum. & dicebant. Aue rex iudeorū. Et dabant ei alapas.

Exiit iturum pilatus foras. & dicit eis. Ecce adduco uobis eum foras. ut cognoscatis quia in eo nullam causam inuenio.

Exiit ergo ih̄c portans spinatam coronam. & purpureum uestimentum. & dicit eis. Ecce homo.

Cum ergo uidissent eum pontifices & ministri. clamabant dicentes. Crucifige. crucifige eum.

Dicit eis pilatus. Accipite eum uos & crucifigite.

Ego enim non inuenio in eo causam.

Responderunt ei iudei. Nos legem habemus. & secundum legem debet

mori. quia filium dei se fecit.

Cum ergo audisset pilatus hunc sermonem. magis timuit. Et ingressus est in portum iterum. & dicit ad ih̄m. Unde es tu. Ih̄c autem responsum non dedit ei.

Dicit ergo ei pilatus. Mihi non loqueris. nescis quia potestatem habeo crucifigere te. & potestatem habeo dimittere te. Respondit ih̄c. Non haberes potestatem aduersum me ullam. nisi tibi esset datum de super. Propterea qui tradidit me tibi. maius peccatum habet. Ex inde querebat pilatus. dimittere eum. Iudei autem clamabant dicentes. Si hunc dimittis. non es amicus cesaris. Omnis qui se regem facit. contra dicit cesari. Pilatus ergo cum audisset hos sermones. adduxit foras ih̄m. & sedit pri-

de xxviii.
al. ecc. xxi.
in ec. i.

de xxviii.
al. ecc. xxi.
in ec. i.

de xxviii.
al. ecc. xxi.
in ec. i.

de xxviii.
al. ecc. xxi.
in ec. i.

de xxviii.
al. ecc. xxi.
in ec. i.

de xxviii.
al. ecc. xxi.
in ec. i.

de xxviii.
al. ecc. xxi.
in ec. i.

bunali. in loco qui dicitur
lythostatus hebraice aut
gabatha. Erat autem pa
rasceue pasche. hora qua
si sexta. Et dicit iudeis.
Ecce rex ur̄:

*de xxvii.
m. ccc. xxi.
m. ccc. xxi.
L. ccc. xxi.*
Illi autem clamabant.
Tolle tolle. crucifige eū.

*de xxvii.
m. ccc. xxi.
m. ccc. xxi.*
Dicit eis pilatus. Regem
uestrum crucifigam.
Respondunt pontifi
ces. Non habemus regē.
nisi cesarem.

*de xxvii.
m. ccc. xxi.
m. ccc. xxi.
L. ccc. xxi.*
Tunc ergo tradidit eis il
lum. ut crucifigatur.

*de xxvii.
m. ccc. xxi.
m. ccc. xxi.
L. ccc. xxi.*
Susceperunt autem iūm &
eduxerunt. & baiolans
sibi crucē exiit in cū
qui dicitur caluaria lo
cum hebraice golgatha.
ubi eum crucifixerunt.

*de xxvii.
m. ccc. xxi.
m. ccc. xxi.
L. ccc. xxi.*
Et cum eo alios duos hinc
& hinc. medium autem
iūm. Scripsit autem & ti
tulum pilatus. & posuit
super crucē. Erat autem
scriptum iūc nazarenus.
rex iudeorum.

*de xxvii.
m. ccc. xxi.
m. ccc. xxi.*
Hunc ergo titulum mul
ti legunt iudeorum. quia

prope ciuitatē erat lo
cus. ubi crucifixus ē iūc.

Et erat scriptum hebrai
ce. gr̄ce. & latine. Dice
bant ergo pilato ponu
fices iudeorum. Noli scribe
re rex iudeorum. sed quia
ipse dixit. rex sum iu
deorum. Respondit pi
latus. Quod scripsi. scrip

*de xxvii.
m. ccc. xxi.
m. ccc. xxi.
L. ccc. xxi.*
Militēs ergo cum si.
crucifixissent eum. ac
ceperunt uestimenta ei.
& fecerunt quatuor
partes. unicuique militi
partem. & tunicam.
Erat autem tunica in
consutalis. desup contex
ta p totum. Dixerunt
ergo adinuicem. Non
scindamus eam. sed sor
ciamur de illa cuius sit.
Ut scriptura impleatur
dicens. Partiti sunt uesti
menta mea sibi. & in
uestem meā miserunt
sortem. & milites quidē
hac fecerunt.

Stabant autem iuxta cru
cem iūv. mater eius. &

*de xxvii.
m. ccc. xxi.
m. ccc. xxi.*

nit ergo. & tulit corpus

ih̄u.

dec viii.
sol y s

VENIT autem & nychodemus qui uenerat ad ih̄m nocte primum. ferens mixturam myrrae & aloacis. quasi libras centum.

dec viii.
et xxi. viii.
m̄ eo uenit.
Lccc. xxi. viii.

Acceperunt ergo corpus ih̄u. & ligauerunt cum linteis cum aromatibus. sicut mos iudeis est sepelire. Erat autem in loco ubi crucifixus est hortus. & in ortho monumentum nouum. in quo nondum quisquam positus erat. Ibi ergo propter parasceuen iudeorum. quia iuxta erat monumentum. posuerunt ih̄m.

20.

dec viii.
et xxi. viii.
m̄ eo uenit.
Lccc. xxi. viii.

Una autem sabbati mane cum adhuc tenebre essent ad monumentum. & uidit lapidem sublatum a monumento.

dec viii.
sol y s

Cucurrit ergo ad symonem petrum. & ad alium discipulum quem amabat ih̄c. & dicit eis. Tulcrunt

dominum de monumento. & nescimus ubi posuerunt eum. Exiit ergo petrus & ille alius discipulus. & uenerunt ad monumentum. Currebant autem duo simul. & ille alius discipulus precucurrit citius petro. & uenit primus ad monumentum. Et cum se inclinasset. uidit posita linteamina. non tamen introiit. Uenit ergo symon petrus sequens eum. & introiit in monumentum. & uidit linteamina posita. & sudarium quod fuerat super caput eius. non cum linteaminibus positum. sed se paratum in uolutum in unum locum. Tunc ergo introiit & ille discipulus qui uenerat primus ad monumentum. & uidit & credidit. Nondum enim sciebant scripturam. quia oportet cum amonitis resurgere.

^{Mat. 28. 1.}
^{Luc. 24. 1.}
^{Luc. 24. 1.}
Abierunt ergo iterum.
ad semetipsos discipuli.
Maria autem stabat
ad monumentum. foris
plorans. Dum & fletet.
inclinauit se & prospexit
in monumentum. & ui
dit duos angelos in al
bis sedentes. unum ad
caput & unum ad pedes.
ubi positum fuerat cor
pus ihu.

^{Mat. 28. 1.}
^{Luc. 24. 1.}
Dixerunt ei illi. Mulier. quod
ploras. Dicit eis. Quia
tulcrunt dominum meum. &
nescio ubi posuerunt
eum. Hanc cum dixisset.
conuersa est retrorsum.
& uidit ihum stantem.
& nesciebat quia ihu est.
Dicit ei ihu. Mulier.
quid ploras. que queris.
Illa existimans quia
hortulanus esset. dicit ei.
Domine. si tu sustulisti eum.
dicito mihi ubi posu
isti eum. & ego eum tol
lam. Dicit ei ihu. Maria.
Conuersa illa. dicit ei.
Rabboni. quod dicitur

magister. Dicit ei ihu. No
li me tangere. non dum
enim ascendi ad patrem
meum. Uade autem ad
fratres meos. & dic eis.
Ascendo autem ad patrem
meum & patrem vestrum. domi
num meum. & dominum vestrum. Ue
nit maria magdalene
annuncians discipulis.
quia uidi dominum. & haec
dixit mihi.

Cum esset ergo sero die il
la una sabbatorum. & foris
essent clausae ubi erant
discipuli congregati. pp
ter meum iudeorum. ut
nit ihu. & stetit in me
dio. & dicit eis. Pax uo
bis. Et cum hoc dixisset.
ostendit eis manus & latus.

Gaudisi sunt ergo discipuli.
uiso domino. Dicit ergo eis
iterum. Pax uobis. Sic
misit me pater. & ego
mitto uos. Hoc cum dix
isset. insufflauit. & dicit
eis. Accipite spiritum sanctum.

Quorum remiseritis pecca
ta remittuntur eis. & quorum

Mat. 28. 1.
Luc. 24. 1.

Mat. 28. 1.
Luc. 24. 1.

Mat. 28. 1.
Luc. 24. 1.

remanuerunt retenta sunt.
Vthomas autem unus ex duo-
decim qui dicitur dydy-
mus. non erat cum eis qu-
ando uenit ihc. Dixit
ergo ei alii discipuli. Vi-
dimus dñm. Ille autem
dixit eis. Nisi uidero in
manibus tuis figurā cla-
uorum. & mittam manu-
meam in latus tuus. non
credam.

& mittā
digitū meū
in locum
clauorū.

decimus
salus.
Luce xli.

Et post dies octo. erant
discipuli eius intus.
& thomas cum eis. Venit
ihc ianuis clausis. & ste-
tit in medio. & dixit.
Pax uobis. Deinde dicit
thomę. Infer digitum
tuum huc. & uide manus
meas. & affer manū tuā.
& mitte in latus meū. &
noli esse incredulus. sed
fidelis. Respondit tho-
mas. & dixit ei. Dñs m̄s.
& d̄s meus.

decimus
salus.

Dicit ei ihc. Quia uidisti
me credidisti. beati qui
non uiderunt & credide-
runt. Multa quidem

& alia signa fecit ihc in
conspectu discipulorū
suorum. quę non sunt
scripta in libro hoc.
Hęc autem scripta sunt
ut credatis. quia ihc ē
xp̄s filius dī. Et ut cre-
dentes uitam habeatis
in nomine eius.

Postea manifestauit se ite-
rum ihc ad mare tybe-
riadis. manifestauit au-
tem sic. Erant simul sy-
mon petrus. & thomas
qui dicitur dydymus.
& nathanas qui erat a-
chana galilee. & filii ze-
bedi. & alii ex discipu-
lis eius duo. Dicit eis sy-
mon petrus. Uado pis-
cari. Dicunt ei. Venim⁹
& nos tecum. Et exie-
runt & ascenderunt na-
uium. & illa nocte nihil
prenderunt. Mane
autem iam facto. stetit
ihc in litore. non tamen
cognouerunt discipuli.
quia ihc ē. Dicit ḡ eis ihc.
Pueri. nunquid pulmen

decimus
salus.
Luce xli.

tarium habetis. Respon-
derunt ei. Non. Dixit
eis. Mitte in dexte-
ram in dextera navi
qui ret. & inuencitis.
Miserunt ergo. & iam non
ualebant illud trahere
propter multitudinem piscium.

Dicit ergo discipulus ille
quod diligebat Iesus. pe-
tro. Dominus es. Symon pe-
trus cum audisset quia
dominus es. tunica succinxit
se. erat enim nudus. &
misit se in mare. Alii
autem discipuli. navi-
go uenerunt. Non enim
longe erant a terra. sed
quasi cubitis ducentis
trahentes rete piscium.

QUO ergo descendunt in
terram. uiderunt pru-
nas positas. & piscem
suppositum & panem.
Dicit eis Iesus. Ascende
de piscibus. quos prece-
distis nunc. Ascendit
symon petrus. & traxit
rete in terram plenum ma-
gnis piscibus. ceterum quinquaginta

tribus. Et cum tan-
ti essent. non cessum
ret.

Dicit eis Iesus. Venite pran-
date.

ET nemo audebat disce-
rentium interrogare eum
tu quis es. scientes quia dominus es.

ET uenit Iesus. & accepit
panem. & dat eis. & pis-
cem similiter.

Hoc iam tertio manifesta-
tus est Iesus discipulis suis.
cum resurrexisset a mor-
tuis. Cum ergo prandissent.
dicit Symoni petro Iesus.
Symon iohannis diligis
me plus his.

Dicit ei. Etiam domine. tu
scis quia amo te.

Dicit ei. Pasce agnos meos.

Dicit ei iterum. Symon io-
hannis diligis me. At
illi. Etiam domine. tu scis
quia amo te. Dicit ei.
Pasce agnos meos.

Dicit ei tertio. Symon io-
hannis amas me. Con-
tristatus est petrus quia
dixit ei tertio amas me.

440
Luce 8.1.

441
Luce 8.2.

442
Luce 8.3.

443
Luce 8.4.

444
Luce 8.5.

445
Luce 8.6.

446
Luce 8.7.

447
Luce 8.8.

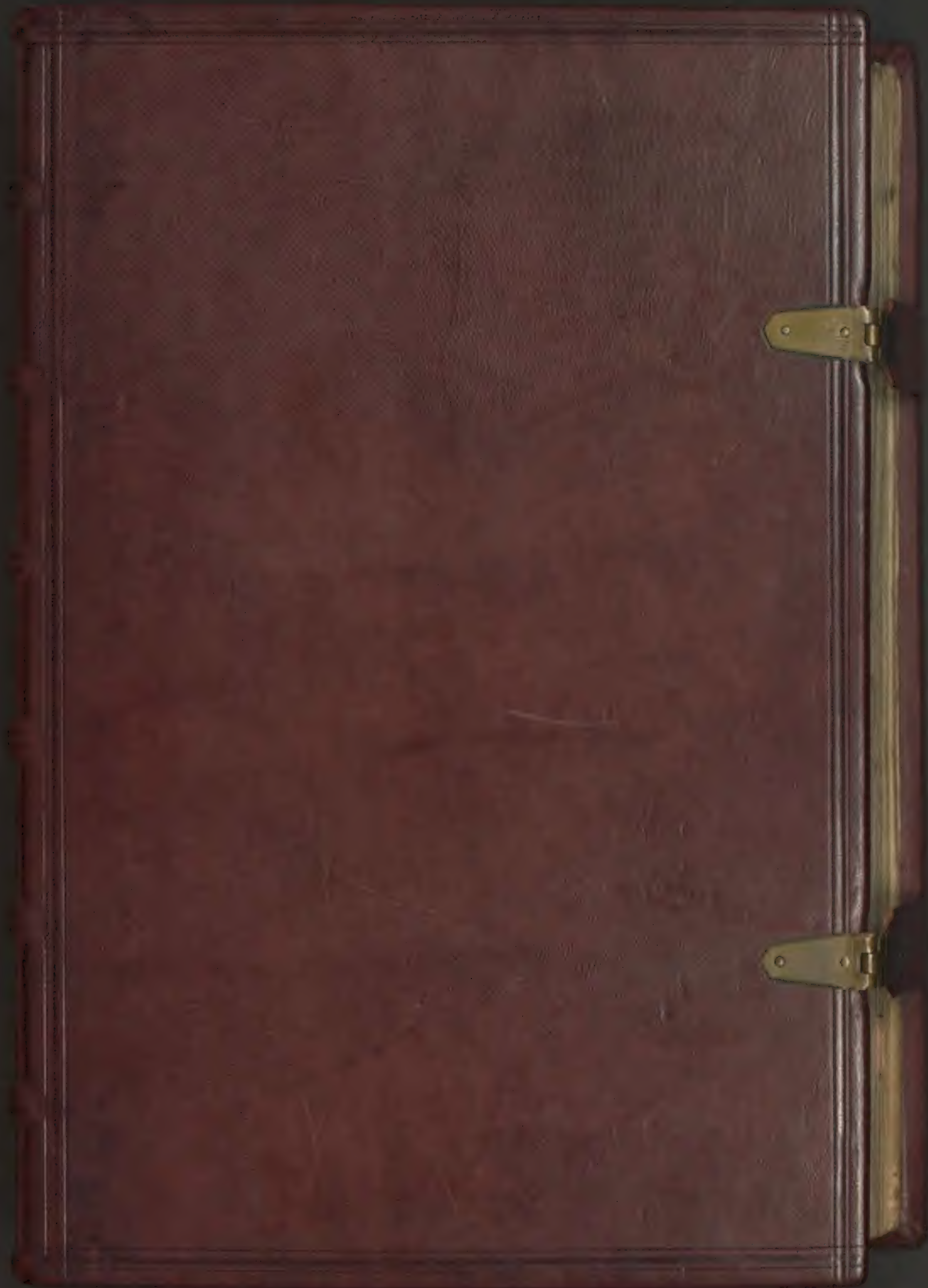
& dicit ei. Dñe. tu om-
nia scis. tu scis quia
amo te.

*descriptio
Lectura*

*descriptio
Solutio*

Dicit ei. Pasc oves meas.
men amen dico tibi.
cum eses iunior cinge-
bas te. & ambulabas u-
bi uolebas. Cum autem
senueris. extendes ma-
nus tuas. & alius te cin-
get. & ducet quo tu non
uis. Hoc autem dixit.
significans quam morte
clarificaturus esset dñm.
Et cum hoc dixisset. di-
cit ei. Sequere me. Con-
uersus autem petrus.
uidit illum discipulū
quem diligebat ih̄m.
sequentem. qui & reu-
buit in eam sup petrus
eius. & dixit. Dñe. quis
est qui tradet te. Hunc
ergo cum uidisset pe-
trus. dicit ih̄u. Dñe. hic
autem quid. Dicit ei ih̄c.
Si sic cum uolo manere
donec ueniam. quid ad-
te. Tunc sequere. Exi-
uit q̄ sermo iste int̄ eis.

quia discipulus ille n̄
mortuus. Et non dixit
ei ih̄c quia non mort̄.
sed si cum uolo manere
donec uenio. quid ad te.
Hic ē discipulus qui tes-
timonium phibet de
his. & scripsit hec. Et
scimus quia uerum est.
testimonium eius. Sunt
autem & alia multa que
fecit ih̄c. que si scriban-
tur p̄ singula. nec ipsū
arbitror mundum ca-
pere eos qui scribendi
sunt libros.

1850

Cod. lat.
21580.

21580.

Cörn pict. 33
(Cörn. 21580)
Weihenst. 80)

die Min^{ist}ur^{en} ~~ist~~ ^{sind} nahe verwandt mit
den von n. 39. in beiden stammen sie
aus C. pict. 31 (Ellinger), aus
welchem die Min^{ist}ur^{en} von
c. p. 23 und aus diesem die von
Cörn. 163 a (23343) stammen.

108.21.

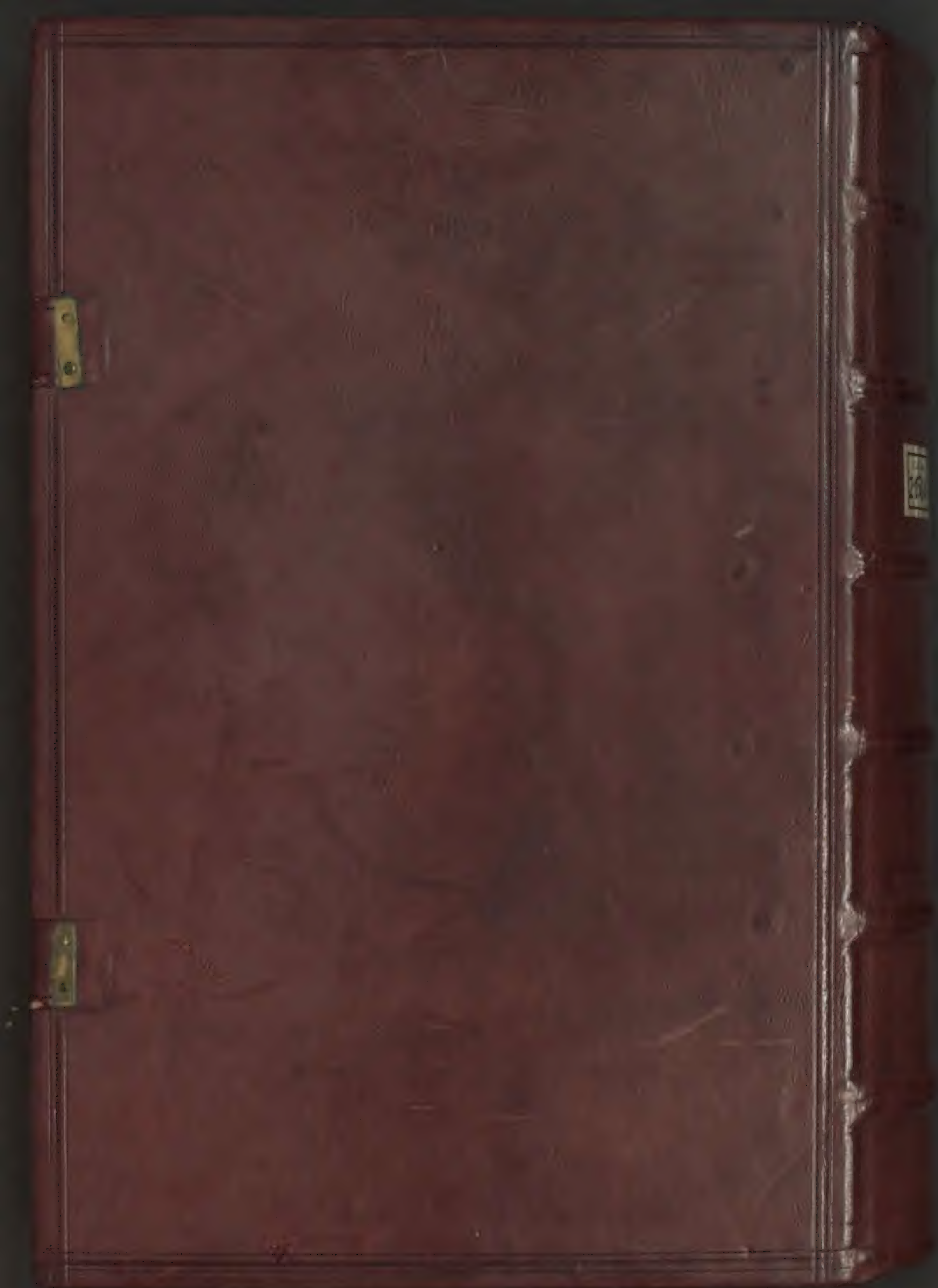
16

ip

ip

o

No. 21580. Karpas, 24. 7. 1961
I. Stängel: 10 cm
II. Blätter: 10 cm
Blätter: 10 cm
Frucht: 10 cm

Cod. lat.
21580

